

ille non sunt de nouo intelligendos, sed potius restringendos ad casus expressos. 263.

Difficultas magna acquiritur in possibilitate. d. 41. 10. Quae liberat tempore contractus obligationis non expulsa. 263. 15.

Dignitas licet non sit membrum contractus, tamen in dispositione quae facit mentionem de membro aliquo. 263. 14.

Dilationis concessio prodest fidelissimae, si tunc comparans ad fidelissimae defensionem opponat de dilatione sibi concessa. 264. 16.

Dilectio non excludit in mendum natos. d. 21. 43. vide sup. ver. Affectio singularis.

Dilapsa quilibet presumunt. 22. 15.

Diminutionem non debet operari. vi. inf. ver. Secundum ad augendum.

Direc. de prohibito non est infra. ver. Prohibito directe.

Directus Dominus sui vasallus. ver. C. Dux Ferrarius.

Dispositio. c. filius in iura, & odiosa. dec. 168. 21.

Dispositio non censetur elegisse viam per quam eius iudicium subvertatur. 223. 15. multum. d. 20. 10.

Dispositio voluntatis. inf. ver. Voluntas dispositio.

Dispositio non dicitur lex. inf. ver. Lex non dicitur disponere.

Dispositio quae videtur id quod praesupponit. 124. 24. §. Si potest videri de certa parte dicitur ex pacto, tamen dicitur dispositio si leges fecerit testamentum.

Nulli de certa alia parte dicitur expresse dispositio. d. 272. 2. 6. contra. 2. 37.

Dispositio verbi, natura propria est, ut intelligatur de dispositione quae fit per vim. 20. volumen. d. 279. 7. §. Significatio ampliat ex subiecta materia. 272. 13.

Dispositio verbum in dubio refertur ad actum vitium voluntatis. d. 272. 12.

Dispositio verbum verificatur tam in dispositione quae fit inter vivos, quam in ea quae fit in vitium voluntatis. dec. 279. 6.

Dispositio collocatur inter alios ex una parte, non habet locum inter se. d. 176. 5.

Dispositio captatoris. sup. ver. Captatoris dispositio.

Dispositio, collata in filium, qui vere non sit filius, annullatur. 222. 25. §. Censualis effectus non habet, nisi conditio vere extet. d. 20. 9. 2. non redditur per expressiorem conditionis quae tacite intrat. dec. 73. 23.

Conuenit, cui verba conueniunt, licet ratio legis in eo cesset. 226. 21. & 24. Cui lex non assiluit, quia fit contra publicam utilitatem, non confirmatur pacto. d. 21. 12.

Extenditur ad futura quando sumus in materia fauorabilis. d. 231. num. 6. nisi actus conuerteretur tunc fecit. 20. 13.

Facti ad fauorem legationis & familiaritatis non comprehendit obsequium. d. 41. 7. De accessio trahitur ad principalem. contum. largo modo. ibi accessio. d. 192. 21. De viroque simpliciter scilicet, & de per se, habet etiam locum in casu mixto. 169. 8. In eadem casu extenditur ad alios, si non dicitur ratio. 202. 1. Per verba universalis comprehendit bona futura, in vimis voluntatibus, secus in contrariis. d. 233. 17. §. Generalis, comprehendit etiam casus & personas privilegatas. d. 264. 12. Facta ratione certarum non ex extendit, sed ad illam restringitur. 224. 16. Includit casus specialiter prout. §. quando prout fit in

diuersis capitulis, & quando constat de voluntate disponentis. d. 212. 7. 1. Includit personam privilegatam. nisi in eo de quo agitur, sit specialiter privilegiatus. d. 20. 5. Non continet personam loquentem. 124. 1. §. Non extenditur ad casus in specie privilegiatos. 223. 6.

Non includit casus privilegatos. d. 164. 1. §. Non trahitur ad casus specialiter prout. 20. 12. Quae sequitur speciale, restringitur ad ea quae sunt eiusdem generis cum speciali precedente. 217. 8.

Restringitur ad sum causum. 176. 6. §. Generaliter, locum includit etiam futurum. d. 12. 4. Flabetur pro factis, quando testator disposuit, si fuisset interrogatus. d. 207. 11. pro non facta conditione non implenda. d. 210. 7. §. Hominis non admittitur restrictionem de habilitate. 233. 3.

Impossibilis, vel turpis facta a testatore, siue sciente, siue ignorante, nulla est. 68. 9. §. Indefinita includit futura, quando alia redderetur nulla. 233. 9.

In quo inest vitium est nulla, siue sit facta sub conditione, siue sub modo. 68. 14. §. Intelligi debet ne reddatur superflua, etiam in materia stricta & poenali. 195. 1. §. Intelligitur facta in casu de iure licto. 2. 14. §. Legis vide inf. ver. Legis dispositio. §. Mutatio rerum statu mutatur. d. 177. 10. dec. 289. 12. §. Negatio nullum casum excludit. 243. 7. §. Non conuenit ubi verbi non continentur. 274. 3. §. Non extenditur ad futura in materia fauorabili, quando facta ex ratione actus corruerit. 231. 15. §. Non habet locum, nisi eo verificato. d. 272. 2. 6. contra. 2. 37.

Non restringitur per ea quae dicuntur gratis frequentis. vide d. 19. 3. §. Non trahitur ad bona futura quando disponentis non potest de futuris eo modo disponere. d. 233. 12. §. Poenalis non dicitur quae incipit a conditione, sed ea quae incipit a praecipio. 233. 3. §. Praesuppositum, ut habet locum, praesuppositum debet verificari. d. 289. 4. §. Pura dicitur, licet aliquo futuro eventu rescindi possit. 208. 19. §. Quae facit mentionem, vide supra ver. Quibus licet non sit membrum. §. Quilibet recipit interpretationem. 2. conclusio. d. 213. 3. Quamuis stricte intelligenda, verificatur in tali praesumptum, sicut in vero. 272. 27. §. Restringitur ad praesentia. 164. 23. §. Restringitur ad suam causam. 26. 18. §. Sequens non trahitur ad ea de quibus supra fuit expresse dispositum. d. 21. 2. 4. cum declar. nu. 71. §. Sub conditione potestatis facta habetur pro pura. 222. 13. §. Testatoris, habetur pro lege in lictis & nullis, secus in illicitis. d. 101. 5. §. Non potest tollere in mutare introducta favore publici veritatis. d. 61. 24. Quod haeres non possit opponere exceptionem non tamen vana pecunia. d. 230. 14. Vm legi habet in his quae ab eius voluntate & potestate dependunt. 61. 30. §. Turpis & prohibita est nulla, siue sit a testatore sciente, siue ignorante. 68. 8. §. Vbi potest operari, si restat ad praesentia iura, tuncquam extenditur ad futura. 231. 10. §. Vel statum, valet, quod libro mercatoris creditur. 21. 2. §. Verbi universalibus comprehendit etiam bona futura. d. 231. num. 1. & 17. §. Vitiatur quando impossibilitas est in eius substantia. 68. 11. §. Vniuersali & geminaria non trahitur ad actum qui sit inualidus. d. 233. 18. §. Vniuersali includit casus qui alias non includerentur. 262. 0. Non extenditur ad ea quae sunt disponentis inpossibilia, & quae non licent. 233. 13. Non restringitur ad habilitatem in dispositione hominis. d. 20. 5. d. 1. 26. 26. Omnia comprehendit. 160. 7. Dispositionem imperfecam. infra ver. Testatoris dispositionem imperfectam.

Dispositio captatoris forma. sup. ver. Captatoris dispositio forma.

Dispositio pura vii aliam declarat. d. 224. 10.

Dispositum in vno equiparatorum, habet locum etiam in alio, quatenus materia sit exorbitans. 212. 3. §. In vno ex correlatis non habet locum in alio, in quo viget differantia. d. 46. 2. 8. §. In vitiis diuersis & odiosis, non habet locum in fauorabilibus; & quae praesentur titulo oneroso. dec. 217. 8. §. Omne trahitur ad suum concretum. 192. 10. §. Reputatur quod patet dissimulatum, si de eo cognoscatur. 101. 3. §. Super accessorio non trahitur ad principale, nisi ei sit connexus, & nisi tale sit quod ab eo separari non possit. 292. 1. 18. 11.

Disposuisse non dicitur decedens ab intestato de certa summa de qua ex pacto poterat disponere. dec. 172. num. 8. contra num. 12.

Dissolutio res. vide inf. ver. Res dissoluta.

Dissolutio contractus. vide fa. ver. Contractus dissolutio.

Distributio significat territorium, antea iudiciali non quidem. 129. 14.

Diuersitas, circa qualitates obligationis vitiat contractum. 14. 3. §. Temporis non laedit contractum, sicut i, dentitas eam non inducit. 258. 13.

Dies, breuius tempore factus, qui est paulum inductus, praesentur de alieno acquiescenti. d. 13. §. Licet qui sit, tenetur tamen fideliter quando lex requirit fidelitatem. d. 231. 13.

Diuidens hereditatem cum aliquo tantum quam cum herede, potest dicat eum non esse heredem, teneatur probare quod ille non sit heres. 104. 19.

Diuitiae, aut paupertas ad eo semper probande quae super illis se fundat, dec. 316. 8.

Diuitias qui allegat teneatur probare. d. 235. 10.

Deo, verbum, vide infra ver. Deum deus.

Dei, loquens per verbum, scilicet, tenetur nihil minus affirmare quod dicit. 78. 4.

Doctores differunt etiam in statu. d. 226. 12. §. Insigni auctori est de construendo videtur standum, si tamen quod res est dubia. 64. 11. §. Loquenti personae, non est fides adhaerenda. 224. 28. §. Nihil allegari non est credendum. d. 9. 8. §. Perfunctore loquente non est credendum. 238. 9.

Doctores auctoritas facit rem dubiam. d. 188. §. Decilio, quae non habet contrarium, dicitur casus legis. d. 239. 2. 36. §. Dicitum debet intelligi secundum terminos legis, vel auctoritatis per eam allegata. 59. 7. §. Dicitum ab interpretatur ut lex. 119. 12. §. Loquenti siue lege auctoritas licet plurimum valet, non tamen concludit per necessitatem. 9. 3. §. Opinio posita in iuramento, non videtur approbata, quando pro illa non reddat efficacem rationem. d. 167. 5. §. Opinio rem dubiam facit, d. 238. 9.

Doctores auctoritas etiam sine lege loquentium plurimum valet. 229. 33.

Doli exceptio. vide inf. ver. Exceptio doli.

P p p ij

Dolo, dicitur, esse, qui non facit id ad quod scit se teneri. d. 116. n. 1. contra n. 18. & seq. § Facere non dicitur, qui cū facit quod sperat ei facere liquet. 30. 19. § Qui non facit quod debet. d. 118. 20. § Qui tacet debitor pro palam, & illud retinet. 126. 3.

Dolum committit, qui non facit id ad quod est obligatus. 30. 17. § Excludit causā quolibet etiam iniusta. 89. 23. d. 216. 40. declarando ubi primum requiritur verus dolo. Non excusat quolibet causā iniusta in delictis commissis in iudicio. d. 89. n. 5. contra n. 24. & seq.

Dolus, causam contrahendi dāns, reddit contractum nullum ipso iure. 135. 13. § Dicitur commissus in contrahendo & propterea vitia contractum, ubi res aliena fuit scienter vendita vt propria. d. ea. nu. 17. § Ex latrone praesumitur. 259. 10. § Non dicitur esse in eo, qui actus substantiam indicat. 265. 64. § Non praesumitur in minore re potius ignorantia, & fragilitas, seu simplicitas. 222. 10. & 12. § Non praesumitur, sed est probandum per allegatam. 104. 35. § Non praesumitur, ubi contrarietas non est manifesta. 237. 9. § Non semper consideratur in eo, qui non facit quod debet. 165. 66. § Praesumitur ex mendacio. d. 165. 14. § Vel culpa nemini patrocini debent. 4. 18. § Venditoris in tacendo proponenda culpa emptoris in non insuetudine. 265. 18. § Dolus verus, consideratur etiam in omittendo. d. 216. nu. 6. Dicitur etiam si probetur ex coniecturis & praesumptionibus. n. 9. Dicitur quando indicia manifestam fraudem concludunt. nu. 16. Dicitur qui resultat ex necessaria praesumptione. si vero ex probabilibus coniecturis, dicitur praesumptus. nu. 17. Et praesumptus quis sit, & quomodo probetur. n. 14. & seq. Non probatur ex eo quod aliquis fecit se teneri ad aliquid faciendum, & illud negligat, vel omittat, quia potest mori ex alia causa, quam causa deceptiva. n. 18. Non probatur in minore, probata scientia. n. 31. Produciuntur ex scientia. nu. 8.

Domicilii locus, non originis attenditur in exactione dotis. 127. 7.

Domicilium mariti inspicitur in exactione dotis. 127. 7.

Domini assensus. vide *supr. vers. Assensus domini.*

Domini, directi vel utiles duo eiusdem rei esse non possunt. 188. 15.

Domini pecuniam qui in propriis. vide *infra. vers. Furti tenetur qui pecuniam.*

Domina directa duo dantur, maior scilicet, & subalterna. 188. 4.

Domini, appellatio, comprehendit etiam utile. d. 188. nu. 16. De directo intelligitur. n. 18.

Domini, continuatio, quae fit a parte in filium, procedit a iustate & est filiatu effectus. 96. 14. § Refertur, donec solatur pretium ubi est facta, interim dicitur & intelligitur contractus locationis, non venditionis. 157. 3. Translatio impeditur, quando padum non alienandi fit ab eo qui ius habet in re. 254. 6. § Vbi fit mentio simpliciter, intelligitur de directo. 188. 15. § Vbi res reliqua quaedam tantummodo remanent penes vasallum subinfeudantem. d. ea. n. 35.

Dominium, continuari dicitur potius, quam transferri in filium. 96. 14. § Dicitur transferri etiam inter ascendentes & descendentes. d. ea. n. 38.

Domini, directum, feudorum sim-

gularium Regni Apuliae est apud Regem, licet ecclesia sit domina totius Regni Apuliae. d. 188. 1. In rebus particularibus ubi habet qui insensat, tunc transferri in vasallum videretur dominum. d. ea. n. 21. § Remanet pene concedentem feudum. d. ea. nu. 17. Vt transeat in vasallum an ex pacto fieri possit. d. ea. n. 24.

Domini, ex causa aliquando potest stare in pendenti. 120. 5. § Frumentum perdit dominus, quando alius illud in farinam convertit. d. 119. 3. § Non amittitur, licet res in aliam transeat formam. d. ea. n. 7. § Non probatur ex eo quod testis dicat aliquem possidere pro suo, quia etiam male fidei possessor potest possidere pro suo. 263. 13. § Non probatur ex titulo, nisi probetur quod auctor esset dominus. 260. 21. § Non transferri, qui illud non habet. 305. 14. § Non transferri in fideicommissarium ante restitutionem factam re vel verbis. 254. 5. § Postquam est translatus in ecclesiam, non potest omnis res adiungi. 173. 5. § Probationis difficultas est. 225. 5. § Probatur ex possessione, quando de eo agitur incidenter. 10. 11. per coniecturas & indicia, cum fit de difficultas probationis, nec probatur ex confessione. d. ea. nu. 7. & 6. § Quandoque est facilis probatio. 22. 14. § Recta via in legatariis licet transeat, potest nihilominus legatarius illud repudiare. 108. 18. § Rei dotalis, ex contractu dotali transferri in maritum sine traditione. dec. 211. n. 2. Solutio matrimonio remanet apud haeredes mariti. n. 1. Solutio matrimonio transeat in mulierem sine traditione. cum. 23. & 16. § Rei venditae non transeat in emptorem, nisi soluto pretio. d. 121. n. 11. Non transeat in emptorem, qui partem tantum pretij soluit. n. 12. § Retrahitur in emptorem, ubi actus ex legis dispositione habetur pro infecto. d. 171. 7. § Transferri ex pacto de francandis, sequuta traditione. 158. 23. ex traditione, quae sequitur vigore pacti praebendi de vendendo, etiam si pretium non sit solutum. n. 30. § Transiit in ecclesiam substantiam ipso iure. d. 25. 18. in fideicommissarium, nulla facta restitutione reali vel verbali, quando grauitas alienat bona fideicommissi substantiam. 20. § Vbi comperit speciali iure, tunc datur hypothecaria. 76. 9. § Vbi non transferri, non debetur gabella, etiam si solucunda sit pro quocunque contractu. 305. 15. § Vniuersale, quod est apud Imperatorem, vel Regem, non est nec directum, nec utile respectu rerum particularium. 188. 21. § Utile & directum sunt correlata. d. ea. nu. 14. nec vnum datur sine altero habens dicitur dominus abusu. d. ea. n. 27. habet in re, censetur adificare vi sibi proferre, & animo gerendi proprium negotium, dum vivit, & rependit, ac gerendi alienum post mortem. 300. 19. quod est peneus emphyteutam ecclesiae, non dicitur esse quid ecclesiasticum & privilegium, sed priuatum ipsius emphyteutae, & potest princeps statuendo de eo disponere. decilio. 160. n. 14. 16. & 17. tantum habet vasallus insusceptus de feudo. decisione 188. nu. 11. transferri per contractum emphyteuticum. 190. 11.

Domino inuito obligari non potest res aliena. 303. 10.

Domini canonem exigere non potest, donec regulam intulit, & adiuuere

emphyteutam ad emphyteuticum. d. 2. 17. § Capiens feudum iure feudalis praesentationis non tenetur stare caloso. 102. 17. § Concedere tenetur licentiam alienandi emphyteuticum, nec illam potest negare, si ille, in quem translatio fiet, sit habilis, & non inuitus. decilio. 210. 14. § Fundi seruientia potest via primo designatum tollere, & alia potest conseruare, modo id iugiter tunc incommodo dominantis. 41. 9. § Fumus cogitur facere pro seruo. 345. 12. § In cuius manibus fuit emphyteusis reuocata, tenetur stare locatiui factae per emphyteutam. 286. 4. § Non cogitur solutionem, recipere pro re emphyteutica ab alio quam ab ipso emphyteuta. 374. 32. § Non potest aliquis facere in praedium vniuersitatis, nisi alteri proferat. 189. 34. § Non potest sine causa priuare vocatum in inuestitura. 230. 10. § Pensionem si recipiat cum profectione, poterit etiam emphyteutam expellere. 317. 24. § Perdit fructum dominum, quando alius illud in farinam conuertit. 191. § Praesumitur scire qualitates rerum iuratis. 146. 13. § Qui consensit concedere locatui alienandi feudum, tenetur vasallo vendere volenti consentire, alias dicitur ei inferre iniuriam. 220. 55. § Qui incipit ab expulsiōe, potest petere pensionem praeteritis temporibus. 317. 24. § Qui feudum concessit cum clausula, sicut ioribus cunctumque recti, non praestat euictionem. 296. 7. § Qui recipit pensionem praeteritis temporibus non videtur remittere euictionem. 317. 18. § Recipiendo feudum, vide *supr. vers. Causa remissa censetur.* § Sententia laici in fauorem fidei procuratoris ratificare non potest, quando ille non poterat esse procurator. 189. 23. § Teueto assensum, vide *supr. vers. Assensus alienandi tenetur.* § Vere dicitur verus. vide *infra. vers. Haeres dicitur verus.*

Domini ubi est suspensio, vide *infra. vers. Suspensio quae viget.*

Domus in phyteuticis incendio, vide *infra. vers. Emphyteuticis domo incendio.*

Domus vendita, quando veniens quae non sunt affixa. 134. 12. § Veniunt etiam clauis, clausurae, insensae, affixa, licet non sint affixa. cum. 15. d. 11. § Veniunt omnia ea quae sunt desinata ad perpetuum vsum domus, etiam si non sint affixa. n. 3.

Domorum pensiones, vide *infra. vers. Pensiones domorum.*

Domus deualuere, & arbores succidere, paria sunt. 300. 6.

Domus affixa veniunt in venditione domus, licet etiam aliquando amoueantur. 314. 4. § Non affixa non dicitur parum domus sed potius instrumentum. n. 7.

Domum alienam inhabitantibus tantum videtur de fructu percipere quanti soluerit conductori ab alio. 270. 3. § Conductens pro legendo, vel pro exercendo hospitium, si propter bellum fuit impeditus, conuenitur remissionem pensionis, licet ipse inhabitauerit. dec. 326. quae est *con. sum. 2.*

Domus combustae, vide *infra. vers. Emphyteuticis domus combustae.*

Donandi animus praesumitur vi. *infra. vers. Meritum praecedens.*

Donat censetur solum donare ius quod habet. 17. 7.

Donare non potest qui non potest restituere mento relinquere. decisione 149. nu. 15.

Donari videtur quod scienter ei datur cui nihil debetur. 190. 21.

Donata

DECISIONVM

Donat. vbi in iuris contemplatione. vi. de iura. ver. vxi. donat.

Donatario abienti sui acquirat ex filiatione notarij. 106.4

Donatio aliquo compendioso. vide supra ver. Compendiosi animo.

Donatio causa mortis, facta per maritum vxori, confirmatur morte, etiam sequuta sequentia capitali contra virom. d. 166. p. 12. Includit appellatione donationis, quando adiciatur dictio. aliquis. d. 83. 11

Donatio euaneſcit, si vna ex contrahentibus decedat ante acceptationem. d. 114.

Donatio facta a marito constante matrimonio, & deinde reuocata, non confirmatur morte. 166. 17. A nobilibus facta, sustinetur. d. ead. nu. 23. A patre filijs in contraria matrimonij, censetur facta vbi filijs, licet non sint haeredes, & propterea iure reuocari potest minus potest per obligationem postea a patre coactis. 123. 23. Absentis notario pro eo stipulante, reuocari non potest, licet non fuerit accepta. d. 11. d. 106. n. 1. vbi quod reuocari potest antequam donatarius abſens iurasset. Alicui pro se & suis, intelligitur de haeredibus. dec. 123. n. 61.

Causa quod reuocem testamentum, non valet, tamquam facta in penam mutationis testamenti. d. 7. 6. Eiusmodi quo non est meritum, quia sit antiequum, censetur facta in contemplatione. d. 123. 17.

Filius, pater in contemplatione, censetur ab ipso patre promissus, & pater videtur donator. d. ead. n. 54.

In penam reuocationis legati, est nulla. 127. 4. Pari stipulanti pro se & filijs, non acquiritur filijs, nisi sint haeredes. 131. 61. Per maritum solum vxori iuueni, & per ignobilium nobilibus, valet. 166. 33.

Maritum vxori, si fundum, nec indiget inscriptione, seu confirmatione, quando vxor aliquid prius marito donauit. d. ead. n. 20.

Per faciem nudi, non confirmatur morte socii, sed expectanda est mors mariti. d. ead. nu. 7.

Sponsae per conjugationem mariti, censetur facta contemplatione mariti. 123. 17.

Tamquam filius, vel vxor, non valet, si non est filius, vel vxor. 124. 37.

Vxor a marito eo die quo contrahit filij matrimonium, vel in via versus domum mariti, an valet. 166. 41.

Vxor post crimen coniugium, reuocatur, quia praesumitur facta metu futuree poenae. 116. 6.

Donatio facta inter virum & vxorem confirmatur morte. 166. 13.

Donatio fructuum, vide infra ver. Fructuum donatio.

Donatio inter virum & vxorem, confirmatur morte. 166. 13.

Donatio inter virum & vxorem, confirmatur morte. 166. 13.

Donatio inter virum & vxorem, confirmatur morte. 166. 13.

Donatio inter virum & vxorem, confirmatur morte. 166. 13.

Præſentium & futurorum facta a patre filijs, morte confirmatur. nu. 27. Retinigitur ad praesentia. nu. 8.

Donatio perfecta non potest reuocari, nec qualificari donatario inuito. 106. 5.

Donatio praesumitur, accepta per donatarium scientem donationem esse factam. 111. 17.

In dubio facta a marito vxori matrimonio iunctum contrahendo. d. 166. 17. Ob viro nobilitatem & diuitias. d. ead. nu. 19. & 31. Quando de consuetudine solent sponſi aliquid sponſae donare. nu. 23.

Quando sponſus mittit sponſae aliquas res non magni valoris. nu. 29. Sponſus nobilis & diues aliquid mittit sponſae. n. 31.

Donatio probatur per epistolam, quae sufficit quod praesentetur ante mortem scribentis, qui producit effectum post mortem. d. 111. 18.

Propter meritum, non dicitur remuneratoria, quando valor rei donatae longe excedit meriti. dec. 129. 4.

Propter nuptias fieri potest constante matrimonio, & necesse futuris creditur. 124. 4.

Non eget intimatione. d. ead. nu. 16. Non est simplex donatio. nu. 14.

Non includitur statuto loquente simpliciter de donatione. nu. 11.

Donatio si fiat alicui cum pacto, quod certo casu adueniente res, statuetur ad alium, potest donator cum donatorij consensu ipsa reuocari. d. 109. 3.

Simplex in dubio praesumitur, non propter nuptias. 124. 3.

Valida facta filio, & si non imputatur in legitimam, nec in lucrum statuti. 119. 32.

Stipulanti pro filijs masculis transit ad extraneos heredes, vbi filij masculi non adſunt, vel non sint haeredes. 122. 76.

Valet inter sponſos. 166. 24.

Vellum & ornamentorum, facta a marito vxori constante matrimonio, morte mariti confirmatur. d. ead. n. 13.

Vltra quingentos iureas facta vxori, etiam cum intimatione omni sustinetur. d. 114. nu. 11.

Nec morte confirmatur. 124.

Vniuersalis includit etiam bona emphiteuticæ. 99. 4.

Donatione facta contemplatione mariti, non censetur finalis, sed impulsiva. 123. 84.

Donatione perfecta non potest pater intromittere filio prius conferendi. 161. 18.

Donationem propter nuptias aequalitatem doti cogi maritus facere. v. xori. 114. 9.

Donationis natura est, ut transeat ad haeredes quocumque & successores etiam singulares. 123. 19.

Praesumptio tollitur per consuetudinem mittendi aliquid sponſae. 196. 34.

Reuocationi allegans tenetur ea probare. d. ead. n. 15.

Por absolute causa pia non dicitur, nisi alia concurrant. 86. 11.

Consensus in immobilibus debet solui matrimonio statim per haeredes mariti vxori restitui. d. 111. 14.

Data morte imputatur in legitimam nepoti qui vult suo succedere. 114. 4.

Data mariti, quae viro adeo decessit, nepotibus in legitimam imputatur. 167. 17.

Dicitur consistere in pecunia, non in bonis, quando bona dantur estimata estimatione quae facit emptio. 99. 9.

Dicitur parua, quae non sufficit ad alimenta secundum conditionem mariti. dec. 41. 4.

Ducatorum mille dicitur sufficiens pro quacumque comitissa. 61. 9.

Est magis privilegia quam fidei. 120. 5.

Est pia causa requiratur, & valet argumentum de pia causa ad dotem. 129. 9.

Filii datus a matre est imputatur in legitimam etiam si ad eam non spectet omnis dotum, nisi in sub-

diu. 129. 3.

Filii datus imputatur in legitimam. d. ead. nu. 1.

Filii datus patris contemplatione dicitur profecticia. 118. 6.

Licet non sit congruus, dimittit non fit minima, sufficit ad exclusionem mulieris. 61. 12.

Mari- to ad inopiam vergente, potest deponi penes mercatorem aliquid. d. ead. nu. 1.

Mari- to vergente. d. 127. 3.

Nepri datus ab aucto, censetur datus contemplatione filij, ideo in legitimam filio imputatur. 128. 9.

Non sufficit parua, quae sufficit ad alimenta viae necessaria, licet non sufficiat ad honorificentiam. dec. 61. 11.

Non dicitur vbi non est matrimonium. 211. 23.

Non includitur in dispositione generali. 163. 4.

Non potest augeri constante matrimonio, vbi maritus est et alio graduus, nisi bonis immobilibus. 114. 2.

Quando datus filiofamilias, potest eorum patris de obli. 161. 10.

Reducta nepti nescitur dicta profecticia. 124. 10.

Si constante matrimonio augeretur, debet quoque augeri donatio propter nuptias. 124. 10.

Si fuerit soluta, pater pro dimidia, & filio pro dimidia, quilibet pro sua dimidia tenetur. 47. 6.

Si marito pro vxore promittitur, actio queritur marito, non vxori. 123. 26.

Si solutor filio praesente patre, quando tenetur filio obligare pro filio, pater potest infoludum conueniri pro ipsius dotis restitutione. d. 47. 1.

Solutum matrimonio de iure coniugaliter ad haeredes dotantis. 127. 1.

Vbi in specie non est privilegiata, standum est regulae. 319. 4.

Vxor a fisco est restituta, confictis bonis mariti. 111. 3.

Dotalium fundum alienare, infr. ver. Fundum dotalium.

Dotalis fructus, infr. ver. Fundum dotalis, & ver. Re dotalis.

Dotata ab aucto contemplatione patris excluditur, si non fiat excludit dotatam a patre. 118. 7.

Dotem dare marito non est vile mulieris. 127. 18.

Dote non potest mulier minor sine curatore, & decreto iudicis. d. 127. nu. 1. sub nu. 3. & 17. vbi de curatore.

Defectus statuti filij, loci habet, etiam si maritus aliter testandis disponat. 119. 20.

Promittens maritus restituit, potest deducere partem sibi delatam a statuto. 123. 12.

Si receptis conficiatur pater & filius, & pater solus admittitur, ipse etiam solus obligatur. dec. 47. 6. vide infra ver. Pater & filius.

Doctis alienatio eadem matrimonium facta per mulierem, licet non suffineatur, cum eo effectu validam fore morte mariti fit solum matrimonium. 127. 11.

Augmentum fieri potest in mobilibus constante matrimonio, vbi maritus non fit et alio graduus. 124. 7.

In mobilibus eodem statu matrimonium nocet futuris credentibus, nisi alia ad aduersum suspensio. d. ead. nu. 4.

Causa alienari potest stabili minoris. d. 127. 11.

Includitur in statuio indistincte loquendo. d. 127. 4. & 26. vbi ponitur contraria. d. 116.

Includitur in dispositione generali, quando de re peritur in specie privilegia, alias secus. 16. 43.

Constitutio in iudicio, datur a muliere minore caret curatore sustineatur, si non attigit in iudicio. 127. 11.

Fauore, in dubio est, per procedendum. 127. 7.

Speciale est, vel legatarius agere possit in solidum contra vna ex pluribus haeredibus a quibus testator dotem legauerat. d. 90. 1.

Ppp iij

Venit in legato quod est minus, non quod est minus. 198. 4. fructus lucrativus qui sunt in hereditate non exant. par. innot. 171. 4. Lucrativus fructus non tomque m. 171. sed vi bona fidei possessor. d. 171. n. 30. Maritus v. accusetur, si requiratur. d. 171. n. 17. Non lucrativus qui sunt in hereditate in actionem inusit. d. 171. n. 19. vide infra in ver. Fructus dotis. In exactione vide infra in ver. Domus mariti. In instrumentum inf. ver. Instrumentum dotis. In lectum infra verum. Lucrum dotis. Maritus est dominus. inf. ver. Maritus est dominus. In recepta confectio. sup. ver. Conf. filio dote recepta. Dubia res efficiunt. sup. ver. Doctores auctoritas. Dubitans qui tenetur inquirere & qui de facili potuit certificare, habetur pro sciente. 167. 47. Dubitationis tollenda gratia quae sunt non nocet. 13. 14. Dubius comparatur ignorantia. 167. 47. Et si ignorans non equitatem, quando dubius potuit de facili certificare, & non curavit, nec quando sententia inuestigare & perquirere. 167. 62. Duxum iura inf. ver. Iura duxum. Dux Ferraria est dux dux domus sui vasali fidei vestit, & quis vis ipse dux sit inuestitus de duxum. 188. 2. Dux Monasterii habet iura imperii, & in eo duxum potest ea quae imperator in toto imperio. 11. Dux vel Marchio vii creatur, in eo ipso iure censetur translati omnia iura Imperatoris referantur. 3.

E

Ecclesia contrahere non videtur secundum statum laicorum, quo non ligatur. 57. 10. Est cultus iustitiae. 180. 16. Fumus facit tenetur pro suo parochiano. 157. 12. Non cutitur in emphyteusimam penitus si equalis fructibus. 147. 12. Non iudicatur ex oculis. 147. 6. Potest agere, si voluit observantiam contradi. cuncta cum qui cum ea nulliter exoravit. d. 108. n. 10. declar. m. 11. Si non servat pactum, poterit concedere occupare seu aliquid propria auctoritate. 173. 14. Ecclesia famuli, coloni, & censuales an gaudeant immunitate ecclesiae, remittitur. 57. 1. Effectus carens, nomine quoque carere debet. 40. 7. Effectus attenditur magis quam verba, praeter enim verbum, qui, dum modo sequitur, non est curandum de modo, non enim refert quid ex aequipollentibus fiat. 31. 8. Attenditur non modum, aut verba. 158. 11. Praeter enim verbum. d. 106. n. 16. ubi idem est non curatur de modo quo sententia profertur. numer. 18. ubi non potest cadere, non cadit etiam nomen. n. 6. Vbi pro dicitur ex ipso delicto, vel ex ipsa sententia, tunc quilibet de eo opponere potest. 180. 8. Vbi remouetur, censetur etiam remota causa & nomen. 20. 18. Electio habetur. sup. Rationi electio. Electio est scienda quam primum fieri potest, quando agimus de electione persona, licet alio die electione fieri, & assignari ratio dicitur. 126. 7. Electio in alternatiuam est debitoris. 113. Eligenda est tutor, infra verum. Vis tutoris. Eligendus a gradu, cum primum est electus, dicitur vocatus ad fideicommissum, & censetur bona habere a testatore, non ab eligente. d. 192. 10. Eligere non praesumitur quis modum, per quem sua dispositio subvertatur. 174. 35. Emancipatio non tollit iura filiationis, sed solum patrum potestatem. 96. 4. Emancipatio & patrie potestatis differentia licet hodie sit subtilata quo ad effectum succedendi, remanet tamen quo ad modum privilegii, & alias qualitates. 56. 13. Emancipatus non amittit ius succedendi. d. 96. n. 4. Non transmittit hereditatem non aditam, nec habet beneficium ablineationis. 11. 3. Summus iura non habet. n. 11. Enes ab eo qui admittit habet bona sua, & ab omnibus reputatur catholicus dicitur esse in bona fide. 147. 3. Ab executoribus, qui habent licentiam vendendi pro solvendo legatariis, est tutus, si pretium ex actualiter soluerit, licet non probet quod pecunia soluta fuerit legatariis. 16. 7. Censetur emissio de ea pecunia, quae constat ad eum pervenisse. 15. 14. Emens, nomine persona commendanda, si bi sequitur non facta nominatione infra annum. d. 115. n. 12. 116. 12. Nominis proprio de pecunia domini a quo habet mandatum emendi, libere acquirit, non domino dec. 11. n. 8. Alienam scienter, potest subripere, & specialiter carere de dupla, ultra pretij restitutionem. 108. 14. Renecleat sine solennitatibus, illum etiam fructus restituit. 45. 10. Rem emphyteuticam, & eam acceptam cum eo enere, videtur sine ratione oblati de soluto. 35. 16. 18. Rem fundalem vel emphyteuticam cum pacto retrocedendi, interveniente consensu domini, non cadit, si exinde sine domini assensu revocatur. 30. 24. 16. Rem fideicommissum subiectam, sciens, sequitur ex actione agri solum ad pretium, etiam si fuerit incepta stipulatio evictionis. 147. 1. Vel an solutio recipit bona immorta sine solennitatibus iuris, & statimque, dicitur in mala fide. d. 179. 4. Sequere ut infra in verum. Emptio, & successus. Emisse ille dicitur, cui res est tradita in ille qui fuit pro emptore nominatus in instrumento. 155. 17. Emphyteusimam acquiritur. sup. verum. Acquisitio emphyteusimae. Emphyteusimam feudum, vel rem fideicommissum subiectam habens, si alileget, nihil legatario debetur. 91. 2. 9. Emphyteusimam scientiam alienandi, infra verum. Licentiam alienandi emphyteusimam. Emphyteusimam recipere ab ecclesia sine solennitatibus, tenetur canonem solvitur, nec potest allegare nullitatem. 108. 14. Emphyteusimam recipiens pater, infra verum. Pater qui stipulatus fuit. 109. 16. Emphyteusimam alieni concessa suo & fratris nomine, acquiritur ab ipso sequuta ratificatione. 159. 14. Conceditur pro minimo canone, quando res strictius datur ad meliorandum. 158. 23. Conceditur pro modico canone in recognitionem canonum, quando a principio, ultra canonem conventum, solvitur quantitas pecuniae. d. 103. n. 15. vel meliore. dec. 17. 147. Dicitur committere titulum onerosum, licet a principio non solvatur pecunia. 150. 17. copactus nominatus. 150. 10. Donari & legari potest infans dominus, vel alio iuramento titulo testamento

relinqui. 92. 1. Dotis favore venio in generali obligatio, non obstat ita tuto disponere, etiam si veniat in generali bonorum obligatio. 160. 3. Duplicitur concedi potest, ex causa scilicet lucrativa, & ex causa lucrativa. d. 160. 3. Ecclesiastica, concessa pro hereditatibus non transit ad famulas, quando ex statuto locum. propter inculcos excludit, quia tunc concessio emphyteutica intelligitur secundum dispositum ex statuto. d. 160. 3. Non transit ad feminas regulares, etiam si fuerit concessa pro hereditatibus. d. 160. 3. Contra n. 14. Non transit heredes extraneos. d. 160. 3. Transit ad heredes extraneos, ubi penitus correspondet fructibus, vel est magna. 158. 3. Emphyteusimae ecclesiae legari non potest, qui non est vocatus ex forma instrumenti. 91. 1. Emphyteusimae contractus ultra canonem obligatorius. d. 101. 1. Licet obligari possit sine domini licentia, non venit tamen in generali bonorum obligatione, nisi de ea specialiter fiat mentio. 160. 3. Non dicitur ad dominum recedere ex causa voluntaria emphyteusimae, quando non solvi canonem, vel incidunt arbores fructibus, vel committit delictum, per quod venit privandus. d. 160. 3. Non dicitur a lectione quod lo magna solvitur penitus. d. 160. 3. Non potest alienari, ubi donatum sit in fructibus. d. 160. 3. Non potest in potentem alienari. 145. 4. 1. Non probatur nisi per scripturam. d. 10. Non transit in filium, quando in instrumentis dicitur prohibito alienandi. d. 11. 2. Potest obligari domino iuxta. 117. 15. Prius dicitur in chemis quoque extraneis, & venit in consideratione bonorum. 144. 1. 3. Quae a femina habet originem, transit ad feminam. 145. 15. Quoniam pars stipulatus est pro & filius, non potest ab eo alienari, vel vi ex filii reus prelegatus in praesentium aliorum filiorum. 117. 14. 1. Revertitur liberam ad dominum, si emphyteusimam quid committit, ob id quod gravatur sine suo. d. 160. 12. Si est quavis beneficium conceditur filio, tunc pater filius non potest praedicare, licet sit est quia ex re pater sit est, data pecunia a pater. 120. 4. Viro data in dote, & soluto matrimonio reverteri nec factum viro, velens de filiis est. d. 100. 1. d. 186. n. 1. Constat. 1. Vbi concessa non potest aliter concedi dote prima confessione. 130. 11. Emphyteusimam alienandi domino iniquos non cadit ob alienationem nullam. 57. 18. Alienans sine domini assensu, non potest, ubi alienandi nullum. 108. 13. Causa ab emphyteusimae obegregata rei deteriorationem. d. 97. 160. 7. Cadit et pacta non servata. 180. 8. Canonem si non solvit, non ob id praedicat crediditque habentibus ab eo causam, si non potest illi impetrari quod & ipse non solvitur. 108. 7. Emphyteusimam, cui est concessa a domino, vide infra verum. Licentia vendendi rem. d. 100. 1. 1. Emphyteusimam, Deteriorationem rei, etiam leu culpam, tenetur. 130. 15. Canonem habet tenetur ea re scire, & pro area integrum pensionem solvere. numer. 1. Non cadit per alienationem in legem, & quando dominum non fuit transmissum in emptorem, nec si alienum solvitur per pactum, nec si in dote, vel legis commissio. d. 130. n. 10. 29. & 40. Non liberatur, nisi toties petat, nec sufficit maximum. 130. 10. 29.

¶ Non liberatur
parie rei percipi, etiam si ex parte
superextante non possit percipi inte-
gra penio. 110 ¶ Non soluta ca-
nonem exaltator, quando plures do-
mini inter se conueniunt. 6. 6 ¶ Non
tenetur ad reuocacionem inacturum pe-
tendi. 111. ¶ Non tenetur foluere cano-
ne vel dñi possessionem rei emphyteu-
ticæ alieque non potest. 65 ¶ Ob alie-
nationem, vel non solutionem canonis
non priuatur iure suo nisi domino de-
clarante. 194. 7 ¶ Perempta substan-
tia rei emphyteuticæ liberatur. 198. 6
¶ Potest arbores grandes & fructife-
ras quas ipse plantauit incidere. d. 7. 8.
num. 4. cum declar. num. 13 ¶ Potest
emphyteum ecclesie obligare sine
aliqua solemnitate. 160. 25 ¶ Priuatur
de deteriorationem non minus quam
si canonem non soluisset. 300. 1 ¶ Qui
desistit domum priuare emphyteu-
ticam. d. 2. 1. 8. ¶ Qui expellitur ob non
solutionem canonis, perdit meliora-
menta. 17. 16 ¶ Qui non solum com-
pensando cuius caliditatem. d. 19. 1. 2
¶ Qui ipso domo quam recognoscit
solum magnam pensionem, liberatur
domo compulsus, nec tenetur eam re-
stituere. 198. 4 ¶ Qui promittit aliquod
onus non impotest. 191, contrarium
non priuatur eam si iurauerit, sed
condemnatur in id quod domini in-
terest pactum fuisse seruatum. d. 180. 8
¶ Qui promittit rem meliorem, &
non deteriorem, cadit ob minimam
deteriorationem. 102. 9 ¶ Respectu
concedentis habet solum uile domini-
um, sed respectu eius cui ipse postea
eandem rem dedit in emphyteusim,
habet quodammodo directum. 188. 3
¶ Succidens arbores grandes priuatur
iure suo. 300. 7

¶ Emphyteuta tenetur ad omnem impen-
sam necessariam pro refectione, etiam
si magna sit. 198. 9 ¶ Meliorare quo-
ad cultum, & minimas refectiones,
non autem quo ad magnas impensas,
sine noua additio. 300. 32 ¶ Resicere
domum si corruit. 197. 15 ¶ Vendere
iura suum & meliorationes domino po-
tius quam alius. 39. 10

¶ Emphyteuta tollere potest melioramen-
ta quæ ipse fecit. 300. 11 ¶ Vbi priuatur
ob canonem non solum, sed priuatur
etiam aliis comprehensis in iustitiam. 102. 19 ¶ Vendere sine assensu do-
mini non cadit quando venditio est
nulla, quia venditio nulla non potest
dici venditio, & quod nullum est con-
firmari non potest. 159. 6. 7. 8 ¶ Vile
dominium solum habet. 181. 12

¶ Emphyteuta creditor, cui res emphy-
teutica est obligata potest inuito do-
mino canonem soluere. aut deponere.
284. 7 ¶ Culpæ ubi adest, potest do-
minus cum cogere ad perseruandum
vel recedere a contractu, & consequi
interesse. 181. 1 ¶ Expulsio compert
propter moram, receptio autem pen-
sionis ob fructuum perceptionem. d.
317. 13 ¶ Iure resoluta resoluitur ius
creditoris. 126. 10

¶ Emphyteuta debentur melioramenta,
ut. ver. Melioramenta debentur emphy-
teuta.

¶ Emphyteuta boni non censentur com-
prehensa in dispositione testatoris, si
de illis nihil expressit. 93. 1 ¶ Non
comprehenduntur sub generali patris
bonorum dispositione, etiam si potest
fieri pater de illis disponent. 97. num. 13
¶ Non includuntur statum, nisi de eis
se facta expressa mentio. 160. 11
¶ Veniunt in generali bonorum obli-

gatione inspecto iure communi, quia
iure domini assensu possunt obligari.
d. eod. num. 1 ¶ Veniunt in hæredis
institutionem, quando instituitur in qui
est capax emphyteuticus. d. 11. num. 1. 8. 11
¶ Veniunt in legato generali & usufruc-
tus omnium & singulorum bonorum.
93. 3 ¶ Veniunt in vniuersali institu-
tione. 11. 6

¶ Emphyteuta domo incendio fortuito
exusta, liberatur emphyteuta si recu-
sat soluere censum, & vult credere ac-
ter. d. 198. 7

¶ Emphyteuta, & feudalia bona veniunt
in dispositione licita, vbi cumque actus
non est prohibitus a lege, vel pacto. d. 93. 7

¶ Emphyteuta res, est obligata domino
pro casone. d. 31. 1. ¶ Hæredis potest
per dominum alij legari & obligari. d.
93. 10 ¶ Non est obligata pro cano-
ne. 31. 1 ¶ Non potest obligari sine
domini licentia, quando obligatur pro
casone, non sit spes initionis. d. 17. 1. 2. 8
¶ Obligari potest regulariter. d. 154. 9. 4

¶ Emphyteuta tenetur emens quando vi-
detur se obligare pro solutione ca-
nonis. d. 31. 13

¶ Emphyteuticus contractus cessat, quan-
do substantia rei est in totum perem-
pta. d. 316. quæ est conf. num. 46 ¶ Est
vero citroque obligatorius. d. 190. nu.
12 ¶ Non desinit esse ob magnitudi-
nem pensionis. 198. 10 ¶ Non habet
propriam naturam, sed eam recipit
quæ sibi datur a contrahentibus. dec.
91. 5 ¶ Regulatur secundum natu-
ram eius cui assimilatur. d. 190. 14

¶ Emptio certi redditus ad vitam emittit
est licita, licet emens tanto tempore
superuivens, quod redditus nullum ex-
cedat pactum solum. dec. 17. 8. 1. 19

¶ Facta nomine minoris cum pacto
retroquendi finitur, sed pactum
reiciitur, si fuerit appositum
sine solemnitatibus requisitis in alie-
natione rei minoris. d. 120. 1 ¶ Fructus
futurorum habet annexam ta-
citam conditionem, si nascatur. d. 121. 6.
quæ est conf. num. 31 ¶ Non præsumitur
facta de propria pecunia, quan-
do extant coniecturæ in contrarium.
d. 15. 16

¶ Emptio facta nomine personæ nomi-
nandæ, debet fieri nominatio inter an-
num, alias transactio anno perit nomi-
nandi facultas. Dec. facta nominatione
dominium transit in nominatum. dec.
126. 1. 1. 5

¶ Emptio fructuum futurorum est etiam
remissio aliquo casu non nascatur.
d. 171. quæ est conf. num. 33
¶ Emptio perfecta non licet alteri par-
tem a contractu discedere alia inuita.
d. 123. 1

¶ Emptionem non inducit æstimatio. sup.
verf. æstimatio emptionem facit.

¶ Emptor agere de euictione. inf. verficul.

¶ Euictione agere emptor potest.

¶ Emptor, agit de euictione, licet non de-
monstrauerit licitæ venditori, si probet
iustitiam euictionis. d. 121. 9 ¶ Athas
reptens potest nihilominus agere ad
interesse. d. 160. 16 ¶ Copi non po-
test soluere pretium quando immittit
euictio in limine contractus, nisi præ-
stita fideiussione. d. 121. num. 6 ¶ Cui
aliena res, vel alij obligata, fuit vendi-
ta, potest venditorem conuenire ut
eam liberet, etiam si nulla sibi sit mora
lis. d. 165. 6 ¶ Dicitur locatorem con-
sentire eo ipso quod emit ab eo qui
dicit rem esse locatam. dec. 164. 1. 9

¶ Dubius an res sit obligata, si non
curant certificari de dubio, non po-
tunt se tenere pretium. dec. 165. num. 48

¶ Licet non agat de euictione, si res ei
non euincatur, tamen si sit alteri obli-
gata, potest agere contra vendito-
rem, ut cum liberet, vel soluat quanti
minoris illam fuisset empta. d. 165. 8
¶ Non debet esse sollicitus, nec ad
eum spectat curare quod pretium co-
uertatur in vtilitatem ecclesie. 156. 9

¶ Non obligatur pacto & personali
actione qui tenetur venditor. d. 164. 1.
num. 3 ¶ Non potest agere ad pen-
siones contra conductorem, licet ac-
tum fuerit quod pensiones accedant
venditioni, nisi ei sine cessa iura per
venditorem. d. 164. num. 4 ¶ Non po-
test expellere coloum, quando in cõ-
tractu locatorem adest instrumentum
locatoris. dec. 151. num. 1 ¶ Non reu-
netur pretium soluere, nisi præstita
fideiussione, quando notorium est ius
alicuius super re vendita, licet sit ad-
huc non sit mora. d. 197. 8 ¶ Non reu-
netur respondere possessoribus circa
dominium venditoris. 22. 2 ¶ Puz-
suntur ignorare onera & conditio-
nes rei emptæ. d. 165. 6. qualitates rei
emptæ. d. 183. 15 ¶ Pretium reuocetur
non potest sub prætextu quod res ven-
dita sit aliena. 253 ¶ Soluere non tenetur,
oblata etiam ubi occasione rei
cautione, quando inuenit rem vendi-
tam esse alienam. d. eod. num. 15 ¶ Pro-
batum rem ad euincendum spectat, a-
git de euictione, licet res fuerit libere
iudicio iudicæ. 22. 8 ¶ Rei alienatio-
ne consequitur omne interesse, si in
eum casum stipulatio est de cõfessio-
ne. d. 168. 2 ¶ Rei emphyteuticæ si
inducatur in possessionem per do-
minum, potest actione personalis conue-
niri pro canone. d. 17. 14

¶ Emptor sciens, prædium esse locatum
non potest conductorem expellere. d.
115. 6 ¶ Rem esse alienam non agit
de euictione. d. 121. 3 ¶ Rem esse loca-
tum, dicitur dolo non fecit. d. 121. 2. 5. 6
tenetur dare colono, nisi expresse ius
coloni fuerit reseruatum. d. 165. 10. ven-
ditum esse vicariam, cõtetur locatorem
consentire, & acceptare contractum
cum omnibus suis qualitatibus. 164. 9
¶ Seruum esse fugiuntum, si stipulatur
ex pressum non esse fugiuntum, ac
agit contra venditorem, & nec repellit
exceptione scientiæ. 165. 10 ¶ Eius
periculum fundi, ubi habet assen-
sum, præfertur primo ementi sine as-
sensu, nec postea superuacuit. d. 180. 10

¶ Si ante emptionem noluit vende-
rem, & defecit ei res talis qui possit ap-
prehendi adhibita aliqui diligentiæ,
præsumitur detexisse vitium. d. 146. 3
¶ Si male vidit rem, cultus vitium erat
tale quod poterat cognosci, potest ni-
hilominus agere redhibitoria. dec. 121. 1

¶ Tenetur dimittere fructus
partis colonicæ colono partitio, quod
de fructu extrare colatum, & etiam
quando ignoratur secundum aliquos.
d. 165. 12. stare colono, quando est re-
seruatum generaliter ius coloni. dec.
1. 41. quando non solum res, sed etiam
quando omne ius competens pro ipsa
re est venditum, vel ceduntur iura cõ-
sentientia occasione rei. d. 1. 1. 13

¶ Emptores fructus perceptionem est boni
ecclesie non tenentur ad gabellam,
quando quous cedunt damno ge-
clesiæ, quia, quia vult videretur. 197. 1

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

¶ Emptor, datur actio euictionis, quan-
do euicta est possessio, sicut quando pro-
prietas ablata est, vel dominus. d. 12. 7
¶ Et etiam remissio fructuum, quando
non poterunt percipi culpa vendi-
toris. d. 17. 6. quæ est conf. num. 34

INDEX

Emptoris, arbitrio vbi tota substantia vel pars contractus committitur, non valet, dec. 33. num. 10. Commodo & incommodo credit omne augmentum, vel diminutionem rei reddit, & donec soluitur pretium locata, 198. 18.

Enunciatio, ubi verba infusa verbi. Verba enunciatio, 11.

Episcopi testamentum, inf. verbi. Testamentum episcopi vel clerici.

Episcopi Vicarius, inf. verbi. Vicarius episcopi.

Episcopus Mantuanus dicitur officialis comitatus Mantuae, 119. 11.

Error, impedit consensum, 114. 10. In consanguinitate cum tertio, & non cum disponente, non vitiat, 104. 17. In facto proprio non est probabilis, 193. 7. In iuris ambigui nedum excusat, sed etiam praeiudicat, 181. 9. In iura sufficit ad fructum acquisitionem, dec. 1. num. 7. Non potest allegari vbi adit scilicet, 130. 8. Non praesumitur vbi praesens deliberatio, 130. 9. Potest allegari etiam si actus factus sit ex certa sententia, d. 170. 4. Ut utimur, quando quis refert se ad dispositionem quae alter loquitur quam sit expressum in refertur, 114. 18. Vbi aliquid reperitur factum alteri quam esset conuenitum, d. 183. num. 41. Vel lit consensum, d. 130. num. 3. Tollitur in allegari non potest quando quis interrogatus responderi velle vbi testibus, 181. 3. Vbiat emptioem, & locationem, d. 114. 19.

Ereorem aliquid probare debetur, & si malitiam causam erroris tenetur, 104. 18. Non tenetur probare principalis, qui contrarium deducit: eius quod proceator fuit deduxerat in positionibus, d. 17. 16.

Eueniens, dubius non saluat contractum, vbi sumus in causa locali, dec. 128. 17.

Futurum molis in casibus expectari debet, dec. 1. num. 10.

Eueniens, mal non habetur in consideratione, 131. 86. Triste non habetur in consideratione regulariter, dec. 102. num. 19.

Nulla, parte rei in solutum datur, remanet integra obligatio creditori, qui non altere quam in totum acceptat in solutum, 29. 16. Re data in solutum, non potest creditor agere primario actione personalis, nec hypothecaria, d. 166. 6. Re recepta in permutatione, licet possessor redire ad rem suam, & cum auocare, 173. 12.

Et si deo debetur a domino, si feudum emittatur a vasallo, 290. 15.

Emphyteutic, dec. 1. num. 8. Emptor, licet non sit promissus, d. 128. n. 11. Pro feudo concessio non fructum, d. 20. num. 19. Pro quocunque contractum in quo dominium transferitur, d. 1. ad. 11.

Euctio dicitur imminere in limine contractus quando mouetur hanc solutionem precij, et si mora fit pro simplici hypotheca, 197. 7. Licet imminet in limine contractus, non tamen praestatur fideiussor ad eo, qui auctore habet diutem, qui iudicium suscipit, dec. 181. n. 10. Non debetur, ementi sciens rem subiectam fideiussoribus, sed restituitur pretium titulum, 108. 1. Habenti titulum locutionis, n. 13. 36 in donatione, 200. 3. Pro feudo, pro quo modicum praestatur feruiss, d. 1. ad. num. 8. Quando culpa emptoris fuit sequitur, 108. 17. Praestatur pro contractu inominato, 290. 14. Si imminet autem solutum pretium,

non cogitur emptor soluere nisi praestata fideiussione aduersus euctionem, dec. 181. num. 10. cum limit. v. num. 10. Vbi imminet in limine contractus, non est necessaria fideiussio, si videtur sit donec, d. 199. n. 5. contra n. 14.

Euctio, onus agit emptor, licet non denuncietur licet venditor, si probet iustitiam euctionis, d. 122. n. 9. vide infra verbi. Emptor probans rem, & verbi. Emptor agit de euctione, & dec. 153. num. 10. Vbi quod agere potest de euctione, etiam ante quam sibi inferatur molestia, vbi res vendita est in totum, vel pro parte aliena. Non tamen agit in quo propria culpa res est eucta, ut quia fuit contumax, vel compromissus, aut oblitus iuramentum litis decisionis, 12. 1.

Euctionem non praestat dominus qui feudum concessit cum clausula, saluis iuribus cuiuscumque tertij, 190. 7.

Euctionis actio datur quando eucta est possessio, 12. 7.

Euctionis promissio facta specialiter & praecise in casum aliquem qui euenit, obligat promittentem, licet euctionis effectus ex natura rei, vel praedicatione auctoritatis, 141. 4.

Euctioni, quem tenet, vide infra verbi. Quem de euctione tenet actio.

Euctio feudo non venit, vide infra verbi. Feudo euctio non venit dupla.

Euioci dicitur res, quando amittitur, vel adducitur per sententiam, 161. 7.

Exbursum, vide infra verbi. Verbum exbursum.

Exceptio, aliqua si prohibetur a statuto, non possit opponi contra instrumentum, illa non censetur reiecta, qua dicitur illud non esse instrumentum, d. 189. 5. Amplius regulam in casibus non exceptis, 185. 8. Competens principali competet fideiussori, quando concernit meritis & obligationem instrumenti, 301. num. 15. Debet esse de requisitis, d. 134. num. 13. 121. 10. Declarat regulam, in quibus casibus procedat, 134. 11. Doli datur contra eum qui agit ex stipulatione, cuius causa non extat, vel cessat, d. 100. 3. Maiori iuritate acquiritur quando actio, dec. 177. 16. Non ampliat regulam, nec includit casus, qui non veniant sub regula, d. 134. 17. Non prodest, nisi allegetur, 24. 7. Omnis competens principali competet etiam fideiussori, d. 101. 12. Praescriptionis rei non potest iudicare, c. si sui causi ex aquo decidenda commissa, 219. Quae auctoritas nocet, nocet etiam singulari successori, 116. 17. Quae descendit a statuto, non intelligitur reiecta, si statutum prohibeat, ne aliqua exceptio opponi possit, dec. 134. 16. Rei indicatur non obstat, nisi concludat ex necessitate, dec. 160. 31. Rei non traditur liber, non potest opponi ad emptore, qui sciebat esse locatum, 162. 16. Repellit agentem quem actio de euctio tenet, 177. 8. Restringit regulam ad casus similes exceptis, 141. 2. Si nulla opponi possit contra instrumentum, admittitur tamen illa, qua dicitur non esse liquidum, 27. 6. Tu habes parem in gradu, admittitur, licet sit de iure tertij, 144. 18. Tua non interest, dicitur litis finit, d. 171. n. 1. 149. num. 24. Vbi excipiente repellit.

Exceptionem allegans, eam probare tenetur, 126. 2.

Exceptionem non numerat pecunia, vide infra verbi. Testatoris dispositio quod habet.

Exceptionem omnem si statutum, vide

sup. ver. Compensatio non reicitur.

Exceptionem soluitur si statutum, vide infra verbi. Compensatio videtur admissa.

Exceptionem suam tenetur ius probare, d. 61. 10.

Excipiendi ius, quatuor conditiones expedit & videtur, quatuor interest dominum iurari pactum, 164. 12. Truncat in singularium locum forem, d. 167. 7. Quod verum quando exceptio competit occasione rei, & in eo qui re detinet, d. 164. n. 25. & 16.

Excipiens exceptionem suam probare tenetur, et si ad quod est probandum consistit in negativa, 104. 4.

Excludendi feminas ius, vide infra verbi. Masculus excludendi feminam.

Excluditur a generali sermone, vide infra verbi. Propter personae odium.

Exclusio situmum, ac institutio, vide supra. Condicio si sine his decessit, non intelligitur.

Exclusio tacita, quae insurgit ex lapsu temporis, magis operatur quam expressa hominis, 106. 24.

Exclusio vni, omnes videtur excludi, qui ab eo decessit, 41. 7.

Exclusus a successionem censetur etiam exclusus a tutela, 43. 3.

Exclusio, non requiritur in Saluino vtilitatis, 104. num. 14. cum declarat, quae ex cessione hoc intelligitur. Principali debitoris vbi vocat fideiussori, vel pignori possessori, sequitur eorum citatio, 126. 17. Quod requiritur in Saluino vtilitatis, tenetur ad alij.

Exclusionem exceptio est dilatoria, & debet opponi ante litem contestatam, 44. 10. Non potest opponi per debitorem quando agit hypothecaria contra bona generis alter obligata, dimissa bonis specialiter hypothecatis, d. 1. ad. num. 10.

Executio, conceditur pro eo quod videtur refulat in instrumentum habet executionem paratum, d. 14. 39. Fieri potest contra fideiussorem, licet pendente contra reum, 101. 6. Non datur debitori liquidum, & certum, 179. 14. Non debet suspensum quando iustus litis est dubius, d. 121. 11. Non impeditur per fideiussorem vel depositum, quando debitor est liquidum, d. 184. 9. Quae fit ad instantiam creditoris in bonis debitoris, incipit debet in bonis mobilibus, 179. 2.

Executio sententiae, lata in actione personalis fieri non potest contra tertium possessorem, qui emit litem pendente, sed agi debet prius actione reuocatoria, 106. 16. Lata super actione personalis contra venditorem, non fit contra emptorem, sed agendum est prius reuocatoria ex reiecta, dec. 131. 6. Non retardatur, licet viciis suppleuerit Principi intra decem dies, tamen, qui sententia retrahit potest, qui obmittit, tenetur fideiussore, 176. 19. Super eisdem actis fit contra fideiussorem iudicij, secus contra fideiussorem contractus, qui requiritur nouum processum, 181. 13.

Executionem si statutum concedat instrumentum, intelligitur semper de liquidum, 17. 5.

Executor deputatus, viuente vxore ad dispensandum super matrimonio, potest, mortuo vxore, declarare super validitate matrimonij, ad praedictum heredem vxoris, & commodum matris, 129. 9.

Executores testamenti iussi bonis distribueri in viuis pios, poterunt impendere in viuis pauperes, 151. 10.

Exempla

DECISIONVM.

Exemplis non est iudicandum. decif. 113. num. 9
Exhereditio, efficit in folemnem teftamentum non reuocatur eb. reconciliatio, fed requiritur reuocatio folemnis. dec. 118. num. 7. **Ex huiusmodi** eo quod non efficit filius non valet. d. 139. num. 7
Exhereditatio huiusmodi vide infra verfi. Filius ex huiusmodi.
Exitus ad a probat. d. 7. num. 11. d. 188. n. 8. d. 107. n. 12
Ex tunc prout ex tunc claufula. vide fup. verfi. Claufula. **Ex tunc prout ex tunc.** Expenfe debent iure actionis non euitantur ob nullam caufam litigandi. d. 274. n. 7
Expensarum abfolutio facta a iudice in lertentia, non includit expenfas que iure promiffionis debentur, fed eas tantum, que iudicis officio mercenario petuntur. 161.8. **Appellatio** non veniunt damna, nifi contingant ratione perfonae. 261.8. & 2. **Condemnationem** potest oblinere vidtor qui non appellauit in caufa appellatiois introducta per vicium. d. 14. 1. 7
Expensas non ceftetur remittere qui danna remittit. 161.8.
Exprefsa, afficiunt magis quam tacita. d. 100. 4. **Non ceftetur,** quae non exprefsa non nocent. 165. 13
Exprefsa promiffio. vide infra verfi. Promiffio exprefsa.
Expreflio finis quod tacite inest, actum conditionalem facit, quando exprimitur aliter quam inest tacite. d. 114. 16.
Nihil operatur. dec. 77. num. 4. d. 119. num. 8. d. 181. num. 8. d. 110. num. 24. d. 300. 11
Expreflio fpecialis. vide infra verfi. Specialis expreflio dicitur.
Expreflionem, ceftare facit tacitum. d. 38. n. 28. d. 151. num. 3. d. 193. num. 6. **Continetur** per omnia idem quod tacitum, illud ceftare facit. d. 118. num. 6. **Dicitur** id in quo verfatue eade ratio, & quod contrahentes difpofitione fit fuiffent interrogati. dec. 114. num. 4. **Id** in quo eft eadem ratio, & de quo legiflator difpofuit fi fuiffent interrogati. dec. 115. 13. **Quod** ex mente colligitur. d. 114. num. 37. **Quod** defequitur ex verbis exprefsis, licet exprimitur eundem effeet per forma. d. 154. num. 38. d. 315. num. 19. **In** una parte difpofitionis, non ceftetur reuertum in alia in qua facile fuiffet exprimere, fi difpofitionem voluiffet. d. 311. num. 11. declarata vt num. 68. **Prout** dicitur prout habitum in confideratione. 64. 3. **Reponatur** quod fit ftator difcreti fi fuiffent interrogati, vel de eo cogitaffet. dec. 39. num. 10. d. 149. num. 10
Exprefsis dicitur cafus finalis exprefso. 101. 8.
Expriime aliquid generaliter, vel fpecialiter, vel fingulariter, differunt. dec. 166. 43
Expulio emphyteutice competit propter moram, receptio autem pemptiois propter fuctum perceptiois. decif. 317. 19
Extare, non poffe fuccedere, & non extare, paria funt. 167. 10
Extensio, admittitur etiam in correptionis, vbi ratio eft exprefsa in lege. dec. 205. num. 16. d. 174. num. 2. d. 191. num. 16. **Est** licita in penalisbus ex ratione legis ferri. d. 61. 17. **Fit** etiam in penalisbus, quando in cafu non exprefso eft maior ratio. dec. 154. num. 16. **Fit** ex identitate rationis, etiam fi ftaturum fit iuris communis correptionis. d. 179. 8. **Fit** in diuerfis, fed

comprehensio in eode. d. 110. 31. **Fit** in purificata a iure. d. 191. num. 11. & 11. **Non** dicitur, fed comprehensio, quod ratio eft exprefsa in lege. 61. 15
Extensio non fit de calu vno ad alium in conditioe voluntaria. dec. 17. 3. **Ex** maioriore rationis in contradicibus, praefertim finitiera fit odiofior, nam in ea quicquid reuertitur omiffum habetur pro omiffio, & remanet in difpofitione iuris communis. 101. 9. & 10. **In** correptionis ex identitate, vel maioriore rationis, d. 116. num. 8. d. 191. num. 2. limita vt num. 11. 16. **In** huiusmodi commissis de perona ad perfonam, d. 81. 4. **Quando** fubftituitur eft reftituta per verba. tunc & eo calu. d. 17. num. 6. cum declar. num. 31
Extensio, quae fit ex coniecturata voluntate teftatoris ad calum fimilem exprefso, non impeditur, licet fubftituitio fit reftituta ad certum calum & tempus per dictionem, tunc, & eo calu. 37. 31. **Subftituitio** fit de calu ad calum, etiam quando vicium eft in ipfo teftamento. d. 118. 15
Extinctum quod eft vide infra verfi. Prorogari non poffet quod extinctum. d. 189. 13
Extra vinctio non datur commensato ad vinctum fupplicium. 111. 1

F

Facere aliquid qui tenetur dicitur in mora fi no faciat cum primum poffet, nec requiritur interpellatio. dec. 116. 10
Facere nulliter, & non facere, paria funt. 11. 14
Faciens actum. fup. verfi. Actum faciens obligat fe.
Faciens per alium per fe facere videtur. 31. 11
Facta, multa tolerantur, quae fieri non praeftuntur. d. 118. num. 10. **Non** praeftuntur, fed probari debent. d. 318. 6
Facti alieni promiffio. inf. verfi. Promiffio facti alieni.
Factum, ad augendum diminutionem operari non debet. d. 80. num. 4. d. 115. n. 11. **Cenferi** debet quod a communiter accidentibus fieri folet. d. 179. num. 27. **Debitum,** creditoris ius nocere non debet, praefertim in iure quafito. d. 116. num. 1. d. 101. num. 6. vbi inferunt ad multa. **Facilius** conseruatur, quam de nouo producat. dec. 147. n. 9
Facilius fufinetur, quam de nouo fiat. d. 40. num. 5. d. 60. 7. **In** fraudem legis non valet. d. 7. num. 16. **Non** dicitur quod ceftante fraude a quo fieri poffit. d. 114. num. 11. **Ipo** iure vbi aliquid eft, intelligitur volente d. 70. 19
Iudicis dicitur factum paria. d. 116. num. 13. **Legitime** ex caufa fuperuenienti retractatur, quando caufa deuenit ad non caufam. d. 130. 8. **Mari**ti nocet vxori in feudo vel emphyteufi in duem datis. d. 116. n. 15. **No** fuiffe, & effectum non habuiffe, paria funt. d. 11. num. 11. d. 169. n. 11. **Prae**sumitur quod fieri confuevit. d. 199. 4
Quando eft impoffibile, turpauitatem fiam qui allegat poffet. d. 1189. num. 14. **Quid** praefumitur eo modo quo fieri debebat. d. 170. num. 1. dec. 117. 14. **Quid** praefumitur ex caufa ex qua fieri debebat. d. 11. 13. **Repu**tatur, quod erat faciendum, quando debitor eft impediens, etiam fi ipfius culpa praecelferit. d. 161. num. 6. cum decet. num. 16. 17. & 18. **Tempore**

eodem ceftetur quod continetur in eadem feriptura. 117. 17. **Vbi** lex confiderat fer facientes animum, pona committitur, etiam vbi actus eft nullus. d. 101. num. 13. **Vnus** alteri nocere non debet. d. ead. num. 1. **Voluntarium** & neceffarium quod dicitur de ead. num. 11
Facultas francanum concessa alicui fub titulo cōdutoris, vt quia dicitur quod talis conductor poffit francare, & poffit francare cōdutione, nec vltius dicitur. 36. 6
Facultas nominandi. inf. ver. Nominandi facultas.
Facultate alienandi concessa. fup. verfi. Alienandi facultate concessa.
Faculta un respectu idonea. inf. verfi. Idonea quae non praefumitur.
Falcidia detrahatur quando hereditas eft legatis valde grauata. 146. 5
Falcidia, licet non impetatur nisi quod capiat iure hereditario, tamen fecus eft in aliis quibus debuit ex ftatuto, vel conftitutione, quia in eis impetuntur etiam quae veniunt extrinsecus. d. 108. 19. **Non** videtur renuntiare heredes, qui promiffi foluere legata. d. 111. n. 11
Renuntiare videtur, qui fcien vti hae hereditate vni legatum integre foluit, fecus, qui non foluit. d. 101. 16. **Errant** foluit, quia tunc non praeiudicat tibi quo ad alios. 146. 7. **Renuntiaffe** non videtur quo ad alios, qui vni legatum integre foluit, quod certum eft no idem integre foluit vt impleret teftatoris voluntatem. dec. 114. n. 10
Falcidianam, cum legitima eodem tempore detrahit, nullius re nite decifum. d. 114. 4. **Detrahit,** vltra legitimam, filius vel opeus de legitis particularibus. dec. ead. num. 1. **Non** detrahit, qui, vt adimpleat voluntatem teftatoris, integrum legatum foluit. d. 146. 1
Talia caufa non vitat legatum, nisi probetur teftatore aliam non fuiffe relictum. num. 13. 11. **Demonstratio** non vitat legatum, quod eft exprefsa certa quantitas. d. 141. 1. **Vit**at actum circa confanguinitatem, quia praefumitur caufa finalis. decif. 144. num. 1
Falsi, crimen requirit probationes luce meridiana claziores. d. 191. 17. **Pena** tenetur qui capitulum falsum producit, licet non declarat fe velle eo vitare. d. 167. 1
Falsitas, caufe de praeterito non inducit reuocationem donationis. decif. 130. 14
Causa vel demonstrationis, vbi facit debere fubftantiam legati, vitat legatum. d. 116. 1. **Causa** poffit vitare in elfe poffit. 118. 14. **Concludere** debet per necesse. dec. ead. num. 4
Depofitionis teftis in vna parte de de falsam totam difpofitionem propter vitatam iuramentum. d. 151. 1. **Quae** eft confilium. 100. **Est** inexcufabilis, quando interrogatus qui reponderet velle vti teftis. d. 111. 1. **Quae** nemini nocet non puniunt. d. ead. n. 18
Teftis, fup. vti articulo inficit iure de depofitionem fuper alio articulo feparato, praefertim quando iuratur deponere veritatem fuper tota caufa. 164
Vbi non eft impoffibile, tunc non puniunt qui eius dicto vfi. d. 111. 19
Vera, non autem ficta, vel ex fufpicionibus requiritur, vt qui in iuracri men falsi videro falsi teftibus, vel falfo inftrumento. d. 111. 11. **Vt** ceteri, pluralitas actum praefumitur. d. ead. num. 5. **Teftium** dicta funt

INDEX

impropiet intelligenda. d. 163. 9. ¶ Verba rebus impropietur, & facta intelligantur. d. 181. 2. 11. ¶ Falsitatem committitur licet perdat causam, non tamen per hoc aduersarij obediunt, nisi suam intentionem plene probent. d. 181. 11. ¶ Falsitatis suspicio insurgit contra non producentem testes quos producere possunt. d. 116. quia est conf. 3. ¶ Falsitatis testimonium ignominia. sup. vers. Declinans velle vii testibus. ¶ Falsum deponens. sup. vers. Depoens falsum contra aliquem. ¶ Falsum instrumentum. inf. ver. Instrumentum falsum producat. ¶ Falsum si notarius afferat. inf. vers. Notario asserenti se falsum. ¶ Fama & honor preponitur rebus, & causa honoris acquiritur causa viar. d. 9. 21. ¶ Familiaritatis iure fateri presumitur qui aliquid facit in alieno. d. 177. 3. ¶ Familiis cognoscuntur ex qualitate seruicij. d. 19. num. 1. d. 35. 11. ¶ Expulsi an possint pro dominiis testificari. d. 119. 4. ¶ Farina dicitur eadem res cum frumento, licet substantia sit mutata. d. 119. num. 5. ¶ Fateri cessat quia contenta in scriptura per eum facta. d. 104. 6. ¶ Fateri censetur se minorem. inf. vers. Minorem esse cessat. ¶ Fautori iure potest quilibet renouare. d. 19. 4. 3. ¶ Feudale efficitur quod traditur loco eius quod erat feudale. d. 78. 2. ¶ Feudalia bona. sup. vers. Bona feudalia & emphiteutica. ¶ Feudi concessione. inf. vers. Filij appellatio in feudi concessione. ¶ Feudi investitura abusuosa concessa tenetur postea dominus actuali tenet tradentem facere, alia tenetur ad interdictum. d. 290. 21. ¶ Feudo, alieui & filia concessio, veniunt omnes descendentes usque in infinitum. d. 73. 16. ¶ Feudum venit etiam ex quo, cum ad feudum peruenit ecclesie, decedunt in communi. d. 194. 4. ¶ Feudum non venit dupli, sed sufficit quod dominus tenet aequalis valoris tradat, vel tantam pecuniam, quae sufficiat ad emptionem aequalientiam. d. 290. 17. ¶ Feudorum singularium Regni. sup. vers. Dominium feudum feudorum. ¶ Feudum, acquisitum a patre imputatur filio in legatum. d. 131. 1. ¶ Agnatus acquirere potest sine domini consensu, quando ab herede venditori in feudo succedere. d. 148. 1. ¶ Alienandi licentia si iustissime interpretatur, & non extenditur ad id quod est minus, sed debet seruari in forma precia. d. 114. 27. ¶ Alienandi licentiam dominus concedere tenetur vassallo. d. 173. 14. ¶ Alterari in aliquibus, tenet in ceteris naturam suam. d. 71. 14. ¶ Antiquum non imputatur filio in legitimum. d. 131. 5. ¶ Concessum pro se, & heredibus masculis ex suo corpore legitime descendentes, non est ex pacto, & proindia facti mixtum. d. 321. 78. ¶ Constitui potest in censu. d. 104. 3. ¶ Qui iure in dotem soluto matrimonio repetit, nec factum viri, vel eius detrahit affectu. d. 136. 1. ¶ Emptum de communi pecunia ab vxo ex fratribus viuens in communione, non efficitur communis, nisi interueniat talis scientia domini quae sufficiat pro consensu. d. 120. 8. ¶ Imprim de pecunia inuentum non est ei obligatum, nisi interueniat domini licentia & consensus. d. 222. 35. ¶ In contructura viro introque obligatum. d. 6. 11. ¶ Filius habere non dicitur a patre, sed a concedente. d. 31. 13. ¶ Habenda filij legi, nihil legatum debetur. d. 222. 35. ¶ Hereditarium natus antiquum conuenerunt filio, licet pater alius heredes in filium. d. 231. 1. ¶ In dotem datum maritus lucrat. quando viro alienabile. d. 210. 10. num. 45. ¶ In matrimonium in dotem dari non potest per mulierem illud habentem, quando ad ea pactum vel statum lucrandi dote. d. 178. 3. ¶ In iure domino in potentioribus transferri non potest. d. 134. 43. ¶ Non dicitur redire ad dominum ex causa voluntaria praeiudiciali, quando committitur delictum pro quo venit priuandus. d. 186. 43. ¶ Non praesumitur, quia est seruitus. Res enim quilibet praesumitur libera. dec. 330. num. 1. & 2. ¶ Non venit in tacita legis obligatione, quae pro legito inducitur. dec. 210. num. 6. ¶ Obligandi licentia non trahitur ad alienationem, & e contra, concessa licentia vendendi, non potest obligari. d. 154. 5. ¶ Post factam concessionem induci in contrarium, & concedens obligatur. d. 290. 21. ¶ Potest a muliere in dotem dare sine domini consensu, dummodo det in matrimonium, & sine pacto lucrandi. d. 137. 23. ¶ Reuertitur liberum ad dominum, si vassallus qui impulerat seruitutem aliquid committat, ob quod priuatur iure suo. d. 186. 12. ¶ Si datur in dotem cum consensu domini, habet in eo locum statum de lero dotis. d. 230. 44. ¶ Si reuertatur ad dominum ex vassalli voluntate, omni medio tempore impositum a vassallo non reuertatur, sed finit remanet. d. 163. 3. ¶ Simpliciter receptum nulli filiorum in iustione facta, potest per patrem alienari, relinquantur, legado, vel aliter disponendo, & in eo filius succedit vel heres. d. 124. 7. ¶ Viro ad agnatum peruenit per ius accendendi, non requiritur renouatio investiturae. d. 148. 1. ¶ Vbi redit ad dominum directum, affiantiores & liberationes subditorum quae sunt a vassallis reconduntur. 102. 16. ¶ Vendi non potest pro necessitate famis. d. 220. 9. ¶ Viro datum ab vxore in dotem cum consensu domini, soluto matrimonio redibit ad vxorem, nec erit necessarius nomen domini assensus. d. 130. 12. ¶ Factum acquiritur veritati. dec. 169. 10. ¶ Non datur vbi non potest habere locum veritas, secundum naturam. dec. 230. 3. ¶ Non operatur plus quam veritas. d. 163. 8. ¶ Fideicommissaria, ante restitutionem, saltem verba, non competit rei vendicatio. 76. 8. ¶ Datur actio ex testamento contra heredem, ut restituat hereditatem. d. 222. 10. num. 5. ¶ Datur hypothecaria. ibid. num. 6. ¶ Est restitutio res in solutum accepta pro credito hereditario. d. 13. 20. ¶ Fideicommissarius, emptor, & similes, qui rem suam adiungit in iudicio, & ob hoc tenentiam fauorabilem, non tenentur stare colono, quia non dicuntur succedere ex sententia. d. 40. nu. 12. ¶ Insistitur a grauato, videtur magis habere bona a grauante, quam a grauato. d. 192. 8. ¶ Tenetur probare euentum conditionis, sub quo fuit vocatus. d. 210. 4. ¶ Vbi grauatum non interpellauit, quia ignorauit fideicommissum, & interpellatus habetur pro facta. d. 11. num. 12. ¶ Fideicommissi, aut ignoranciam iuste

prætere possunt nepotes. d. 12. 11. ¶ Grauius, etiam si fuerit impellens ante receptionem dotis, potest in matrimonium bona subiecta fideicommissi alienari pro ipsa dote restituta. d. 61. 2. ¶ In restitutione non veniunt prelegata, quando in iustione est facta in his bonis. d. 169. 1. ¶ In restitutione, praelegata veniunt quod ad personam grauatam, & vbi verbi generaliter restitutum, licet prelegata facta sint post inchoatum fideicommissum. d. 222. 7. 8. ¶ In restitutione venit filius ad quod ad grauatum peruenit tunc hereditario. d. 272. 3. ¶ Restitutio licet in pro iure facta, est tamen necessaria acceptatio, seu declaratio fideicommissarii. d. 135. 10. ¶ Fideicommissum bono, bona subiecta constituta possunt durante vita grauari quae de iure. d. 114. 11. ¶ Generali non est locus quando adiecti speciales substatia in casu qui exiunt. d. 14. 14. ¶ Fideicommissum grauatum, ante mortem facit fructus suos. d. 151. 1. ¶ Lucratu fructus, etiam si fideicommissarius propter absintiam, vel ignoranciam non peruenit filium fideicommissum. d. 222. 9. ¶ Non dicitur in mora interpellationem, etiam ex transiactilem. ibid. num. 3. ¶ Fideicommissum, obnoxia est rei permutata cum re subiecta fideicommissum, si fideicommissarius velit. d. 308. 11. & 12. ¶ Potest supponi per testatorem res hereditaria. d. 13. ¶ Subiecta bona, alienari possunt pro soluendo xre alieno contracto a fideicommissario. d. 24. 11. ¶ Subiecta bona alienari possunt pro restituendo dote, licet pro eius restitutione sit datus edictum. d. 222. 10. 3. ¶ Subiecta bona non veniunt in generali dispositione. d. 139. 19. ¶ Subiecta, & quae reueantur in iudicio restitue, & non conuincuntur in aliis, sunt heredi. Simpliciter facta, quoniam postest restitor de illis disponere in testamento. d. 19. 19. ¶ Subiecta possunt per grauata alienari, vel se, vel filium exeat a carcere. d. 66. 6. ¶ Fideicommissum abolutum, & simplex inducitur per clausulam generale expressam per modum ratiocinij, quia testator declarat velle, se bona sua remanere apud descendentes. d. 84. 10. num. 1. & 12. ¶ Inducitur per clausulam generale quando ipsa est omni non superflua nisi illud importaret. d. 222. 10. 15. ¶ Quando inducitur ex prohibitione alienandi vestita a causa. d. 231. 10. num. 16. ¶ Quando inducitur ob generalem rationem. d. 84. 11. ¶ Fideicommissum, alienans tenetur probare, cum non praesumatur. d. 231. 10. 3. ¶ Conditionale factum in contractu transmittitur ad heredem. d. 191. 10. 8. ¶ Consequuntur semper primo nominati. d. 184. 13. ¶ Extenditur de persona ad personam quando alias requiritur absurdum. d. 219. 11. ¶ Commissum familiaritatem restituit de iure et qui recipit mortis grauius est proximo. sed si postea alius nascatur in eodem gradu, ei communicatur successio. dec. 190. 6. ¶ Defertur gradum, & ordinis successio. d. 13. 13. ¶ Fideicommissum generale non comprehendit emphiteusim. dec. 93. num. 16. ¶ Inducitur per verba testatoris desiderium suum denotantia. d. 113. 10. 8. ¶ Quomodo inducitur inter illos de agnatione. d. 127. 3. ¶ Quomodo inducitur per simplex & abolutum. d. 14. ¶ Simplex inducitur, quando prohibitioni alienandi vestita & valde additur clausula.

clausula, extra familiam non alienari. d. 38.1. § Non inducitur ex geminatione clausula prohibens alienationem, quando altera ipsarum clausularum non est superflua. d. ead. num. 2. § Tacitam prohibitionem alienationis licet continere etiam in eodem refutatio quia praestata bona per heredem intra certum tempus alienari, videtur lapsio illi non potest concedere licentiam alienandi in praedictum fideicommissum. d. 27. num. 6.

Fideiubendi impotentia probatur iuramento, & sufficit si iuret quia si credere non possit de facili iurare fidei iusorem. d. 141. num. 11. § Necessitas dicitur onus. d. 39. num. 2.

Fideiubere, cogitur qui vult reuocare tenutam aduersario coactum, ex primo decreto ob suam cotumaciam. 376. 2. § Non tenetur, qui est solvendo, sed sufficit quod bona sua obliget. d. 199. num. 3. mixte requirit fidei iussum. num. 13. § Non tenetur venditor in causa conditionis, nisi in principio ad id sit specificatus & nominatus. d. ead. n.

Fidei iussum fit de natura, vel de substantia visum ubi. d. 1. 16. § Est praestanda per venditorem non solum pro lite mota, sed etiam per omnia alia movenda. 295. 9. § Est stricti iuris, & non extenditur. 232. num. 1. § Facta mutatione noui operis, est praestanda ante petitionem, quia respicit fauorem non solum euocantis, sed etiam nunciantis. d. 59. num. 10. § Non valet, si non appareat de obligatione principalis, vel quando illa est nulla. d. 188. numero 10. § Praestanda est etiam prae non petente, quando tempus est praefixum ad fidei iubendum. d. 17. 17. § Etiam si non petatur, quando exigitur ad fauorem veriusque partis. d. ead. num. 3. § Si fit ab aliquo intelligitur, si petatur à parte. ibid. num. 5. § Vbi est necessaria, semper fitus ab onere sustinendi releuatur. d. 13. num. 8.

Fidei iussum, appellans praestare tenetur, etiam non requisitus, si forte statuto, quod appellans intra certum tempus causet de refundendis expensis, alias habeatur appellatio ipso iure pro deserta. d. 17. 13. & 17. § Non tenetur praestare sicuti usufructuarius. d. 189. n. 9. § Tenetur offerre usufructuarius, qui non possidet, alias non facit fructus suos pro illo tempore. d. 17. 12.

Fidei iussum causa cessante, cessat promissio fidei iubendi. d. 260. n. 1. d. 176. 7. § Locum admittit cautio iuratoria, quando ad paupertatem quis non inuenit fidei iussum, etiam si fidei iussum requiratur à statuto. d. 141. 8. § Loco nuncquid admittitur cautio iuratoria, quando agitur de astando alio iuramento ad idem. ibid. num. 6. § Semper accipitur, vbiueque is qui tenetur fidei iubere, impeditur propter paupertatem. num. 7. § Vide super ver. Cautio iuratoria. & infra in ver. iuratoria cautio.

Fidei iussum accipitur tenetur, in dubio in omnem causam quae oriri potest. dec. 213. 8. § Condemnatio, vel de proximo condemnandus, agere potest vel releuatur. dec. 94. 4. § Conductor si domus, tenetur etiam pro suppellectili, & pro deterioratione. dec. 213. 10. § Conueniens potest, deponendo expensas petere quod suo iungo excutatur principalis, etiam si reuocauerit beneficium excussionis. d. 174. 18. § De expensis casum succumbentis, non tenetur ad illas, in quibus actor condempnatur peremptis instantis. dec. 213. 3. § Idoneus dicitur qui non pos-

sider immobilis quando principalis est solvendo, & dicitur. dec. 295. 4. § Non dicitur, qui non possidet immobilis. infra ver. idoneus, & solvendo. & dec. ead. num. 11. & 13. § Non censetur se obligare pro accidentalibus, sed tantum pro originali debito. dec. 113. 7. § Non tenetur, pro accessorio principalis obligationis. dec. 113. numero 4. § Quod variatur ex causa, causa vel res. dec. ead. num. 4. § Si actio creuit ob infirmitatem. ibid. 5. § Obligatus instrumentum suum tenet, & in forma camerae, potest statim agere. d. 94. n. 5. § Qui soluit, repetit à debitore principalis, licet de solutione conslet per solam creditoris confessionem. dec. 118. num. 3. § Si dixerit instrumentum visurum, & impetraverit inhibitionem, poterit nihilominus creditor conuenire principalem debitorem. dec. 301. 5.

Fidei iussum, acceptans censetur illum pro idoneo approbare. dec. 188. num. 6. § Dare est graue vnicuique. d. 179. n. 13. § Inuenire ubi non potest usufructuarius, tunc bona, vel dimittere heredi, qui de fructibus respondet, vel alicui tercio idoneo, qui commodatorem tradat usufructuario. d. 141. n. 4. & 14. § Obligatus dare, non potest dare pignus. d. 174. 31.

Fidei iussum, debeat qui secundum veritatem & in effectu se obligatur pro negotio pertinentem ad alium, quominus quo ad creditorem sint correi. d. 108. num. 5. § Tenetur accessorie. d. ead. num. 12.

Fidei iussum, accrescit quicquid principali obligationi accrescit. dec. 212. numero 9. § Competit exceptio competes principalis quando concernit merita, & obligationem ipsam. d. 304. num. 12. & 13. § Dilatio concessa reo prodest, si reus compensat ad fidei iussum defensionem opponat de dilutione sibi concessa. d. ead. num. 16. § Non praedicat principalis, remittendo sibi quicquid aduersus creditorem. d. 118. 9.

Fidei iussum obligatio est accessoria. d. 218. 1.

Fidei violata, iniuria penitur quam periturus. d. 124. num. 1. Non incurrit poenae. Ibi quis maior. C. de trans. num. 2.

Fides bona emptoris, licet ei non prodest quo ad dominium, prodest tamen quo ad fructuum consumptorum acquisitionem. d. 247. 11. § Bona, & mala, ac dubietas inducitur per vnum testem. d. 146. 16. § Inducitur per scientiam. d. 111. num. 17.

Fides mala, licet sit in debitore, valet tamen statum denegans audientiam creditoris, qui per viginti annos distulit creditum suum petere. d. 158. num. 5. & contra num. 9. & 10. Non consideratur in obligato pretium recitauerit, nisi post oblatum pretium recitauerit accipere. d. 131. Non presumitur in rusticis, qui emi non seruati solemnitatibus. d. 137. n. 4. § Superueniens possit perfectum praescribendum, non nocet. dec. 128. num. 19.

Fides, per consuetudinem dexterae data habetur loco iuramenti. d. 234. num. 6. Praefulgere debet in Principe. d. ead. num. 10.

Fieri non debet quod factum non releuat. dec. 160. num. 5.

Fieri posse non dicitur quod sine magna difficultate non fit. d. 245. 11. § Filia, cui pater reliquit certum quid, cum prohibitione ne plus pretat, poterit tamen consumi portionem suam bonorum emphyteuticorum, ad quae vocata e-

rat in antiqua investitura. dec. 39. 11.

§ Desicere facit conditionem, si sine filius desecet, quod testator non re-

spondit ad agnationem. d. 66. num. 6.

§ Dotata, reclusa à statuto non admittitur ad portioneem quae forma statuti reuertatur filius illius, cuius bona publicatur. d. 18. § Exclusa à statuto, non admittitur ad proprietatem eorum, quae pater transierat ad secunda nuptias habuit à prima vxore & matre dote filia. d. 87. § Desicere non facit conditionem alge subiectam, si desecet filius sine filio. d. ead. n. 16. § Non potest aspirare ad bona reuera filia à lege. n. 14. Non reuocat relicti nuptiae ultra modum legi haedicali. C. de secunda. nup. ibi. num. 17. Non succedit in quaeris, quas mater ex forma statuti tenetur filio reuocare. n. 17. Potest nihilominus reuocare id quod pater legauit uxori ultra quam ei permittitur per legem haedicali. C. de secunda. nup. d. ead. n. 6. contra n. 14. 15. 30.

§ Qui non succedit ab intestato, ita nec bonis quae à lege deferuntur. d. 8. 26.

§ Imputat in legitimam dorem sibi datam. d. 119. n. 1. § Legata, & quae iuste exheredant, non giudet beneficio legis haedicali. C. de secunda. nup. d. 27.

§ Licet non sit heres matris, impedit tamen lucrum dote delatam à statuto marito non exantibus liberis. d. ead. n. 4.

§ Primi inuicti semel à fratribus exclusi non admittunt ad emphyteusum sibi apertum per mortem fratrum. d. 99. num. 1. contra n. 2. 1.

§ Quae non excludit per statum ab hereditate patris, non excludit usufructum patris. ibi. § desecet sine filio. d. 66. 11.

§ Quae non facit desicere conditionem oppositam in substitutione facta patri suo sine filio desecet, si pater haeres instituat, excludit usufructum. d. 66. 5.

§ Quae per statum non excluditur ab intestato à patris hereditate, facit desicere conditionem (si sine filio desecet) apponitur per quid in substitutione facta si filio existeret statum exclusum femine. ibi. d. 66. n. 4. contra n. 11.

§ Renouancia hereditati, facit partem in copartitione legitime, quando renouancia aliquid pro sua portione recipit, puta dote. d. 152. n. 2. § Renouancia, vel repudiatio exclusi, facit quidam partem in copartitione legitime, sed non admittit ad partem. dec. 11. n. 1.

§ Filius renouancia facta fauore fratrum masculorum, subleat masculis non obstat sibi quod minus possit succedere. d. 151. num. 4.

Filius, probatur ex educatione, institutione, legitimatione, nominatione, tractatu. d. 33. n. 4. § Probat per dictum matris, contentens fama. dec. ead. num. 8.

Filiatitio ad probationem plurimè confert matris & patris dictio. d. 33. n. 1.

Filius appellatio in feudis conditione includit descendentes cuiuslibet gradus. d. 23. 17. § Exhereditatio facta eo quod non esset filius non valet. d. 491. 10.

§ Legitimus imputatur quicquid pater pro eius condemnatione coacte soluit. d. 167. n. 11. § Repudiatio expressa, licet patri non nocet, nocet tamen nepotibus. d. 161. n. 19.

Filius, consequuntur quantum matris dote, tam ex dispositione Aurbere. Patre. C. vii. & vii. non tamquam possit heredes, sed ex legis dispositione. dec. 8. 2.

§ Dicitur habere à parte illud quod patri concessum est sibi, licet pater Apuleius etiam pro filio. dec. 114. 6. § Qui sunt in

primo gradu defensionem. 731. In specie vocati censetur prodecti, & ordine successio vocati cum hereditibus in genere vocati. decil. 331. 73. Ineliguntur vocati tam quam heredes, quando res deest in filia. per totum. nam vii. heredes. d. 321. num. 8. Legitimus naturalis. & ex legitimo institutus. nata positi in conditione, non censetur vocati. d. 162. num. 1. contra. num. 8. Nati ex conjugato & soluta inter se succedunt excludit. fidei. d. 149. nu. 4. contra. num. 35. Nati ex putabili coitu non capiunt relictiōem filia. pater vel mater, etiam si legitimi filii constent. & reliquum approbent. d. ex. num. 1. 6. Positi in conditione, censentur vocati, si accedat quicunque levis conjectura. decil. 161. num. 6. Cum qualitate masculinitatis secundum pullos doctores censentur vocati. d. ex. num. 1. Includunt nepotes si conditio sit favorabilis. alia fecit. d. 73. 20. Non censentur dispositive vocati. d. 162. num. 1. contra. num. 3. Vbi ab intestato non possunt filii succedere, nec dicuntur vocati ex testamento. d. ex. u. 9. Vt censentur vocati, censetur plures requiruntur. nu. 3. 8. 4. vbi quod conditio vbi non sufficit, nisi sit necessitas, & concludens per necessitatem. nu. 7. vbi quod conditio vbi sufficit. & num. 11. vbi quod iudici arbitrio remittitur, quia coniectura sufficiens ad praesumendum testatorem vocale filios positi in conditione. Filii, primi matrimonij reuocant cum fratribus quicquid patre reliquit secundum uxori vitia modum legis habet. C. de secund. nupt. d. 171. nu. 6. Requirit infra in ver. Nati. & in ver. Sponsi. Filius actio competens ad vindicandum. vide supra ver. Actio competens filius. Filius naturalis relictum. vide infra ver. Naturali filio relictum. Filius probatur alienatione. vide supra ver. Alienatio & filio intra. Filius appellatio, comprehendit nepotes largi significatione. decil. 73. 4. Non extenditur ad nepotes, quando nomen filij exprimitur cum aliqua qualitate, quae nepoti non conuenit. d. ex. num. 1. Filius appellator, continetur nepos quem testator conuenit appellare filium. d. 141. 19. De proprietate fermoneis non veniunt nepotes. decil. 73. 4. Non veniunt filii, quando exstat statum feminam. excludens propter masculos. d. 31. 3. Non veniunt nepotes, quando distincta & separata testator disposuit de filiis & nepotibus. d. 312. nu. 2. d. 136. nu. 1. vbi fit mentio filiorum conditio natiōis, & soluta conditio fit favorabilis, alia fecit. d. 83. nu. 6. & 10. Filius alteri, non mariti praesumitur, quando maritus est senex, vel infirmus, & quando vxor frequentius cognoscebat ab adultero, quam a marito. decil. 81. nu. 10. & 30. Adulterius natus ex conjugato & soluta succedit mariti. d. 149. nu. 1. contra. nu. 39. Concubinari, non alteri alicui praesumitur qui natus est ex concubina in domo retenta. d. 81. nu. 3. Consequitur fructus legitime a de mortis patris. d. 14. 16. Creditor hereditatis de sua legitima alio modo bona aliqua, contra. num. 16. Qui post contrariam secundum instigationem per

natus in domo ex ancilla, nisi probetur quod erat eius concubina, vel ab eo cognoscebat. d. 87. 17. Exhereditatus non includitur generali heremone filiorum cum eodem respicietur. d. 41. 6. Falsitatem detrahit ultra legitimam delegatus particularibus. d. 171. 1. Familia nobis donare potest. d. 166. num. 7. Familia, qui viuent pariter, debitorum patris vel mortui, nec sustinetur liberatio. d. 188. 17. Grauius oere fideicommissi deducit legitimam & Trebellianicam. d. 316. 1. Grauius pure restituere detrahit solam legitimam. d. 315. 1. Haeres matris potest reuocare id quod ipsa disposuit contra dispositionem legis hac edictali. C. de secund. nupt. d. 99. nu. 7. cum declar. nat. Honorandus est in testamento institutiois titulo. d. 193. 4. Iure digressum poterat institui sub conditio ne potestaria. d. 232. 34. In abstinendi habet, non est necessarius heres. d. 149. num. 1. Legitimam deducere potest ex bonis aliis legatis, quando alia non extant bona. d. 316. 4. Legitimam potest approbare relictum statum naturalis. decil. 149. num. 35. Libertatem praeribit aduersus patriam potestatem. d. 37. Licet fuerit institutus tamquam extraneus, testamētum sustinetur, si haeres non neget eum esse filium, sed condat testamentum valere. decil. 192. num. 5. Licet institutus non confecto legitimam non perdat, tamen tamen legatus refundere quicquid ab eis ratione legitime adegit. d. 316. num. 16. Licet non sit patris haeres, reuocat id quod nouerit fore relictum ultra modum statum a lege hac edictali. C. de secund. nupt. 83. Naturalis, legitimatus imputat sibi fructus in legitimam. d. 1. num. 13. Matris succedit cum filiis legitimis, etiam contra ipsius matris voluntatem, nam quod ad eam habetur pro legitimo. d. 233. nu. 1. 2. 5. Natus ex coitu damnato & puniabilis, non potest a matre aliquod consequi, nec ei succedere. d. 249. 8. Natus intra decimum mensem ex eo quod statum post obitum viri secundum nuptias contraxit, cuius sit, mediocris iudicio standum est. decil. 83. num. 11. Non potest eligere legitimam in bona alienari prohibita. 216. 13. Non potest grauius legitimam, etiam si pater ei ultra legitimam reliquerit. d. 1. nu. 8. 6. 2. 20. Non potest pro sua legitima pretiosiora bona eligere. 316. 18. Non praesumitur pater ex eo, qui ad mulierem suum habebat accessum, etiam si in eius domo retineatur, si non erat concubina formalis. 83. 14. Numquam ingreditur locum patris viuentis. d. 167. num. 9. d. 139. num. 2. Potest grauius ad restituendum fructus percipere de portione ultra legitimam. d. 1. nu. 10. In legitima, quando ei multo plus legitima fuit relictum. d. ex. num. 20. Praesumitur quem pater testatorem nominatum instituit. 44. Praetertit dicitur, cui aliquid consequitur iure legati, non autem iure institutionis. decil. 151. 9. Qui aliquid consequitur ex patris stipulatione, videtur id habere per mortis causam capionem, non a patre, sed a concedente. d. 314. 1. Qui non confecti institutus, non tenentur supplere legata de proprio. d. 116. nu. 9. contra. num. 16. Qui post contrariam secundum instigationem per

matrem, habitauit cum matre, & iudiciorum in eadem domo, si per personam eorum eorum commensalis, dicitur tacite concessisse secundo matrimonio. d. 99. nu. 11. Ratione continuae conuersationis, cohabitationis, & sanguinis, praesumitur scire facta patris. d. 1. num. 4. Substitutio non fit emancipatio, non reuocat alienationem a patre factam contra testamentum dispositive. decil. 344. 5. Transmissio ad haeredem prioris quam consequitur ex statuto excludit fortorem. 18. 16. Viuentis patris dicitur quod dominus. 9. 6. 1. Filius, intelligi debet si conuenit fore principio. 43. 1. Quando habet necellariam consequentiam ad principium, attenditur origo negotij, alia non. decil. 197. num. 12. Trahitur ad suum principium. decisio. 64. num. 4. Falsitatem in testamento si secundus ordo iuratus non sit expresse substat. d. 31. num. 3. & 3. vbi quod in eis proceditur summarie, & sola facti veritas inspicitur. Ficti procurator. vide infra. Procurator ficti & aduocatus. Fisco an deferatur iuramentum. vide infra. Iuramentum in supplementum. Fisco non currit militaria inf. ver. sol. stantia iuris cum munus. Fisco sine obligari. vide infra. Hypothecam habet fisco. Fisco, est semper solvendo. 83. 7. Includitur dispositio generaliter loquentia. 31. Non apprehendit hereditatem de latam, sed non idem per condemnatum. d. 10. 7. Non tenetur restituere. 18. 4. Pro tributo spectatur 30 per centum hereditario sui tributario, cuiusque anteriori. 312. 5. Reuocat sine preuo alienata a delinquentes, quando ex dicto bona publicantur ipsi iure, licet emptio facta sit ab ignorantibus & sine fraude. decil. 147. 11. Vbi non repetitur in specie praedicta, & tunc iure primatu. 1. 1. Instructus non tenetur praedare fideiussorem. 182. 9. Vltur iure patris, nisi in specie repetitur praedictus, quod in dubio non praesumatur. 181. Inuestitum mentio vbi fit, intelligitur de minoribus, non de maioribus. 258. 4. Femina, capax est emphiteusis ecclesiasticae regulariter. 95. 15. Descendens a primo inuestito, excludit per fratrem admittitur, ad emphiteum sibi apertum per moxorem fratris. 95. 31. Excludit a feudo heredi, remanet semper excludit, quando agitur de succedendo ei a cuius successione fuit excludit, leuā, si agatur de succedendo alteri a cuius successione non fuit excludit. d. ex. nu. 47. Excludit a emphiteusi per fratrem viuentis statum Mantentis, mortuo si ante filios, aut agnatis masculis iuxta quatuor gradum, succedit fratri in emphiteusi. d. ex. nu. 1. Per haerem fecit virtute statum, non tamen perpetuo excludit, si frater haeres instituitur. ibid. num. 10. Propter masculos femina, remanet perpetuo excludit. vbi supra nu. 3. de iur. iur. d. 17. 29. & sequent. Item non remanet perpetuo excludit, quando excluditur temporali iure, donec super eis masculus. d. 29. Non excluditur a fideicommissio, si agatur ex forma statuti non repetitur excludit ab hereditate illius qui repetitur grauius contra. fideicommissi decil. 84. 11. Nisi masculus cum

effectu succedat. 1. 7. 4. § Non minus quam masculus gaudet proprietate quartæ concessæ matri, & filius reservatæ ex dispositione Auth. Præterea. C. unde vir & vxor. d. 30. 1. § Non succedit in fundo concessio pro hæredibus quibuscumque nisi defendat ab inuestitu, nec in fundo concessio pro se, & hæredibus. d. 95. numer. 4. & 6. § Stantibus masculis non admittitur ad emphiteusum concessam pro hæredibus, quando extat statum cum excludendi proprietas. d. 2. 2. 9. § Succedit in emphiteusi ecclesiastica concessa pro hæredibus, vel pro descendentiis, sicut masculis. ibid. nu. 11. & 14. § Succedit in fundo concessio pro hæredibus quibuscumque. d. 2. 2. 9. numer. 5. contra, cum declarat. num. 6.

Familia hæreditas, sicut & masculi comprehenditur a statuto loquente per terminum communem. d. 9. numer. 5.

Femine quando ad feudum vocantur, intelligitur, si non exent masculi. d. 95. nu. 8. § Succedit vna cum masculis in fundo concessio pro masculis cum familia. d. 123. 9.

Forensi ex dispositione statuti immobili relinqui non possunt, eo casu neque adimittat debetur. 30. 6.

Forensi contractus in loco tenetur servare solemnitas requisitam a statuto illius loci. 17. 6. § Ligatur statuto loci contractus quo ad ordinem & solemnitatem contractus. d. 127. 9. § Non ligatur statuto inhabilitante persona. 127. 6. § Non potest ex dispositione statuti Manuaria in solum accipere bonam immobilitatem, neque eadem potest communi alimato præstari. dec. 30. 5.

§ Qui non deliquit, non tenetur ad collectam impolitam pro solvenda poenâ quam venientibus delinquentibus incurrit, licet collecta imponatur per 25. & libranas. d. 17. 7. § Servat legem loci ubi litigat. dec. 113. numer. 5. § Servat statuta loci in quo contrahit. ibid. nu. 6.

Forma contractus data quando aliquid conceditur cum certis modificationibus, & quando actus consensu debet aliter quam disponatur a iure communi. 168. 10. § Est individuis, ideo minima omissio vitiat actum. d. 132. nu. 7. & propterea non potest impleri pro parte. 168. 19. § Non potest omitti, etiam de consensu patris. d. 132. 5. § Non servata, actus corruunt. dec. 14. nu. 17. 369. d. 168. n. 8. & 9. § Præscriptio a statuto est ad vnguem servanda. d. 131. 3. § Servari debet præcise, & non per acquiescentiam. 168. 18.

Francandi facultas concessa alicui sub titulo conductoris, vti quæ dicitur, quod talis conductor possit francare, & apud finita conductione, nec vitiosus durat. 32. 6.

Frangere pacem dicitur inf. verbi Pacem dicitur frangere.

Frater virique consanguineus, de iure communi excludit consanguineum tantum in successione fratris defuncti. 11. 9. nu. etiam quod ad bona que frater defunctus habuit a patre, nu. 3. sicut etiam statuto cognatus excludente. nu. 6. contra nu. 10.

Francandi gabellam iustam. inf. Gabellam iustam. fraudans.

Fraudem facit non dicitur, qui actum sibi licitum facit sine fraude. d. 11. n. 16. § Non facit qui iure suo vivit. 30. 36. Patitur, qui alij fraudem facit. d. 30. 9. nu. 17.

Fraudibus, et obviandum, & claudenda

est illis via. d. 11. 5. § Occutendum

est quantum fieri potest. d. 30. 7.

Fraudis, cessat suspicio, ubi actus est necessarius, & talis, quod pars cogi poterat ad illum faciendum. d. 11. nu. 8.

§ Suspicio cessat, quando fit quod a lege permittitur. d. 30. 7. § Suspicionem inducit qualitas persona. d. 316. quæ est conf. nu. 8. 9.

Fraus, arguitur ex brevitate temporis & ex fuga clandestina, & dissellu improposito. ubi sup. nu. 86. & 88. § In dubio non præsumitur. d. 3. 9. 8. n. 8.

§ Præsumitur ex vicinitate actus. dec. 316. quæ est conf. nu. 8. 7. § Præsumitur in eo, qui filius litteris movendam, alienat. dec. 372. 10.

§ Probat ex confecturis, indicibus, & præsumptionibus. 179. 9. quando filius alienavit rem maioris valoris, quam sit legitima, vel bona meliora, & vitiosa. d. 316. nu. 10.

Fructibus de præfentendis ubi agitur, sufficit generalis titulus, nec alius specialis requiritur. d. 147. 6.

Fructus actionibus bonæ fidei veniunt post moram. 111. 16. Ad dominum spectant. dec. 2. nu. 13. § Bonorum alienatorum per partem contra testatoris dispositionem debent per ipsum filio vocato restitui, retenta sola commo-

ditate medijs temporis iure antiquo etiam inspecto. 121. 5. § Bonorum hæreditariorum important in verum debitum. d. 124. nu. 1. contra nu. 2.

§ Bonorum immobilitum possunt sine decreto alienari a minore. d. 187. nu. 11. § Condizione fideicommissi pendente, iudicio testatoris perceptorum restituenti, quando testator ita disposuit expressè, vel etiam tacite. dec. 31. nu. 9.

§ Consumpti non restituntur, licet datio in solum sit nulla. d. 41. nu. 6. contra nu. 8. § Debentur a die quo aliquid fit ipso iure. dec. 11. 12.

§ Accurati deducta impensis. dec. 11. nu. 1. § 11. dec. 87. 11. pars fundi. d. 37. 1. cum declar. numer. 10. § Dotem augent soluto matrimonio. d. 311. nu. 1.

§ Dotis traditæ a sponsa venditor dimissi sponso in recuperationem alimenterum. d. 91. nu. 14. Etiam in actionibus stricti iuris debentur litis contestatione, quando quis petit quod ante suum erat. d. 171. nu. 9. § Futuri veniunt in obligatione, i duobus concurrentibus. d. 37. 12. § Imputantur in legitimam filio naturali legitimo, dec. 11. 13. parentibus, licet secus sit in filiis. dec. 11. 12.

§ Indulgentia præcepti per hæredem post mortem mariti non veniunt in obligatione pro restitutione dotis. d. 97. 9. § Medij temporis debentur ubi actus annullatur ipso iure. d. 172. 8. § Pendentes, & mariti habentur pro collectis. dec. 37. 11. § Pendentes latæ a colonis partibus pertinent ad emptorem, & colonus nihil potest præterire contra emptorem sed actione personali repetit a domino fundi qui alienavit. d. 194. numer. 6. sunt pars fundi & soli. dec. 83. nu. 7. dec. 97. 10.

Fructus percepti, & a solo separati sunt conductoris, præsertim eius qui numeris colit. d. 97. 3. § Ex fundo locato sicut tacite obligati domino pro pensione. d. 2. nu. 1. § Ex re hæreditaria non dicuntur hæreditarij. d. 2. nu. 7. § Iudicio testatoris pendente fideicommissi condicione, non importantur filio in legitimam, vel Trebellianicam, etiam si testator ita expressè disponeret. d. 11. 3. § Iudicio testatoris pendente fideicommissi condicione,

ne, sunt restituenti, quando testator ita disposuit expresse, vel etiam tacite. d. 2. nu. 9. § Per gravatum fideicommissum, ante mortem efficientur ipsius. d. 11. nu. 9. § Per hæredem ex hæreditate, sicutundam aliquos debent importari in eius creditum, & contra-

ria opinio est verior, & communior. d. 92. nu. 4. § Per maritum soluto matrimonio spectat ad vxorem. d. 111. 33. § Post aditam hæreditatem, cedunt lucra hæredit. d. 171. 7. § Non importantur in legitimam. dec. 97. numer. 3.

§ Non iur fideicommissum restituenti. dec. 11. 1. § Non sunt hæreditarij, nec habentur pro re hypothecata. d. 147. 6. § Perceptiendi per concubinas probari possunt. d. 132. 18. § Qui percipiuntur ex bonis hæreditariis, non dicuntur hæreditarij, sed cedunt lucro hæredit. d. 171. 7. § Non importantur in legitimam. dec. 97. numer. 3.

§ Rei data in solum, si sit assignata per iudicem pertinent ad creditorum. d. 394. 5. § Rei details lucratæ spon-

sus, non tamquam maritus, sed vti bonæ fidei possessor. d. 111. 10. § Rei dotalis non acquirit mulier ante adepti possessionem. d. 117. nu. 11. contra nu. 33.

§ Rei obligatur, non prædebitur obligationis tempore ubi veniunt in obligatione. d. 171. 11. § Rei que iam edixit testatoris debentur legatario a die edixit hæreditatis. dec. 11. 12. § Restituenti pendenti a mortuo, non solum percipiendi & percipiendi dec. 2. nu. 18.

§ Restitui debent per maritum vxori pro rata parti quo solutum est matrimonium. d. 311. nu. 10. § Reducuntur, quando istius reducitur ad non titulum. dec. 31. nu. 21. § Separati a solo sine conductore, non solum colit. dec. 97. 3. § Sicut exente, siue sint consumpti, semper veniunt, quando quis possidet iure restitente. d. 41. 14. § Tunc accessio veniunt cum fundo venditori, vel in solum dato. d. 37. 13.

Fructus veniunt, si die eundem collectionis, & ubi restituitur fit ipso iure. d. 11. 19. § Ante declarationem, quando prius fit ipso iure. d. 2. nu. 19. § Ante moram, quando res alia fit petentis. d. 111. 23. § Post moram, d. 31. 33. § Solum a die litis contestate in actionibus stricti iuris. d. 172. 3. § Vendito fundo legatario, seu concessio. d. 194. nu. 3. 4.

Fructus, dotis lucratæ qui sunt in matrimonio, onera, etiam non ex parte matrimonio. d. 111. 5. § Dotis non lucratæ qui sunt in onera matrimonij invalidi. d. 2. nu. 19. § Ut maritus accipiat, tria requiruntur. d. 2. nu. 27. § Legitima, consequitur filius a die mortis patris. d. 11. 3. 6. § Lucratæ gravatæ fideicommissis, etiam si fideicommissarius propter ætatem, vel ingenuitatem non petierit filij restitui fideicommissum. d. 11. 7. § Non lucratæ, sed restituitur iuris in possessione a iudice, qui iuris ordinem non servavit. d. 11. 12. § Non restituitur mulier, quæ erravit in iure. 181. 3. § Paraphernalium non percipit maritus contra voluntatem vxoris. d. 191. nu. 1. § Perceptor & percipiendus restituit, vel in solum importat creditor qui pignus possidet. d. 270. nu. 1. § Perceptor post caducitatem restituit emphiteutam. d. 131. 37. § Percipiendus qui tenetur restituere, si habuit dominum tenetur ad pensionem, qua dominus possidet alij locari non auctem solum ad eam quam ipse fuisset solvitur. dec. 270. 4. § Rei dotalis lucratæ spon-

sus, non tamquam maritus, sed vti bonæ fidei possessor. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

ritur. d. 111. nu. 20. non acqui-

INDEX

rit mulier ante adeptam possessionem.
decad. num. 11. ¶ Reducitur et non te-
netur secundo viro filij primi ma-
trimonii, qui docet primo vi. o datam
possessionem. d. 17. l. em. 3. ¶ Resiste-
re tenetur quilibet, quatenus ea eis fa-
ctus est incupiscitur. d. 43. 15. ¶ Resis-
tit qui incusat contra sui prohibi-
torum, quia dicitur in mala fide dec.
17. 11. ¶ Sponsus non facit gratiam, qui
scit se generi ad restitutionem, & de
priorum habundat. d. 31. 14. ¶ Non
facit haeres post puritatum fidei co-
missum, quando eo tempore fidei co-
missus erat abest. d. cad. numero 13.
¶ Vbi actio iura qui possidet contra-
dictorie proprietario. d. 28. 1. ¶ Valsus
restituit a die commissi delicti, quan-
do ob filium suum praeiur fecit. d. 43.
28. ¶ Vnus anni qui debet habere,
non percipit nisi primis, si ager bis in
anno fructum ferat. d. 16. 13.
Fructuum usus finis non requirit titulum,
sed sufficit iusta quales occasio possi-
dendi. d. 1. l. em. 3. d. 17. 1. ¶ Acquisi-
tionem operatur bona fides, causata
errone usur, etiam in iure. d. 43. 7. ¶ Ad
praeter praeteritum sufficit titulus gene-
ralis pro suo, nec requiritur specialis.
d. 43. num. 3. ¶ Donatio praesentium,
si iure praecedat. d. 11. 3. ¶ Empio
futorum habet auxerum tacita cedi-
tionem, si nascitur. d. 33. 6. quae est
confusio. 31. ¶ Empio si etiam re-
missio, quando non potuerunt recipi
culpa venditoris. d. cad. num. 34. ¶ Fu-
torum in emptione si etiam remissio,
et aliquo casu non praestatur. ibid. n.
32. ¶ Impetitor facilius conceditur,
quoniam restituit. d. 31. num. 6. ¶ Nasci-
torum dispositio intelligitur, etiam
non. d. 7. 1. ¶ Parva allegatur, et
non. imp. eff. con. d. 34. 1. ¶ Perceptio
est et non elationibus, vel pro-
prietatem non habenda ratio, etiam
in iure si fidei possessore qui meliora-
tiones fecit. d. 18. 30. ¶ Perceptio
non vbi de quantitate agitur, ratio ha-
bit debet ad personam domini, non
ad personam possessoris. d. cad. num. 29.
¶ Quantitas quomodo probetur,
diverse tenentur opiniones. d. 1. d. 1.
26. ¶ Relictio facit praesentium in
conclusionis sanguine. 19. 13. ¶ Fit
etiam emptioni. l. ius. vers. Impetitor si et-
iam remissio. & infra. Remissio fit et-
iam emptioni. ¶ Relictio est magis
debita, quando actor petit quod
suum erat. d. 43. 18. ¶ Non fit in iudicio
particulari, quando sunt consensu. d.
cad. num. 3. ¶ Relictio est non po-
tuit mandare pater, quando constat
eundem id disponentem vel filium legumini
fraudare. d. 17. ¶ Taxatio fieri potest
per iudicem. d. 18. 17.
Fructus debitor non potest iniure cre-
ditore praeter facit. d. cad. num. 3.
¶ Quomodo perdit dominus, quan-
do alius filius in iuram concedit.
d. cad. num. 1.
Fruentium, de ciuitate extrahere pro-
hibetur, excoisus in extrahat pro via
sua, necesse est famus. 37. 5. ¶ Non du-
rat ultra triennium. d. 31. num. 1. ¶ Pa-
ratum ad seminum dicitur instrum-
entum fundi. 20. 2. ¶ Pro femine
maritum colonum non venit in legato
fundi cum omnibus pertinentiis. dec.
ead. num. 3. ¶ Si fuit debitum in ge-
nere, valent quatuor plurius crece re-
perit ad die morte, etiam vltra trien-
nium. dec. 81. numer. 4. contra. nu-
mer. 5.
Frustra expectamus id, cuius curritur ad
est profuturum. 18. 8. ¶ Impetrator
ab homine quod a iure conceditur, d.

22. 4. m. 19. d. 17. 1. m. 8. d. 19. m. 7.
Frustrator iactus euandit sunt. dec. 17. 2.
Fundamentum destructio tollitur et non
edificium. 12. 17.
Fundamentum intentionis for quilibet
probare tenetur, etiam constat in ne-
gatiua. 43. 7.
Fundum se in tempore certo & preciso,
debet illud probare. dec. 75. num. 10.
Fundus dotalis, alieno certa calibus
permissa, extra illos tenet censetur
prohibita, etiam si sit in causam
piam. 86. 11. ¶ Alienatio per maritum
facta, peti si per ipsum reuocari. dec. 1.
26. num. 3.
Fundo legato, cedunt passiva ad vsum
fundi destinata, licet sint separata &
distincta, si tamen eodem nomine
nuncupantur a testatore. dec. 1. 1. n.
31. ¶ Legato venit quicquid eo nomine
testator nuncupauit. d. cad. numero. 10.
¶ Legato veniunt fructus. 19. 1. ¶ Ma-
ritum legato, si filius ius corpore,
quae eodem nomine nuncupantur, ve-
num scilicet corpus venit in legato,
quando sunt distincta aliquibus inter-
dictis corporibus, scilicet si est vicum
compositus in plures fundos diuisum gra-
tia commoitoris cultus. d. 41. num. 6.
¶ Vendito, vel in solum dato, re-
munt fructus iniquum accessorij. d.
27. num. 1. 3. ¶ Vendito veniunt fructus,
d. 19. 1. ¶ Fundum dotalem a-
liane non potest 120. 1. et d. datam
proprie filius. 16. 3.
Fundus dotalis alienari non potest. 36. 1.
¶ Alienari non potest per uxorem, vt
scilicet, quando maritus tenetur ad al-
imenta. d. cad. num. 10. ¶ Potest vendi
vt maritus alatur. ibid. num. 7.
Fundus, in solutus datus in dotem re-
manet in dominio uxoris. d. 27. num. 16.
¶ In dotem datus restituitur cum fructu-
bus si non sequatur matrimonium.
21. 22. ¶ Melioratus dicitur, quando
antiqua ad facta vetustate collapsa re-
fecerunt, & restituerunt. 100. 4. ¶ Mi-
noris fructus non potest alienari nisi
cum solemnitate. dec. 17. 3. num. 10.
Funeraria actio, habet multa privilegia,
remissio. 111. 6. ¶ Non datur pro im-
pensa facta in infirmitate. 155. 17.
Funeris, fauer concerni publicum vili-
tatem. d. cad. num. 9.
Functus imperij, & vinctus iustitiam
a passu procedunt, & videntur esse
privilegia. 12. 7. ¶ Facta haecde
cum beneficio inestantur praesentur
creditori habenti expressam hypothe-
cam, sicut si fiat a tercio. d. cad. num. 5.
¶ Facta iniure & prohibente haecde,
potest exhibere nisi filio reperi. 355.
10. 4. ¶ Non est praeter defuncti de-
bitum, sed quasi debitum. dec. 1. cad.
num. 5. ¶ Non praesentur credito, pro
quo est expressa hypotheca. d. 11. num.
1. contra. num. 1. cum declar. num. 5.
¶ Praesentur credito habenti expres-
sam hypothecam. d. 18. 1. ¶ Omni-
bus hypothecis, etiam anterioribus &
expressis. d. 155. 10. 16. ¶ Quanta esse
debet, iudicet arbitrio relinquunt. d.
ead. num. 29. ¶ Semper deducitur de
haereditate. d. 2. m. 6. Vide infra vers.
Impensa funeris.
Fumus facere cogitur, Vxor pro mari-
to, Pater pro filio, Dominus pro ser-
uo, Ecclesia pro suo parochiano, &
Vicini, vel alij comparchiani pro
vicino. 355. 11.
Furiolis, qui cessante favore fuerat libe-
ratus a potestate tutoris, si reman-
das in tutorem, sed pater sub potestate
curatorem. 106. 3. ¶ Qui fuit semel
praesentur consuetudine eodem fa-
tore. d. 14. 6. num. 16.

Furti tenetur qui pecuniam domini in
propriis viis conuenit, d. 104. nu. 14.
G
Abella, debita pro hereditatibus,
vel alius acquisita per vicinam
voluntatem, non soluitur per filium
cui defertur pater. haec de. 66. 3.
¶ Dicitur quidam fructus, d. 104. 1.
¶ Est odiosa, & in dubio fit interpre-
tatio contra gabellam, non scilicet de-
beat. 66. 7. ¶ Fuit indubia ad publi-
cam utilitatem. 305. 12. ¶ Introducta
favore publico non dicitur odiosa, sed
favore abili. d. 96. nu. 19. ¶ Non debet
tur pro contra dictu perfectio. 305. 27.
¶ Vbi dominus non transierit, etiam si
fluens in pro quocumque contra-
dictu. d. cad. n. 11. ¶ Nog est de nono so-
lenda, quando actus fit in executione
praecedens contra dictu. 311. 1. ¶ Non
soluitur ex reuocatore, quia fit ex pa-
cto apposto in priuilegiu venditionis
contra dictu. 311. 1. ¶ Pro accessorio. dec.
105. 18. ¶ Pro dispensatione necessaria. d.
ead. nu. 19. ¶ Pro contractu condicio-
nali pendente conditio, necesse
aduenitum dari pro contractu in diem
delicti. ibid. n. 16. ¶ Pro contractu
nullo ibid. num. 19. ¶ Pro contractu qui
non habet effectum, vbi sup. nu. 1.
¶ Pro retrocedente quae fuit a prin-
cipio ordinata. d. 22. nu. 31. ¶ Pro im-
plici dimissio, vel restitutione. ibid.
nu. 19. ¶ Semel soluta pro promissione
vendendi, non debet solui solui pro
redemptione. 111. 3. ¶ Si debeatur pro
quolibet contractu non debetur pro
contractu nullo & invalido. 121. 9.
¶ Soluenda de contractu donationis,
debetur etiam a filio cui pater dona-
uit. d. 56. 6. ¶ Soluuntur, etiam pro di-
stinctu. d. 105. nu. 9. ¶ Pro renunciatio-
ne. d. cad. n. 3. Si venditor capiat ex
pacto bona emptoris in solutum loco
pretij ibid. n. 6. ¶ Vbi contractus dis-
soluitur fit post ipsum perfectu, & rei
trouationem. Vbi supra nu. 10. Vigore
statuti si soluator de contractu, debe-
batur etiam de contractu celebrato in
ter ascendentes & descendentes. 96. 8.
¶ Vices de contractu dictu nomine al-
terius, nominatione sequitur. d. 182. nu.
19. De emptione facta nomine per-
sonae nominatae, & facta etiam nomi-
nata. d. 126. 5.
Gabella exactor, habens limitatam iurisdic-
tionem, non potest gabellam re-
mittere. 181. 11. Si renuat solutio-
nem bona non publicatur. dec. 118.
num. 4. ¶ Remissio facta ab exatore
inter. 100. 10. 12. Venditor vide-
tur promittere se nihil futurum pro-
pter quod impeditur exactio. d. 126.
quae est confusio. 76.
Gabellam, iussu fraudas mortaliter
peccat. d. 105. 13. ¶ Non debetur du-
bio pro principium. d. 22. num. 44.
¶ Non soluitur excoisus, si non sit in
dolo. d. 118. 3. ¶ Noluit enim non
ventorum vii in partem praeter sui
iustitiae rationem est appulsu. d. 105. 35.
¶ Soluit conditoris, qui de facto pre-
cepit fructus, licet locatio esse nil-
la. d. cad. num. 1.
Gabella ius innoxium per contractu
non tollitur reuocato contractu, vel au-
nullum instrumentum. 354. 14.
Geminatio plurius superuenit. d. 17. 1. 16.
Geminatio infestio facta 120. 1. et cer-
rei, non excoisus, sed ad illam re-
stringitur. d. 17. 16.
Generandi potestas, & habitas in dubio
praesentur pro, citius adhibetur in-
debito quod probat. d. 31. 5. ¶ Secundu-
moris praesentur iorem terminatur in
hominem in anno sexagesimo. d. 20. 9.
Gene-

I N D E X

§ Dicitur vere dominus rerum hereditarium, pendente conditione si decesserint. d. 15. 25. § Et testator non habentur loco vni personarum quando eandem rem diuersis personis reliquerunt. dec. 16. n. 14. § Etiam moritur non delictis in inventario proprii debentur, dicitur in dolo. d. 16. n. 15. § Ex contractu auctoris sui conuenitur. 10. 5. Facto inventario petere potest quod suum creditum separetur ab hereditate. d. 10. n. 14. § Impotens cogitur in quatuor huius debita quicquid alienauit. 17. 10. § Indignus potest inducerem heredes inducere. 12. 6. 9. § Inventario non inuenitur in obligatore p. 17. 10. 32. § Legitimam conuenitur, licet inuentarium non confecerit. d. 17. 10. 32. § Licet heredes non sit opulenti, quando adiuu cum beneficio inuentarii, cogitur videre vi satisfacti creditoribus, si emptorem inuentarii sine promissione euctionis, dummodo pretium sit iustum. d. 10. 32. § Licet inuentarium non confecerit, non tenetur de proprio, quando testator mandauit debitam solui de bonis suis. d. ead. n. 12. § Licet possit solui solui quod a defuncto debebatur, non tamen cogitur si non vult. d. 17. 10. 32. § Licet iudicet in vniuersum de defuncti, & illius personam representat, & tenetur erga creditores conueni cōtra. § Qui sunt defuncti gessit, non tamen afficiatur legatui aumento p. 17. 10. 32. § Mater, & legataria eiusdem pupilli esse non potest. 17. 11. § Mater quæ trāsiuit ad secunda vota, non potest reuocare ea quæ ipsa alienauit, & quæ erāt ipsi heredi reuerenda. 99. 11. § Non potest confirmare priuatum scripturam, quam testator voluit habere vni testamento. 13. 12. § Cōueniri nisi pro portione hereditaria. 10. 3. § Declarare voluntatē defuncti. 66. 10. § Defuncti si cum alienare, impugnetur, vel mutare. 16. 10. § Potest contrarietate facti defuncti, quando est nullum, & contra legem prohibens dispositio. n. 99. n. 6. § Grati in propriis bonis. d. 19. 1. n. 3. § Petere quod eius creditum separetur ab hereditate. d. 91. 7. § Venire contra defuncti factum, quod tendit ad eum fructandum re suo a lege, vel aliter delata. d. 11. 14. § Prælati tenent restituere pretium, si per mortem prælati finita est locatio. dec. 13. 6. quæ est cōsili. 47. § Promittens legatari legatā, non videtur falsitatem renouasse. d. 173. n. 11. § Qui adiuit cum beneficio inuentarii, non videtur esse heres, & nullum commodum ex hereditate precipere potest. dec. 99. 5. § Qui conficit inuentarium petere potest separationem iuriam quæ sibi competit ante aditam hereditatē. d. 12. 6. § Qui non conficit inuentarium, bona hereditaria occultasse, & sui ipsius præsumitur. d. 16. 7. § Qui non fecit inuentarium, non potest ratione legitimæ molestare legatarios bonorum. d. ead. n. 13. § Qui promissa soluerit, non opponit de beneficio inuentarii. 183. 11. § Repreñatū defunctum in iure formato in persona defuncti. 127. 3. § Repreñatū personam defuncti, & videtur esse eadem cuius eo. d. 120. 9. § Soluit præsumitur creditoribus & legatariis de pretio re hereditaria. 127. 16. § Stipulari legatario non potest. 120. 9. § Tanquā certius non reputatur, cū causam habeat a testatore. d.

120. n. 8. § Testamētū approbat ad edicta, quod contrarietate non potest. 99. 10. § Testatori promittit legatū si iure re non potest illud impugnet. 51. n. 4. Et talis promissio quibus iuribus testibus probari potest, & heres ex ea eueniri. 129. 12. § Videtur, vel alii, si facti circa bona hereditaria casu fuerit, non cessat adire. 255. 13. § Venit contra factū defuncti, quod defunctus non est pro illo facto obligatus. 125. § Videtur eadem persona cum defuncto. 37. 1. § Ultra vires hereditarias non tenetur, quando testator mandat solui de bonis suis. 141. 7. § Vnus ex pluribus legatis iuribus soluit, non obligatur ad rationem aliorum. 132. 10. Heretici boni, ipso iure publicantur, & a die commissi criminis ipse privatur administratione. 147. 1. § Non apprehenditur, nec incorporatur, nisi sequatur sententia declaratoria facti. d. ead. n. 2. Heretico ad fidem conuerso non est denegandum sanctissimum eucharistie sacramentum. 121. 4. Hereticus, etiam si talis puniatur, & confessionē emittat. d. 147. n. 15. § Licet occultus priuatus bonis a die commissi criminis. d. ead. n. 9. § Occultus delinquit esse qui hereticum du mōte & animo approbat cōfiteri, cui imponitur pena legalis a die qua est amplexus hereticum. 147. n. 15. § Occultus non subest iudicio ecclesiæ, quia ecclesia non iudicat de occultis, quæ solius Dei indicio relinquenda sunt. d. ead. n. 6. 7. 8. § Post delictum remanent inhabilis ad testandum, & contrahendum, vel alios actus faciendum. d. ead. n. 3. Homicidium si non esset esse factum, procedi non potest contra vnum pro auxilio ad homicidium perhibito. 182. 17. Homini, prohibito alienandi, nisi, vers. Prohibito alienandi he minia vbi occurrit. § Voluntas ambulatoria est vique ad mortem. d. 118. n. 1. 126. n. 13. Homo idem potest esse seruus duorum dominorum. d. 101. 9. Honor est cuius rei præfatus. d. 91. 1. Hostis etiam non est decipiendus. 307. n. 3. Hypotheca, cessat actione personalis sublatā. 174. 10. § Cōuenitur cōfiteri apponit in iuramento. d. 161. 6. § Competens creditor non prodest ad retentionem. d. 46. 4. § Creditoris, dicitur in omnibus bonis debitoris, licet soluerit partem debiti. d. 44. n. 7. § Non extinguitur, si res sit in solutu data euinctus. d. 166. n. 1. contra n. 6. § Super re feudali, vel emphyteutica resolutur ex actu necessario debitoris, si eius ex voluntario, & qui dicitur actus voluntarius. dec. 186. 11. § Extincta per alienationem factam a debitore cum consensu creditoris, non reuocatur si res de nouo redeat ad debitorem. dec. 163. 2. & 4. § Extinguitur, si creditor detur in solutum rei obligata, nec reuocatur, si resolutur datio in solutum per euctionem sequentiam. d. 41. 4. § Generali non veniunt alia bona. d. 97. 4. § Generalis habet vni specialis propter iuramentum. d. 121. 8. § Non afficit bona hereditaria pro debito defuncti. dec. 115. 7. § Non consistit in re propria. d. 97. n. 6. § Non consistit in pecunia, quæ nunquā fuerunt debitoris. d. 106. 1. § In re legatā, sed in alio non legatā, d. 74. n. 10. § Pro laudimio. dec. 31. numero 16. § Pro legato, quando rei legatæ natura repugnat. d. 28. 10. § Non extinguitur per additionem hereditatis, idcirco creditores heredes rerum suum creditum euincunt casu restitutionis. dec. 166. 2.

§ Non inducitur nisi in casibus a iure cōstitutis. dec. 171. 10. § Non potest subditare sine actione personalis. dec. 10. n. 4. § Non requiritur prout, & potest in iuribus probatur. 71. n. 4. § Et dicitur probatur probatur. d. 72. n. 5. § Pro dote, includit vires. d. 211. 10. 19. § Pro legato datur in bonis testatoris, & pro indebitum solui videtur, nisi ante tamen testatam hereditatem re, vel verbo. dec. 171. 12. § Rei coherens transiit in quemcumque possiderem. d. 97. 13. § Semel extincta non reuocatur. d. 31. n. 9. § Tacta, generalis introducta a lege pro legato, non tollitur per specialem alicuius rei obligationem factam a testatore pro legato. d. 44. n. 4. § Inducitur a lege pro dote promissa. d. 187. 1. § Inextincta non censetur, nisi repugnat lege causum. dec. 31. 9. § Oriū non potest in bonis minoris. dec. 187. 3. § Orius contra minorem recipit dote. d. 104. n. 15. § Orius pro constitutione doris facta a minore de pecuniis, vel mobilibus quæ seruandū seruari non possunt. d. 187. 26. § Pro dote, non comprehendit secundum. dec. 120. 7. § Tollitur nouatione valida, secus si sit invalida, quia tunc non tollitur. d. 171. n. 16. § Vbi conceditur pro sortibus, datur etiam pro viuis, & omnibus accedentibus. d. 171. 3. Hypothecarius expressam habet præsert causam fidei. d. 155. n. 4. contra n. 10. 6. & per totam. dec. 1. § Habens creditor præsert habenti tanto personalem actionem. d. 6. n. 6. § Habet dominus pro laudimio. d. 31. n. 1. 2. 4. contra n. 9. & 10. § Habet fideius pro publicis personis. d. 6. 13. § In iuramento notat in ponere potest, licet partes nihil dixerint in contrarium. d. 125. 5. § In re propria quæ habere potest, quod est dominus in re specialis. d. 76. n. 7. & 9. § Non amittit et dote. 31. sup. vers. Creditor acquirere remouacabatur. § Non habet dominus pro canone in re emphyteutica. d. 131. § Potest adire notarium in iuramento si cum per simplicitatem vel per errorem omisit. d. 115. 8. § Regulariter non habet venditor impetere vendita pro solutione, pretij. d. 120. 13. Hypothecarius, actio est simpliciter realis, secundum multos. d. 174. 9. § Competit pro laudimio. dec. 31. n. 1. & 4. contra n. 9. & 10. § Datur pro legato, & consistit etiam in quantitate. d. 181. § Pro legato, & pro fideicommissum vniuersali. d. 76. n. 1. & 6. § Vbi dominum competit specialis iure. dec. ead. n. 9. § Licet non sit mere realis, ipsa tamen inheret rei, quam personæ. d. 310. n. 10. § Non potest illud sistere sine personali. d. 134. § Hypothecarius creditor, alius præsertur. dec. 110. 5. § Potest profectus rem in quemcumque transferat possessionem. d. ead. n. 6.

I Dicitur, est per allegantem probandum. d. 45. 1. § Probatur ex indicis & coniecturis. d. ead. n. 15. Idoneum quid dicitur iudicis arbitrio committitur, vbi a lege, vel potestate munitio de idoneitate. d. 120. 11. Idoneus, si uolendo vni dicitur, debet possidere bonis in loco indicioque fidei est si alibi habet. d. 129. n. 10. § Quilibet præsumitur. d. 110. 4. § Quis licet moribus præsumatur, tamen respectu facultatum talis non præsumitur. dec. ead. n. 7. Ignorant.

Ignorant, & dubius non acquiescantur, quando de facili dubius certiorari potest, non cuiusvis, nec quando tenebatur inuestigare, & perquirere. d. 67. § Non censetur ius suum remeare. d. 103. 12. § Non consenti, quia in eo cessat & deficit voluntas. d. 118. 10. § Non dicitur negligere, nec est imputatur negligencia. d. 119. 10. § Vbi exprimitur inexcusatio, tunc non excusatur propter protestationem, quia non debuit aliter se quod ignorabat. d. 118. 19.

Ignorantia, allegari non potest, quando quis interrogatus respondet velle vti testibus. d. 192. 3. § Cautelitas incursae praesumuntur in domino. d. 181. 8. Cras & supina non excusat. d. 221. 10. 17. § Eius qui alteri successit est iustitia. d. 288. 9. § Excusat acceptentem, nec teneatur ad ea quae ignorauit. d. 28. 10. 49. § Facili aliter est probabilis. d. 17. 10. 10. 12. § Filij circae patris non est probabilis. d. 14. 6. § In dubio praesumitur, praesertim in herede. d. 28. 10. 49. § In facto alieno praesumitur, etiam inter coniunctos, & collaterales, quando agitur de committenda pena. d. 231. 1. § In minore praesumitur, etiam quando iuratur. d. 216. 15. & 17. § Iuris colligitur ex qualitate personae. d. 137. 9. § Praesumitur in muliere. d. 62. 10. 4. § Non excusat vasallum quominus frado priuatur, si contra eum militet praesumptio scientiae. d. 221. 16. venditore, quominus teneatur redhibitoria, vel quanti minoris, licet non teneatur ad interesse. d. 118. 60. § Non probatur iuramentum eius contra quem militat praesumptio scientiae. d. 153. 6. § Praesumitur in coniuncto, absente, & infirmo. d. 120. 13. § Probatur per iuramentum, etiam in contrarium viget praesumptio scientiae, quando, vltra iuramentum, concurrunt alia indicia ignorantiae, & quando agitur de euadenda pena. d. 116. 14. 17. § Supina, emptoris licet habeatur pro scientia, tamen si venditor sciat reuocari, tenebitur, quia ius dolus praependit culpa emptoris. d. 116. 10. 10. non excusat emptor. d. 22. 10. 31. § Venditor cum excusat ab interesse excusatur, generatur tamen quanti minoris emptor fuisse emptor. d. 165. 10. 10. non nocet emptori quod minus venditor generetur, si emptor sit decet. d. 22. 10. 9.

Ignorantia fideicommissi auii iussu praecedere possunt opotes. d. 35. 11.

Ignorare non potest quis conditionem bonorum quae committitur cum fratribus possidit. d. 118. 10.

Immobilis, mortui non alienatur, nec obligatur sine decreto. d. 27. 1. § Post sunt sine decreto in dotem dari a minore. d. 178. 14. § Quae seruando feruntur possunt non dantur in dotem a minore sine decreto iudicis. idem in mobilibus. d. 127. 10. 17.

Inimicus, a muneribus realibus & personalibus, non est exemptus ab onere laudimij. d. 31. 11. § Teneatur subreptoria bellica. d. 171. 10. 3.

Immunitas, alicui concessa non debet laedi, nisi cum onus ferri non potest ab alio. d. 275. 10. § Doctores cōfessae extenditur ad eorum fratres viuentes in comunione. d. 301. 8. § Est contra publicam utilitatem. d. 35. 10. 7. § Est interpretanda stricta, quando agitur de eximendo aliquem ab onere cui subiacebat, secus ubi agitur de supponendo eum, qui nunquam aliis fuit

strictus. d. 28. 10. 18. § Ob numerum duodecim filiorum, competit parti principaliter, licet in consequentiam pro sit filius. d. 113. 10. 4. § Conceditur favore Republicae, cuius interest civitatem liberis hominibus repleri. 10. 5. Non dicitur privilegium, sed beneficium. 10. 6. Partis concessa exinguitur mortuo patri. 10. 1. Concessa, quod immo translat ad filios. 10. 10.

Immunitas causa cessante, cessat etiam immunitas. d. 22. 10. 4. § Privilegium est interpretandum stricte & rigore. d. 23. 6. nullum excusat ab emptione vel venditione frumenti, vigente necessitate publica. 17. 1.

Insola in e. cum clamor, de resti. lite reprobatur, & declaratur doctrina Innocentii in e. cum clamor. d. 216. 10. 11. 12. 13. 14.

Impedimenta duo ubi concurrunt, vno sublato non tollitur alterum. d. 77. 10. 7. § Duo ubi obstant, vno sublato remanet alterum. d. 189. 10. § Plura ubi obstant, vno sublato remanet alterum. d. 13. 15.

Impedimentum, affectatum, & cui impeditus dedit causam, non excusat. d. 201. 10. 11. & d. 189. 18. § Allegans tenetur probare, quod si non fuisse impeditus, fecisset actum. d. 4. 13. § Belli non excusatur, si poterat impetrari saluus conductus. d. 189. 30. § Culpa impeditus proveniens non excusat. d. 262. 16. § Excusatur, & licet reputatur quod erat faciendum, quando debitor est impeditus, etiam si ipsius culpa peccasset. d. 168. 10. 6. cum declar. remissa, vt ibi, quando eo cessante, qui erat factus factor, alius non. d. 162. 11.

§ Licet excuset a mora & pena, non tamen efficit quod impeditus deat. d. 260. 121. 5. § Non excusat a mora debitorum qui negant debitum. d. 162. 10. 11. § Vbi culpa est ordinata ad ipsum impeditum, d. 22. 10. 17. quando facile poterat remoueri. 189. 19. § Non praesumitur, sed debet probari. d. 216. 10. 11. § Procuratum nunquam excusat. d. 163. 10. 18. § Quod poterat remoueri recurriendo ad superiorem, non excusat. d. 189. 10. 31. § Superueniens excusat a lapsu temporis. d. 22. 10. 35. non excusat a mora iam commissa ante impedimentum. d. 163. 10. 17.

Impedire currit tempus conuentionis. d. 189. 17.

Impedire se allegare non sufficit, nisi etiam probet, quod si non fuisset impeditus, actum ubi incumbente fecisset. d. 203. 17.

Impedire non dicitur, qui, & cum possit, non remouet impedimentum. d. 203. 10. 16. § Si continuat in vlti rei, censetur remittere ius suum. d. 94. 1.

Impensa, colendi & seruendi fructi dicitur gratis quando eorum fructus, & deducitur etiam a prode. 124. 10. 10. fune. 11. 11. Impensa, vbi non subministratur a parti procedunt, & gaudent eadem privilegio. d. 111. 10. 7. § Facta ab herede cum beneficio iudicij, praesertim credituri habet expressam hypothecam, scilicet si tertio. d. 22. 10. 4. § Facta inuito & prohibente herede, potest inuicem ab illo repeti. d. 135. 10. 14. § Non est proprie debitum delinquenti, sed quasi debitum, d. 135. 10. 14. § Non praesertim credituri, pro quo extat hypotheca expressa. d. 111. 10. 1. contra numerum. § Declara vt num. 5. § Praesertim omnibus hypothecis, etiam anterioribus, & expressis. d. 135. 10. 10. § Quanta esse

debet iudicis arbitrio relinquitur. d. 22. 10. 4. § Ob numero 19. § Semper deducitur de hereditate ibi. num. 6.

Impensa, in infirmis testatoris facta acquiritur impensa funeris, & eiusdem gaudet privilegio. 10. 11. § Praesumitur facta de pecunia mortuo ante habita. 15. 15. § Praesumitur facta ex pecunia quam cessat peruenisse antea ad manus ipsam impensam facientis. d. 155. 10. 6. § Quae sit pro custodia viduallim, non est minus necessaria vel vtilis, quam ea quae fit pro ipsius collectione. 157. 9. § Restitutio in integrum dicitur nec cessaria, quando sine illa solutio recusat agrum colere. d. 135. 10. 6.

Impensam factam de legatione opus quod nunciatus fuerat concitacione iudiciali, non recuperat ipse nunciatus ab iniuste nonnec, licet eo sequitur omnia damna quae passus est. d. 274. 10. 2. Imperator dicitur totius mundi dominus respectu vniuersalis iurisdictionis, in rebus autem particularibus nullum ius habet. d. 183. 10. 18. & 19.

Imperium gaudet privilegio ecclesiae Romanae in casibus expressis tantum, non in aliis. 9.

Implemendi, defectus opponi non potest, quando ex eo nullum est illatum damnum. 165. 19. § Probandi onus pertinet ad implere debentem. 64. 30.

Imposio decimarum, vide supra verbo, Decima, cum imposio. § Imposibile reputatur quod a principis potestate & voluntate penderet. d. 165. 10. 25. 1. 183. 10. 4.

Impossibiliter semper excusat. d. 141. 10. 9. Impossibilium nullum est obligatio. 189. 11. § Impugnans actum non potest ex eo se suare. 183. 12. § Transfessionem, vide infra verbo, Transfessionem impugnari. Imputatio non fit nisi de re hereditaria. 224. 14.

Incertitudo, & dubietas excusat principaliter a petitorio. 187.

Incertum non dicitur necdum aliquo modo certum reddi potest. 8. 3.

Inclusio vnius, est exclusio alterius. d. 275. 10. 11. d. 163. 10. 1. d. 202. 10. 1. d. 202. 10. 1. d. 202. 10. 1. § Non est exclusio alterius habentis eandem rationem. 195. 12.

Indefinita aequi pollet vniuersali. 110. 8. 1. 263. 4. Cum limiti. 10. 10. In fructu, & in alia materia stricta & odiosa non acqui pollet. 188. 10. 4. Nec in probationibus. 163. 10.

Indefinita dispositio in iustis, vide supra verbo, Dispositio indefinita.

Indefinita negatiua aequi pollet vniuersali de proprietate hereditaria, licet aliud sit in affirmatiua. d. 147. 8.

Iudex arguenda solus interpretari debet in bonam partem, quando id potest fieri. 116. 46.

Indignitatem allegare non potest tertius, vel alius, sed tantum fructus. d. 103. 10. 6. d. 180. 10. 3. cum de iur. 10. 1.

Indignus qui non efficitur nisi in casibus a iure expressis, dicitur opponens indignitatem, teneatur eam probare. 61. 8.

Inductio concessa generaliter pro omni debito, spectandum etiam contrarium in numeris. d. 135. 4. § Concessa pro debito non extenditur ad causam alimentorum. d. 135. 10. 9.

Inducta ad finem non debent in ordinem reuocari. 195. 5. § Ad finem finem non debent contrarium operari. 118. 19.

In famis periculum aequiparatur periculo vitae. 19. 5.

I N D E X

Infirmus, generare potest. 53. § Non praesumitur scire ea quae sunt in civitate publice. de iur. 4.6. nu. 17
Ingressa monasterium dicitur puella, nō quando habitum suscipit, sed quando profectur. de iur. 303. num. 3
Ingresso monasterium decedenti infra annum probationis succedit monasterium, non autem proximiores. d. ead. n. 8
Ingressus religionis conditio non verificatur nisi tempore professionis. d. 303. n. 4
Inhibitio, facta per iudicem appellacionis in fauorem vnius, non trahitur ad tertium. d. 301. 7 § Limitata ad personam vnius, non comprehendit aliam. d. ead. n. 4
Inimicitia debet probari per quinque testes vbi agitur de praesumenda ademptione legati ab inimicitia. d. 188. 6
Insitium inspicitur in delictis. d. 103. 10
Iniuria facta vni affect omnes contingunt. 89. 1 § Facta vbi licet affect totum familiam, non tamen potest quilibet agere iniuriam ad priuatum commouendo, vel ad effectum vbi sibi poena applicatur, sed hoc tantum ei permittitur qui habet iniuriam in potestate. d. 89. 1 § Non fit volens, nec molestia inferitur consentiens. d. 394. 1
Iniuriam & violentiam omnem remittens, non censetur remittere damna. 261. 4 § Factam filio potest pater remittere etiam inuito filio. 89. 11 § Nemini facti quod suo filio vitium. 21. 15
Iniuriandi animus, cessat quando causa aliqua extat. 89. 16 § Non praesumitur in dubio, cum declarat. d. ead. n. 31
Iniuriante, qui in iudicio non iustificat crimen obiectum, absolvens est, si deceptus fuit a testibus qui promiserant deponere, vel etiam quando fuit impeditus potestas aduersarii. 89. 38
Iniuriarum ab actione causa iusta excusata, qui conuentus subiectus onus probandi, quod dolus non interuenit. 89. 3. 8
Iniuriarum actio, ante litem contestatam, non transiuntur ad haeredes. 89. 37 § Cessat vbi non adest animus iniuriandi, etiam si conuictus non sit probatum, & e contrario datur actio quando fuit dictum conuictum animo iniuriandi licet probetur. d. ead. n. 27 § Competit ad omnia damna & interese. d. ead. n. 9. Consequens pro iniuria illata consequens, qui etiam iniuriam remiserit, dammodo qui remissit fit in eorum potestate. vbi supra. d. 227. 16 § Num. 11. pro interese conueniente conueniamus, quia maluisse iniuriarum perdere mille aureos, quam talem pati iniuriam. de iur. ead. n. 8
§ Non datur contra eum qui proculit iniuriarum verbum in iudicio cum aliqua causa. 89. 14. nisi dolo concurrere, & animo iniuriandi, nec sufficit lata culpa. 89. 35 § Per procuratorem intentari potest. d. ead. n. 16. cum de iur. n. 19 § Pro emendatione honoris coniuncti defuncti non potest per conuictum iniuriarum, qui non fit haeres iniuriarum. d. ead. n. 13
Iniuriarum actio tenetur, qui alicui erant onus ponit etiam expiendū, ac in iudicio & non probat, licet protestetur se opponere non animo iniuriandi. d. 89. num. 3. cum de iur. n. 26. 28. § Qui facit quod aliqui dignitate, honorem, vel quid aliud amittit simile, d. 79. nu. 3 § Qui non probat, quando id quod fuit oppositum est de genere prohibitorum. n. 39
Iniuriarum actionem non potest inten-

tare procurator simpliciter constitutus ad litem. d. ead. n. 19
Iniuriarum quando agit contra iniuriantem, iudex se maluisse perdere certam pecuniam quantitatem, quam talem pati iniuriarum, dicitur poena. d. ead. n. 10
Iniustitia, vel iniustitia sententiae allegari non potest ab eo qui eam obtinuit. 108. 10
Inopia vera fuit causa finalis dispositionis Authen. Præterea. C. v. v. & v. 61. 13
Inops dicitur qui nihil, pauper qui parū habet. d. 61. nu. 10. licet in iure aliquando promittitur, & confundatur. num. 11 § Inquisitor vel Episcopus reuocant alienationes factas per haereticum. d. 180. num. 3
Instantia, inchoata per laicum coram iudice laico ligat clericum suum successorem. n. 10 § In haereticum transit coram eodem iudice. d. ead. num. 4
§ Iuris communi filio non currit. 13. 10 § Statuti adhibent naturam instantiae iuris communi, in cuius locum subiogatur. 178. 10
Insoluior qui accepit pecuniam notuam ex causa ad quam fuit deputatus, obligat dominum, licet pecuniam illam in eum vsum non conuerterit. d. 116. 1
Insolutio, si facta de aliquo, quia si prius testantem insolutus, est valida. 67. 4
§ Facta de filio non includit filium ignoratum, quem testator ignorabat habere. ca. 13. de filio tamquam legitimo, coram, si non sit legitimus. d. 44. nu. 1. de posthomo, si nascatur post mortem testatoris, habet locum, eo nescite viuo testatore. 107. 35. quibusque verba, semper restringuntur ad id quod erat testatoris. d. 11. nu. 12. § Fit caduca, si haeres decedat ante testatorem. 33. 10 § Haereditas licet sit prohibita, potest tamen insitui qui ab intestato succedere. 14. 10 § Vbi consanguinitas mentionem facit, videtur si non adest consanguinitas. 83. 1
§ Vbi deficit propter errorem commissum, etiam consanguinitas, tunc veniens ab intestato, o. relictum fideicommissum vocatur in substitutione. 144. 9
Insoluitio generali non censetur testator includere bonas, quae post mortem tenebatur per fideicommissum alius relictum. 93. 17 § Insoluitio in titulo filius est in testamento honorandus. 397. 4
Insoluitus, alterius contemplatione, cogitur actione negotiorum gestorum illi reddere haereditatem. d. 18. num. 3
§ Cum qualitate, quod possit disponere ad libitum de mille aureis, sed residuum haereditatis teneatur restituere, decedens ab intestato dicitur de illis mille disposuisse. d. 173. nu. 22
§ In re certa admissit ad talem haereditatem, si haeres in soluitur decedat ante testatorem. 33. 19
Instrumenta, debent esse apud iudicem ad quem pertinet. d. 1. 4. num. 16. in fi.
§ Empsoni fundi, debentur fundo integro relicto, licet aliud sit quando solum pars fundi fuit legata. d. ead. nu. 17
§ Fundi 20 & quando debeantur legatario f. ind. n. 10. § Fundi quae sunt, & quae continentur legatum f. ind. n. 10. remissum. d. 10. 1. num. 9.
§ Fundi si legentur cum fundo, legatum intelligitur de instrumentis extantibus. d. ead. num. 8
Instrumenti, Authentici productio, fieri potest post certum, si exemplum fuerit in termino productum. 166. 3
§ Vbi renuncians potest vbi alius pro-

bationibus. 176. 6
Instrumento, alicui subscribitur tanquam testis, vel vbi notarius, sibi non praedict, & idem est in quocunque consensum praestante, ratione sui officij. 135. 17 § Appellum censetur debet nihil, nisi dictum sit a paribus. de iur. 104. nu. 20 § Iudex ex causa potest hunc non adhibere, licet non possit dici falsum. d. 307. 8
§ Non videtur renuncians renunciare debito in eo contento, sed probationi quam potest fieri per instrumentum, & ideo creditum suum alio modo probare potest. d. 177. num. 4
Instrumento perdit, contractus probari potest per testes. d. 134. nu. 7
§ Verum censetur approbare contenta in eo. d. 129. 6
Instrumentorum & testium par est virtus. 71. 6
Instrumentum camerale, seu in forma Camerae habet plura privilegia, & contra illud non datur restitutio. d. 24. 19 § Dotis praesumitur antea alio fructum concurrente, in dubio. 298. num. 6
§ Et contractus, cum fiat vbi immediate post aliud videtur omnia eodem tempore gesta. 146. 30.
§ Fit ad probationem gestorum. d. 22. nu. 19 § Istud quia dicitur autem alicui tanquam consanguineus, probat consanguinitatem. 45. 14 § Non dicitur falsum, quando interpretatio aliqua, vel diffinitione iurari potest. 284. 8
§ Non est probatio probata, quando pro liquidatione requiritur expressio probatio 17. 7
§ Non probat nisi inter eos qui notariam rogauerunt. 12. 1 § Probat inter contrahentes matrimonium tempus quo fuit contractus. 127. 6 § Probat semper ad fauorem tertij absenti. 10. 6
§ Probat antequam inter eos qui rogauerunt notarium. 109. 12 § Si annuletur per statum, pars poterit probare per testes. d. 43. 13 § Vel in totum acceptum vel in totum impugnat debet. de iur. 14. nu. 10
Instrumentum, esse falsum constare debet praesumit quia puniatur, quo quod mandauerit fieri falsum instrumentum. 282. 16 § Falsum producere, si ex diffinitione statui perdat causam, si contingat actorem & rem falsi pro duxisse instrumentum, in pari causa melior est condicio rei, & venit absolutus, quia non constat de iure est. 282. nu. 15 § Habens penes se, praesumitur habere notitiam censorum in eo. 338. 14
Intentionis suae fundamentum quilibet probare tenetur, etiam consistat in testimonio. 145. 7
Interdictum, Saluarium est remedium personale in rem scriptum, & nō pars eius de rebus, quae de personis. 174. 9. & 17 § Vnde vbi datur accessum, etiam pro mobiliis. 120. 13
Interesse, certum a principio potest taxari ad certam quantitatem. d. 339. 16
§ Certum sibi falsi, potest conuenire ille cui cogitur vel mouetur, vel suum creditum non exigere. d. ead. num. 17
§ Conuenient debetur in re. 160. 24 § Corrit quantitas datur. 102. 2. 16. 13 § Debitum solo iudici efficitur non potest peti de per se. 69. 1
§ Exi non potest quando promittitur pro facto etiam ei qui non confertur negotio, quod certum est quod erat emptoris fundum, vel annum reditum. d. 162. 1. probatur per mercatorem, si probet

DECISIONVM.

pebet quod mercatores eius qualita-
res conferretur eorum lucra. d. 159. 9
¶ Merito ex persona agens. d. 170. 7
¶ Non currit inter moram. d. 80. num. 2
¶ Non debetur quando eodem modo
res fuisset perita. q. 1. mandib. credi-
toris. 813. ¶ Non habet locum nisi sit
communis. q. 1. 1. 1. ¶ Non potest
consequi quis nisi per oblat. d. 89. 9
¶ Omnia in prima seu tota potest
nouo libello vna cum sorte peti. d. ca.
nus. ¶ Pariter taxatum debetur, li-
cet taceat duplici. d. 160. 13. ¶ Qua-
ritas deducit ad inuitio non attendi-
tur, sed inter consideratur circum-
stantis quantitate. argui. vel mu-
num. d. 80. 9. ¶ Quod venit propter
quendam cessat ex illa mora. d. 160. 13
¶ Reputatur vnum et idem. q. 1. 1. 1.
d. 159. 10. ¶ Succedit loco eius quod
erat peritum. d. 160. 7. ¶ Succedi-
dit loco rei. q. 1. 1. 1. ¶ Taxatio quan-
do fit in malis. d. 160. 13. 4. ¶ Vbi
cessat, non auditur exceptio. d. 160. 13.
¶ Interpellatio, creditoris, qui contra-
xit cum procuratore debitoris, non consti-
tuitur debitori in mora, nisi si sciam
facit de debito per procuratorem. con-
tracto. d. 170. 5. ¶ Habetur pro facta,
quando fiduciarius propositi i-
gnorant in fideicommissi gratiam
non interpellant. q. 1. 1. 1. ¶ Hæreditas,
creditoris, non constituit debitori in
mora, nisi cum potest esse hæ-
redem. 179. 4. ¶ Iudicialis requiritur
vbi aliquis debitor iudicio officio. d. 160.
13. ¶ Non requiritur, quando adest
fides. 17. 14. quando creditor exget pe-
cunias, et ei indigena. et non necessitas.
17. 140. 4. ¶ Requiritur ad consti-
tutum in malis fide, ex quo non tenetur
offerre. d. 160. 13. 4. ¶ Constituitur in
mora debitori, cum sufficit sola in-
debitio. 179. 4. ¶ Non constituitur,
seu contrahitur, licet debitor ut pro-
bitum per. nisi amenum quoque inter-
pellatione. 179. 11. ¶ Saltem extrajudi-
cialis requiritur ad constituendum in
mora gratum fideicommissi. 17. 13.
¶ Sola non constituit quoniam in mora,
sed requiritur quod sciat se debitor. d.
160. 10. non sufficit ad constituendum
debitori in mora, sed post i. terpel-
lationem creditor expectare debet
per tempus aliquod non minus, in ra-
quo actus explicari possit. 179. 13. non
constituit hæredem in mora, sed de-
bet esse ostendi nullum esse debitum, ut
illud videat. leg. et intelligit. d. 160. 11.
Interpellationis sufficit causa iudicialis non
retrotrahitur quod ad constituendum
moram pro tempore preterito. 17. 17.
Interpretatio, benigna fit in iuramentis.
48. 13. ¶ Capienda est, per quam mi-
nus laedatur ius commune. 174. 16.
¶ Quæ sit magis verisimilis, & quæ non
meretur reprehendi a sapientibus. d.
4. 14. semper ut eueniret peritum. d.
58. 4. ¶ Debet fieri, per quam actus
suffineatur. d. 174. 11. ¶ Exadmittitur,
quæ non reducit ad ius antiquum. d.
172. 14. ¶ Exadmittitur, per quam so-
lvetur dispositio a falsitate. d. 182. 11.
quod negotium decisum remaneat
exclusum. 174. 13. ¶ Etenim colligitur
ex toto contextu dispositionis. 160.
16. ¶ Passus administrare in fidei-
commissi in iudicio prohibetur in-
terpretatione. 17. 17. ¶ Vera est illa que
sanctur a præctica a qua non est reced-
endum. ea enim interpretatur etiam
requisitum principis. 179. 19.
Interrogatio de duobus, si ad vnum af-
firmatur respondere, videtur negati-

ue ad alterum respondere. d. 69. nu. 7
Insecta & illata per minore in donum
conducta sunt iacite obligata. d. 137. 2
Inuentarij beneficio censetur hæres re-
nunciante, qui certam quantitatem le-
gitime solvere promittit. 174. 14. ¶ Non
preiatur hæres, qui ob ignorantiam
aliquid non detribuit etiam si interue-
nit scitum, nec illud addat inuenta-
rio, quando in eo adest clausula per
quam hæres sibi reseruat facultatem
addendi. 112. 21. ¶ Potest hæres qui lega-
tu vna integre soluit, in aliis. 2. 6. 6.
Inuentarij beneficium, amittit qui non
describit omnia, sed aliqua omittit.
112. 22. 8. ¶ Si tunc non prodest, nisi
tenetur solvere creditoribus in pecu-
niarum hæreditas est opulenta. d.
112. 21. ¶ Hæres non amittit qui
approbat inopie testamento.
132. 26. ¶ Non amittit hæres qui sine
dolo aliqua non describit in inuenta-
rio. 112. 21. ¶ Non prodest ei, qui
conuenit ex propria promissione,
& facti. d. 112. 21. ¶ Non prodest
hæredi qui promittit solvere. 184. 11.
¶ Operator quod hæres possit solvere
aliud pro alio. 182. 2. ¶ Præstatur hæ-
redem ab omni damno. d. 117. ¶ Tes-
tator interdixit non potest in odium
creditorum, nec hæredis. 10. 2.
Inuentarij confectio potest a testatore
prohiberi ad præiudicium legatariorum
10. 21. & 13. ¶ Confessione &
beneficio potest testator hæredi pro-
hibere. d. ead. num. 11. ¶ Si bonorum
descriptio non confectio, si frustratio
fuit per testatorem remissa, sub
pretextu gratia non potest nihilominus
hæres per eam impune, quod sit inue-
ntarium, vel descriptio boni descriptio-
nis conficienda necessitas non potest
frustratio remitti. ead. num. 4.
Inuentario, addere si hæres protestatus
fuerit, si aliquod esset omisum, non
excusatur, si sciat aliquod esse adden-
dum. 116. & 13. ¶ Debetur de scribi no-
mina debitorum. d. 112. nu. 1. & 9.
Debet descriptio tantum ea quæ inue-
niuntur in hæreditate, & manibus. 11.
¶ Possunt. d. ead. nu. 7. ¶ Debitorum
nomina non sunt ponenda, nisi in hæ-
reditate extrinsecum. d. ead. n.
¶ Facto hæres potest quod
suum creditum stipetur ab hæredi-
tate. d. 110. 14. ¶ Non confectio
hæres legitimam non perdat, tenetur
tamen legataria refundere quicquid
ab eis ratione legitime aduenit. 116. 6.
Inuentarium confectum bona hæredis &
iura eius iudicis, & intacta. d. 112. num. 5
¶ Si nullum, in quo non describuntur
rei cum suis qualitibus. d. 112. n. 3.
¶ Hæres licet non confecerit, non
tenetur de proprio, quando testator
mandauit debita sua solui de bonis
suis. d. 10. 32. ¶ Impedit consuetudinem,
d. 105. 4. ¶ In quo hæres aliquod do-
lole omittit non est nullum, sed hæres
punitur in d. plurim. d. 223. 9. ¶ Non
prodest in obligatione præfata. d. 30. 13.
Non vitatur si hæres non addat ad-
denda. d. 116. 45. ¶ Operator quod
hæreditas habeatur pro iacente, &
tantum si non fuisset edita. d. 110. 13.
¶ Præstatur bona & iura hæredi, ne
confundantur cum hæreditate. d. ea.
nu. 13. hæredem non solui, a damno
pecuniario, sed etiam a venturionibus
factis. d. 10. 14. ¶ Prodest non solum
hæres solui de proprio, sed etiam ne
de facto vitetur. d. 118. 5. ¶ Qui non
conficit hære, præiudicat oculis. d.
& scripsi hoc a hæreditate. d. 116.
7. ¶ Qui non fecit hæres, supra verum

col. Hæres qui non fecit inuentarium.
Inuentura dat regulam succedendi, ad-
mittit pacta soluta & extranea, &
derogat cuiusque testatoris natu. d.
10. 16. ¶ Inuenturæ reuocatio non
requiritur vbi secundum ad agitur per-
uenit per sui accedendi. d. 143. 2.
Inuenturam non accipit, intra annum
& diebus secundum n. apertis, si non est
in dolo. d. 115. 5. ¶ Non tenetur pre-
tertaxa solui cum parit cotinuum
super. secundo. d. nu. 4. ¶ Sole pete re-
tetur quicquid tenet acquirat. d.
143. 5. ¶ Tenetur solui quæ socius qui
acquirat patrem suum qui socius pos-
sederat in commun. d. de qua fuerat
inuentus. d. ead. nu. 7.
localia, velles, & alia accessoria dotti
imponitur hinc in legumum. 119. 2.
¶ Que dicuntur remissis. d. 160. 6. 14.
¶ Iure vbi aliquis si negligit, videtur
eo in eam gratia. d. 1. ducitur pro 10.
Iudex & Christiani quoque ai ius inter eos
reducendum in iudicio. d. 133. 3.
In iudicialibus & reprobis orationem
iuris debent ferre iuxta commune
Romani. oratione. d. ead. nu. 4. ¶ Vbi ne
iure cum Romani, & com-
prehenduntur, quilibetque statutus
Christianorum. d. ead. nu. 4.
Iudex, communis, iudex contra legem
iurandi testantur, puniuntur a iudice
ecclesiastico. d. ead. nu. 4. ¶
¶ Iudicium coram iudice Christiano,
tenetur ferre leges Romanas, si ve-
ro lingæ coram a iudice Hebreo, fer-
re. d. ea. c. 11. c. 11. c. 11.
Iudex appellatio, in cognoscit de appella-
tione quoniam non appellatur, quando
bene fuit appellatum. 175. 8. ¶ Ap-
pellatio non est primo iudice, in quo
confirmatio, & vel in iudicio. d. 147. 2.
Committimus aliquem ad iudicium,
dicitur condemnatio in ius quam de-
betur. d. 175. 7. ¶ Cum nihil constati-
turi potest decernere. 167. ¶ Curare
debet, ut quantum fieri potest litium
occasio eueniat. d. 110. 17. ¶ Cur-
atorum dando videtur interdicere
bonis. d. 160. 13. ¶ Dando secundum
iuratum non videtur reuocare primū.
d. 111. num. 22. ¶ Debet mitti licet
dorem ad condemnatum, ut fuit pec-
cata confiteatur. 131. 1. ¶ Dicitur in
dolo qui condemnatur non præcedere
boni prohibitionis. d. 160. nu. 10. ¶ Ex
officio prouidere debet, ne iudicium
de facto reddatur frustrum. d. 171. 11.
¶ Iudicium nullius facit iuram,
si finitatem de facto exequatur. 101.
16. ¶ Potest informare de re notorio,
116. quæ est confessio. ¶ Pizum iure
nulli casu prout de iure debetur. 170. 4.
¶ Procedendo ad victoriam videtur
exceptionem & petitionem reuocare. d.
69. 5. ¶ Publicatus arrestationis a po-
tente nouos recipere testes, si aliqua
est iusta suspitio. 113. 24. ¶ Refragum
facilem taxandi expensis non po-
test taxare damna. 141. 3. ¶ Reum ab-
soluere censetur, quando in fententia
omittit aliquod quod fuit pettum. 69. 10.
¶ Vnus articulus per appellationem
delatus, potest iure communis infestus,
etiam nullo accedente scripto, cog-
noscere de toto negotio. d. 171. 9. ¶ V-
bi ex preiudicando, videtur alteri
denegare. 69. 6.
Iudex actus de barataria, dicens se
ei de iure pecunia non potest ex ea
cessione condemnari, qui fuit causa
principalis propter aliam. 109. 1.
¶ Adversus aliquod possit fieri pro-
pria iustitiam, videtur remouere fa-
cultati suo competenti. d. 92. n. 14.

Judici arbitrium est, ad executionem sit
iusta vel iniusta. d. 121.6. § Laico non
potest clericius se subicere, & suo priuilegio
renunciare. dec. 16. nu. 10. § Si
aliquid committitur tamquam iudi-
ci, mortuo iudice extinguitur com-
missio. 12.4.

Judicii locus attenditur in iis que post
contractum oriuntur propter moram
vel negligentiam. 121.18.

Judicis arbitrio committitur, an rusticus
sit excusatione dignus, necne. d. 127.
nu. 10. remittitur, que coniectura suffi-
cienter ad praesumendum testatorem
vocasse filios postea in conditione.
163.11. § Factum dicitur factum par-
tis. d. 126. num. 13. § Facultati quod
committitur iuris necessitati non sub-
iicitur. 124.7.

Judicium factum cum clerico vigore
carnationis factae per edictum, est nul-
lum in omnibus casibus, quibus de iure
laicus non est iudex competentis. 16.
nu. 11. § Summarium intelligitur respec-
tu dilationum, non probationum, d.
127.10. § Super futuro sustinetur,
quando de presenti aliquid debetur. d.
120. n. 5.

Iura, duo ubi competunt, uno sublato
non tollitur alterum. 127.7. § Duo-
rum ubi rediguntur in personam vni-
us, tunc vnanquodque remanet
illiusque, & in vius personam non con-
funditur cum persona alterius. d. 110.
nu. 8. ubi resident in persona vnius, ea
distincte considerantur. 125. n. 3. § Fisci
quilibet opponere potest post senten-
tiam. 120.4. § Loquens de Trebel-
lica locum habere etiam in Falcid.
d. 121. num. 1. § Illicum ubi deueni-
unt in personam vnius, tunc vnum
quodque retinet naturam suam, & con-
sideratur de se per se, ac si esse de
separata persona. 310. 12. § Sum-
mentibus non datur in petuum
regressus. 163.3. § Suius non habet
emancipatus. 96. nu. 11.

Iuramentum loco succedit promissio facta
sub fide, ubi per principis. dec. 6.
124. num. 6. dec. 134. num. 7. § Vim
habet promissio facta sub fide ubi
principis. d. 124. n. 3. & in veritate. 125.3.
§ Vim habet promissio facta sub fide,
sub verbo per principis, in veritate,
& quando fides praestatur per consue-
tione dextra. 129.10.

Iuramento alicuius uti fletur, conuentione
parium induci potest, & ita etiam
potest testator dispensare. 194. nu. 17.
12. § Conseruanti potest causa noua
superueniente. 3. 16. § Eius contra
quem militat praesumptio non statuitur,
etiam in iis que pendunt ab animo.
121.5.

Iuramentum, adiectum pacto retrouen-
denti non impedit quin ei praestibatur.
12. § Calumniam est de iure natu-
ralli. d. 118. num. 9. Est inuentum ab
publicam veritatem. nu. 7. Non praest
dominus lignum cum vasillo. nu.
12. Non praest procurator fisci. nu. 11.
Praest procurator non solum in
animam domini, sed etiam in pro-
prium. nu. 3. Praestatur etiam in cau-
sa summaria. n. 6. Si tollatur per sta-
tutum, illud non valet. nu. 8. Condi-
tionem habet taxatorem, rebus sit
habitus. 129.11. § Cofirmat contractum,
non obstat statuti dispositione. 124.
6. § Defensum non est qui semel
peccauit, nec ei qui resimuliter est
peccauit. d. 127. 16. § Defensum non
afficit haereditem, nec in casu transit
quo ad animam, secus quo ad validi-
tatem contractus. 129. 11. & 12. § Est

personale, nec egreditur personam iu-
rantis, ideo haeres vasalli cogitur de
voto suscipere in iustitiam, & praes-
tare iuramentum fidelitatis, licet pri-
mus iurasset pro se & successoribus.
128.6. § Facit valere actum omnium
eius modo quo potest. d. 125. nu. 10. Eius-
que facit in iudicium. 124.3. § Fidei-
tatis non praestatur per procurato-
rem. 129.1. pro fido non potest praes-
tari per procuratorem, quando do-
minus vult vasallum mouere & ter-
rere. dec. 124. 18. potest praestari per
procuratorem, si ius in eo quod
praestatur a subdito ratione subie-
ctionis, & iurisdictionis. d. ead. nu. 17.
§ In contractu operatur, ne sit locus
praescriptionis. 32. § In litum datur, &
tra cum qui respondendo positioni-
bus conuincitur de mendacio. d. 18. n. 1.
In supplementum, ad defertur fisco
in penalibus, & in aliis causis. d. 18. n.
12. 50. Non defertur ei, quem scimus
esse peccatorem, neque ei qui patitur
aliquem defectum, nec ei qui potius
plures testes producere, nec quando
causa est ardua. d. 126. quae est consue-
ta. 24. 95. § Intelligitur, rebus in eo-
dem statu manentibus. d. 3. num. 12.
Iure recusat, qui iurando dubitat in-
cidere in periculum. d. 126. 8. § Licet
faciat in iure maiorem, non tamen
eum facit ligare & praedictum. dec.
126. 8. § Minoris non trahitur ad in-
cogitatum, sed refertur ad naturam ac-
tus. d. ead. nu. 39. § Nihil operatur in
iis que non pendunt a potestate ius-
tantis. d. 128. nu. 4. § Non aliter praes-
tatur quam per Deum, vel rem ali-
quam sacram. dec. 124. nu. 3. § Non auget
obligationem sub iuramentum, sed ad-
dit robur. d. 3. § Non consulat pa-
lam leges cum iurante, sed iura-
mentum est seruandum. dec. 128. 11.
Non praestatur nisi iuxta scripturam. d.
126. num. 10. contra numer. 11.
§ Non supplet plures defectus. d. 124.
nu. 12. § Oblatus, pars quae promittit
et probat regulam. 127. 7. § Obli-
gat praestit. d. 30. n. 12. d. 124. nu. 11.
§ Obligat praestit ad factum, nec suffi-
cit implere per aliquem. d. 125.
num. 4. § Partis, quod testificata
non didicerit, tollit suspitionem con-
trarium vigentem. 123. 19. § Perpetu-
at actionem, & impedit praescriptio-
nem, quando ad similitudinem iura-
menti deficiit defensor creditor ad
instantiam debitoris. d. 3. 12. § Prae-
scriptio nem amorum quadraginta
verbo sine iactu scripturam. d. 119. 12.
§ Praestatur alicui uti imperatori,
cessat eo deposito, vel alter non ha-
bente imperium. d. 123. 8. § Promissio-
nem alicuius adiectum, efficit quod
censatur promissum factum proprii
solites, se curatorem & facturum. d.
124. 16. § Renunciatio non trahitur
ad ius quod superuenit ex infirmitate.
dec. 124. n. 6. § Requirit formalita-
tem verborum. d. 129. nu. 6. contra,
quod possit iurari etiam sola mente.
19. mandatum speciale. d. ead. nu. 1.
§ Super obsequium contractus an suffi-
ciat ad impedendum praescriptio-
nem, an vero requiritur in specie pa-
rum iuramentum de non praescribendo.
d. 3. 16. § Supplet obsequium, & ope-
ratur quod promissio facta alicuius va-
leat. d. 10. nu. 11. § Testis est indi-
uiduum. d. 126. 3. § Vbi non confirmat
contractum, haeres iuramentum potest ac-
tum imponere. d. 124. 8. § Vendito-
ris necesse est promitti. d. 125. nu. 3. § Vim

habet clausula, se facturum & curat-
urum. d. 124. 19. expressissima specia-
lis. dec. 125. 11. hypotheca specialis. d.
eas. 11.

Iurans, perpetuo attendere & obse-
quare contenta in contractu, non po-
test allegare praescriptionem. d. 124. nu. 12.
§ Praestatur actum facere delibe-
rante, & ex certa scientia. dec. 126.
num. 1. dicere veritatem. d. ead. nu. 1.
§ Seruare statuta non obligat
ad ea que sunt reuocata. d. 124. 4. § Se-
ne causa, peccat. d. 127.4. § Iuramentum
mente soluto. d. 129. num. 9. dec.
124.4.

Iuratoria cautio admittitur loco fidei-
jussoris, quando sub pauperismo quis
non iurante fideiussore, etiam si fi-
deiussores requiritur a statuto. d. 128.
8. Reliqua vide sup. in ver. Cautio
iuratoria.

Iuratoria cautio. vide sup. ver. Ca-
pitionis iuratoria.

Iure carere dicitur qui non probat. d. 36.
9. § Danes resolutio, non resolutio
ius accipientis, quando resolutio
ius accipientis voluntate iustitiae. d. 128.
1. § Dator resolutio, resolutio ius ac-
ceptoris. 122. 12. § Emphyteus re-
solutio, resolutio ius creditoris. d. 124.
nu. 10.

Iurisdictione delegati expirat morte de-
legantis. d. 32. 6. quae est confirmatio. 7.0.
§ Etiam voluntaria non potest exer-
ceri in clericum per laicum. 129. nu. 6.
§ Limitare concessa non potest pro-
regredi. 88. 7. § Non prorogatur per
solum contumaciam. 126. 14. Sicut non
potest exerceri extra territorium, ita
nec fieri statum. d. 107. 1.

Iurisdictionem Regem habere in cleri-
co, non potest facere confessorius, &
tunc inuenerat. 129. 1.

Iurisdictiones duo sunt, Divina, & Hu-
mana. d. ead. nu. 3. Iuris accrescen-
di prohibita tacita fidei. 129. nu. 6.
§ Testator non diligitur cum in cuius
suorum inde etiam est ius accrescen-
di. 54. 11.

Iuris priuatio dicitur cerna. d. 126. num. 6.
Iurium separationem quo sibi compe-
tebant ante aditionem potest petere
haeres, qui inuentarium conficit. 311.
num. 6.

Ius accrescendi, dicitur quaedam tacita
substitutio. 125. 17. Est tacita substitutio,
d. ead. nu. 2. Excludit substituentem
quando constat de consuetudine
voluntate testatoris. dec. 54. num. 6. 1.
Quando persona quae potest admitti
per ius accrescendi est valde testatari-
i consuetudo. d. ead. nu. 2. ubi hoc re-
stringitur ad solos filios, declarando
ut num. 3. § Quando substitutio est
tacita, fecus, si expressa. num. 8.
Fuit inuentum ut testator decederet
pro parte testatari, & pro parte in-
stitutus. 123. 8. § Impeditur quando constat
de expressa voluntate testatarii,
alias fecus. 123. 12. § Locum non ha-
bet in dispositionibus limitatis. d. ead. nu.
5. vide nu. 11. & 14. § Non impeditur,
licet quis sit infirmus cum dispo-
sitione taxatari. bid. num. 17. declarata
ut num. 14. § Prohibet prohiberi et res-
torem etiam in legatis & fideicommissis.
bid. nu. 12. § Prohiberi potest
etiam in iustitiae, & quando cessat
ratio quod testator decederet pro parte
testatari, & pro parte institutus. ubi
sup. num. 16. § Prohibuit censetur
a testatore, qui alioquin ad certa bona
taxatari vocatus. d. ead. num. 7. per
substitutionem. ibid. num. 11. § Quod
quis instituitur cum ditione taxatari
quae fuit institutus cum ditione taxatari.
122. 10.

INDEX

Legatum alimenterum peti potest etiam pro tempore futuro, licet de praesenti nihil debeat. d. 130. nu. 16. ¶ Annu debet solui de suo futuro. d. 18. ¶ Peti potest etiam pro futuro tempore. d. 110. numer. 6. declar. vi. numer. 13. prae- terea ad quolibet usufructuario. 197. 1 ¶ Pro primo anno est purum, pro se- quentibus condicionalis. dec. 110. num. 7. Relictum a pupillo, censetur repeti- tum a substituto pupillari. d. 173. nu. 12. Soluendum de bonis testatoris de- betur ab haerede. d. 193. nu. 7. Soluitur per haereditem, sicut simplex, & non per usufructuarius, quando usufruc- tuarius non potest ferre onus soluendi illud. d. 18. 7. Centum, quae sunt in ai- cia, vel quae a tertio testatoris debetur, non valet, si nihil sit in aera, vel nihil ei debeat. d. 161. 6. De cuius corpore & substantia constat, non viatur falsa demonstratio. d. ead. num. 27. Debet capi de manu heredis. d. 117. num. 1. d. 149. n. 1. Debetur haeredi, qui haereditatem repedit. d. 151. ¶ Declaratur ex persona legatarii. 150. num. 1. Dicitur ademptum in penam, ubi praecedit pura dispositio continens praecceptum affirmativum. d. 131. n. 4. Efficitur ca- ducum, accedens haeredibus. d. 169. 3. Effectum caducum repudiatione, per- tinet ad haereditem titulo haereditario. d. ead. n. 4. Efficitur res factum ab uno duobus, siue conuersum inter dis- tinctum, diuisum aequaliter inter lega- rios, quod procedit etiam in legato quantitati, quando habetur locus speci- ci. 161. nu. 1. Est ambulatorium visum ad mortem. d. 117. nu. 3. Est individuum. d. 7. nu. 40. Ex persona legatarii large non interpretatur, quando est institutus filius qui nimum grauatur. 158. nu. 13. ¶ Factum, a parte filii haeredi instituto, sustinetur propter affectum paternum. 105. 1. Aliqui interueniunt stipulatione, non sustineant duobus tantum testibus adhibitis. 149. 3. Censetur animo compendiandi cum debito legali & necessarii. d. 144. n. 2. Consi- derat persone latissime interpretatur. d. 88. 17. Coniunguntur puperi, cen- setur magis relictum intuitu consanguinitatis, quam pietatis. d. 123. n. 16. Episcopo consanguineo vel magno amico, praesumptum magis relictum con- templatione consanguinitatis, vel amicitiae, quam dignitatis, vel ecclesiae. d. 1. n. 7. Episcopo, vel rectori ecclesiae, qui sit affinis, censetur factum intuitu affinitatis. d. 104. 3. Filiae de auro intelligitur de maioribus & grauioribus. dec. 158. num. 11. Filio censetur ipsius contemplatione relictum, non patris. dec. 123. numer. 4. 6. Haeredi ab ipso et haerede, sustinetur quo ad retentione, quando haereditas venit alij reuocandu. d. 150. 4. In certam causam, non com- pensatur cum debito in aliam causam factum. d. 144. 8. Marito ei imputatur in portionem dotis quam lucratur ex foro suo. d. 119. 6. Non censetur animo compendiandi cum debito, cuius dies nonnum venerat. d. ead. n. 9. declar. vi. nu. 10. Non censetur animo compen- sandi, quando testator legat de bonis suis. d. 141. 3. Per haereditem, filios con- tem quos Titio debet, illi dato, si nihil testator debebat Titio, non valet. 161. 9. Per verba (donec & usque quo) dicitur annuum. d. 173. 9. Pie causa interpretatur de eo quod est maius. 128. 10. Vni de aliquis res, non censetur ademptum, si alij eadem res legatur, sed inter legatarios datur concessus.

31. 32. Vnius pietatis fratibus miroribus, restituitur ad primum annum. 145. 15. Vacri computatur in quartum ei debatur in bonis vini debuit. 119. 5. ¶ In causam piam, debetur, licet tes- tamentum f. sum fuerit solum cor- duobus testibus. d. 191. numer. 2. cetera num. 14. ¶ In debitum necessarium imputatur. 169. 3. ¶ In dubio non ces- setur ademptum. 18. 24. ¶ Librorum legalium a parte filio canonice facti, restituitur ad libros canonice. 110. 5. ¶ Librorum omnium comprehendit omnes libros de quacunque materia, siue membrantes, siue papyrus, siue x eorio facti. de cetero ead. num. 6. ¶ Licet regulariter non censetur a- nimo compendiandi relictum, quando debitum est voluntarium, tamen hoc fallit quando constat de voluntate compendiandi, etiam ex consuetudine. d. 161. 3. ¶ Nominis debitoris, con- prehendi non solum principale debiti, sed etiam vsuras praeteritis temporis. 18. 18. ¶ Non consequitur legatarius relictum tutelae a testatore in iudiciu. d. 138. n. 3. ¶ Non viatur falsa causa, nisi probeatur testatore aliam non fuisse relictum. dec. 110. 12. ¶ Non viatur per falsum demonstrationem. d. 142. n. 1. declar. vi. numer. 5. & 6. Potest, heres, de nouo quibuscumque verbis, ac etiam nouu. d. 138. nu. 19. Fieri praesenti & acceptanti. d. 137. num. 11. Quibuscumque verbis & etiam nouo relin- quit. d. 150. 8. Renocari expresse & ta- cite. dec. 117. n. 1. Renocari licet in- solutor legatario praesenti & acceptanti promissioni solvere legatum. d. ead. nu. 5. ¶ Purum & iurificatum a quipatur. 144. 6. ¶ Quando in contra- ctibus transiit, probatur per duos tes- tes. d. 161. num. 16. ¶ Quomodo ha- redi factum, est validum quo ad us retentionis, quando illud non retentionis erat versus legatario, & compe- bat antequam legatur, alias fecus. d. 104. nu. 7. Sustinetur quo ad us retentionis. 20. 1. cum declar. vi. ibi re- misse. ¶ Redditur nullum quando testator errore ductus, putans se de- bere, cum non deberet, legat quod e- xistimabat se debere. d. 161. num. 10. ¶ Relictum, filiofamilias censetur ius ipsius contemplatione, non patris. re- lictum. d. 104. 35. Haeredi tanquam de- batur non venit in reservatione. d. 150. 3. In dictum non censetur cum de- bito puro. d. 144. 5. Non censetur animo compendiandi cum debito volun- tario. d. 134. num. 13. Sub conditione, & ademptum sub contraria condicio- ne, dicitur de imputum in panem. 123. 3. Sub conditione necessaria habetur pro puro, quando non praecedit dispo- sitio continens reservationem, ut si praecedit turpis dispositio, viatur legatum. dec. 1. ead. num. 10. ¶ Re- nocatur ob superuenientes inimi- citias, licet contractus culpa testatoris. d. 41. n. 12. Si testatori haeres promit- tar solvere, promissio illi duobus tan- tum testibus probari potest, & ha- reter ea contentus. d. 149. 12. Sub con- ditione negativa, censetur in po- nam, quando apparet testatorem voluisse contrarium, cum fieri quod in negati- uo committitur. d. 7. 14. Taxatum ad certam quantitatem, non excludit vi- suras, & alia accessoria. d. 88. nu. 12. Non recipit augmentum. nu. 2. ¶ Transfere potest qui potest adime- re, non alius. 161. 21. ¶ Transiit in co- tractum, quando promissio grauius accedit. d. ead. 15. ¶ Vbi est annuum

toti res putantur legata, & quot sunt anni. 173. 30. ¶ Vbi integre soluitur, vide- tur renunciat. Falcidia quo ad alios. d. 146. nu. 2. ¶ Voluntate non alius potest. d. 117. nu. 1. ¶ Reges habent locum in testamento, non obstante testatoris dispositione. dec. 1. nu. 15. ¶ Legi non est agere fraudem. d. 11. num. 5. ¶ Legi beneficii quod non debet quod in eam committitur. d. 61. 6. ¶ Com- missoria potest, inf. Potestum legis commissoriae. ¶ Dispositio non est trahenda iura limitari verbum. d. 11. 5. ¶ Mens attendenda est magis quam verba. d. ead. num. 14. ¶ Pars vna aliam declarat. 130. ¶ Praesum- ptio dicitur veritas, & idem exprime quod veritas. 173. 28. Require infim vi. 128. ¶ Legitima debetur ex voluntate patri- sed non ex iure supplementum. d. 119. nu. 19. ¶ Debita filio vi capi p. filio delicti filij in bonis patris viuentis, statuto dispositi potest, & est validum. d. 134. n. 1. ¶ Deduci non potest de bonis iubeatis maioribus, si alia sa- persint quae sufficiant. d. 121. 11. ¶ Est filio praesentium in corporebus haereditariis, & non in fructibus. d. 11. num. 5. ¶ Excepta patet potest de bonis suis quomodo censetur disponere. d. ead. n. 24. ¶ Filij imputatur deo etate. dec. 119. nu. 1. ¶ Filij imputatur deo data nepoti ab aere, quia videtur ipse filij contemplante data. d. 118. 3. ¶ Im- putatur locum delatum a statu. d. 119. 4. ¶ Minus non tamen in terram totum potest. 10. 16. ¶ Non debetur ei qui non succedit ab intestato. 167. 9. ¶ Non debetur filio per interfectum. nu. 11. d. 167. n. 1. ¶ Non deducitur de bonis alij legat. 116. 20. ¶ Po- test deduci ex bonis alij legatis, quod- dam meliora, & preciora. d. ead. nu. 5. ¶ Quam patet viuentis filio assignat non comprehendit consola- tionem facta de bonis filij. 162. 1. ¶ Quo- quid imputatur, imputatur etiam in lucrum haereditis. 169. num. 1. ¶ Re- gulariter non sola imputatur quae in- dicio testatoris a filio percipiuntur. d. ead. num. 5. ¶ Legitima assignationem filio factam patet potest reuocare. d. 167. numer. 3. ¶ Filij imputatur quicquid patet pro eius condemnatione coacti solui. d. ead. num. 11. ¶ Fructus filius con- sequitur a die mortis patris. dec. 134. 6. ¶ Imputandum non est quod de iure imputari non potest, licet patet filij dispulerit. 161. 19. ¶ Imputatur iurati- calis, vellet, & alia accessoria dicitur. 119. num. 12. 3. vbi de his qui im- putantur in legitimam. ¶ Non imputatur quod capitur extra patrimonium patrum. d. ead. num. 27. & 31. vbi de donatione. ¶ Non imputatur aliena- tione, quando alienatio est facta dolo- re, vel in fraudem. 163. 19. ¶ Regulariter non imputatur datum inter vi- ros. 169. 7. ¶ Legitima, & Trebellianica deducit filius grauius onere fideicom- missi. 116. 1. ¶ Haeres consequitur, licet inuentarium non censetur. d. ead. nu. 8. ¶ Nepos in bonis a patre viuentis praetendere non potest. 167. 4. ¶ Ne- potibus restituitur rationabilis ex- cess, quam cum filio heres pro coordina- tione filij. d. ead. num. 3. ¶ Potest deducere filius ex bonis alij legatis, quando alia non erant boni. 116. 4. ¶ Quam patet viuentis filio assignat non comprehendit consola- tionem de bo-

DECISIONVM.

¶ Vbi requiritur speciale, non sufficit
ratificatio. d. 199. n. 3. contra num. 11.
Marciobonus conf. 3. n. 7. reprobat. d.
10. 35

Mortui. confilii. si circa vergentiam ad in-
opiam non nocet creditibus. d. 166. 10.
¶ Confessio de dote recepta preiudi-
cat futuris creditibus. d. 71. n. 2. 70.
¶ Conflagrantes, si aliquid dant vxori,
sibi acquirunt, si coniugatus sic se ha-
beant. d. 166. 33. ¶ Factum nocet vxori in
fundo vel emphyteusi in dote datis.
dec. 118. n. 35. ¶ Heredes, qui dote
consistentem in stabilibus nō re-
stituunt statim, dicuntur esse in mora.
dec. 131. num. 35. ¶ Heredes repeten-
tes vestes ab vxore, tenentur probare
quod facta fuerant a marito, vel sal-
tem quod eas vix haberet post ma-
trimonium contractum. d. 166. 39

Marito vergente ad inopiam, potest dote
deponi, penes mercatorem aliquem
ad honestum locum. d. 379. 3

Maritus, colono facto ab vxore ante ma-
trimonium an stare teneatur, & econ-
tra. d. 166. 3. ¶ Constat matrimoniu
si donare non potest. d. 164. 1. ¶ Dices si
quid inter vxorem dederit vxori inopi,
id imputabitur in quartam debitam
vxoris de dispositione Aulien. Prete-
rea. C. vnd. v. & vxor dec. 119. num.
30. de leg. 1. v. num. 21. ¶ Dorem ressi-
dere promittit, potest deducere par-
tem filii delati a fratre. d. 173. 13. ¶ Est
dominus dotis, non bonori parapher-
nalia. d. 174. 7. ¶ Lucratum fructum da-
tum in dote, quando erat alienabile,
d. 110. num. 45. ¶ Potest adificium a
se factum in dote, & alij
legare. dec. 100. n. 16. ¶ Scitis bona
filii in dote danti fuisse ab vxore lo-
cata, teneatur stare colono. d. 166. 29. ¶ Si
conscienter parte suo, aliquid tradit
vxori de bonis ipsius patris, id est et si
pater ipse tradidisset. d. 166. 6. ¶ Si
nō soluit canon pro re dotali emphy-
teutica, an vxori preiudicet. d. 101. 10

Malculini vbi sapient vbi a testatore vo-
catur, censetur etiam de eis censile re-
liquos, quando postea indifferenter est
loquutus. d. 110. 11

Malculinatus qualiter, efficiat, ut dispo-
sitio restringatur ad descendentes tū-
cum. d. 112. 26. ¶ Non restringitur ad
solum descendentes, quando est facta
mentio in specie de filiis. d. ead. num. 75

Malculinatus, ex coniecturis non conce-
pit femininum 84. 8. ¶ Non concepit
femininum vbi constat de tacta vo-
luntate testatoris, & quando extat sta-
tutum excludens feminas propter
malesculos. d. 66. 9

Maleulorum mentio si facta fuit semel,
habetur pro repetita vbi de solis fi-
liis actum fuit. d. 112. 70

Maleulos, conceptus & natus post dela-
tam seu successione excludit femi-
nam quæ iam fuerat ad successione
admissa. d. 110. 35. ¶ Excludens femi-
nam vigore statuti, dedit hereditate
non adit, non transmittit sui ex-
cludendi ad heredes. d. 118. num. 1. co-
tra num. 35. & 16

Materia subiecta actum interpretatur.
d. 120. 12

Mater admittit ad tutelam iure pietatis,
non successione. dec. 148. num. 10
¶ Excluditur a tutela pupillari, quan-
do filius eam non diligebat. d. 1. q. 10.
12. ¶ In tutela omnis præfertur. d. 48.
n. 3. ¶ In tutela præfertur omnibus, &
etiam auct. & auct. 106. 14. ¶ Licet ex-
cludatur a successione, non tamē ex-
cluditur a tutela. d. 48. num. 3. ¶ Non
conuenitur ad dotandam filiam nisi

in subsidium. dec. 164. num. 35. ¶ Non
potest donare filio spiritus. d. 149. 12

¶ Non succedit filio suscepto ex pu-
bili coitu. d. ead. n. 6. ¶ Petere po-
test tutelam, etiam lapsio anno. d. 48. 8
¶ Post transiitum ad secundam vota ef-
fecta vidua non potest consequi tute-
lam filii prioris matrimonii. licet tute-
lam non suscepisset antequam se-
cundo nubere. d. 106. 15. ¶ Priuatur
proprietas eorum quæ sibi a viro re-
lictæ sunt vbi transiit ad secundam vota,
quia filios afficit iniuria. d. 99. num. 18

¶ Quæ transiit ad secundam vota, si
postea efficiatur vidua, non potest tute-
lam filii prioris matrimonii reassu-
mere. d. 106. n. 11. contra. n. 2. ¶ Quan-
do permittit lami tempus sibi a lege
statutum ad assumendam tutelam, vi-
detur renunciare tutela. d. 106. num. 16

¶ Quando suscepta tutela transiit ad
secundam vota, est locus tutori datus,
sed si ipsa nunquam suscepit tute-
lā, vel recusat, tunc datur legitimus.
d. ead. n. 6. ¶ Si docet filiam, vide-
tur stimulo quodam naturali impelli,
atque ex necessitate id facere, ideo
dote illa filia in legitimam imputatur.
d. 164. 16. ¶ Transiens ad secundas
nuptias tenetur filius causare de dote
sui uxoris. d. 179. 3. ¶ Tutela re-
nunciare videtur per transiitum ad se-
cundam vota. d. 106. num. 6. & 18. ¶ Tu-
telam filii suscipere quomodo non co-
gatur, tamen (si velis) omnibus præ-
fertur. d. ead. num. 1

Matre exclusi, omnes videntur exclusi
qui per matrem coniunguntur. 339.
num. 8

Matri non datur tutela, nisi renunciet
secundis nuptiis. d. 106. 11. ¶ Succedit
filius naturalis, etiam contra matris
voluntatem, nam quo ad eam habe-
tur pro legitimis. d. 193. n. 2. & 3

Matrimonij libertas, licet in totum im-
pediri non possit, tamen modificari
potest ratione locorum vel persona-
rum. d. 30. 18

Matrimoniu nō impeditur statuta, licet
diffinitio super dotibus. d. 187. nu. 6
Medicorum iudicio est flandis, vi qua-
ritur, an ætas vel infirmitas impedit
generationem. d. 83. 12

Medicum existit qui adhiberi potuit
vxori infirmæ, probare debet si
obicit, medicum non fuisse adhibitu.
d. 116. que est conf. nu. 74.

Medicus qui curauit inuitum, & alius
qui in curatione inuiti impendit,
exigit ab infirmo. d. 135. 16

Medium datur inter velle & nolle, inter
approbare & impugnare, & iniri bo-
nam & malam fidem. d. 112. 7

¶ Impertinet extrema coniugij impedire.
dec. 177. nu. 6. d. 169. 20. ¶ Probatur
probatis extremis. d. 146. n. 17

Melioramenta debentur emphyteuta,
vel suis hæreditibus finita emphyteusi
sine culpa aut delicto emphyteute. d.
300. 20. ¶ Et tute dominium perde-
re, ac etiam cogi ad solvendum pen-
sionem, nimis durum est. dec. 137. 17

¶ Existimatur eisdem iuris cuius
est fundus, & pro directo spectant ad
dominum, pro vtili vero ad emphy-
teutam, vel vasallum. d. 300. 10. ¶ Fac-
ta in emphyteusi spectat ad emphy-
teutam, vel eius hæredem, quando fi-
nita est emphyteus sine eius culpa.
d. 283. 3. ¶ Facta per vasallum possunt
per eundem tolli. d. 300. 14. ¶ Non po-
test emphyteuta vendere sine domini
licentia. d. 78. 16. ¶ Perdit emphyteuta
qui expellitur ob non solutionem. d. 377.
16. ¶ Potest dominus, inuito vasallo

vel emphyteuta, soluendo æstimatio-
nē, retinere, finito feudo vel emphy-
teusi. d. 78. 18. ¶ Potest dominus retine-
re, & impedire ne tollatur, soluendo
æstimationem, non obstante pacto,
quod vasallo liceret finem feudo ea
tollere. d. ead. nu. 31

Meliorandi obligatio iniuncta emphy-
teuta, est natura contractus, excludit
presumptionem donationis, si emphy-
teuta adificet in re emphyteuti-
ca. d. 78. 15

Melioratus dicitur fundus, quando anti-
qua adificia veritate collapsa re-
cuntur, & reficiuntur. d. 300. n. 4.

Mendacium, factum dolum præsumi. d. 165.
14. ¶ Mentienti non proficuum, non
censetur dolose prolatum. d. 116. nu. 39

Menochus præsump. 50. nu. 14. lib. 1. re-
prehenditur. d. 75. 10

Mens attenditur magis, quam verba, in
rescriptis. d. 168. 16

Mensura, censetur adiecta demerita
iustitia gratia, quando partes incipiunt
explicare mentis conceptum a eo po-
tere, & eo casu, totum prædictum venit
in adificatione, licet excedat mensuræ
enuntiat. d. 177. 3. ¶ Debet fieri iura
sexaginta dies, quando partes in contra-
dictu conueniunt de faciendi men-
sura, alia, si nihil fit dictum, peti po-
test quod fiat intra annos triginta. dec.
64. nu. 31. ¶ Peti potest non obstante
temporalis lapsu quando pretium non-
dum est solutum. d. ead. nu. 34. ¶ Rei
vendite ad corpus pro vico pretio,
si reperiatur minor quantitas quā
fuerit enuntiatum, minuendum est
emptori pretium. d. ead. n. 35. ¶ Vnius
prædicti ex duobus venditis, si reperia-
tur defecere, & alterius excedere, fit
compensatio, nec erit opus suppletio-
ne. d. ead. num. 31

Mensuram enuntiatam tenetur præstare
venditor, vbi sup. nu. 16

Mercator non dicitur, sed artifex, qui re-
mit, vt in aliā formam suo opere vel
industria redactam vendat. d. 313. nu. 1

Meres cedens nauium dicitur fructus, licet
extra rem percipiantur. dec. 170. nu. 5

Meritum præcedens facit præsumptum
animum donandi. d. dec. 166. nu. 11

Metu aliquid facere, vel probabilis metus
suspicio, paria sunt. d. 174. num. 35

Metus, alicui inferre, vel eius affricare,
acquirantur. dec. 101. num. 11. ¶ Licet
non probent profectiones, &
querelæ extrajudiciales, & absente
parte factæ, tamen adiuvant metus
probationem. dec. 194. numero 15

Metum in iustus sit, iudicis arbitrio com-
mittitur. dec. 194. numero 30. ¶ Mi-
nor, vel causis metus sufficit in mul-
te, quam in masculo. d. ead. numer. 24
¶ Non præsumitur. d. ead. num. 21. ¶ Pre-
sumitur facili quando interuenit e-
normis læsio. d. ead. nu. 3. ¶ Præsumit-
ur quando quis quod fuit sine
iusta causa remittit vel alienat. ibid.
nu. 18. ¶ Probatur ex indicis & præ-
sumptionibus. d. ead. num. 13

Metum dicitur quod est militi commune.
d. 163. num. 7. & sub num. 3

Mine eius qui non consentit illas exa-
qui, nō faciunt iudicium ad torturam.
d. 14. 14

Minimum quod est sequitur, etiam in
materia monetarum. d. 198. num. 12

Misor ætas in Hebræo censenda est,
quæ & in Christiano. dec. 131. num. 19

Misor absenti acquiritur. d. 15. num. 14
¶ Carens curatore potest omnia facere
quæ possit curare. dec. 178. num. 25
¶ Committens aliquid contra ius na-
turale vel gentium, dicitur in dolo ve-

I N D E X

rosecutus si contra ius civile. d. 216. nu. 15. § Curatore exens potest facere quicquid se contra ius, & obligatio naturalis de ciuilitate. d. 187. num. 10. § Delinquendo perdit rem alienari prohibitam. 214. 7. § Emens si scio habet rem emptam obligatam pro solutione pretij. d. 173. nu. 21. § Emens rem, non potest pro solutione pretij illam obligare sine decreto. d. eod. num. 4. § Et ecclesia a pari procedunt, & acquiescant. d. ex. nu. 6. ibid. & d. 15. 17. § Et mulier presumitur agere ex ignorantia & simplicitate. d. 216. num. 26. § Et nullius excusatur, ubi agitur de pena, etiam in iis que sunt ad consequendum iuris rigorem. d. 216. numer. 37. § Includitur statuto de causis compromittendis, de retracta, de luctu doli, quod contra ius habebatur pro consensu, & de prescriptione. d. 49. 3. § Latus dicitur, si ex sententia nullum sperare lucrum. d. ex. nu. 14. § Latus non dicitur, ubi ex tunc potest succedere. 206. non succedere da iura. d. eod. num. 9. § Non includitur statuto odiofo & excoctatis. d. 110. 3. § Non potest acta nulla approbare, postquam facti oppositi de nullitate. 108. 31. § Non potest consolidare acta que gessit in iudicio sine curatore, cum declaratione remissa. d. ex. dec. name. 37. § Non refutamus quod scit se debere, non propterea dicitur in vero dolo. d. 216. 19. § Non refutatur, aduersus confessionem in ciuilibus, non probata lesione, nisi confesso sit talis que extrinsecarie affert lesionem. d. 104. num. 24. Aduersus lucrum omisium, quando id lucrum fit cum iniuria, vel preiudicio alterius. d. 99. num. 10. Aduersus omisiam vetricis solutionem, quando est in dolo. d. 216. num. 7. Aduersus omisiam, quando ultra omisiam concurrit aliquis eius actus potius arguens dolum. d. eod. num. 12. Aduersus remissionem iniurie sine illate. d. 20. num. 19. Quando fecit id quod quilibet maior fecisset. d. 179. num. 4. § Obligatur statuta generaliter loquens. d. 49. 3. § Post actum perfectum habet integrum quadriennium ad petendum restitutionem in integrum aduersus ea que gessit in minoritate. d. 216. nu. 2. § Potest approbare contractum nullum a se factum. 179. 18. § Potest approbare venditionem factam sine solemnitate, & cogere aduersarium ad solvendum pretium. d. 70. 23. Contractum sibi uilem facere, omnia omni solemnitate etiam a statuto inducta. d. 17. 8. num. 8 contra num. 19. § Pecunia alienare sine solemnitate, quia reputatur mobilis, & seruari non potest. dec. 287. 13. § Ratificare gesta per falsum procuratorem, quando sequatur et consentus fauorabilis. d. 70. 24. § Si uult stare contractui si e nullus factus, licet ipse non obligetur. dec. 278. numer. 22. § Vel agere contra tutorem, vel petere restitutionem in integrum, quando fuit latus ex facto tutore. 115. nu. 8

Minor, presumitur, ignorare ius & factum. d. 216. § Praesumptio potius per fragilitatem, simplicitatem, & ignorantiam aliquid fecisse, quam per dolum. dec. 111. numero 11. § Pro matrimonio habet legitimam personam, & potest stare in iudicio, sed non habet actum sufficientem. ve se obliget pro dote. d. 187. 7. Probata minori aetate habet intentionem

functam, & presumitur esse infra quadriennium concessum ad petendum restitutionem in integrum, nisi contrarium probetur. dec. 75. numero 12. § Qui prohibitionem tamquam datum sententis. d. 16. 11. § Rem minus legitime alienatam incipit semper cum fructibus. d. 49. numero 9. § Restrictur, aduersus adiutorem factam cum beneficiis inuentis, si licet & vexationes sunt in hereditate. d. 30. n. 35. Aduersus confessionem quem accommodat, actus gressu per alium, quando per talem consensum illatum est illi praedictum. d. 99. num. 4. Aduersus delictum iure ciuili introductum. d. 216. numer. 22. Aduersus dolum verum, si tamen sit velatus, & non apertus. d. eod. numer. 23. Aduersus mendacium scienter dictum. ubi sup. num. 21. Etiam ad lucrum, quod sibi delatum omne accipere. d. 99. num. 4. cum hinc. vt. numero 20. § Transmittit ius petendi restitutionem in integrum auctoris omisiam hereditatis petitionem seu aditionem, licet heres sit extraneus, & hereditas ab extraneo perueniat. d. 138. numer. 10. § Ut possit fundum ob utilitatem iure solemnitate alienare, debet vilitas considerari, non in augendo patrimonium, sed in non minuendo, vt quia plus esset in censa, quam in re. d. 178. 35

Minorem esse, censetur fieri qui litigat cum curatore minoris. d. 104. numer. 9. § Illum esse quis videtur fieri, cui petit dari curatorem. d. 173. 14

Minori, & mulieri non imputatur, si non intellexit conditionem eius cum quo contraxit. dec. 61. 41. § Scienti verum valorem rei competit remedium. d. 2. de re iud. vend. 216. 30

Minoris boni, Alienari possunt ex causa necessaria. 86. 9. § Dari in solutionem non possunt sine solemnitatibus requiritis in alienatione rei minoris. 45. 1. Immobiles non alienantur, nec obligantur sine decreto. 77. 2. § Stabilia possunt alienari non seruati solemnitatibus, ubi agitur de executione contractus cum patre minoris celebrati. 77. 1. Possunt causa dotis alienari, in quo tamen requiritur decretum iudicis. d. 187. nu. 18. 19.

Minoris, iuramentum non trahitur ad integritatem, sed refertur ad naturam actus. 216. 19. § Res ubi alienatur ob debitum hereditarium, requiritur solemnitas. 77. 5. § Res ubi fuit obligata cum solemnitate, potest exinde sine alia solemnitate a creditore vendi. 278. 4

Minus dictio est priuatiua, ideo potest importare quod nihil est. 51. 11

Minus, dicitur esse quod nihil est. dec. 1. eod. numer. 3. § In eo quod plus est, continetur. d. eod. num. 3. Non censetur concessum, concessio eo quod est plus, quando sumus in dispensatione. 168. 10

Mixtum, comprehenditur sub simplici, quando militat eadem ratio, vel maior. 174. 15. § Continetur sub simplici est expressa dispositio. 13. 27. Non comprehenditur sub simplici materia stricta & odiofa. 17. 24. § Non comprehenditur sub simplici quando dispositio continet praedictum. d. eod. num. 16

Mobilis, que seruando seruari possunt non dantur in dotem a minore sine decreto iudicis. 187. 17

Modo non adimpleto non agitur contra

tertium, sed contra implere debentem. 216. 7

Modus dicitur, non conditio, quando non potest impleri nisi post emolumentum questu. d. 38. 6. § Dicitur quando aliquid faciendum iungitur per verbum, hac tamen lege & conditione. d. eod. 107. § Dicitur quando implendum est omni post emolumentum questum. 116. 6

Molere dicitur hares, qui sine bene bona retinet, & non confugit usufructuarius. d. 194. 15. § Trichitris sub porta priuatiua, cadit toto in moleste in parte. d. eod. num. 35

Molestia non solum fit, sed etiam iniuria censetur prohibita, quando vicia prohibitionum sunt vniuersalia. d. 221. 1

Monaliter ingressa dicitur puella, non quando habuit iussu, sed quando prohibetur. 105. 3. § Ingresso decedenti intra annum probationis succedit monasterium, non autem proximiores. 105. 8

Monere est questio ubi est attenditur locum contractus. 217. 2

Mora cellante cessat interesse, quod venit propter cens. d. 260. n. 19. Committitur regulariter per interpellationem, etiam extrajudicialem. 212. 2

§ **Contrahitur** sine interpellatione fauore minoris. 179. 6. § Litis non differtur qui aliqua exceptione potest tueri, quo minus soluat. 179. 15. § Ipsi culpa, ideo tam allegari tenetur probare. d. eod. nu. 16. § Famine minoris coramitur ipso iure. d. 219. 3

§ **Inducitur** per scientiam. d. 174. 35. § Inducitur quando ipso iure quis praesert, 171. 10. § Ipso iure non committitur in fauorem minoris, qui ex parte sua non impleuit. d. 179. 16. Irregularis committitur ipsi bene. dec. 240. 5

§ **Mari heredes affici**, qui dotem consistenter in stabulis non relictum statum. d. 211. 25. § Non cadit ubi debitum non est illiquidum. 260. 11. § Non cessat ex sola mala fide. 179. 12. § Non committitur ante petitionem. 183. 3. § Non committitur pro debito incerto & non liquidum. 179. 13. § Non contrahitur sine interpellatione, licet debitum sit probatum per iuramentum garantiam. d. eod. numer. 11. d. 211. 9. § Potest purgari rursus ad petitionem, & liti conciliationem. dec. 216. numer. 8. § Quae contrahitur per litem contestationem, est grauior. d. 181. 3. § Regularis requirit interpellationem. dec. 240. 8. § Restituenda dotis consentiens in re immobili contrahitur sine interpellatione. d. 211. num. 10. contra. n. 12. & 17. Vbi purgari potest, debet fieri intra breue tempus. d. 111. 24. § **Ve incuratur**, necesse est quod quis sciat se debitorum esse. dec. 260. num. 16

Morbis reddit hominem inhabilem ad generandum. d. 87. 14

Morbundus mentis non praesumitur. d. 55. 11. § **Na praesumitur** Sanctus Ioannes Baptista. 116. 4

Mortuus, dictus videt ad fauorem tertij ob ad praedictum. d. 212. 26. § **Intestati** habere heredes. d. 212. 24.

Mors, auget fidei perforce. d. 103. n. 8. § **N6** habet mortuam cum iuran. eod. d. ead. n. 7. § **Soluit** ab omni necessitate. dec. 114. num. 11

Motus non censetur quia ratioe vicia sed pluribus. d. 213. 24

Mulier, & minor praesumuntur agere ex ignorantia & simplicitate. d. 216. n. 6

§ **Eidebunt** pro minore. conueniunt 26 potest domus principalis ad fiduciam. d. 124. 8

Minore

DECISIONVM.

Minor dotem dare non potest sine curatore. & decreto iudicis. dec. 187. nu. 1. & sub nu. 5. declar. ve nu. 17.
 Minor non potest sine decreto immobilia in dotem constituere. d. 178. 1.
 Minor potest se ipsum dotare cum pecunia vel cum mobilibus quae seruando seruari non possunt dec. 187. 14.
 Minor potest illibata dare in dotem inaffirmata. d. ca. 111.
 Minor, quae maiorem dedit dotem quam viri qualitas exigeret, vel quam ipsius patrimonium ferre posset, restituitur. d. ca. 118. § Non potest obligare pro alio, nec habere beneficium potest reuocare, nisi sit certiorata. 164. 7.
 § Pro marito, & ponuntur rationes. d. ca. num. 11. Vna cum marito pro dote filia communis. d. ca. num. 14.
 § Obligator potest alii virili vel induta uoluit contrahentes decipere. d. ca. 9. § Pro causa dote potest obligare pro alio. 164. 4. § Pro debito civili capi non potest. d. ca. num. 1.
 § Quae exarsit in iure non restituitur fructus. 181. 1. § Quae feudum habet, licet possit illud in dotem dare inaffirmatum, tamen fallit quando adfectum vel statum lucrandi. 178. 3.
 § Quo ad consilij fragilitatem acquiparatur minoribus. 138. § Regulariter non restituitur, etiam si in suis negotiis errauerit. 104. 31. § Secundo nobens tenetur dote filii datam à primo viro referuare filiis primi matrimonij. 179. 14. Transiens ad secunda vota tenetur referuare quae habuit à primo viro nepotibus ex filio prioris matrimonij non secus ac filio. d. 77. num. 10. & tenetur referuare filiis primi matrimonij ea quae sibi mariti contemplatione donata fuerunt. 11. 8. 9. Mulier, non impetrat si non inueftigat conditionem eius cum quo contraxit. 64. 11.
 Maritus dote dare uide non potest. 178. 18.
 Minor non conceditur restitutio aduersus matrimonium contrahit. 187. 9. Quis minor uide est dote dare. 188. 7. maritus, quia melius ab eo tractabitur. Mulieris, consilium est fragile & infirmum. 64. 39. § Privilegium, non pro alio obligatur, trahit ad heredes. 184. 40.
 Mulierum genus est auarissimum. 14. 47.
 Mutatio voluntatis, non praesumitur. d. 111. 9. Praesumitur etiam ex intervallo. d. 188. 36.
 Mutatio rerum statum, mutatur iuris dispositio. 176. nu. 13. 189. 12. Mutantur, ad feminandum an praefatorum domini agenti ad pensionem, remissio. 181. 33. § Alienam pecuniam nomine proprio & accipiens pignus, sibi acquirit, non domino pecuniae. 15. 8. § In refectionem nauis habet eum obligatum qui ingessum suum praeposuit, licet non probet nauem fuisse refectionem cum ea pecunia. d. 176. 1. § Procuratorum consilium ad accipendum monitionem pro faciendo quod obligat dominum, quatenus non apparet quod ex ea pecunia factum fuerit additum. d. ca. 10.
 Murus potest legare & fideicommittere. 18. 10.
 N
 Actualis filio restitutum à patre potest approbare per filium legitimum. 17.
 Naturalia contractus, censentur expressi. 120. 37. Licet non exprimantur, semper inferunt. 173. 11.
 Naturalis filius, quod ad matrem habetur pro legitimo. 191. 3. Succedit matri cum filijs legitimis. d. ca. 1. Etia contra matris voluntatem. d. ca. 1. num. 1.

Natus, censetur magis dilectus à testatore, quam nasciturus. dec. 166. num. 8.
 Et conceptus post mortem sui non admittitur ad eius successionem. 130. num. 1. § Et conceptus post mortem sui succedit in feudo & emphyteusi concessa pro descendente filij pater qui cum praedictis repudiat. dec. ca. 1. 4. § Ex ancilla in domo, non praesumitur filius domini, nisi probetur quod erat eius concubina, vel ab eo cognoscebatur. 81. 17. § Ex concubina in domo retenta praesumitur filius concubinae. d. ca. 1. 1. § Intra decimum mensem ex ea quae statim post obitum viui secundas nuptias contraxit, cuius sit filius, iudicium iudicio standum est. d. ca. num. 11. § Post alienationem factam admittitur ad fideicommissum factum in fauorem descendendum in casum alienationis. 110. 7.
 Nauium mercedes dicuntur fructus, licet extra rem percipiuntur. d. 70. 5.
 Necessaria non dicitur causa quae originem habet à voluntate. dec. 154. n. 19.
 Necessarius successoris iudicatur, in quem cogitur quis dominium transferre. 186. 14.
 Necessitas in quam quis se sponte coniecit, non excusat. 19. 11.
 Negans, de vno, pluribus propositis, videtur affirmare de aliis. dec. 95. nu. 19.
 § Totum, non videtur negare partem. 58. 13.
 Negativa dispositio, vide sup. ver. Dispositio negativa nullum.
 Negativa, est probanda per allegantem. 116. 14. § Est probanda per eum, qui se fundat in ea. 160. 8. Per negantem, quando contra eum viget praesumptio. 104. 5. § Magis negat, eum affirmatiua affirmet. 143. 6. § Probatur ex inspectione scripturae, quando id non legitur, quod est in controuersia. 100. 11. § Quod non existit instrumentum, probatur ex inspectione omnium rogitorum notarij. 111. 1.
 Negatum allegans ad impugnandam scripturam, tenetur eam probare. dec. 104. 21. § Allegans tenetur probare. dec. 161. 25.
 Negligentia, non imputatur ignorantia. 17. 30. § Vnus ex contrahentibus non debet alteri nocere. 181. 21.
 Negotio ubi artificio mixta est, tunc rota dicitur negotiatio. 113. 6.
 Negotij origo attenditur, vide inf. ver. Origine negotij attenditur.
 Nepos, dicitur pars sui, sicut filius est pars patris. 73. 18. § Ex filio bannito, sicut excludit sicut ab hereditate aui, ita excludere debet à petitione legitimae. 174. 6. § Falsum ad detrahit viros legitimam de legata partuclaria. 171. 1. § Non comprehenditur à statuto loquente de filio ex eis, vel ex eodem matrimonio. 73. 4. § Subintrat locum patris per delictum falsitatis de medio, & excludit filium, cui ex persona damnata hereditas aui videtur deferri. 141. 1. § Viuentis patre legitimam in bonis aui prendere non potest. 167. 6. § Viuentis patre non intrat in eius locum 174. 3. § Nepotes comprehenduntur in dispositione loquente de filijs ex se natis, & ex suo corpore procreatis. 73. 19. § Filiorum appellatione non veniunt de proprietate sermonis. d. ca. 1. 2. Quando distinctio & separare testator disposuit de filiis & nepotibus. 111. 13. § Includitur sub filijs positus in conditione, si conditio sit favorabilis, alias secus. 71. 10. § Non veniunt appellatione filiorum, quan-

do testator dixerit se disposuisse de filiis & de nepotibus. 113. 13. Vbi fit mentio conditionaliter d. 73. n. 1. declar. ve num. 10.
 Nepoti nasciturus, vide inf. ver. Profectum reputatur relictum.
 Nepotibus, debetur eadem charitas quae & filiis. 73. 9. § Dos data matri, quae viro suo descendi imputatur in legitimum. d. 167. 13. § Legitimum referuare rationabilius est, quam eam solvere sicco pro condemnatione filij. d. ca. 1. 14.
 Nunci. con. 77. reprobat. dec. 4. nu. 13.
 Nihil & parum acquiparatur. dec. 193. 8.
 Nisi, dictio, est exceptio. 125. 19. Ponitur praesertim & aduersus ad praecedentia. 164. 17.
 Nobilitas, & civitas viri facient praesumi donationem factam vxori. 166. 19. § Nomen debitoris, censetur legatum quando quia relinquit quod alius libi debet, & eo casu transferitur in legatarium vbi actio sine cessione, quae, quo ad effectum non differt à directa. 165. 34. § Vendens tenetur manumittere cum debito dec. 176. quae est confusum. 41.
 Nomina debitorum, non sunt potenda in inuentario, nisi in hereditate exite instrumentum. 111. 8. § Veniunt in generali obligatione bonorum. 140. 3.
 Nominaque facultas, non transit ad heredem emptoris. 126. 3. § Perit annus. d. ca. 1. § Perit lapsus triginta dierum. d. ca. 1. 6.
 Nomina acceptio est necessaria, vt sibi acquiratur id quod fuit emptum nomine personae nominatae. 121. 4.
 Non inerte, geminatur, vel facta parte praesentis multum operatur. dec. 145. 13. § Melius adiuvat probationem conuenientius. d. ca. 1. 4. § Ponit nominatum in quasi possessione conuenientius. d. ca. 1. 1. § Sola non sufficit ad probandam conuenientiam, nec instrumentum donandi. d. ca. num. 3. § Tractus & ductus, & alia quae consistunt in quasi possessione filiationis, an sufficiunt in petitorio iudicio. 89. 21.
 Nominatione facta transit dominium in nominationem, nec aliquo tempore dicitur fuisse nominatum. dec. 181. 18.
 Nomina cessi, vel venditi periculum transit in emptorem. dec. 176. quae est con. n. 41.
 Nomina qualitates. vt. inf. ver. Qualitates uominis.
 Non eris, nulla sunt qualitates. inf. v. Qualitates non eris.
 Notarij, assertio de instrumentis à se rogato, licet non probet rogationem plenam, facit tamen presumptionem. 171. 14.
 Assertio de numeratione pecuniae est falsa, quando non sunt numerata, licet esset praesens in sacculo. 184. 6. n. 2. Stipulatio pro eo qui speratur futurus sustinetur. 112. 4. § Stipulatioque acquiratur absenti, licet acceptatione. 111. 5. § Verba circa numerationem vel testificari possunt in partium conspectu, instrumentum non dicitur falsum, nec pecunia non fuerit numerata. 12. 18. 7.
 Notario assertio si falsum & similes, non creditur ad tertij prejudicium. d. 175. n. 1. Etiam si id fiat in articulo mortis. d. 107. n. 1. nisi eius dicta sit verissima. 17.
 Notarium confesso proferentem clausulam (transdidit & numeravi) etiam quando confessio partium volunt significare, excusat instrumentum à falsitate. d. 184. n. 1. § Suppletur si supra. veris. Confessio non excusat.

INDEX.

Notarius addere nihil potest instrumento nisi adde clausula cetera. 223. 2.
 ¶ Attestari non debet, nisi de iis que percipit iussu corporis. 224. 2.
 ¶ Censetur rogatus apponere clausulas confectas. 225. nu. 6. & apponi solitas. 226. 6.
 ¶ Cui commissum fuerit rogationem notarii defuncti, potest instrumentum extendere secundum consuetudinem. 228. 15.
 ¶ Depensis in iudicio fecisse instrumentum parte citata probat ad ipsius partis praesidium. 229. 13.
 ¶ Extendendo clausulam ceterarum, non potest apponere stipulationem. 229. 3.
 ¶ Faciens mentionem de numeratione, conuincitur de falso, si illa non interuenit. 224. 1.
 ¶ Negari se rogatum de instrumento, quod vere fecit, excusatur ob interuallum. 228. 18.
 ¶ Potest pro alio stipulari. 222. 2.
 ¶ Qui non fuit rogatus de instrumentum non potest, extendendo instrumentum, apponere clausulas, que in illo non extant. 224. 4.
 ¶ Rogatus apponere clausulas confectas non potest iuramentum addere. 229. 2.
 ¶ Si dicat, quod Titus faceret habuisse & recepisse a Sempronio dante & numerante, intelligi debet de numeratione ex confessione partium non de vera. 224. 10.
 ¶ Supplet non potest ea que concernunt contractus substantiam. 223. nu. 2.

Notificatio fieri potest soli tutori. 297. 6.
 Notorium, allegare sufficit, & non eget probatione. 297. 4.
 ¶ Habet vim sententiae. d. eod. n. 15. ibid.
 ¶ Inducitur per instrumentum. 265. 65.
 Non indiget probatione, nec protestatione. d. 226. quod est consuetudo. 22.

Notarius etiam hodie inducitur per delegationem. 23. 1.
 ¶ Extinctio non inducitur per sententiam. 69. 4.
 ¶ Fit cum omnibus qualitatibus & privilegiis quae competebant primae obligationi. n. 1.
 ¶ Non inducitur quando debitor delegatus proximitate facturum & curaturum quod delegatus soluit. 220. 2.

Notauione valida tolluntur pignora & hypothecae, seuus, nouatio fit inualida, quia tunc non tollitur praecedens obligatio. 11. 16.

Nouus contractus non fit per eximiam actionem factam ad alium finem, nec ubi constat de partium intentione. 205. 35. & 36.
 ¶ Nullitas ab eo solo allegari potest, in cuius fauorem actus est nullus.
 ¶ Actorum non potest allegari per aduersarium minoris, nisi ad impediendum processum pendente iudicio. dec. 108. 9.
 ¶ Allegari non potest a tertio. 70. nu. 16. & 108. 2.
 ¶ Allegari quando possit a tertio. d. ead. nu. 20.
 ¶ Introducta fauore alicuius, non habet locum nisi illo volente. d. ead. 4.
 ¶ Sententia ob defectum mandati non potest allegari ab eo qui obinuerat, licet postea vero domino successerit. d. ead. sub nu. 10.
 Quandoque nulla ipso iure potest allegari iure a tertio, sed etiam ab eo qui eam obinuit in sui fauorem. d. ead. nu. 22.

Nulliter facere, & non facere, paria sunt. 51. 4.

Nullum quod est, consumitur non potest. 7. n. 13. d. 189. n. 8.
 ¶ Effectum aliquem producere non potest. d. 139. n. 14. d. 23. 25.
 ¶ Non eget restrictione. 70. 10.
 ¶ Nullum effectum producit. d. 40. 8.
 ¶ Nullum producit iuris effectum. dec. 51. 13.
 ¶ Quod olim erat non potest homo fingere quod fit validum, sicut potest lex. 14. 11.
 ¶ Numerum vel bonum, debet intelligi de tempore instrumenti, non ante. dec. 184. 6.
 ¶ Denotat adu-

lem numerationem. d. ead. nu. 3.
 ¶ Intelligi potest de vera, & de falsa numeratione. d. ead. nu. 9.
 Numerus pluralis consumitur non est vno. 202. nu. 14. d. 110. 9.
 ¶ Numerus si legatum intelligitur de illi qui frequentantur in loco unde legatur, non gignit dicit. 227. 3.

O

Oblitio in iudicio crimen aliquod, punitur actione iniuriarum, nisi doceat se dolo carere. 8. p. sub nu. 28.
 Oblatio, iudicialis extinguit debitum, sicut facit solutio. 262. 2.
 ¶ Non est necessaria, quando certum est quod creditor illam recutaturus sit. 6. 2.
 ¶ Verballi facta in iudicio idem operantur quod resili cum deposito facta extra iudicium. 162. 3.

Obligare se sponte dicitur qui delinquit. 15. n. 4. cum dicitur, vt. nu. 14.

Obligari non potest res aliena inuito domino. 302. n. 20.
 ¶ Potest eadem res dubius & pluribus in solidum. d. ead. n. 11.

Obligati plures ex mera liberalitate si sint, tunc si vnus soluit, non repetit ab alio. 308. 10.

Obligatio, ad interesse succedit in obligationibus, factis. d. 306. num. 6. dcm in promissione rati. 28. 6.
 ¶ Bonorum facta verbis vniuersalibus continetur etiam ea quae verisimiliter debitor non erat obligaturus. 233. 1.
 ¶ Bonorum omnium includit etiam futura. d. ead. 4.
 ¶ Et promissio, quae est necessaria facienda, habetur pro perfecta quo ad effectum exceptionis. d. ead. 20.
 ¶ Facta per defunctum non trahitur ad bona quaeita hereditate iactata. 214. 6.
 ¶ Generalis defuncti non porrigitur ad bona haereditis. d. ead. n. 4.
 Quando extenditur. d. 139. 14. Sufficit, vt pactum legis commissio non valeat. 228. n. 10.
 ¶ Meliorandi iniuncta emphyteuta, vt. sup. in ver. Meliorandi obligatio iniuncta.
 ¶ Nec ciuile, nec naturalis oritur ex actu qui precat in forma, licet partium, consensu fuerit ommissa. 163. 9.
 ¶ Non variatur per aditionem. 297. 4.
 ¶ Primi debitoris extinguitur per delegationem. 74. 2.

¶ Quae continetur in instrumento sub lato, subditur, & probari potest per testes. 184. 15.
 ¶ Reorum plurius debet de illi vni. d. 308. 14.
 ¶ Semel extincta non reuiuiscit. 91. 10.
 ¶ Solutione eius quod debetur tollitur. 266. 4.

Obligatio generali bonorum, inspecto iure communis, veniunt bona emphyteuta. 160. 1.
 ¶ Pro solutione canonis venit etiam res ipsa emphyteutica. 31. 4.
 ¶ Veniunt etiam futura. 97. 3.

Obligacionem compensatio extinguit ipso iure. 62. 1.

Obligatio, connexa dicitur, quae si inuenire respiciunt: vnde facta est compensatione alterius. 238. 21.
 ¶ Non debent extendi. 31. 31.

Obligatus principaliter praesumitur solvere pro tota obligatione. 208. 25.

Oblatio, in facto proprio praesumitur ex cursu temporis. 222. 17.
 ¶ In inuente est verisimilis. d. ead. n. 19. ibid.
 ¶ Praesumitur cursu temporis a iudice arbitrando. 229. 28.
 ¶ Quanto tempore inducatur, est iudicis arbitrium. 222. 20.

Obseruantia subservata declarare qualis fuerit a principio partium intentio. 134. 9.

Oculi solius Dei iudicio relinquenda sunt. 147. 7.

Odioli de iudice debet reputari odiosus. 41. 8.

Odiosus restator, non censetur vocatus in generali vocatione. d. ead. nu. 1.

Odum propter leuam & tuum offensam excluditur a generali sententia quia alias includitur. 22. 1.

Offendere dicitur qui aliquem provocat ad iustitiam iracundiam. 79. 1.

Offensa dicitur actus pro quo posset inferri poena. d. ead. 2.

Offense debitum qui non testatur, dicitur potius esse in non bona fide, quam in mala. idem praefertur. 279. 13.

Officialis scientia non dicitur scientia principis, nec ei nolet, nisi quoad praeparationem. 4. n. 3. & 6.

Officium publicum, non debet esse damnosum alicui. 373. 28.
 ¶ Suum remanet debet esse diffusum. 309. 6.

Omissum, censetur quod non fuit expressum, quando facile erat exprimeretur. 33. 4.
 ¶ In contradicte habetur pro commissio, & remanet in dispositione iura communi. d. 201. nu. 9. d. 189. nu. 6.
 Non censetur, quando alia parte dispositio non fuerit expressa, quando militat eadem ratio. 232. 68.

Omissio non dicitur casus qui includitur per verba implicata. 202. 4.

Omne, dictio nisi & conclusio. 257. 8.

Omnia debent ad suum principium referri. d. 228. & secundum illud declarantur & intelliguntur. n. 34.

Omnis & singularis vide sup. ver. Clausula omnia & singularis.

Onera adiecta solutioni dicuntur pars pretij. 114. 14.

Onus, censetur iniunctum, in dubio, causa legari. 38. 3.
 ¶ Implemeti proba de perit, nec ad implendum deberetur. 64. 10.
 ¶ Intinsumque vel extrinsum quod datur, remissus. 38. 9.
 ¶ Probandi incumbit ei qui habet regulam contra se. 321. 40.
 ¶ Reale censetur iniunctum redditibus restatoris per legatum annum. 193. 2.
 Transit in ecclesiam, quando sua impetratio antea ad ecclesiam peruenisset. 20. 11.
 ¶ Rescriptis fauorem & commodum restatoris vel tertij, censetur esse causa legari. 38. 1.

Opinio communis excusat ab expensis. 18. 9.
 ¶ Illa est tenenda, quae distinguendo concordat contrarias sententias. d. ead. 5.
 ¶ Quam doctor ponit ultimo loco, non videtur approbata, quando pro illa non redditur efficacia rationem. 167. 5.
 ¶ Testatoris attenditur, non veritas, sed agitur de intelligenda eius voluntate. 141. 10.
 ¶ Vitiosa censetur approbata. d. 164. 17.

¶ Vultu attenditur ad cognoscendum si quis fit mercator, vel artifex. 314. 4.

Opponere de iure huiusmodi potest post latum sententiam. dec. 280. 4.

Oratio ex vniuerso non perit in totum falsa, si in parte fit falsa. d. 734. d. 285. 8.

Ordinanti, non exequenti actus tribuuntur. 229. 9.

Ordinatio ad vnum finem debet secundum eius naturam regulari. dec. 721. 21.

Ordines generalis debet generaliter, & sine distinctione intelligi, et si in vno casu maior fit ratio, quam in alio. 277. 8.

¶ Loquens de iudicio secundi decreti intelligitur de valido. d. 74. num. 6.

¶ Quod contractus non possit probari nisi per instrumentum, non habetioem quando in contractu quia promissum facere instrumentum, quia tunc contractus probatur per testes. d. 277. 2.

¶ Seules generaliter hoc debet intelligi si in vno casu in actor ratio fit quae in alio non.
 ¶ Secus flaturus intelligi debet vs minus ipse ius commune qui

DECISIONVM.

Seri possit. 163.

Origo negotii attenditur, quando fidei habet necessarium consequentiam ad principium, alias non. dec. 197. 11. Oris proprii consilio superat omnes probationes, d. 11. quæ est con. n. 28. Ornamenta, & totalia heredes mariti repetentes ab uxore, tenentur probare ea esse magni valentis, d. 166. 30. Omnia confecta veniunt in venditione. 134. 7.

P

Pactum dicitur violare qui accusat, si accusatus absolvatur, quia non fuerit probata accusatio, vel si fuit condamnatus ob falsas probationes. 79. 4. Faciles et promittunt ea obsequia super luma ecclesie applicanda, erit porne loca pæna rupta, licet postea sequuta sit reconciliatio. 194. 31. Frangere dicitur cellis, qui sponte, vel ex odio deponit in causa capitali contra inimicum reconciliatum. 79. 5.

Pactum, etiam derogant naturæ contractus posita in emphyteusis sunt servanda. 11. § Omnia appofita in contractu sunt pars contractus. 8. 7. Omnia in contractu inferta dicuntur pars contractus & pretij. dec. 135. n. 10. Omnia valent, nisi expresse prohibita repertiuntur. 119. 6. Sunt servanda. d. 48. n. 4. d. 160. vbi late exoritur. 11. Victimæ derogant prioribus. dec. 11. 1.

Pacti verba debent stricte & proprie intelligi. 173. 3. Pacto, non licet contravenire. 181. 1.

Pactore retrocendi, non prescribitur triginta annis, quando actum fuit quod liceat venditori semper & quandoque retrocedere. d. n. 6. & 7. vbi contra. § Non prescribitur triginta annis, vbi adest pactum retrocendi semper & quandoque, & contraditus est celebratus cum principe. dec. 1. c. n. 1.

Prescribitur triginta annis, licet actum sit, quod venditor possit semper, perpetuo, vel quandoqueque retrocedere. dec. 2. n. 7.

Pactum retrocendi, prescribitur non obstat iuramento et adiecto. 1. 4. Prescribitur spatium triginta annorum. 1. 6.

Pactum attendi debet. dec. 155. num. 14. De franco suo liberando non est venditio, sed pactum de vendendo. 198. 19. De non petendo factum per vnum ex pluribus res credendi alteri non præiudicat. 129. 31. De non succedendo factum patri non valet, quando pater non persequatur in prima opinione. dec. 14. num. 7. Debet aliquid operari ultra ius commune. 78. 32. Debet intelligi secundum ius commune. 63. 11. Expressum magis operatur quam natura contractus. 180. 11. Factum cum viro non producit auctoritatem abj. 301. 2. Generale non restringitur ad suam causam. 173. 11. Inter heredes vel creditores non nocet creditus. 131. 8. Legis commissoria, dicitur semper vbi ex verbis elicitur animus creditici, quod lapsu die solutionis res accipitur remanet, & in eum transeat dominium. decisio. 148. n. 9. In pignoris reprobatur nec creditor rem debitoris capiat pro minus iusto pretio. 159. 2. In venditione contractus est licitum, quando vincit est contractus. 148. 1. & 19. Non est improbatum quando pretium non taxatur, sed estimatum committitur. 143. 1. § Non reprobatur in venditi-

one, & aliis similibus contractibus. 159. 13. § Non solum reprobatur quando res remanet empti pro iusto debito, sed etiam quando creditor supplet aliquam quantitatem, que tamen non afferat lesionem. decisio. 148. num. 18. § Non sustinetur fauore dotis. dec. n. 13. Non sustinetur in feudo. d. c. n. 14. § Non valet etiam factum ad preces debitoris. d. n. 5. § Nulla consuetudine confirmari potest. 180. n. 17. § Valer, in datione in solutum. vbi supra. n. 4. contra num. 12. & sub nu. 19. § Valer, quando bona que cedere debent in solutum, vel in emptionem, sunt tantum generaliter obligata. 180. n. 1. contra n. 10. § Valer quando dicitur quod res sit semper iusto pretio, vel etiam simpliciter nulla facta mentione pretij, quia intelligitur de iusto. d. n. 8. § Valer quando vincit est contractus, in venditione. l. c. n. 19. vbi est firmatum iuramentum. d. c. n. 6. contra nu. 11. § Vel si nullo legi commissoria, est omni iure reprobatum. 180. num. 11. Supple vbi supra ver. Commissoria legis pactum. & verfic. Legis commissoria.

Pactum, ne solutio probari possit per testes, est contra publicam utilitatem. 177. 11. § Nudum velutur coherens contractus. 160. 10.

Personale transiit in singularem successorem quo ad ius acquisitionis. 164. 15. § Quod dominum non transeat in emptorem, nisi integre pretium soluerit, dicitur a iure. decisio. 120. nu. 1. § Quod non contrahitur iuri communi sed cõsilio concurrere potest, nõ facit deficere pro quousque legis. 73. 13. § Quod pensio ad emptorem pertineat, intelligitur de maturata, & iam debita venditori. 165. 13. § Quod pensiones ad emptorem spectent, concedunt fauorem venditoris ne teneatur conductor ad interesse. 164. 15.

Pactum vasallus, vel emphyteusis possit finito feudo vel emphyteus tollere meliora, valet. d. 75. n. 19.

Pactum retrocendi, consentum in capitulo, habetur pro repetito in instrumento venditionis, quod fuit factum ex interu. 70. 11. § Cum modicatur pretij probat simulationem contractus. d. 34. n. 1. § Dicitur pars pretij, & facit res minus valere. 157. n. 15. Vbi apponitur tempore venditionis nõ valet venditio, nisi pactum subsistat. 173. 10.

Pactum, servari debet. 219. 5. § Valer, quod de damnis & interese sicut iuramento damnorum passus. 7. § Valer, quod meliora membra pertineant ad dominum finito feudo sine culpa vasalli. 78. 10.

Papa potest venire aliquando contra legem diuinam, eam limitando, declarando, interpretando. d. 30. 17.

Paragraphus quod autem, insit de leg. ag. tunc quomodo procedat. 171. 17.

Paraphrasia, bona dicuntur accessoria & appendicia dotis, 9. item de eis indicatur quod de dote. decisio. 193. 1.

Concessio ad uxorem in viro, censetur concessa vii procuratori. d. 21. nu. 8. Paraphrasibus etiam habet locum statutorum deluenda dote. numer. 4.

Paraphrasium bonorum & dotatum idem est iudicium. ib. nu. 13. § Fructus non possunt percipi per maritum contra voluntatem uxoris. d. c. n. 1.

Parentes possunt de rebus suis in vita libere disponere, etiam proiciendo in mare, damnum id nõ faciat in fructu. 179. 11.

Parentum vocum est filius chesurizare,

& bonæ per eos quæstia in illos iure successiones transmittere. 311. n. 36. Pars filii, non esse, & non polle probari. 149. 3. § Non extare, vel extare, & nõ apparere. 30. n. 13. § Petere, & recipere. 317. 2.

Partes, cuius, eius, efficitur superaddictum. 168. 3.

Partis, illa est eligenda, per quam virique parti consuleretur. 6. 4. 4. § Vna conuentione aliam declarat. d. 101. 11. § Vna filius aliam declarat. 41. 14.

Participium, existens in tali loco, restringit dispositionem. 141. 4.

Partis appellatio intelligitur dimidia. 101. 11.

Partum & nihil acquirantur. dec. 193. 3.

Pactum ad vsum finium definit cedunt legati finium, licet sint separata & distincta, si tamen eodem nomine nuncupabuntur & referantur. decisio. 140. 1.

Pater, officium & reuerent magis in filio quam in fratre. 101. 9. § An disponere possit de feudo rono ex pacto & pro uicidia in præiudicium filio remissus. dec. 131. 6. § Causetur filius filij vti filius, quando non agitur de provisione, que sit filijs a patre, sed de ea que sit a donatore. 331. 18. § Consentiendo simpliciter matrimonio filij, obligatur pro dote confirmanda & restituida. decisio. 81. num. 31. § Consentiens matrimonio filij, censetur etiam consentire receptioni & restitutioni dotis. vbi in ver. præcedenti. & d. c. n. 14. § Et filius si constituitur recipere dorem, præiudicium recipere pro dimidia, & vniuersique pro sua tantum portione teneatur licet si pater filios administraret, ipse etiam solus obligatur. 175. 6. § Feudum acquiritur potest in ipso filio præiudicare. 109. 17. § Filiorum aduentitia dilapidata, si non filie abeat prius administrationem. 179. 5. § Filium plus diligat quam seipsum. 107. 4. § Fumus pro filio facere cogitur. 157. 11. non potest alienare in præiudicium filij, licet quam stipulatus est pro se & filio, præiudicium quando nihil impendit de suo, omnino in illius acquisitione. 314. 3.

Disponere de feudo antiquo in præiudicium filiorum. 131. 4. Disponere quod in legitima filij impetitur quod de iure impatur non potest. 161. 19.

Donare vel testamentum (enquere) a liquidis spurio nato ex punitis contra. 149. 13. Hereditatem filio declarari. 149. 13. Namque adire, a quando filius est maior infans, sed filius debet adire cum consensu patris. 140. 11. Potest cogi ad se obligandum quando dos filio suo datur. 61. 16. Compelli ad se obligandum pro restitutione dotis filij sui. d. c. n. 13. Conuenit in solutum pro restitutione dotis soluta & cum filio si postea præiudicium quando tenebatur se obligare pro filio. d. 47. 1. Disponere de bonis suis quomodocumque, excepta legitimis. 11. 1. Disponere de feudo non in præiudicium filiorum. 147. 1.

Disponere in præiudicium filiorum de emphyteusi quam ipse acquiritur. d. 11. n. 7. cum multipli. c. dec. 19. 37.

Remittere iuramentum dictum per filium in renunciationem. 14. 1. Reuocare assignationem legitimæ filij factam. 167. 15. Si pater pro filio. 311. 1.

Pater præstatur amare filium. 157. 6.

Pro filio non obligatur. 167. num. 15.

Quando obligari possit pro filio dote. 60. 3. Qui coacti pro filio legitimam soluitur, non instruitur non cogitur. 167. 13. § Qui emphyteusam stipulatus fuit pro se & filijs, potest vni

Q 99 m

INDEX

eum relinquere. 109.16 § Retinendo
 dotes maternas, non videtur adire no-
 mine filiorum. 140.10 § Seu ascen-
 dens censetur velle, quod filius facit
 id quod ipse vult, erat futurum.
 61.13 § Sicut filium ipsum institu-
 tione non potest, sic recipit ab eo in-
 stitutum potest. 149.7 & 18 § Si stipula-
 tor sit in vita, & pro filio post mor-
 tem suam, per hoc non dicitur alter
 filius stipulari, quem fuerit stipulator
 post mortem suam, censetur stipulari
 tamquam heredi, non tamquam filio.
 311.41 § Stipulando pro se & filio,
 censetur stipulari pro illis vi heredi-
 tatis de me. 311 § Stipulari videtur in
 dubio filia vi filii, non vi heredis
 de off. ex. 17 § Teneor docem filij
 recipere, & pro ea se obligare. 47.3
 § Vbi stipulator non pro se, sed pro fi-
 lio, ut suum acquirat filia, licet non
 sit heredes patris de. 311.20 § Vbi
 tenetur pro defuncto filij, debet citari,
 ad hoc ut ei nocua sententia lata con-
 tra filium. 116.16 § Vt teneatur solu-
 vere legitimam pro condemnatione
 filij, statum inducere potest. 167.4
 Paternitas & filius iocunde non prae-
 stat ut qui scit suum donare. 61.26
 Paternitas successum praestare, vide su-
 pra verba loci, Locator tenetur praes-
 tare.
 Patrimonium defuncti & heredis veni-
 cit per fictionem de. 311. n. 11 § Te-
 statore sit unum & idem cum patri-
 monio heredis per aditionem. 310.20
 Patris bona filio obligata sunt pro mala
 administratione de. 311. n. 10
 § Bonis iohannis obligatio refertur ad
 dote filij sui. 61.17 § Cōtemplatio-
 nis censetur datum quod filio relin-
 quitur sub commutatione patris,
 & patris potestatem. 311. 47 § Stipu-
 latio censetur facta pro filio vi filij,
 quando constat de voluntate stipula-
 toris, tamen vel expressa. d. n. 19
 § Stipulatio pro filio nascitur velat.
 d. n. 21
 Patris sui aliquid dat nepoti, censetur
 dare patri contemplatione, d. n. 51
 Pauper, dicitur qui habet in bonis solum
 mille. 61.5 § Dicitur qui non potest
 secundum conditionem suam vivere,
 d. n. 13 § Dicitur qui parum habet,
 inopis qui nihil. d. n. 10 § Et inopis
 aliquando in iure confunditur, & pro-
 mittitur ponitur. d. n. 11 § Quid di-
 citur, iudicis arbitrio remittitur. ib. n. 4
 Paupertas, est ab allegante probanda. 141.
 2 § Est ab eo probanda qui super ea
 se fundat. 140.5
 Pecunia, dicitur fructus rei quae locari
 consuevit. 181.34 § Est mensura om-
 nium rerum d. 31.17 § Propter ver-
 sam in utilitatem ecclesiae quando con-
 stat quod monachi, qui frumento uti
 verbis indigent, fuerunt alii &
 vestiti. 61.3 § Recipit functionem in
 genere suo. 174.16 § Semper praesum-
 itur data ad numerum. 154.5
 Pecunia, alienum mutuum domine
 proprio, & accipiens pignus, sibi ac-
 quirat, non domino pecunia. d. 11. 8
 § Domini qui in propriis visus con-
 stituit, tenetur furti. 304.14 § Minor
 alienare potest sine sollemnitate, quia
 reputatur mobilis, & servari non po-
 test. 187.13
 Pensione praeteriti temporis, potest petere
 dominus qui incipit ab expulsiōe.
 317.14. Potest recipere dominus qui & em-
 phiteuta etiam expellere. d. n. 27 § Si
 recipiat dominus cum profectione,
 poterit etiam emphyteutam expelle-

re. d. n. 21
 Pensiones domorum, mercedis navium,
 & redditus vinegarum, dicuntur fructus,
 licet extra rem percipiuntur. d.
 170.5
 Pensionis perceptor facta per praelatum
 successorem, qui non tenebatur sine
 locutione praefloris, non induci cō-
 firmationem locutionis ultra tempus
 perceptae pensionis. d. 12.30. 9
 Pensionis remissio, si conductor, si casu
 aliquo, patitur damnum intolerabile,
 vel impediat in viū rei conductae.
 316. quae est con. 14 § Conductor ve-
 stigalium, ob minorem frequentiam
 itinerantium, quando illa provenit ob
 aliquid impedimentum, de quo par-
 tes non cogitantur. d. n. 30 § Con-
 ductori vestigalium, quando impedi-
 untur commercia, & mercatores ef-
 ficuntur ruiniores, & cessant a suis
 trafficibus ob bellum vigens in provincia
 vel in confinibus seu in loco vicino. g.
 n. 18 § Ita pro rata, quando dimum
 infestus conductor factus est, cui lo-
 cator restituere non potest. d. n. 6
 § Fit pro toto anno conductor impedi-
 to in certa parte temporis, in qua vi-
 tilitas & commoditas ipsius con-
 ductoris consistebat. vbi sup. n. 19 § Non
 fit conductor qui nihil percepit fru-
 ctuum, si vini tantum habuerit quod
 sufficit pro medietate pensionis. 155.
 n. 6. vbi in ver. Conductor, & infra.
 ver. Remissio fit.
 Perfectio venditionis, infir. Venditionis
 perfecta.
 Peticulum, debitoris delegati, qui non
 fit solvendo, pertinet ad creditorem,
 qui eum accepit. 74.2 § In se susci-
 piens non tenetur de casu fortuito. d.
 316. quae est con. 14. 10 § Nomina
 cessant si vendit transit in emptorem.
 d. n. 41
 Petitis in arte sua credendum est. de. 87.
 10. d. 146. 14
 Peritium, committitur in responsione
 positionum. 18. 15 § Excusatur ob
 quamlibet nullam causam. d. n. 6
 § Excusatur propter dubietatē & in-
 certitudinem. n. 7 § Vt evictus, sem-
 per capienda est interpretatio. d. n. 4
 Peritio temel non est deferendum iura-
 mentum. 17.5
 Peritius, non efficitur si qui responden-
 do positioni contrarium affirmat eius
 quod alias dixerat respondendo alij
 positioni, si viroque casu iuravit sola
 de crudelitate. 17.7 § Non efficitur,
 qui iuravit non mutare testamentum,
 si mutet ex superveniente causa. 189.14
 Permissum, ad tempus, censetur post re-
 pus denegatum, & coacta. d. 75. n. 1.
 d. 316.3 § Vno tempore censetur alio
 prohibitorum. 191.11
 Permutatio datur regressus ad rem suam,
 si adherentis rei datur dominium non
 transmissum. 171.14
 Permutatio, est contractus innominatus.
 d. n. 15. 181 § Est similia emptioni,
 117.4 § Res emphyteutice fieri po-
 test infuso domino. 171.10
 Persona, eius cuius contemplatione actus
 geritur est consideranda. d. 191. n. 4. 181.
 16 § Loquentis non contrahit in di-
 spositione generalis. 11. 11 § Repre-
 sentata attenditur in contractu, non per-
 sona representans. 191.3 § Vna con-
 sideratur tamquam tunc duo, quando
 iura duarum personarum in eadē per-
 sona remanent distincta. 151.16
 Personae, loquentis qualitas est multum
 consideranda. 141.11 § Mutatio cō-
 tractus alius dicitur. 191.6
 Personae universitatis, non sunt idoneae

testes pro utilitate, quando agitur
 de patris & matris. 236. n. 2
 § Singulares alius finis, & aliud uni-
 versitatis. d. n. 10
 Personale pactum, supra. Pactum persona-
 le.
 Personalis actio, competens, supra. Actio
 personalis.
 Petitionum duarum vice quis fungi po-
 test. 191.5
 Petere, d. citur plus debito qui indebit
 petit. 61.2 § Et recipere paria sunt.
 197.3 § Nemo debet in cuius contrarium
 non esset postulatoris. 155.13
 Plus dicitur qui ante diem petit. 151.3
 Petitio, non requiritur quando aliquid
 est faciendum tempore actus. d. 17.5
 Requiritur, quando lex male aliquid
 fieri ipso iure. d. n. 3
 Petitione exclusio non excluditur retentio.
 107.15
 Petra in tractu de fideicom. g. 8. n. 17.
 reprobatur. 121.14
 Pignoris, constitutio vbi est prohibita
 & non valet, multo magis erit prohibi-
 ta, & non valet alienatio. 154.17
 Contritus fit gratis viis quibus credi-
 tor tenetur praestare diligentiam,
 & consequenter tenetur ad fructus
 quos potest percipere, licet non
 percipiat. 170.8 § Non non censetur
 retentum pro tacita retentione. 301.6
 Pignus, certum promittens non liberatur
 offendo aliquid aequo idoneum.
 174.30 § Consistere non potest in
 re propria, nisi sit dominus iure speciali.
 76.1 & 2 § Cum obligatur alteri
 praesens & tacens non praesidit
 sibi. de. 201.11 § Non relaxatur,
 quando debitoris evincitur ex te-
 modo legis secundae. C. de relictio.
 vend. d. 102. n. 4. contra n. 14 § Ex-
 pressa praesentium sufficiens pro laxa-
 catione crediti, nisi contrarium
 probetur. 44.16 § Specialiter obligati
 est excusandum prius, siue praecedat
 specialis, siue generalis obligatio. de.
 44. n. 2 § Specialiter obligatum pro
 dote est prius excusandum antequam
 agatur ad bona generaliter obliga-
 ta, quia dos in hoc non reperitur specia-
 liter privilegia. d. n. 20. 5
 Plura, vbi copulatione requiruntur, om-
 nium consensus est necessarius, nec
 aliquum sufficit interesse. 179.34
 § Vbi obligatus, non sufficit vnum tolli.
 163.10 § Vbi obligatus, sublato vno
 remanet alterum. 163.16
 Pluralis numerus contractus non est vno
 d. 102. n. 14. decisio. 110. n. 9
 Pluralitas actus praesumitur vt eque-
 sitas. 182.5
 Plus debito dicitur petere, supra. ver. Petere
 debitor plus debito.
 Plus & minus non facit differre specie
 71.11
 Plus petere dicitur, supra. ver. Petere plus
 debitor.
 Plus tempore dicitur petere, qui agit ante
 diem, vel ante eventum conditionis.
 120.1
 Potere verbum, seu passivum, inspecto
 communi vi loquendi, significat
 massitiam, seu cursum, & includit
 omnia quae continentur sub illo voca-
 bulo, licet sint diversa & separata. d.
 241.13
 Potestas, adiecta dispositioni nullae conse-
 quitur. 7.4 § Adiecta quatuor, non
 debetur tamquam in fraudem viarum
 209. n. 1 § Committitur etiam vbi
 actus est nullus, quando lex considerat
 factum, non facientis animum. 124.
 23. Committitur pro toto in indi-
 vidua, contrarium sit in modico. 736.
 § Convention.

INDEX

facta per praefectorem, si pensionem recipiat, non censetur confirmare locacionem ultra tempus perceptae pensionis. 39.9. § Sciencia le repulaurum prelatum, non obligat succellorem, etiam si faciat locacionem nomine ecclesiae. 316. quae est conf. n. 80. § Successor tenetur stare locacioni factae per praefectorem nomine ecclesiae. 309.4. § Tenetur stare locacioni legitimae factae per antecessorem nomine ecclesiae. 316. quae est conf. 6. § Vbi tenetur stare locacioni praefectoris, postea de nouo exigere pensionem praecellori anticipare solutum. d. ca. n. 79. § Vt obligetur ex locacione praecelloris, tria requiruntur. 318. Praelegata, non veniunt in restitutionem fideicommissi, quando institutio est facta in alius bonis. 269.1. § Veniunt in restitutionem fideicommissi quo ad portionem gratiam, & vbi fideicommissum est relictum verbis generalibus, cet. sine facta post inductum fideicommissum. d. ca. n. 7. & 8. Praescribendi ratione cessante cessat praescriptio. 316.37. Praescribens non dicitur habere rem a vero domino obtemperare praescriptis, sed ab eo qui illam tradidit. 178.15. Praescribere non potest, qui ignorat habere titulum. 14.4. § Valialis contra dominum. d. 3. n. 2. contra n. 1. Praescriptio, Annorum quadraginta parit plenissimam securitatem. 4.4. § Annorum triginta obligat venditori volenti retroemere, quamvis conuersus fuerit, quod possit venditor quandoque et perpetuo retroemere. 2.7. § Censetur interdicta quid est prohibita alienatio. 3.24. § Censum annorum requiritur contra Principem, in his quo sunt ei reservata in signum principatus. 2.10. requiritur contra Romanam ecclesiam, & contra Romanam imperium. 2.5. § Cum inducitur legi auctoritate, dicitur iustitia. 316. § Dormit durante pupillari aetate etiam contra quem praescribitur. 4.7.1. § Exco. sit omnis actio, & reus possessorum. 3.3. § Fructuum pro credit cum titulo generali pro suo, licet non addit aliquis titulus specialis. 25.6. § Habet locum contra pactum retrogrediendi, licet addit iuramentum. 3.8. § Habet vim pacti, vel contractus. d. 236.9. d. 3.3. § Inchoata contra minorem, currit contra heredem, licet sit minor, cui etiam non conceditur restitutio. 4.16. § Inducta contra creditorem negligentem, afficit etiam ei qui non est vltus hypothecaria. 27.4.10. § Introduce facta in odium negligentis. 236.15. § Mixta, id est, inducta partim fauore praescribentis, partim vero odio creditoris, non intermedium per solam citationem, sed litis contestatio requiritur. 5.10. § Non currit agere non valenti ob iuris impedimentum. d. 151.4. d. 236.14. § Non habet locum contra pactum iuratum. 3.1. § Non interruptitur, nec litis pendens inducitur per citationem generale, & obsecram. 4.4. § Nisi sit initiata illa actio contra quam praescribitur. d. ca. n. 9. Per citationem nullam, & minime legitimam. d. ca. n. 5. Per denunciationem, vel postulationem extrajudicalem. d. ca. n. 6. Per literas familiares, nec per solam libelli submissionem, vel sequestrationem, vel per citationem ad recipiendum testis ad aeternam rei memoriam, nec per generale proclama, quod omnes debitores soluant. d. ca. n. 7.

Praescriptio, non prodest, nisi allegetur a parte. 24.1. & 4. § Non tollit exceptiones, sed actiones. 277.18. § Omnis excluditur a iure canonico, vbi adesset mala fides. 158.6. § Perfecta non nocet, quando superuenit contraria ratio vltus. 236.10. § Non tollitur si superuenit noua causa, vel cessat ratio praescribendi. dec. ead. numer. 18. § Potest per principem tolli, praescriptum vbi nouum fuerit completa. dec. ead. numer. 3. § Statuta assumunt naturam ordinariae praescriptionis, in cuius locum succedit. 178.11. § Tollit obligationem ciuilem absolute, & naturalem quoad suum effectum. 14.8. Praescriptio triginta vel quadraginta annorum, fuit introducta, non fauore possessoris, sed in odium creditoris negligentis. 5.1. § Operatur contra interruptorem. d. 3. § Sola citatione non interruptitur, sed requiritur quod fuerit executio, & acti immutata & transmissa. d. 3. n. 2. § Vt tollatur non sufficit verba generalia, praescriptum si agatur de ea tollenda. d. 3. n. 1. Praescriptio non esse substat in dubio interpretari debemus. d. ead. numer. 18. Praescriptio triginta annorum renunciare non censetur qui promittit semper & quandoque solvere, vel retrogredi. d. ead. numer. 9. Praescriptio, diffinitio est, quod sit ius quodam ex tempore congruus, legum auctoritate vim capiens, negligentibus penam inferens, & liberos suum imponens, ex loan. And. & aliis. 158.15. § Exceptio non potest reici ad iudice, cuius commissa causa ex aquo decidenda. 1.19. § Renunciationem continet clausula, iurans perpetuo attendere & obseruare contenta in contracta. 64.33. § Titulo acquisita iuste retinentur, etiam in foro animarum. 3.18. Praesens, & tacens, confitente in praedictalibus non videtur. 302.3. § Cum pignus obligatur alij, ubi non praedictat. d. ca. n. 12. § Praedictat sibi in realibus d. ead. numer. 1. § Praedictat sibi, quando ultra taciturnitatem concurrunt aliquis actus positius, puta, emptio, solutio pecuniae, vel quid aliud. 22.11. § Pro contradicente habetur vbi agitur de magno praedictio. 302.4. § Protestationis, & non contradicentis videtur acquiescere. 31.13. Qui contradicendo poterat actum impedire, sibi praedictat. 302.2. Praesentia, inductio consensus, in iudicialibus. 47.9. § Inductio consensus sola. d. ca. n. 1. contra, vbi sumus in praedictalibus numer. 3. § Infertur intelligentia. 116.10. § Non praescribitur, vbi actus est talis qui consequatur fieri ab altera alia secus. 115.3. § Non probat intelligentiam. 116.42. Partis requiritur, ut verbum, promitto, importet stipulationem. 21. numer. 1. & 7. Praesumitur vbi adesset stipulatio. d. ead. n. 6. Praesumendum est liberaliter quod tibi non nocet, & mihi prodest. dec. 30.32. Praesumptio, dicitur vera probatio, & liquida. 170.8. § Illa capi debet per quam actus sustinetur. 146.10. § Legitima dicitur veritas, & idem operatur quod veritas. 172.18. § Non est probatio, sed releuatio ab onere probandi. dec. 231.24. § Onus probandi in aduersarium transfert, illum qui grauat durior probatio. 71.11. § Sciencia cessat, vbi cessat causa praesumendi scientiae. 146.16. § Specialis tollit generalem. d. 255.25.

Veritatis editio. 146.11. § Vmaliu tollit, & plures vincunt vnam. d. 114. numer. 21. dec. 146.23. Praesumptio habens contra se grauat duriori probatione. dec. 89.30. Praesumptiones plures vincunt vnam. 149.19. Praesumptio locus non est vbi constat de veritate & voluntate. 62.7. Praesuppositum a statuto debet verificari vt eius dispositio habeat locum. 137.14. d. 39.1. § Debet verificari vt habeat locum dispositio illius praesuppositum. d. 139.4. § Vbi non potest verificari, non habet locum ordo, seu statutum. dec. 275.1. § Verum & exitiens non videtur admittere qui facit mentionem de illo. 114.15. Praeterea dicitur filius, cui aliquid relictum iure legati, non autem iure institutionis. 291.9. Pretij, ex mentione arguitur venditio. 306.11. § Ex quantitate dignoscitur quid veniet in venditione. 257.6. Pars dicitur coera adiecta solutioni. 114.14. Pars tantum reineri potest, quando molestia est illata in parte rei. dec. 129.19. § Partem recipiens vel petens, videtur esse de iure communi. 177.15. § Qualitas, & quantitas contra plurimum ad dignoscendum quae sunt res. 14.6. Pretium, cessat praesuppositum ad rationem mensurae enunciatae, licet venditio sit facta ad corpus habet visum pretio. 64.10. § Censum vbi non est, prestat contractus innotuit, & agitur praescripti tibi verbis, vel ex aquitate ad pretium, & sequitur traditione, & perfecta executione contractus. 82.14. § Consuetum in dubio praesumitur iustum. 48.7. § Esse solutum, vel de eo esse habitum fidem paria sunt quod ad dominum translationem. 220.11. § Est de substantia venditionis. dec. 114.6. § Exigi potest per venditorem, praeterea cautione, etiam si constet praesentem venditorem esse alienum. 237.6. Ex re sedulo redactum non est feudale loco rei. 1. § Rei hereditaria licet succedat loco reitatem res emptae ex dicto pretio non succedit loco rei. 15.4. § Rei obligatur non vni alienum hypothecaria. 306.4. § Rei vbi est in ciuitate taxatum, & determinatum, vt in pane, vino, carnis, & similibus, tunc illius venditio facta pro pretio iusto. dec. 116.15. § Reuertere non potest emptor sub praetextu quod res vendita sit aliena. 151.5. § Sicut succedit loco rei, ita & res loco pretij in vniuersalibus. 15.19. § Soluere non tenetur (etiam si oblara cautione) emptor qui inuenit rem venditam esse alienam. 252.15. § Succedit loco rei in hypothecaria, & in particularibus, quando res est precepta vel extincta. 305.14. In particularibus, quando id fuit a partibus consentum. dec. ead. numer. 12. § Vbi augetur, dicitur nouus contractus. 305.5. § Vbi certum non est, venditio non subsistit. 114.6. § Vbi est vincum pro toto corpore rei vendit, si res reperitur maioris mensurae quam fuerit cunctarum, non augetur pretium, sed augemur rei credit loco emptoris. d. 14. § Vbi in ementi voluntatem non seruatur, non valet contractus. 82.11. § Vbi non est collatum in estimationem alius cuius eesse persona, contractus est nullus. 114.25. § Venditio rei ad corpus

INDEX

ius est procurator, admittitur tamen ad testificandum contra cum pro quo procuratur. 190.1

Procurator. effectus domini liti non expirat potestas mortuo domino. 89.6

¶ Periculum non potest impugnaré qui cum eo tamquam cum procuratore legitur. dec. 10.4.12 dec. 108.11

¶ Privatus scientia non nocet domino. 181.17

¶ Scientia nocet domino. d. ea. num. 9

¶ Scientia non arguit scientiam domino. d. ea. num. 18

¶ Scientia, non solum domini, requiritur ad hoc ut ipse procurator possit caducitatem remittere. d. ea. num. 9

Producers. capitulum falsum punitur de falsis, licet non dicat velle vti testis. 232.1

¶ Falsum instrumentum, si ex statuti dispositione perdat causam, & contriagat Actorem & Reum falsa produxerit instrumenta, in pari causa melior est conditio Rei, & venit ab solvendus, quia non constat de iure actoris. 181.15

¶ Scripturam, approbare videtur & confiteri omnia in ea contenta. d. 267.1

Producere non potest testes novos, ille, cuius procurator vel advocatus, aut agens percuraturus est dicta priorum testium. 11.3.4

¶ Reliqua, vi. inf. verbi. Testes novos producere.

Productio noua testium, vide inf. verbi. Testium noua productio.

Profectum. dicitur quicquid datur filiofamilias a tercio, patris contemplatione. d. 118.4.4. 169.3

¶ Dicitur quod filio acquiritur proinde nepoti nascitur. 121.49

¶ Videtur quod est filio concessum patris contemplatione, licet pater de iure nihil referatur. 121.49

Profectio presumitur facta ætate habili. 71.15

Profructi videtur qui facit actum qui soli profructu conuenit. 301.15

Prohibita alienari extra familiam, non transiunt in fideum. 154.15

¶ Transiunt in extraneum heredem ab intestato, ac etiam ex testamento, quando est institutus in qui erat ab intestato successurus. d. ea. n. 4

Prohibita alienatione, filio intra certam ætatem, dicitur ipsi substitui, filio desinente substituitur statim capiet bona. d. ea. n. 30

¶ Per statutum dirigens verba in personam, non censetur prohibita successio ab intestato. 124.15

¶ Vt bona conferentur in agnatione, includitur alienatio quæ fit per vltimum voluntatem. d. ea. n. 6

Prohibito alienandi dicitur reali, quando verba sunt ad bona, non ad personam directæ. 154.31

¶ Expressa, etiam ex causa dote, impedit, ne filio possit alienatio bonorum fideicommissi substitutorum pro dote restitutione. d. 61.10.10. contra n. 31

¶ Facta favorabilis censetur reali. 125.7

¶ Facta pluribus, non censetur vni facta contemplatione alterius, nisi ex verbis restatoris aliter colligatur. d. 138.18

¶ Facta verba generalibus, quocumque modo, vel quous (titulo) includit etiam successiorem intestatam. d. 122.30

¶ Fundum dotalem, non includit alienationem necessariam. 86.8

¶ Homini vbi concurreat cum prohibitione legi, impedit domini prohibitionem, nec fieri potest alienatio in casibus alias à iure communis permixta. 254.35

¶ In iuncta testatoris sub nomine proprio, est per sonalis, & non extenditur ad illius heredes, vel alias personas. 122.4

¶ Intra certum tempus bona fideicommissi substituta, o-

peratur quod censetur concessa licentia alienandi post illud tempus. 74.7

Iudicatur realis ex qualitate rei. 125.4

¶ Non inducit fideicommissum in casum mortis, quando alius est in eo casu subsistens. 84.5

¶ Nuda licet veliatur qualitate rei, non tamen realis efficitur, vel ad alias personas extenditur. 125.7

¶ Nuda non veliatur per rationem omissionis tacitam à testatore. d. ea. n. 8

¶ Quo ad certum genus personarum, non comprehendit successiorem ab intestato. 124.23

¶ Realis vbi est, tunc includitur alienatio legalis. 254.31

¶ Tacita non impedit confiscationem durante vita prohibiti. d. ea. n. 11

¶ Vbi adest, bona in extraneum heredem non possunt transferri. d. ea. num. 23

¶ Vel vendendi, includit solam alienationem quæ fit ex contractu. 124.10

¶ Vniuersalis includit etiam alienationem necessariam. 154.34

Prohibito alienationis, Expressa, non impedit quominus possint alienari bona fideicommissi substituta pro restitutione dote. d. ea. n. 5. vbi de comuni.

¶ In contractu non impedit domini translationem. 154.11

¶ Includit hæredis institutionem. dec. 134. num. 1. contra n. 8

¶ Declara vt n. 16

¶ Licet non impedit successiorem intestati, impedit tamen confiscationem, & que fit ratio. 254.16

¶ Non includit alienationem necessariam quæ fit à lege. 254.6

¶ Non includit eam quæ fit ad modicum tempus, nisi addatur dictio, aliquis. 253.12

¶ Regulariter hæredis institutionem, præteritum si instituitur qui est successurus ab intestato. 124.3

¶ Rei particularis, impedit, ne illa possit alienari ex testamento, vel ab intestato. d. ea. n. 10. contra n. 24

¶ Rei pluribus relicta, valet, tamquam facta vni in fauorem alterius. dec. 238.4

¶ Restringeritur ad actus inter vivos, quando est exceptus casus dotandi filias, vel necessitatis. 124.14

¶ Si sit realis, extenditur etiam ad alienationem legalem. d. ea. num. 20

¶ Verbis geminatis facta includit hæredis institutionem. d. ea. n. 3

¶ Visup. in vi. Alienationis prohibito.

Prohibito, ne quis possit se obligare, non impedit quominus ille ex delicto teneatur. 154.41

Prohibitione alienationis non obstat potest institui successus ab intestato. 254.9

Prohibitionis alienationis si addatur fideicommissum, per quod agnati vocantur, tunc non erit licita hæredis institutio, nec successio ab intestato. 124.5

¶ Iuris communis vbi alia accedit prohibitio, tunc restor, aliquis alienabilis, non potest alienari. 154.10

Prohibito vno censetur prohibita omnia que ex eo consequuntur. 254.14

Prohibitum, directe non est per indirec- tum concessibile. 21.4

¶ Vna via non debet per aliam admitti. 249.9

Prohibitus acquirere aliquo modo, prohibetur ab intestato succedere. d. 271.31

¶ Alienare, actum facere non potest, per quem sequatur alienatio. dec. 254.30. d. 126. quæ est cons. 27. censetur contrahere prohibitus super alienatione faciendâ. d. ea. n. 31

¶ Extrahere frumentum de ciuitate, excusatur si extrahat pro visu loco, necessitate famis. 17.5

Promissio, Eui & tione facta specialiter & præcise, in casu aliquo qui euenit, obligat promittentem, licet euidio sequatur ex natura rei, vel præordinatione

actoris. 124.4

¶ Facta duobus, intelligitur cuiuslibet pro sua vti. 131.4

¶ In veritate, habetur pro iuramento. 254.5

¶ Sub fide veri Principis habetur ius iuramenti. 144.3

¶ Factualiter est nulla. 254.15

¶ Retrocedendi continetur tacitam conditionem, si venditor intra debet ea tempora redimiti. 31.6

¶ Simples intelligitur secundum naturam actus super quo interponitur. 243.3

¶ Soluendi certum quid, intelligitur semel tantum. 265.14

¶ In calendis Ianuarij, intelligitur de primis, non de vltioribus. 189.3

¶ Sub fide idem operatur quod iuramentum quod oblatum est. 125.3

Promissio proprie non potest qui contrahente, etiam si actus sit nullus favore tertij. 149.15

Promittens, cautione non idoneam, tenetur prestare cum fideiussoribus. 210.8

¶ De rato, tenetur ad interesse. 128.6

¶ Desistere contra omnes, post intelligitur contra se ipsum promissile. 13.13

¶ Indemnitatem ab omni lre, non tenetur pro ea que euenit culpa speculatoris. 94.7

¶ Pro alio iure liberatus, ipse obligatur. 279.9

¶ Quid alius debet, videtur se obligare vt fideiussor. d. ea. n. 10

¶ Se facturum & curaturum, libetur faciendo quicquid potest. dec. 254.14

Promittens solvere, quare minus facere poterit, à delatore exigere tenetur, vbi nihil est exactum. 65.6

¶ Quicquid constitit aliud debere non tenetur, nisi consilium de debito per legitimas probationes. 128.8

¶ Semper & quandoque, vel retrocedendi, non censetur remittere præscripti triginta annorum. 1.9

¶ Sibi non preiudicat, quod ad principium, ne conueniat vltra quod facere possit. 123.23

Promittens vbi fide ligatur dispositione. 116.15

¶ Qui maior. C. de trans. 134.8

Promitto, verbum, in scriptura publica & priuata importat stipulationem. 115.4

¶ Vt in potest stipulationem, requiritur præsentia facti. d. ea. n. 1 & 7

Pronomina, Meum, Tui, Sumus, restringunt dispositionem cum tempore præsentis. 233.11

Proposui in mente retentum nihil operatur. 122.35

Propter leue odium, & leuem offensionem excluditur à generali sermone qui alias includitur. 41.4

Propter non potest iurisdiclio limitari concessa. 88.3

¶ Quod extenditur etiam, præsertim in præiudicium tertij. 189.13

Protesti vno, declaratoris voluntatis non præstati in ius, que non pendenti voluntariæ. 62.34

¶ Eius qui tenetur necessest iuris est frustratoria. d. ea. num. 31

¶ Facta contra eum, qui tenetur ex alieno facto nihil operatur, nisi per ostensionem iudicium demonstraret quod sit obligatus. 121.21

¶ Facto contraria non prodest. d. 70.8

¶ Generalis non liberat venditorem ab eo quod ipse specialiter fuit. 188.16

¶ Hæredis de adendo iuramentario, non exiuit eum, si ficeret omittit. 216.32

¶ Inuentario adendi si quis reperitur onusum, tollit presumptionem doli. d. ea. 32

¶ Non iuratur quid dominus recipit per bonum fuit tenoris, quia remedia sunt incompatibilia de 317.25

¶ Facto factum non prodest, & contraria factum nihil operatur. 266.4

¶ Percedens tollit omnem consensum. 124.19

¶ Referuntur concessus ius protel- d. ea. 244.11

DECISIONVM.

Profectioni praesens, & non contradi-
cens, videtur acquiescere. 32. 12
Provincie rector seu praefatus rector, seu
cedens ante finem administrationem
committit crimen laesae maiestatis.
d. 326. quae est conf. 39

Provisio, expressa tollit tacitam. d. 238. §
¶ Praevidetur vacatur intelligitur de
proxima. 189. 4

Proxeta, volens, admittit ad testifi-
candum. 16. 3. 5

Proxime aduersum designat extremita-
tem principij temporis. dec. 103. 9

Proximus, praesumptum est quod certum
gradum consanguinitatis probet. 106. 8

¶ Qui opus & conceptus est post
succellum, excludit remotione qui
iam fuerat admissus. 230. 13

Proximitas testatoris attenditur, non
gravi in fideicommissis. dec. 66. 3

Proximum dicitur, quia nullo praeced-
dit. 103. 11

Proximus dicitur quem nemo praecedit.
189. 7

Publica vel 125, maior praefertur minori
247. 4

¶ Praefertur privatae, & cui-
conque privilegio. de a. n. 11

Publicari bona alicuius dum statuam
mandat intelligi debet, nisi ex eo ex-
tente filij. 107. 15

Publicatio adfectionum, & scientia non
impedit interitus eadem personas
quoniam possit fieri nouum productum in
causa diuersi, & in qua agitur ad alium
finem. 113. 12

¶ Testamentum licet non
fuerit necessarium, tamen quando testator
voluit illam adhiberi, actus aliter
factus non valet. 292. 3

¶ Testum non oblat, quoniam quis possit
testes reprobatos partis aduersae re-
probare, & simul confirmare dicta suum
testum, secus, si velit reprobare
testes probatorios adue. farij. d. 126. n.
& vide no. 14. Oblat ne quis possit
testes producere, quando potuit instrui
ex capitulis partis aduersae quod libi
esset agendum. d. 126. n. 6. sed vi. no. 10.
& sequi.

¶ Testum fieri facta non im-
pedit nouum testum productionem, si
pars non dicitur testis. 113. 1

Publicatione, non obstat admittere
testes ad probandum id, super cuius
contrario fuit publicata & dicitur
attestatio, quando testes iam pro-
ducti deo factum de eo super quo no
fuerat capitulum. 59. 6

¶ Non ob-
stat testes admittere ad confirmandum
dicta priorem, quoniam dicta, vel per-
sona fuerunt ad aduersum reprobatum
216. 10. Productio noua admittitur
ubi quis suggerit. 113. 20

Publicationis testamenti defectus dicitur
imperfectio solennitatis, non voluntatis.
123. 2. 3. 4

Publicatio attestacionibus, & dicitur tes-
tificationis, potest per nouos testes pro-
ducere, quando iam probatio fuit per
aduersum partem reprobatam. 113. 23

¶ In criminalibus no admittuntur tes-
tes ad defensionem ad instantiam partis,
sed solum ex officio iudicis. 49. 10

¶ Non possunt recipi testes super ta-

dem, vel contraria materia, propter in-
morem subornationis. 106. 4

¶ Possunt
alii testes produci, si simul producantur
instrumentum, quia praesumptio in-
strumenti tollit praesumptionem sub-
ornationis. 113. 22. Supple vt supr. Atte-
stationibus publicatis.

Pacta dicitur ingressi monasterium, no
quando habitum suscipiit, sed quando
profiteretur. 303. 3

Puniri, non debet quibus odio alterius. 101.
n. 3. limita vt n. 6. 7. 10

¶ Potest quis
facto alterius, si constat de voluntate
testatoris. de a. n. 6

Pupillaris, expressa excludit matrem
legitimam. 273. 3

¶ Substitutio conten-
ta in compendiosa excludit matrem
etiam a legitima. de a. n. 2. Supple vt
inf. Substitutio pupillaris.

Pupillus, finita tutela tenetur stare colo-
no posito per tutorem. 299. 1

¶ Non
ligatur, nec comprehenditur sub sta-
tuto generaliter loquente. d. 49. 9. Non
potest contrahere sine tutore. 100. 3

¶ Nullum habet intellectum, & quid-
quid videt ignorat, & non dicitur con-
sentire. de a. n. 2

¶ Obligatur ex con-
tractu tutoris, qui suo nomine fuit ge-
stus. 297. 5

¶ Probatum esse ex eo quod
fuit sibi datus tutor. 100. 9

¶ Puber-
tati proximus, si contrahat sine tutore,
obligatur naturaliter. d. 87. 11

¶ Socie-
tatem contrahere potest, si id faciat
volens, non obstante statuto quo pro-
hibetur contrahere sine certa solemp-
nitate. 49. 1

¶ Transmittitur hereditatem
cuiusque, etiam extraneae. 138. 22

Pure fieri quod non potest, nec etiam fa-
ctum sub conditione valet. 7. 5

Puri & purificati idem est iudicium. dec.
113. 6

¶ Vixita ex negociatione facta cum
pecunia defuncti non veniunt in
obligatione bonorum generali facta
per defunctum. 315. 1

¶ Tellator vi-
uo augent hereditatem, & non pre-
dicant ad legatarium. d. 88. n. 1. declara-
vi. n. 18

¶ Qualitas adiecta enti illud reponit a di-
uersa specie, & nouam facit dispositionem.
7. 32

¶ Adiecta in dispositione
sequenti copulata cum prima censur
repetita in priori. 38. 25

¶ Adiecta
verbo intelligitur secundum tempus
verbi. 57. 6

¶ Adiecta vni dispositio-
ni censetur repetita in alia, ob vniuer-
sitatem sermonis, & conuentionem oratio-
nis. d. 88. 2. 4

¶ Confessione adiecta ubi
est per vnicum verborum contextum,
tunc non potest separari, sed confessio
debet acceptari cum qualitate. de 158.
10

¶ Ex pacto requisita est probanda.
30. 6

¶ Extra rem, facit rem plus vel
minus valere. 294. 12

¶ Facilius pro-
batum & praesumptum quam substantia.
311. 71. Vbi constat de substantia,
222. 4

¶ Licet per aduersum sit ad-
iecta confessioni, non propterea con-
fessio diuidi potest. 218. 8

¶ Maf-
nitatis est vi dispositio restringatur
ad descendentes tantum. 312. 26. Non
restringitur ad solos descendentes,
quando est facta mentio in specie de
filiis. dec. 110. 312. 75

¶ Naturalis debet
praualere qualitati cuius. 312. 3

¶ Nominis determinans verbum, li-
mitat dispositionem ad illam qualita-
tem. d. 176. 7. d. 181. 7. d. 111. 10

¶ No-
um adiecta contractui nouum contra-
ctum facit, nisi adiecta sit circa accide-
ntia. 71. 3. & 15

¶ Personae inducit frau-
dis suspicionem. d. 316. quae est confil.
n. 89

¶ Probari non potest, nisi con-

stat de substantia. 212. 5

¶ Quae est
causa actionis & obligationis, si cessat,
cessabit etiam obligatio. 19. 3

¶ Quae
in licentia & assensu non contrahitur,
non potest apponi in venditione feudali.
220. 36

¶ Quae incit naturaliter
fieri, praesumptum semper dicitur. 8. 12

¶ Quae tempore certo adesse debet,
praefixo tempore interuenire debet,
nec sufficit si postea interueniat. 47. 8

¶ Rei licet
velit prohibere ad aliam personam
aliendam nodam, non tamen facit il-
lam esse realem, vel ad alias personas
extendi. 155. 7

¶ Rei eadem
velit prohibitionem alienandi nodam &
inualidam, sed etiam iudicium fidei-
commissum inter illos de agnitione. de a.
num. 3

¶ Requisita
a litigato est probanda per eum qui si fundat in statuto
d. 274. 2

¶ Verbo adiecta illud reponi
in diuersa specie. 124. 18

¶ Verbum
resignatum, determinat vniuersim o-
mnia quae ab eodem verbo reguntur.
88. 33

Qualitatem reus quilibet scire praesum-
itur. 479. 7

Qualitates non entis nulle sunt. d. 387. 6

¶ Omnes
a statuto vel ordine requi-
sitas verificare tenetur quis in eo se non
habere. dec. 46. num. 2. dec. 131. 13. dec. 17. 11

¶ Rei lux
quilibet scire praesumitur.
120. 7

¶ Requisita
a statuto probare
debet qui vult eo vti. d. 352. d. 6. 4. d.
318. 7

¶ Requisita
a statuto seruire
debet qui eo vtitur. 268. 11

¶ Statuti
probare debet qui eo agitur, alias fas
cumbit. 305. 41

Qualitas nouae addicio constituit rem
diuersam a prima. 220. 12

Qualitas fructuum quomodo probetur.
d. 181. n. 2. 6. ubi diuersae referuntur o-
pinationes.

Quantitatis expressio prodest ad validi-
tatem legis, quando sit creditoris, se-
cus si sititoris, si vere no debeatur. 241. 9

Quarta debetur vxori ex dispositione
Authen. Praterita. C. vnde vir & vxor.
licet extra statutum prohibens aliquid
relinquere vxori. 8.

Quartum quam habet vxor in bonis ma-
riti ex dispositione Authen. Praterita.
C. vnde vir & vxor conueniuntur san-
qui heredes a terro hereditario. d. 8. 11

Quem de eundem tenet actus, eundem
agentem repellit exceptio. dec. 127. 5

Quotationem generalem facere quis
non teneatur, quia est captio. d. 127. 10

Quoque, dictio, est copulativa, & impli-
cativa eiusdem sensus, & conuincit
eiusdem sensus cu praecedentibus. 164. 10

R

Ata temporis tunc attenditur in re-
missione facienda, quando con-
currunt aequalitas temporis, & pro-
portio commodi, alias secus. 326. quae
est confil. no. 11

Ratificatio adu sententiam illam. fecit. fe.
Nec potest illum impugnare. 312. 8. 3

Ratificare cetera si defuerit qui ex eo agat
219. 4. Contractus videtur qui ex eo co-
modum aliquod percipit. dec. 108.
numero 8

¶ Non possunt
quod meo
nomine gestum non est. decisio. 31.
num. 11

Ratificatio, equiparatur mandato si se-
ciali, & operatur idem ac si casualis
fuerit gestus. & significat. dec. 271. 11. dec.
119. 12

¶ Contractus
gesti in minori
aetate non sustinetur vt tunc, sed vt
nunc. 70. 27. Inducitur ex receptione
pretij seu census. 259. 4. Inuoluntari-
dicitur nouus contractus. 70. 14. Nisi fieri
non potest parte absente. decisio.
eadem. numero 12. contra numero 14

Sff j

I N D E X

¶ Debet fieri tempore habili & quo actus fieri potuerit. 106. a. Donatio ab eo fieri facta stipulante notario, mortuo donante facta non valet. d. ca. 10. 107. ¶ Est expendendi iusta tempus quo actus principalis fieri potest. dec. 111. 3. ¶ Facta post mortem aetatem conualidat actum vsque a principio. 245. 4. Fieri debet integra. 111. 1. Intra tempus quo actus expedit potuerit. 189. 18. Absente parte. 70. 18. expresse & tacite. d. 111. 14. d. 159. 13. ¶ Interpellationis subsequens non retrotrahitur quo ad contrahendi mortis pro tempore praeterito. 117. 7. ¶ Non inducitur ex actu qui fieri potest alio nomine quam ratificandi. 111. 3. ¶ Non potest fieri post mortem vivus ex contrahentibus. 111. 3. ¶ Non retrotrahitur ad tempus contractus ipso iure nulli. 70. 16. Non solennitas sufficit, quando ratificans potest sibi praedecedere. 119. 21. ¶ Non sufficit vbi mandatum requiritur pro forma. d. ca. 10. 16. Vbi requiritur mandatum speciale. d. ca. 10. 3. contra no. 12. ¶ Rei alienatae per ecclesiam non inducitur, 6 capitulum rei alienatae pretium petat. d. ca. 10. 8. ¶ Requirit omnes solennitates quae sunt necessariae ad actus consecratione. d. ca. 10. 7. Declara vt no. 11. ¶ Retrotrahitur ad dem actus celebrati. 70. 16. ¶ Retrotrahitur ad tempus actus genti. 245. 1. Celebrati contractus, quando non est omnino nullus, sed aliquo modo valere potest. 70. 12. Etiam in iis quae mandatum speciale requiritur. dec. 117. 6. Quando agitur de solo ratificationis domino, secus, si de tertij praedictio. 245. 8. ¶ Sullineatur vt nunc quando actus erat in totum nullus. d. ca. 10. 9. ¶ Tacita inducitur a lege per lapsum. ¶ quinquenij valdat alienationis, quasi ex ab initio facta esset a minore cum 100. decreto. 145. 2. Ratihabito minoris retrotrahitur ad die celebrari contractus. d. 70. 31. Ratio, ampliat dictum. 116. 15. ¶ Concludendum & necessaria debet esse. 117. 6. ¶ Conferendum agnoscitur tacita idem operatur quod expressa. d. 114. 7. ¶ Et restituitur ad causas expressas. 9. 16. ¶ Duplex considerari non potest, quod ex ea quae sub interlucubatur, fuit expressa. 245. 7. ¶ Eadem vbi militat, per 10. 11. Item 113. seruandum. 274. 8. ¶ Et vice legentis, quod sub se specie continetur. d. ca. 10. 9. ¶ Generalis restituitur ex mente statuti. 9. 13. ¶ Habetur per expressa, quando vicia assignari potest. dec. 113. 10. etiam in statuti. 174. 12. ¶ Legis ardentur magis quam dispositio, & praefertur verbus 19. 1. ¶ Legis non praefertur vicia, sed subduplex. 174. 11. ¶ Magis quam verba in statuti extendunt. 164. 7. ¶ Posita in praefatione statuti habetur per finalem. 47. 10. ¶ Proprie illa dicitur, quae posita ponitur dictum, & quae remota dictum quoniam ex necessitate remouetur. 116. 16. ¶ Restringit dictum generale. dec. 112. 12. d. 117. 2. ¶ Vbi sola potest assignari, habetur per expressa, & ab ea licet argueret. d. 9. 1. ¶ Vbi vicia potest assignari habetur per expressa. 192. 15. Ratioe non non censetur qui motus, sed pluribus. 111. 64. Ratioe plures vbi concurrunt in vna dispositione vna cessante non perimitur, sed firma manet dispositio. 18. 16. ¶ Plures vbi exiunt, vna deficiente non propter cessat dispositio, si aliae vigent. 64. 31.

Rebells occultus, & non condemnatus, potest impune occidi, & sufficit quod occidit pro sua defensione probet quod occultus erat rebellis. 180. 10. Recipere & petere paria sunt. dec. 117. 2. Recipientem partem pretij, vel petens, videtur ascendere a lege commissoria. 317. 15. Recognitio est quidam census reuerentialis, ideo cum omnes cadit a feudo 211. 12. Rector provinciae. vide. sup. Provinciae rector. Redhibitoria non habet locum vbi emphyteus conceditur titulo lucrativo. 190. 6. Redhibitoria, est locus vbi animal erat morbosum ante venditionem, & morbus lacerat. 146. 4. ¶ Non est locus quando vitium est patens. d. ca. 1. 1. limita vt n. 19. & 53. Reditus anni possessor excusatur ab onere satidandi, sicut possessor immobilium. 104. 3. Reditus anni veniunt immobilium appellatione. d. ca. 10. 5. Referenti non creditur nisi confect de relato. 231. 2. Reformatore vbi testator velle dixit, vide inf. Testator vbi dixit velle. Regressus non datur in perpetuum remittentibus iura sua. 163. 2. Regula. est inhazendum, nisi probetur sum ratio. d. 1. 4. 355. 2. & pro ea iudicandum. d. 104. 18. d. 16. 3. ¶ Qui se opponit tenetur probare exceptionem. 111. 41. Regulam habens pro se, dicitur habere rem certam. dec. 174. 8. Et intentionem fundatam. 116. 3. Rei alienae venditor. vide inf. ver. Venditor alienae rei. Rei, appellatio. in d. habio venit tota. 263. 3. Rei datur in solum. vide inf. ver. Fructus rei datur in solum. Rei debendi, dicuntur, non fiduciarios, qui se obligant principaliter & in solum, suscipiendo in se alienam obligationem. 108. 11. ¶ Tenentur principaliter, & differunt a fideiussoribus. d. ca. 10. 11. Rei dotalis, domini non transferuntur in maritum sine traditione. dec. 211. 2. ¶ Domijnio solum matrimonio remanent apud heredes mariti. d. ca. 10. 1. transferuntur in mulierem sine traditione. dec. 211. 2. & 16 vbi declaratur. ¶ Fructus non acquirit mulier ante ad eam possessionem. d. ca. 10. 11. contra no. 33. ¶ Possitio non transfertur in uxorem sine traditione. d. ca. 211. 2. ¶ Possitio non ingreditur maritum propria auctoritate incurrit periculum nulli si qui in statu. C. vnde vbi ad. 1. ¶ Rei obligant fructus, qui non pendunt obligatiois tempore, non veniunt in obligationem. 171. 11. ¶ Rei stipulandi censetur qui eandem quantitatem stipulantur. dec. 119. 19. ¶ Rei vendicatio non datur pro substitutione facta in contractu. d. 114. 12. ¶ Venditori datur cui non est solumus pretium quando sibi reuerituit domini. 105. 40. ¶ Relatio, debet fieri ad praecedentia. 157. 31. ¶ Fit ad id quod est principalis, non ad id quod est accessorium. d. ca. 11. 31. ¶ Fit ad praecedentia per dictionem. d. 110. 10. 17. ¶ In dubio non ad ea quae speciali indigent nota. 160. 12. ¶ Nunquam fit ad omnia quod inde oriretur falsitas. dec. 115. 10. 12. Relatum, quod adiectum qualiterque non non conuenit cuiuslibet de genere, sicut

restrictio. 181. 6. ¶ Sine copula restrictio dispositionum. dec. 114. numero. 11. dec. 101. 11. ¶ Relatum est in referente cum omnibus suis qualitatibus. d. 111. 10. 14. d. 191. numero. 18. Relegatus ad tempus, finito tempore potest redire sine aliqua iudicis licentia. d. 144. 11. Relictum ad vnum vsum non debet in alium conueri. d. ca. 10. 9. ¶ Alicui, intelligitur relictum ex facultatibus quas testator sibi habebat. d. 155. 2. ¶ Ecclesiae dicitur in causam piam. 292. 10. ¶ Alii naturali a patre potest per filium legitimum approbati. dec. 113. 10. ¶ Nepoti masculino reputatur profectum. 111. 49. ¶ Quid non fuisse, vel fuisse, & non posse probari, paria sunt. dec. 149. 10. ¶ Vel factum in piam dicitur quicquid concedit haereditas gratia sit, vt ille aliquid faciat, vel non faciat. 17. 9. Religiosum profecti videtur qui facit actum qui pro profectio censetur. d. 101. 10. 11. Religiosi possunt adhiberi pro testibus in testamento. quod. 130. numero. 1. Relinqueret alicui, & non adimere cum possit paria fuisse. dec. 172. 10. 11. Reliquorum appellatione continetur. 1. 10. 64. Rem al. erius vendens. vide inf. Vendens rem alienam. Remedia plura vbi competunt vno dec. 104. 11. d. 92. 10. 11. d. 144. numero. 1. Nisi deficiat ex diuersis causis, quia tunc electo vno non tollitur alterum. 117. 18. Remedio nouo indiget quae de nouo emergunt. 107. 8. Remissio conductoris fit, domo combusta. 114. 10. dec. 316. quae est confirmatio. ¶ Non minus pro rumore belli, quam propter bellum. 183. ¶ Quando agitur contra terrae motu. d. 116. quae est confirmatio. ¶ Quando aliquo casu non potest fieri per conductum, si per locatorem non interdat, & nulla eius culpa, vel factum intercedat, & multa ponuntur exempla. d. ca. 10. 17. ¶ Quando fundus occupatur ab hostibus, ita quod perditum est dominium & possessio non. ¶ Qui factio tertij impeditur vni, & frui re condita, vbi supra 67. ¶ Qui omnes causas fortuitas suscipit, quando deficit substantia rei conductus. d. ca. 10. 10. ¶ Si fundus in bello ab hostibus occupetur. numero. 67. ¶ Si praedium in bello ab hostibus occupetur, vt collum non possit. d. ca. 10. 10. ¶ Si res locata non occupetur. d. ca. 10. 61. Remissio fit etiam, emptori fructuum, quando non non potuit percipi culpa venditoris. dec. 110. ca. 10. 31. ¶ In emptione si fuit vnus fructuum, aliquo casu non nascitur. d. ca. 10. 11. ¶ Pro modico danno, quando sollicitas rei extinguitur. dec. 110. ca. 10. 31. ¶ Remissio, fit non solum locatori, sed etiam emptori. ¶ Quando bellum impeditur cultum. 116. quae est confirmatio. 64. ¶ Penfiois, fit conductoris vegetalis ob minorum frequentiam seminantium, quando illa prouenit ob aliquod impedimentum, de quo pariter non cogitur. d. ca. 10. 9. ¶ Quando impeditur commercia, & mercatores efficiuntur riuo diuersi, & cessat eius tractus ob bellum regem, in provincia, vel in confibus, sicut in loco vicino. 11.

DECISIONVM.

Pro rata quando damni inferuntur con-
ductori facto terti qui locator resiste-
re non potest. d. 21. n. 16. Pro toto an-
no conductori impedito in certa tem-
poris parte quando vilis et com-
moditas consistat in illa parte. n. 19.
Locatori fiti si casu aliquo patiat-
ur diminutionem aliquid intolerabile vel
impeditur in villa re conductu. d. 24.
Non fit solutio rei, qui nihil per-
cepit fructuum, si viciis tantum habue-
rit, quod sufficit pro medietate pen-
sionis. 157. n. 6.
Remittens omnem iniuriam et violentiam, non censetur remittere damna. 161. n. 4.
Remittentibus iura sua non datur in per-
petuum regressus. decisio. 163. n. 2.
Remotior non admittitur ad successio-
nem, donec extet proximior qui pos-
set succedere. 48. 9. Remittentis
animus in dubio non debet praesumi.
decisio. 177. n. 13.
Renunciatio, hereditatis materiam, non
prohibetur petere id quod filii mater
testamento reliquit. d. 14. n. 2.
Hereditas patris, capere potest
id quod pater filii legauit ante renun-
ciationem. decisio. 183. n. 2.
Potest nihilominus consequi bona
emphyteutica, seu, si renunciet
bonis. 11. 3. Instrumentum, non videtur
renunciare debito in eo contento,
sed probationi, quam posuisset facere
per instrumentum, & ideo credendum
sum a modo probare potest. dec.
277. n. 5. Liti, non videtur fate-
ri aduersarium ius fouere. dec. 283. 13.
Renunciare videtur etiam instantiam,
causae, & actiones, quae veniunt sub
nomine litis. decisio. 281. numero 10.
Nulliter potest renunciatio contra-
transire. 317. 10. Vni, illi dante
videtur. d. 24. n. 2. 5. Vni infra-
mentum, potest alia probationibus uti.
277. 6. Renunciatio iura sua non
datur regressus. decisio. 11. n. dec.
106. n. 2.
Renunciatio iuramentum non trahit
ad ius quod superuenit ex in-
stitutione. d. 14. n. 6.
Renunciare, censetur resolutioni con-
tractus, qui post moram debitum
protestatur, quod, nisi debitor tibi ob-
seruet, ipse quoque non intendit ob-
seruare. d. 117. n. 3. Dispositioni
concessa ad tempus videtur qui per-
mittit liti tempus. dec. 103. n. 3.
Non potest expresse debitor inuol-
uitati pacis legis commissoriae. 148.
n. 16. Quis tunc non inducit in
merum ipsius fideiorem. d. 26. n. 3.
Sententia censetur, qui sciens iam
esse iudicatum, facit compromissum.
decisio. 198. n. 3. contra n. 12. 14.
18. & seq. Videtur qui compromit-
tit rem iudicam. d. ead. n. 14. & qui
pattitur sapere ea cognoscit. n. 20.
Renunciare, debet sententia, ut valeat
compromissum de re iudicata. d. ead.
n. 18. 5. Non potest ius futurum.
d. 317. n. 13.
Renunciatio, ad fauorem vnus facta non
prodest alij. d. 163. n. 10. 5. Cofes-
sus facta sub conditione, firmo ma-
nente rerum statu. d. ead. n. 13. 5. Ex-
cludit renunciantem ad ius renuncia-
tio. d. 317. n. 11. 5. Expressa non con-
finit facta fauore fratri masculinorum,
sublatis masculinis non nocet renun-
ciantis quominus possit succedere. dec.
184. n. 4. 5. Generalis excludit ab
omni remedio. d. 106. n. 13. 5. In-

ducitur ex lapsu temporis. d. 106. n. 17.
Non praesumitur. d. 1. n. 16. 5. Non
trahitur ad ius quod superuenit. dec.
239. n. 13. 5. Praesupponit acqui-
sitionem in renunciantem. d. 14. n. 3.
5. Prodest ei soli cui est facta. d. 309. n.
10. 5. Vbi fit per viam contractus, sic
hereditas postea delata ei acquiritur
cui est facta renunciatio. d. 12. n. 1.
Renunciatio hereditatis faciens fa-
ctam partem in computatione legis-
tationis renunciantem aliquid pro sua
porzione recipit, puta dotem. dec. 131.
n. 1.
Renunciatio causa cessante, cessat renun-
ciatio. d. 163. n. 2.
Renunciatio censetur sententia, vide
infra. Sententia censetur renuncia-
tio.
Reo dilatio concessa, vide supr. Dilatio
concessa Reo.
Reorum plurium debendi vna est obli-
gatio. d. 308. n. 24.
Repetita videntur in conclusione con-
tractus quae fuerunt dicta in tractatu,
etiam si actus fuerit ex intervallo fa-
ctus, quando tractatus fuit habitus
cum eo, cum quo postea celebratus
est contractus, alius seu. d. 191. n. 9.
Repetitio, legatorum ut inducatur, suf-
ficiunt conclusurae. decisio. 38. n. 18.
Qualitatem inducitur propter vni-
tatem sermonis, & connexitatem ora-
tionis. d. 88. n. 4.
Reprobare non potest quis quod semel
approbavit. d. 161. n. 15.
Reprobatio vnus ex duobus propositis
videtur includere approbationem al-
terius. d. 195. n. 3.
Reprobatur semel non potest appro-
batur, & e contra. d. 184. n. 23.
Reprobatio filij expressa non nocet pa-
tri, licet tacita ex cursu temporis a le-
ge inducatur officia. d. 145. n. 11. 5. Filij
expressa patri licet non nocent,
nocet tamen negligentia. decisio. 163.
n. 19. 5. Hereditas delata sub
conditione est nulla, & repudiata ni-
hil agit. dec. 317. n. 8.
Repugnantis contrarietas excludi de-
bet in quilibet dispositione. d. 333. n.
16.
Res aliena non potest obligari. d. 157. n.
1. inuito domino. d. 301. n. 10. 10.
Testi vendi ad praedictum vendentis.
d. 233. n. 4. 5. Communis dicitur
mea improprie & fidei. d. 163. n. 2.
5. Dicitur mea ad euendum in falsita-
tem. d. ead. n. 2. 5. Cum fructibus
restituatur, quando annullatur vel re-
soluitur actus ex facto ipsius restitu-
tus. decisio. 143. n. 23. 5. Dissolutus
per eas causas per quas nascitur. d. 128.
n. 10. 5. Eadem diuersis respectibus
potest diuerso iure censeri. d. 64. n.
26. d. 163. n. 8. Eadem duobus ex plu-
ribus in solidum obligari potest. dec.
301. n. 11. 5. Emphyteutici obligari
potest regulariter. decisio. 154. n. 4.
5. Empta ex pecunia delata a debito-
ribus hereditariis non venit in res-
tutione fideicommissi. dec. 15. n. 5. Ex
pretio rei hereditariae non venit in
petitione hereditariae. n. 7. 5. Ex
pretio rei hereditariae venit in res-
tutione fideicommissi. d. ead. n. 18.
Ex pretio rei pupillaris non efficitur
pupilli. d. ead. n. 6. Mandatum meo
non fit mea nisi postquam est tradita.
d. 304. n. 2. 5. Praesumitur ex pec-
unia & rebus hereditariis, quando
testator id praecipiat. dec. 15. n. 17.
5. Inter alios acta non nocet nec pro-
dest aliis. d. 309. n. 9. 5. Iudicata
habetur pro veritate. d. 189. n. 2.

Minoris ubi fuit cum solemnitate o-
bligata, potest exinde sine alia solem-
nitate a credere vendi. decisio. 178. n. 2.
4. Non dicitur amplius integra, se-
cuta traditio. d. 305. n. 11. 5. Obli-
gata transire cum suo onere in quem-
que possiderem. d. 166. n. 10. 5. Per-
mutata cum re hereditaria, est
per gratum fideicommissarium. illi-
lenda. d. 15. n. 11. 5. Propria nemini
feruit potest. d. 76. n. 2. 5. Quae
exiit fidei obligationem, an cendi-
dat, si iterum perueniat ad debitorem.
d. 169. n. 4. 5. Quae habet praesumi-
tur libera. d. 310. n. 1. 5. Sua nemini
feruit. d. 177. n. 9. 5. Tradi libera
non dicitur, quae pro parte est aliena.
d. 253. n. 9. Tradita non reputatur
quae fuit euicta. decisio. 173. n. 17.
Rescriptorum verba sunt attendenda,
nec ab eis debet iudex discedere. dec.
175. n. 2.
Rescriptum damnosum fisco non est ad-
mittendum. d. 13. n. 16. 5. Declara-
tio ex precibus. d. 168. n. 15. 5. In-
telligi debet secundum supplicationem
d. 159. n. 15. 5. Quod licet parti
nouos testes producere, intelligi-
tur, dummodo non didicerit testifi-
cata. decisio. 151. n. 7.
Rescriptum nihil de nouo dat, sed con-
feruat id quod iam competit. decisio.
13. n. 15.
Rescriptum constitutus ius rescripti com-
petens. d. 126. n. 17. Est quaedam
exceptio, quae modificat actum. d. ead.
n. 18. Facultas redimendi sim-
plicitate fama, intelligitur secundum
dispositionem iuris, id est, intra tri-
ginta annos. d. 1. n. 8. Nihil operatur,
quod nihil est reuerabile. d. 10. n. 13.
Resolutioni contractus, supr. Renun-
ciare censetur.
Resolutio iure dantis, non resolutur ius
accipientis, quando resolutio pendet
a iura voluntate auctoris. d. 286. n.
1. Iure dantis, resolutur ius
acceptoris. d. 101. n. 11. dec. 166. quae
est con. n. 38. 5. Iure emphyteutici
resolutur ius creditoris. decisio. 186.
numero 10.
Respondens propositionibus, in parte
videtur negare in alia. d. 297. n. 15.
5. Si dicit se consensu prout habetur
in instrumentis, potest habetur pro ne-
gata, si in instrumentis aliter con-
tineatur. d. ead. n. 16.
Responso debet esse conformis inter-
rogationi. dec. 159. n. 21. 5. Dubia
declinari potest a respondente. d. 197.
n. 27. Habetur ac si facta non ef-
fect. d. ead. n. 16. 5. Intelligi debet ut
conueniat interrogationi. d. 288. n.
45. d. 291. n. 14. Non respondens in-
ducitur in contrarietatem. d. ead. n. 23.
5. Non semper intelligitur secundum
interrogationem, nam saepe illam re-
stringit. d. 22. n. 19. 5. Saepa attendenda
est non interrogatio. d. ead. n. 30. 5. Seu
confessio interpretari debet in fauorem
respondentis, seu confitentis, praeser-
tim si fit certa per relationem ad
aliud. decisio. ead. n. 24.
Restituere qui promissus teneretur etiam
ad fructus. d. 113. n. 11. 5. Qui tenetur
fructus percipiendos, si habuerit
domum, tenetur ad pensionem qua
domus pouisset alij locari, non autem
solum ad eam quam ipse habuerit
soluturus. d. 170. n. 6.
Restitutio in integro, ex clausula gene-
rali, & ex capite ignorantiae datur etiam
contra praescriptionem quae dringit anno-
rum, & tunc non auctori. d. 1. n. 2. contra
n. 15. 5. In generali clausula operetur credi-
tor.

INDEX

tori, cui hoc eius culpa factum emphyteute nocere potest. d. 136. num. 6.
 § Ex generali clausula non conceditur vbi minor alia via est succursus. d. 4. num. 11. § Non conceditur contra quadragenarium prescriptionem. dec. ead. num. 7. § Non conceditur ex clausula generali nisi probata lesione. dec. ead. num. 12. § Per potest a minore in integrum per perfectam aetatem per integrum quadragenarium aduersus ea quae pesserit in minori aetate. d. 136. num. 2.
 § Post perfectam aetatem est petenda infra illud tempus quod est sibi restituendum, nec ultra admittitur. de ad. 101.
 Restitutio non conceditur ex capite ignorantiae, nisi ea sit iusta & probabilis, & ponuntur nonnulla exempla ignorantiae supradictae, & in illis. d. 4. num. 7. § Non conceditur mulieri minori aduersus matrimonium contractum. d. 137. num. 9. § Tantum reddit quantum sententia adfuerat. d. 61. num. 7. § Totius temporis conceditur, quando impedimentum certi temporis absit, ut impedimentum totius temporis. dec. 136. quae est conf. num. 10. § Vbi fit ipso iure, tunc veniunt fructus a die euenientis conditionis. dec. 15. num. 19.
 Retentio conceditur contra executionem sententiae. d. 177. num. 14. § Conceditur creditoribus cuius manus pervenit rei debitoris, licet eam non habeat obligatam. dec. 44. num. 9. § Datur creditori ad quem res pervenit ex causa illius debitoris pro quo vult vii retentione, licet cum vicio pervenerit. d. ead. num. 11. Datur pro melioribus praedij meliorum, non aliorum bonorum in quibus nulla extant melioramenta. d. 311. num. 7. § Facilius conceditur quam petito. d. 177. num. 13. dec. 137. num. 11. § Non datur ei ad quem res pervenit cum vicio. d. 46. num. 3. Pro legato quantitas factio heredis, quando vnicus est haeres. d. 205. num. 8. § Non excluditur exclusus. d. 177. num. 15. § Quoties conceditur scriptori pro sua mercede. d. 190. num. 2.
 Rei obligatio non conceditur nisi ad praecarium. d. 46. num. 16. § Retentione non potest vi qui nullius iustus est in possessionem rei sibi obligatae. d. 46. num. 4. contra num. 14. § Potest vii creditor, cui mulier fuit facta datio in solutum pro maiori quantitate quam esset verum debitum. d. ead. num. 7.
 Retentionis libri sui quod expectat scriptori pro sua mercede datur haereditas, & etiam singulari successoris. d. 10. num. 4. Retinens rem alienam, & non retinens, dicitur in mala fide, non minus quam ille qui alienum rapit. dec. 240. num. 2. Retineri potest vna res pro alia, quando debitum fuit contractum in utilitate rei quae retinetur. d. 10. num. 1. Retrahitur non habet locum, si venditio fit nulla & invalida. d. 112. num. 11. Retrahendi tempus non currit lite pendente. d. 107. 12.
 Retrocedere intra certum tempus obligatus, Glapho tempore partem pretij recipit, videtur renuntiare iuri quae ex temporis lapsu. d. 103. num. 18.
 Revocandi sui transit ad haeredes, quando revocatio fit ob pacta non servata. d. 129. 11.
 Revocari possunt bona, nullo relicto pretio & manibus emptoris ignorantis, & sine fraude ac quereis, quando habentur pro publicis ipso iure. dec. 116. num. 9.

Renovationem donationis allegans tenetur eam probare. dec. 166. num. 13.
 Revocatoria agere possunt illi, qui ex Authent. bona damnatorum. C. de bon. profect. vocantur ad successionem loco filiorum. d. 180. num. 12.
 Rem absolutus censetur. vid. sup. Absolutus censetur reus. Si habet bona in diversis territoriis, vide sup. Confiscationis bonorum lata sententia. § Si inchoato iudicio efficitur clericus, cogitur coram eodem iudice laico comparere. 110. 3. § Vbi liti renunciat, non propterea actor obinebit sententiam, si non competat sibi actio, nec aliter probet suam intentionem. d. 181. num. 21.
 Rex faciens mentionem de iure, intelligi debet de suo, non de alieno. d. 137. num. 10.
 Riminalus conf. 110. 1. reprobat. d. 121. num. 7. & 18.
 Rufficitas iustam excusationis causam praebet. d. 137. 3.
 Ruffico non subuenitur quando potuit consulere peritores. d. ead. num. 6. § Quando & quibus casibus succurrit, vel non, remissive. d. ead. num. 13. § Sagaci non subuenitur. d. ead. num. 12.
 Rufficus, in dubio praesumitur sagax, non simplex. d. ead. num. 11. § Non excusatur, nisi in casibus a iure expressis. d. ead. num. 7.
 Ruinus conf. 10. vol. 1. reprehenditur. d. 61. num. 23.

S

Sacerdos testamentum auctor dari non potest. d. 207. 7.
 Salarium advocato datur pro honore, non pro labore. d. 129. 5.
 Saluatum interdictum, est remedium personale in rem scriptum. dec. 174. num. 9. Magis participat de reali, quam de personali num. 12. Vitale datur ad bona obligata, quae constat debitorum possidere. d. 140. 4.
 Saluus conductus non prodest debitori fugitivo. d. 207. 19. § Non prodest mercato remissum. d. ead. num. 7.
 Sacerdos in Auth. ei qui iurat in 12. q. C. de bon. vul. iudic. post. reprobat. d. 46. 14. In loco ignis, num. 7. C. de fruct. & lit. expen. declaratur. dec. 161. num. 7.
 Sanguinis coniunctio quo casu faciat praesumere fraudem. dec. 116. num. 4. § Ratio praesumitur finalis in causa dispositionis. dec. 321. num. 14.
 Satisfactio non est praesumenda, quae committi non potest. d. 160. 4.
 Satisfactio verbum in dispositione hominis intelligitur de satisfactione pecuniae seu solutione, vbi agitur de satisfactione facienda, sed vbi agitur de iam facta, tunc verificatur in omni genere per quod fuerit impleta voluntas creditoris. d. 146. num. 11.
 Scala non potest poni super via publica. d. 42. num. 8.
 Scientia, debet esse specifica cum omnibus qualitatibus, nec sufficit generica & confusa. d. 161. num. 19. § Depositionum testium praesumitur in eo qui penes se habuit librum testium. 113. num. 1. § Ex coniunctione sanguinis praesumitur, ex cohabitatione, communionem bonorum & conversationem, etiam in actibus momentaneis, & non successum. d. 111. num. 9. § Non arguitur consensus in praesidio alibi. d. 125. num. 14. § Non solum dominus, sed etiam procurator requiritur, ad hoc ut ipse procurator possit caducitatem remittere. d. 184. num. 1. § Partis

dispositionis arguitur scientiam totius. d. 4. num. 9. § Praesumitur in eo quae officio publico vel privato tenetur investigare. d. 181. num. 4. In vno de his quae sciuntur maius. d. 111. num. 4.
 Probatur ex confectis. dec. 121. num. 10. Per vnicum testem. d. ead. num. 1. § Procurator testis domo. d. 181. num. 5. § Non arguitur scientiam domini. d. ead. num. 18. Priuati non nocet domino. d. ea. num. 17. § Requiritur, & patientia aduersarij in prescriptione praescribenda. d. 136. num. 16. Scriptura non arguit qualitatem ipsius scripturae. d. 116. num. 41. § Sufficit praesumptio ad incurrandam penam pecuniam, secus, vbi agitur de pena corporalis. 121. num. 14. § Tutoris vel curatoris nocet pupillo. d. 122. num. 15. § Vbi adell. non potest allegari error. d. 110. num. 8.
 Scientia praesumptio cessat vbi cessat causa praesumendi scientiam. dec. 146. num. 16.
 Scientiam alicuius rei habere praesumitur, qui de ea mentionem facit. d. 4. num. 8.
 Scire quilibet praesumitur ea quae in ciuitate notoria sunt & publica. d. 146. num. 19. § Quilibet praesumitur vixisse sui patrimonij dec. 130. 6. § Quis praesumitur ea quae concernunt suum patrimonium. d. 128. num. 51. § Verè non dicitur pupillus id quod sit vixisse vel curator, sed per fictionem. dec. 113. 16.
 Scriptor, potest retinere librum quem scripsit, pro sua mercede, non autem exemplare. dec. 190. num. 3. § Post retinere quicquid non pro sua mercede. dec. 190. num. 2.
 Scriptura aliud est, & aliud constructio in ea contenta. dec. 177. num. 3. § Et constructio in ea contenta sunt diversa. dec. 271. num. 1. dec. 143. num. 3. § Licet non sit sollemniter, probat tamen contra producentem. dec. 167. num. 4. § Mortui boni vii facit aliquam probationem. d. 199. num. 2. § Priuatus, licet non probet, si tamen pars nihil opponat, censetur cum approbare. dec. 121. 8. § Priuata literarum comparatione iurata licet plene probet contra scribentem, tamen fallit contra tertium. dec. 312. num. 2. § Quando est de substantia, admittitur pariter confectio. d. 10. num. 13. § Recognitio plene probat. dec. 161. num. 17. § Semper loquimur. d. 171. num. 10.
 Scriptura idearum non probatur plene, licet etiam despondeant de videlicet debito em subscibere. dec. 137. num. 6. § Supra, scripturae.
 Scripturam, approbare censetur, qui alio modo vixit, & qui illius potest productionem. dec. 199. num. 4. & 7. § Hic scriptam manu debitoris sufficit, licet non sit subscipta. dec. 177. num. 5. § Priuatus censetur approbare qui contra testem, cum eam scriptum in quantum habuerit. dec. 199. num. 9. § Prodequa videtur confiteri, & approbare omnia in ea contenta. dec. 167. num. 1.
 Secutus, concessa aduersus delictum suum debet. dec. 107. num. 4. § Dicitur beneficium. d. ead. num. 18. § Non dicitur violata quando ea superuenient causa non sententia. dec. ead. num. 1. § Non extenditur ad futura delicta. dec. ead. num. 13. § Non prodiit, quando non est expressum principi quod impetrans esset fugiendus. dec. ead. num. 16. § Sapientiam pacis. dec. 302. num. 1. Ser.

DECISIONVM

¶ Seruandū est etiam quando fuit in-
debitē concessa, dec. 307. n. 1. ¶ Seruandū
non est ei qui impetrat, vt iurāt
sub illius clypeo delinqueret, d. 307.
num. 10.

Securitas appellatio importat fidei-
focem, quando ab eo promittitur qui
iam erat obligatus per instrumentum.
d. 310. num. 4.

Sellam non tenetur tradere venditor
emptori, quando ostendit equum sine
illa, d. 314. num. 8.

Sciens, praesumitur possumus a possesse-
re, d. 314. num. 11. ¶ Pro strendo agro
mutuum colono non venit in lega-
to fundi cum omnibus pertinentiis
& iuribus, d. 301. num. 4.

Semina malarum mutua non veniunt
remotiōe malarum, dec. 31. num. 1.
eod.

Semper, dictio importat omni tempore
& omni causa, dec. 135. num. 7. d. 111.
num. 4.

Senatus, dicitur index maior, & repre-
sentat Principi, per Antonium, dec. 91. n.
4. ¶ Indicat sola facta veritate inpedi-
da, d. 109. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

Sententia capitalis contra condemnati
non est exequenda, ro die quo suscipit
sanctiūm, d. 314. num. 11.

carum, d. 30. 70. ¶ Postquam transiit
in iudicium nullam admittit con-
trouersiam, d. 34. num. 3. ¶ Prima tollit
per fecundum, d. 39. 15. ¶ Que al-
ias soler tercio praedictare, tunc non
nocet, si causa non fuit videtur a pre-
ter defensi, d. 37. 19. ¶ Semper retra-
ctatur quando deuenit ad causam, deci-
sionibus, d. 39. num. 18. ¶ Sine proba-
tionibus est valida, d. 36. 6. ¶ Vbi est
ipso iure nulla, potest allegari nullitas
non solum a tercio, sed etiam ab
eo qui eam obtinuit in sui fauorem,
d. 38. 23. ¶ Vultur quando continet
impossibilitatem, d. 38. 19.

Sententia acquiescente videtur qui intra
decem dies non appellat, vel appella-
tioni per aduersarium interposita non
adharet, d. 143. 1. ¶ Censetur renuncia-
re, qui sciens iam esse iudicatum, fa-
cit compromissum, d. 135. num. 3. vbi ci-
tatur contraria. ¶ Censetur renun-
ciatum per compromissum, quando
in eo fit mentio de sententia, d. 135. 5.
vbi signatur contraria. ¶ Renun-
ciare videtur qui compromittit rem
iudicatam, dec. ead. num. 14. ¶ Re-
nunciari debet, vt valeat compromis-
sum de re iudicata, dec. ead. num. 18.

¶ Videtur renunciare qui patitur fa-
per ea cognosci, d. 30.

Sententia verba, stricte intelliguntur,
nec includunt ultra quam ex eis de
necessitate inferatur, dec. 161. num. 6.

¶ Vltima derogat primis, dec. 189. 10.

Sententia conformes non dicuntur, licet
conueniant in quantitate, si differant
diem respectu solutionis continent,
d. 114. 5. ¶ Sunt res quot sunt capitula,
d. 176. n. 8. ¶ Sententiam esse inuallam
allegare non potest qui eam obtinuit
in sui fauorem, d. 108. num. 10. cum docet,
num. 12. ¶ Illos non pro se, si fateatur
eum esse inuallam, vel patitur cog-
noscere de eius inuallam, auditur contra
ipsum, d. 144. num. 9. ¶ Probare di-
citur qui offert se solutum, d. 317. n. 4.

Separationem iurium que sibi compe-
tebant ante additionem potest petere
heres qui inuenturum conficit, d. 313.
num. 6.

Sequentia, declarant praecedentia, d. 8. n.
21. ¶ Declarantur a praecedentibus,
d. 188. num. 11. praesertim quando pra-
ecedentia sunt clara, & sequentia du-
bia, dec. 313. num. 57.

Sequitur aduersari conuincitur actione depo-
siti, d. 301. num. 14.

Sermo vniuersalis nihil excludit, d. 383.
num. 16.

Seruire nemini potest res propria, dec. 76.
num. 3.

Seruus impeditur vbi praedium inter-
medium est liberum, dec. 177. num. 7.

¶ Iuris pascendi acquiruntur praetrio-
riae, dec. 136. 1. ¶ Non praesumitur,
sed quilibet res libera censetur, deci-
eodem num. 6. ¶ Reali pascendi
non datur sine praedio, d. ead. num. 7.

¶ Vniuersitas debita per sua praedi-
a, est diuersa ab ea que debetur in-
gulis pro praediis singularum, dec. 136.
num. 11.

Seruitute in praescribenda requiritur
scientia & patientia aduersarii, d. 136.
num. 16.

Seruitutum non debere praedium, sed
esse liberum praesumitur, d. 177. num. 1.

¶ Qui debet sibi praetentia et tenetur
probare, d. ead. num. 3. ¶ Quibus ca-
libus quis non acquirit, d. ead. num. 9.

Seruus esse fugiuum non tenetur ven-
ditori exprimere, quando vinculus in
foro venalis expositor, d. 146. num. 15.

Seruus contra dominum potest libera-
tem praestare, dec. 109. 1. ¶ Dominus non tenetur obedire, licet
pendente super libertate, d. 6. num. 8.

Sigillum acquiritur subscriptione, que
137. n. 2. ¶ Non supplet subscriptionem,
que requiritur pro forma, d. ead. num. 4.

¶ Vt faciat fidem, debet continere li-
teras subscriptionis, d. ead. 8.

Signatur cognoscitur ex signo, d. 146. n.
10. ¶ Probat sicut subscriptio, vbi a-
gitur de solo praedicto signatur, dec.
137. num. 9.

Simulatio contractus arguitur ex pacto,
quod venditor teneatur ad solutionem
vedigalis & proventus, quando ex
statuto huiusmodi expense solui de-
bent per emptorem, dec. 134. num. 3.

¶ Praesumitur, quando longo tempore
post venditionem praedia steriles
descripta in libris Doganae ad partem
vendidit, d. ead. n. 5. quando post venditionem
vendidit persequitur in re remota
de possessione praedium venditoris,
d. ead. n. 4. ¶ Probat ex modum
pretij, & pacto recuperandi, dec. 134.
num. 1. Per coniecturas sufficientes
iuxta iudicia arbitrium, dec. 134. n. 7.

Singulis dictio attribuit actum cultum
in solidum, d. 168. num. 5.

Socii si tradat velles & alia ornamenta
nuri, solum matrimonium, festum &
pretiose pertinent ad socerum, vel
haeredes mariti, quotidianae vero ad
norum, d. 66. 5.

Societas tacita non contrahitur, nisi a-
dus tales finis qui non possunt alio in-
te re vel nomine heri, dec. 1267. num. 8.

Societatem contrahere potest pupillus,
si facta fuerit, non obstante statu-
to, quo prohibetur contrahere li-
nec ea sollemnitate, d. 49. num. 1.

Socius censetur habere conferendum tacitum,
& mandatum ab alio socio, d.
213. 1. ¶ In eius nomine proprio de
pecunia communis acquirat sibi non
socio, licet teneatur pecuniam restitu-
ere, d. 304. 3. ¶ In dissolutione soci-
etatis tenetur capere de soluendo
ad alium quando dies veniet, d.
279. 2. ¶ In individua gaudet priui-
legio socij, quo alius non gaudet, d.
301. num. 9. ¶ Obligitur in solidum
pro negotia socij, quando promissae
conferantur, d. 131. 3. ¶ Potest ob-
ligare bona socij, d. ead. 8. Socii mi-
liant, intelligitur pro societate
bona societate, d. 137. n. 5.

Sollemnitas, eadem requiritur in confir-
matione vel ratificatione actus nulli,
qui erat necessaria in confessione ip-
sius actus, d. 70. 15. ¶ Ex antiquitate
& cursu temporis licet praesumatur,
non tamen praesumitur sufficientia as-
sumptis, d. 131. num. 8. ¶ Ex cursu
temporis praesumatur, iudiciu
arbitrio committitur, d. ead. n. 2. ¶ In-
trinfeca praesumatur, dec. 71. num. 17.

¶ Praesumitur ex temporis diuer-
sitate, d. 131. 19. ¶ Praesumitur inter-
uenisse vbi in decreto iudicij fuit enun-
ciatus, d. ead. n. 11. ¶ Quae aduersus
non potest facile remitti, d. 102. 9.

¶ Requiritur a statuto seruari debet
a forensi contrahente in loco, d. 131. n. 6.

Sollemnitates omne requiruntur in aliena-
tione in mobilia minoria, remissio-
ne, d. 177. num. 3.

Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Creditori aliud non alio liberatur
ipso iure, sed si soluit aliud pro alio
alteri de soluto creditores, liberatur
ope exceptionis, dec. ead. num. 10.

¶ Solutum, adiecto liberatur ipso iure, d.
239. num. 8. ¶ Alij quam creditores, non
liberant, d. 60. num. 1. ¶ Alij quam cre-
ditores vero, male soluit, d. 189. 5.

¶ Debiti præteriti partem, non sibi præiudicat in alia parte, sed in soluta tantum. d. 33. n. 12. ¶ Et cum quo contraxit, liberatur. d. c. 60. n. 3. ¶ Exigit in quam causam solvere velit. d. 127. n. 21. ¶ Possit, vel ante diem, d. citor plus vel minus solvere, d. 10. n. 2. ¶ Fructu causam, pro futuro tempore, exsoluat, et caducitate, si possit pro eo tempore fructuorum non solvere. d. 78. n. 8. ¶ Tardius minus soluit. d. 14. n. 7. ¶ Vni ex pluribus rei stipulandi liberatur ab aliis. d. 119. n. 10. Soluere non tenetur emptor pretium. Sup. Pretium non tenetur solvere. Promittens non sibi præiudicat. Sup. Promittens solvere.

Soluti potest aliud pro alio eis dispositione legis. d. 124. n. 17. ¶ Creditori volenti, vnum pro alio. d. 187. n. 9. ¶ Et cum quo est celebratus contractus, licet contraxerit nomine alterius. d. 119. n. 13. ¶ Et cum quo est celebratus contractus, licet solvens fiat pecuniam ad alium pertinere. d. ead. n. 11. ¶ Præsto putatio pro contractu cum eo celebrato. d. ead. n. 10. ¶ Præpositio ad contrahendum, quia videtur etiam præpositus ad recipiendam solutionem. d. ead. n. 3.

Soluti, canonici facti al. cui cum constituit in quibus possessione exigendi dictum canonem, & sufficit bina solutio. d. 10. n. 10.

Solutio facta, alii quam vero creditori, non liberat debitorem. d. 129. n. 1. ¶ An sit per debitorem, vel per alium eius nomine & con. emptione, nihil refert. d. 118. n. 2. ¶ Censeri debet ex causa præambula. d. 108. n. 10. ¶ Censetur in causam grauiorem. decisio. 186. n. 4. ¶ In dubio in maiorem causam, & que magis obligat. decis. 108. n. 11. ¶ Per eum, cuius contumplatione alius fide ussit, & soluit. d. 118. n. 14. ¶ Pro debito antiquiori. d. 116. n. 5. ¶ Curatori liberat debitorem. 229. n. 7. ¶ Curatori minoris, non liberat soluentem, nisi consensit fuisse verum in voluntatem minoris. 229. 34. ¶ Patri, vel matri creditori non liberat debitorem. d. ead. n. 3. ¶ Per vnum ex pluribus rei debendi alio liberat. decisio. ead. n. 11. ¶ Præsumitur de pecunia red. c. ex bonis alienatis. d. c. 17. Ex pecunia paulo ante recepta. d. ead. n. 9. ¶ Et titulo præambulo. d. 121. n. 1. ¶ Per ignorantiam, quando id quod fuit solutum probatur indebitum. 246. 9. Tempore debito sic elisor est diligens in exigendo. d. 102. 3.

Solutio fieri potest filiofamilias, qui patris pecuniam in mutuo dedit. 259. 9. Habetur pro facta, quando fiat per eum, cui erat facienda quod fiat. 117. 9. ¶ Imputatur in antiquum, vel in gratum debitorum. 169. 9. ¶ Præsumitur quando creditor de tempore quo facta esset, vel paulo post expendit denarios eius qualitate, cuius erant illi qui assensum fuisse. d. 107. n. 8. ¶ Quando dicitur est pauper, vel non admodum dives. d. ead. n. 3. ¶ Quando debitor est locupletis soluit satisfacere creditoribus & poribus debitorum. ¶ Qui est litem litem primum. n. 4. ¶ Si quando fieri librum debitoris, si alia concurrant ad iudicium. d. ead. n. 5. ¶ Pro præsumptione & coniecturas. d. ead. n. 10. ¶ Quam potest sibi ipsi facere & elitor qui debitori successit, præsumitur rorius fide de mobilibus, quam de stabilibus. d. 170. n. 6.

¶ Vera licet fieri possit seruo, filiofamilias, & monachis, ex contractu cum eis celebrato, non tamen illi possunt pacisci vel renunciare. d. 129. n. 33.

Solutio, eius quod decet a tertio facta, ob ligato omnis tollitur. d. 113. n. 3. ¶ Tollitur actio competens creditoribus. d. 108. n. 9.

Solutio, allegans eam probare tenetur. decisio. 105. numero 9. ¶ Creditor recipere tenetur a quocunque solvente, nomine debitoris, quando sua non interit. d. 174. n. 17. ¶ Dominus non cogitur recipere pro re emphyteutica, ab alio quam ab emphyteuta. d. ead. n. 32.

Solutum coacte a patre pro filij condemnatione, in ius legitimum impetratur. d. 167. 31.

Soror que fecit finem pro bonis patris, non prohibetur succedere fratri, etiam in bonis, que ad fratrem ex paterna hereditate seu successione perueniunt. d. c. 144. n. 6.

Specialis, amplianda est iura, sed restringenda. 2. 8. ¶ Duo circa eundem rem concurrere non possunt. d. c. 12. n. 3. ¶ Multiplicanda non sunt. d. 16. n. 1. decis. 90. n. 10. d. 317. n. 1. ¶ Plura non admittuntur. decisio. 216. numero 44.

Specialis expressio. Sup. Expressio specialis dicitur quando.

Specialitatem allegat, refugium miserorum. d. c. 117. n. 10. ¶ Licet sit refugium, tamen ubi agitur de dote, potest semper dici speciale propter multa dotis privilegia. d. 198. n. 5.

Speculatus de pignori. n. 24. reprobat. d. 170. n. 9.

Sponsus in dubio non præsumitur donare sponse. d. 166. n. 17.

Spuri, matri succedere, licet non patri. d. 149. n. 1. ¶ Nati ex coitu pumbili nihil capere possunt a matre, siue illi nati sit, siue non. d. ead. n. 10.

Spurius appellatio comprehendit illegitimos, tam natos ex non pumbili, quam ex pumbili, & damnato coitu. d. ead. n. 5.

Spirium sicut non potest patris instituisse, nec non potest impetere pontam ei qui spiritum molestat. d. c. 17. n. 2.

Spurius, matri succedit, & excludit ascendentes ipsius matris. d. c. 149. n. 2.

¶ Occidens patrem, non constituit in legem Pompeiam de patris. d. c. 12. n. 10.

¶ Sicut non potest a patre hæres institui, sic nec ipse potest patrem institui. d. ead. n. 17.

Stabilia minoris alienari possunt ex causa dotis, & talis alienatio requirit decretum iudicis. d. 187. n. 18. & 10.

Statu mutuo. Sup. Mutuo statu.

Statuentes non ligantur proprio statuto. d. 13. n. 12.

Statuta, concordari debent inimice, ne sint contraria. d. 49. n. 6. ¶ Contraria iuri communi, sunt strictè intelligenda. d. 56. n. 4. ¶ Intelligenda proprie sunt, in eis sit stricta interpretatio. d. 191. n. 6. ¶ Licet disponant super dotibus, non impediunt matrimonium. d. 187. n. 6. ¶ Non ligant extra territorium statuentium. d. c. 159. n. 10.

¶ Prohibitia appellacionem restringi debent ad decisoria sua, non autem ad emergentia, & incidentia. d. 127. n. 10. ¶ Recipientes interpretationem a iure communi, etiam si statum sit contra ius commune. decisio. 281. numero 24.

Statui, quod potest debet restringi vi minus latus ius commune quam fieri possit. d. 43. n. 6. ¶ Mentem sequi

re sufficit, licet verbi fiat via. d. c. 49. n. 1. Sufficit impieri, licet verba officiantur. decis. 125. n. 10. ¶ Qualitates sentent debet qui totum d. 168. n. 11. ¶ Qualitates tenetur probare qui ex eo agitur, has succumbit. d. 305. n. 41. ¶ Verba sunt proprie intelligenda. d. 5. n. 4. ¶ Vna pars d. 111. declarat. d. 43. n. 14.

Statuto qui vult vii. Sup. Qualitates a statuto requirit.

Statutorum confirmatio generalis facta a Pontifice non trahitur ad inuicem, & peccatum inuicem. d. c. 157. n. 16.

Statutum contra ius debet restringi & interpretari, ut quarto minus fieri potest latus ius commune. decis. 167. n. 17. ¶ Corrigit ius commune non recipit interpretationem a iure communi. d. c. 172. 33. ¶ Debet stricte & proprie intelligi, præsumitur quando est contra ius commune. d. 114. ¶ De dote lucranda habet locum etiam in paraphernaliis. decis. 192. n. 4. ¶ De dote lucrando non habet locum in bonis fudalibus. d. 120. n. 43. limita vi n. 44. ¶ Dispositum quod debitor tanquam suspectus capitur ante diem valet. d. 151. n. 11. ¶ Quod verus tenetur pro facto alterius, est odiosum. d. 49. n. 11. ¶ Vnum & aliud præsupponens, non procedit nisi præsuppositum possit concurrere. d. 61. n. 9. ¶ Disponere non potest de bonis non subditis, nec de bonis ecclesie, vel clericorum. d. 160. 8. ¶ Est intelligendum, ut minus corrigat & latus ius commune. d. 39. n. 1. ¶ Est lex civilis. d. c. 149. n. 4. d. 188. n. 3. ¶ Excludens feminas propter masculum, est fauoreabilis. d. n. 1. ¶ Quomodo intelligatur. d. 118. n. 5. ¶ Excludens matrem a filij successione, non censetur eam excludere a successione filiarum. d. 98. ¶ Exclusionem fornicarium non habet locum in hereditate clerici. d. c. 101. ¶ Faciens mentionem de fructibus, debet intelligi de val. d. 74. n. 7. ¶ Generale obligat etiam maiores. d. 49. n. 2. ¶ Habetur pro iure communi in ditione statutorum. d. 81. ¶ In loco. d. 170. n. 1. ¶ In loco statuti habetur pro iure communi. d. 172. 19. ¶ Intelligi debet proprie. d. 172. n. 1. Secus dicitur ius commune. d. 198. 12. ¶ Et corrigit ius commune quanto minus fieri potest. d. 9. n. 12. d. 118. n. 11. ¶ Verbi minus derogat iuri communi. d. c. 114. 17. ¶ Latiorum diffinitiones de successione & bonorum, incl. dicit emphyteusis ecclesiasticam. d. 11. 4. Potest disponere de vili dominio emphyteusis ecclesiastica existenti penes subditum. 160. 16. ¶ Licet sit iuris communis correctorium, extensio sit ex identitate rationis. d. 119. n. 8. ¶ Loquens de furto, habet locum etiam in crimine ex parte hereditatis. d. 61. n. 17. ¶ De successione, in dubio non censetur voluisse comprehendere bona emphyteutica ecclesie. d. 99. n. 1. Generaliter non comprehendit causam dotis, quando dicit in illo casu est specialiter obligata, alias fides. d. c. 160. n. 4. Indefinite, non intelligitur videretur. Inter d. 39. 16. Mandata bona alienari publicari, intelligi debet nisi ex eo extente filij. decisio. 167. numero 18. Videtur condemnari in expensis regni & dorem, intelligitur etiam in casu quo videtur regulariter excludere ab expensis. decisio. 164. n. 17. ¶ Obediunt & exheredant non includuntur in iura. decisio. 49. numero 10.

DECISIONVM.

§ Prohibens appellationem non extenditur ad emergentia & incidentia, sed restringitur ad decisoria liti, stricte enim interpretatur d. 17. nu. 10. & 15. extractions frumenti, includit etiam frum. d. 139. num. 6. contra numer. allegati, vel aliquo modo relinquit, restringitur ad alienationem que sit titulo singulari d. 114. nu. 11. ne cuius pro factis possit subdere, nō habet locum in fideiussione pro dote. dec. 164. numer. 5. xori de dote disponere ad primum filiorum, est correctiorum, odiosum, & penale. de 27. nu. 10. § Punitur turbationem ad soluendum centum, & restituendum possessionem non habet locum nisi in eo qui non solum turbauit, sed etiam spoliasset. d. 61. nu. 10. § Quo disponitur non possit fieri probationem nisi per scripturam, est validum. d. 43. nu. 1. § Quo legitima capiat in bonis patris viuientis pro delicto filij, intelligitur, quando alius non extat, qui rationabiliter succedat, quia filius. d. 34. numer. 4. filij delinquentis capi possit pater viuens, est rigorosum, ad diuini, non laudabile, ideo debet restringi quantum fieri potest. d. ea. nu. 7. § Quo liber mercatoris creditur, & videtur. d. 312. nu. 3. § Quid pater teneatur pro filio, est odiosum, & restringendum. d. 49. nu. 11. soluere legitimam pro condemnatione filij, procedi potius de absoluta potestate, quam de iure. d. 167. 16. § Quid viginti annis lapsis creditoris petentes suum creditum non audiuntur, est seruandum, licet debitor sit in mala fide. d. 158. nu. 1. & contra num. 6. & seq. § Recipit interpretationem a iure communis, si reddat superfluum, vel modicum operetur. d. 36. nu. 19. d. 49. nu. 3. possit a iure communis. d. 178. 16. § Restringens probationem contrarius ad instrumentum, est odiosum, ideo stricte intelligendum, nec extra suos terminos trabendum. d. 43. nu. 4. § Si aliquid vni puniat, intelligitur etiam de vi impropre, propter naturam conditionis adiuncte. dec. 148. numer. 13. § Si annuul probationem que non fit per instrumentum, non habet locum quo ad contractus de quibus non consequitur fieri instrumentum. d. 377. nu. 10. § Si concedat executionem instrumentis, intelligitur solum de liquidis, & non habet locum dum instrumentum liquidatur, sed tantum postquam est pronuntiata, instrumentum esse liquidum. dec. 107. numero 5. & 9. § Sic est interpretandum semper, ne intreat ad sapientibus reprehendi. d. 41. nu. 1. § Superfluum non dicitur quod tollit ambiguitatem. d. 197. nu. 10. § Tollens iuramentum calumniam non est validum, quia iuramentum calumnie est de iure naturali & diuino. d. 18. nu. 8. & 9. § Vitium derogat antiquiori. de 43. nu. 1.

Silium particularis notarij est attendendum. d. 213. nu. 3.

Stipulari, alteri potest, quando verba promissoria & executoria diriguntur in personam stipulatoris, quia tunc, licet utilitas contractus ad tertium pertineat, actio & obligatio stipulatori acquiritur, qui tamen cogitur actiōnem cedere illi pro quo est stipularis. dec. 226. nu. 11. § In dubio, pater videtur filius, non vni hereditas. dec. 312. numer. 7. Legatario heres non potest, nec testator. dec. 149. nu. 9. nu. 11. § Pro alio, & nomine alterius

idem importat. d. 119. num. 11. § Quis alteri potest ratone sui interesse. dec. 264. nu. 23. super re que erat stipularis, vel et debita, quia ille, pro quo sit stipulatio, videtur constitutus procurator. d. 149. nu. 11. § Videtur in cuius nomine est stipulatio, secuta tamen prius cessio. d. 229. nu. 15. § Stipulatio facta, a patre sibi & filio, intelligitur ordine successu, siue filius sit in potestate, siue non, & siue res sit filij natura transitoria ad heredes, siue nō. dec. 312. numer. 44. § In ultima voluntate, sortitur naturam vltimæ voluntatis, quo ad transmissionem, secuta, quo ad probationem. dec. 149. numero 4. & 15. § Pro filijs nascituris, intelligitur facta tamquam hereditas, & successibus. dec. 312. numer. 41. § Pro hereditibus masculis, licet restringatur ad descendentes, illi tamen debent esse heredes. dec. 312. numer. 77.

Stipulatio, licet de consuetudine soleat in instrumento apponi, si tamen contrahens ignorat consuetudinem, non potest suppleri per notarium. d. 231. nu. 1. § Novatij pro eo qui prestatur natusciturus iustitiam. d. 121. 4. § Pater pro filijs nascituris, valet. dec. ea. nu. 3. vbi non est conformis stipulationi factæ pro se, tunc filij admittuntur, etiam si non sint patris heredes. d. ead. nu. 11. Vni hereditibus, includit etiam heredes extraneos. d. ead. nu. 31. § Poni solet per notarios in quocumque contractu. dec. 113. numer. 7. § Præsumitur, licet non legatur in instrumento. d. ead. nu. 14. § Rati differe a stipulatione duplex, & qui non potest agere ex hac, non prohibetur petere ex illa. d. 108. nu. 13. § Translati ad heredes, siue de eis sit facta mentio, siue non. dec. 113. nu. 37. § Violatur, quando interrogatio est pura, & responsio condicionalis, vel in diem. dec. 101. nu. 4.

Stipulatione, notarij, quæritur ius ei pro quo est sit positum, etiam sine cessio. d. 229. 17. § Vnius non acquiritur ius alteri, nec ex ea agere potest. dec. 209. nu. 11.

Stellionatus crimine punitur qui emit proprio nomine quod alieno emendat susceperat. dec. 101. nu. 1.

Suppli poena puniri potest retinens concubinam. 913.

Supplum excusatur eo vtilitatem vitæ mulieris, sed non adulterium. 149. 7.

Subditus efficitur quis ex quali contractu. 17. § Extra territorium non ligatur statuto circa respicientia decisionem. d. 197. nu. 1. § In territorio contrahens, sed in loco exempto, non ligatur statuto circa respicientia decisionem. d. ead. nu. 3. § Potest ligari expresse a statuto, etiam si contraheret extra territorium. dec. ead. nu. 9.

§ Qui contrahit extra territorium, ligatur statuto fauorabili, nisi cum non subdito contrahat. d. ead. nu. 7. § Qui extra territorium contrahit, videtur ad facere re claudat statuti dispositionem. d. ead. nu. 8. § Vi statuto ligetur, non sufficit quod sit subditus, nisi etiam sit in territorio. d. ead. nu. 4.

Subiecta talia sunt qualia prædicta demonstrant. d. 149. nu. 18. d. 130. de 316. quæ est confirmatio. 39.

Subseculum cenetur in dubio concessum sub eadem forma que vasallus tenebat feudum. 216. quæ est confirmatio. 31.

Subiuncti sub certis pactis, in reliquis dicitur liber. d. 174. 31.

Subornatio vbi subest aliqua suspicio,

index attendere debet, ne recipiantur testes. d. 116. nu. 9.

Subreptio vitiosus iure rescipit gratia. d. 307. num. 17.

Subrogatorum regula procedit etiam in secundis. d. 78. 38.

Subrogatum super naturam eius in cuius locum subrogatur. dec. 119. num. 4. d. 31. num. 9. d. 308. nu. 4.

Subscribens consensit videtur. dec. 137. nu. 1. § Instrumentum alicui tamquam testis, vel iuratus sibi non præiudicat, & idem est in quocumque consensum præstatum ratione sui officij. d. 153. nu. 17. § Videtur scripsisse emenda contenta in scriptura subscripta. d. 261. num. 16.

Subscriptio in preiusta scriptura requiritur ad remouendum omnem suspitionem que possit cadere super illa scriptura. dec. 137. 1. § Vbi requiritur pro forma, siquidem eam non supplet. d. ead. nu. 4.

Substantia subtilia tolluntur etiam accidentia que sine ea stare non possunt. d. 112. nu. 18. § Vel forma substantialis dicitur quicquid accedit venditioni ante contractum perfectum, quando vero accedit, aut substantiat dicitur accessorium & accidentale. dec. 114. num. 13.

Substantialia contractus vltro citroque obligatorij non possunt committi in voluntatem vnius ex contrahentibus. d. 114. nu. 1.

Substitutio, est verbum commune. d. 377. nu. 13.

Substitutio compendiosa, continet vulgarem. d. 377. nu. 14. d. 144. nu. 8.

§ Dicitur quando habet tractum temporis, & præsertim quando fit mentio mortis decedentis. d. 144. nu. 7. § Est tamen tempore fideicommissaria quando mater est in modis. dec. 157. nu. 14.

§ Facta per verbum commune continet vulgarem. d. 179. 9.

Substitutio, extenditur de vno casu ad alium, ex tacta & præsumpta mente testatoris. d. 128. 7. § Facta alicui in rem natura non existit extrinsecus ad casum quo ille superuixeret, & in pupillari etiam decedente. 37. 11. § Si existat præstiter, extenditur ad casum quando non fuit præstiter, sed decedat sine filiis. d. ea. 19. Sub nomine heredis, intelligitur in casu quo sit heres, d. 31. 5. Casu quo nascatur posthumus, qui non sit heres, non verificatur quod posthumus non est natus. dec. 37. nu. 4. casu quo non reperitur masculi, locum habet etiam si extaret, sed sine incapax. dec. ead. nu. 14. de posthumo decedente in pupillari etiam, locum habet eo quoque non natus. d. ea. nu. 27. decedente post mortem locum habet si ille vni testatore decedat. ibid. nu. 32. decedente sine filiis, fortasse efficitur si ille sit spurus & incapax hereditatis. ibid. nu. 21. filii nasciturus, non extenditur ad non notatus. d. ea. nu. 5. filio, si vni testatore mortuo, etiam si sit spurus & incapax testatoris. d. ea. nu. 1. penam eius qui petere recusat dispositioni a iure improbat, est nulli. 7. 11. vnum casum, extenditur ad alium oppositum, nemad diuersum. d. 36. nu. 8. d. 107. propter alternatiuam, intelligitur in casum vulgaris, ut si iure ordinis prima parte affirmatiue expret secundam. 319. 3. per verbum directum continet pupillarem, licet sit cōpendiosa. dec. 107. 1. vni. 7.

Posthumus qui nascitur vno testatore non extenditur ad eum qui natus est illo iam mortuo. dec. 107. nu. 14.

INDEX

pupillo est dicitur. d. 177. n. 6. sub conditione, si decedat sine filio, est comprehendit, licet non continet dictionem, quam locumque. 17. 8. si omnes defecerint, & decederent, quando nulli nati sunt. d. ca. n. 6. si Titius viuo testator decessit, loci habet filie superiorem testatoris, sed decedat hereditas non adita. d. ca. n. 12. voluntaria, si licet sit comprehensio, non continet vulgarem. d. ca. n. 1. sub pluribus conditionibus, non habet locum nisi omnes verificentur. 118. 4. Si fieri possit æque in contrariis, sicut in ultima voluntate. dec. 144. 6. in tutela, sicut in hereditate. 107. 9. Impeditur accessendi. 152. 13. In iunilis & quæ non habuit effectum, tollit ius accessendi. d. ca. n. 19. Non extenditur de causa ad causam, præsertim si conditio sit voluntaria. 84. 3. De persona ad personam. 319. n. 2. de vocatione ad alium, quando desit vel repugnet voluntas testatoris. d. 228. 8. Præcedens vbi desit, evanescit omnes sequentes quæ à prima dependent. 144. 13. Prima vbi desit, tunc bonæ remanent penes grauatum cum onere restituendi scilicet substituto, præsertim si secunda substitutio sit vulgaris. d. ca. n. 5. Pupillaris contenta in comprehensio, excludit matrem etiam à legitimis. d. 175. numer. 2. Quando est restricta per verba, tunc & eo casu, non sit extensio. d. 37. n. 6. Si desit, bona remanent penes heredem cum onere restitutionis. 169. 3. Substituto vulgaris, comprehendit causam impotentem scilicet ex errore testatoris, quando testator errat in qualitatibus, & circumstantiis, scilicet, si error versetur circa substantialem, & circa finale causam dispositionis. 118. 16. Si contenta in comprehensio dicitur expressa verbis generalibus, dec. 37. n. 11. Extenditur de vno casu ad alium similem, contra 50. in. consil. 76. vol. 3. de. ca. n. 17. Facta in vnum causum non extenditur ad alium quem testator igitur abbat. 228. 6. Si habet locum si institutus decedat viuo testatore. dec. 131. n. 10. siue heres nolit, siue non possit succedere. dec. 118. n. 2. Si in comprehensio contenta verificatur quomodocunque, institutus non possit esse heres. dec. 37. n. 37. Limitata & facta per dictiones, tunc & eo casu non extenditur de casu ad causum. d. 207. 17. Si non comprehendit causam impotentem, vbi testator verificauit non vocat substitutum in eum causum. dec. 218. n. 9. Substitutionis extendi de casu ad causum ob fauorem vltimæ voluntatis, intelligitur quando concurrat voluntas testatoris, scilicet, si desit. d. 228. n. 14. Substitutioni vulgaris est locus, & ex quoque causa hæres succedere non possit, & etiam quando defectus est in ipso testatore errante. d. ca. n. 10. Substitutus omnibus sequentibus non est locus quando non erit conditio primæ substitutioni adiecta. dec. 144. n. 14. Substitutionis, extensio fit de casu ad causum, etiam quando virtus est in ipso testamento. dec. 128. n. 35. Vulgaris contenta in comprehensio idem est iudicium ac si fuisset facta de per se. d. 37. n. 37. Substitutus, dicitur habere à testatore locum, & grauato. 8. 24. Excluditur à persona quæ possit admitti per ius accessendi. cum dec. 144. n. 1. Filio

morienti in matre pupillari, succedit, quando scito matris prægnantis vultu natus est. dec. 37. numer. 20. Filio natus, si decessit in pupillari ætate, admittitur si filius ille non nascatur. ca. numero 18. Non potest agere ad penam, nisi secuta de claratoria, quod hæres incidit in penam. 194. 20. Potest agere ad priuationem, licet non sit secuta sententia declaratoria super priuatione, quia potest ferri lite pendente. 194. 36. Pupillaris potest fideicommissio grauari, quia videtur ei data hereditas quæ poterat adiri. 272. 10. Vulgaris admittitur quando portio est caduca, & non est locus iuri accessendi. 152. 1. Succedens ab intestato dicitur habere titulum à lege, non à defuncto. 272. n. 4. Ex iudicio sententia tenetur stare colono. 199. 6. Succedentes ab intestato dicuntur habere bona ex iura voluntate defuncti. 272. 9. Successor ab intestato deferretur à lege. d. ca. n. 3. Successione exclusus intelligitur etiam exclusus à tutela. 40. 3. Successioni ab intestato locus non est, donec adin potest hereditas ex testamento. 307. 21. Successionis causa prima est filiorum. 167. 8. Successor ex iudicio sententia non tenetur stare colono, si sententia sit facta in fraudem. 199. 27. d. 40. numer. 11. In beneficio, recipiendo pensionem videtur consentire locatori pro anno, pro quo recepit pensionem. 144. 2. Si ratificat locationem factam ab antecessore, obicitur id facere pro primo anno, non pro omnibus sequentibus. 265. numer. 16. In feudo & in maiori, ac uti iuratur, præcedit dec. 155. numer. 3. Necessarius dicitur cuiusque acquirit ius ex iudicio sententia. 40. n. 3. Si dicitur in quem cogitur quia dominum transferre. dec. 126. n. 14. Tenetur stare colono. 40. n. 2. Non tenetur feruare contractus præcessores, quando successio fit per electionem. d. 326. quæ est consil. n. 8. Si stare colono quando succedit per priuationem & extinctionem iuris quod locum competit. 40. 9. Stare locatori facta per præcedentem qui non habebat ius plenum. d. 326. quæ est consil. n. 78. Principatus tenetur feruare contractum antecessoris. d. 326. quæ est consil. n. 5. Qui alius cogitur stare colono, non tenetur vbi locatio est facta in fraude. d. 372. 9. Singularis, in quem non transit plenum ius venditoris, sed limitatum, tenetur stare colono. dec. 225. 18. Non conuenitur actione personali, etiam si obligatio fit contracta habito respectu ad rem. 304. 16. Non tenetur stare colono. d. 40. numer. 4. d. 172. 1. Partitio. dec. 32. 11. Potest colonus expellere, licet ex lege emerit, non posset expellere, sed tenebitur erga venditorem ad omne id ad quod ipse tenetur colono. 264. n. 4. Potest expellere colonum partitum. d. 265. 13. Rem acquiritur quam scit esse locatam, tenetur stare colono. d. 172. n. 5. Si tenet rem esse locatam, tenetur stare colono, quia venditor censetur solum vendere ius quod habet. 265. 28. Si cur non tenetur stare colono, sic ut colonus, re per dominum alienatum cogitur perferuare in locatione, quia contractus non debet eludicari. d. 152.

9. Tenetur stare colono, pro anno iam inchoato, & pro quo est facta impensa necessaria, vel maior pars, & contra etiam colonus tenetur perferuare pro toto illo anno. dec. ca. n. 12. pro toto quinquennio, quando res sui natura redditus, quando res singulorum quinquennio, quia tunc quinquennium habetur pro vno anno. d. ca. n. 13. quando ea lege emittit. 264. n. 18. vbi dicitur et si fuerint reseruatæ pensiones. dec. ca. n. 16. Superfluitas, est fugienda & capi non debet intellectus per quem incidamus in superfluitatem. d. 276. n. 4. Est coloranda, ne propter statum qui indebit damnum patitur. d. 36. n. 10. Superfluum nihil debet esse in contrariis. d. 320. n. 9. Non dicitur statum quod tollit ambiguitatem. d. 391. n. 10. Verbum, & sine effectu operandi non debet esse in contrariis. d. 321. numer. 15. Superioris preces fidei importat iussum decem. 326. quæ est consil. n. 67. Supplicatio admittitur, vel querela, vbi est prohibita appellatio. d. 36. n. 21. Non conceditur, quando prohibetur appellatio, ob lites abbreviandas. d. ca. n. 23. Suspensio, casum, tenetur etiam de insolito dec. 326. quæ est consil. n. 4. In se casum fortunatum, non tenetur de eo qui culpa locatoris euenit. dec. ca. n. 6. Suspicio alieuius mali euentus idem operatur ac si casus accidisset. dec. 135. n. 2. Falsitatis iurargit cetera non producentem testes, quos producere possunt. d. 326. quæ est consil. n. 92. Quæ contra dominum viget, militat etiam in omnibus de eius familia. d. 41. n. 9. Viura non cadit in obligationibus factis. 359. n. 11. Suspicionem fraudis, vide super. Fraudis suspitionem.

T

Accens in praedialibus contradicere videtur, præsertim vbi contradicere non potuisset adum impedire. d. 99. n. 3. Licet consentire non videatur, tamen si cum tacuitur concurret aliquis actus positus, inducitur consensus. dec. 199. n. 10. Non dicitur consentire, quando contradicendo actum impedire non poterat. d. 94. n. 31. Pro contradicente habetur vbi agitur de iure praedialio. d. 302. numer. 4. Quod habetur pro consensu quæ agitur de iure praedialio, est speciale. d. ca. n. 5. Sibi non prædicat, quia scit ius suum durare. d. ca. n. 10. Sibi prædicat in rebus. d. ca. n. 1. Taciti & expressi est eadem virtus. dec. 245. n. 3. Tacuitur, & patencia ius non prædicat, qui scit ius suum durare. d. 262. n. 36. Habetur pro consensu, quando cum ea conuenit aliquis actus positus. d. 39. n. 5. Non prædicat vbi qui contradicendo vocat expressum non potuisset actum impedire. d. 100. n. 8. Tacuitur quis præsumitur, quia scit ius suum durare, non alia ratione. d. 262. n. 37. Tale non est poenitit quod est tale sub conditione. d. 382. 4. Tazario fructuum fieri potest per iudicem. d. 282. n. 37. Intelle est in malis & vitiis. d. 259. n. 4. Tactum.

DECISION V M.

Taxatus, excludit omnes casus præter exceptos, & continet negotiationem quo ad alios, dec. 109. a. 1. numer. 19.

¶ Excludit omnia præter expressa, de. 19. a. 1. 10. ¶ Non excludit casus qui in effectu conveniunt, 176. 17.

Tempora contra sua regulariter, dec. 109. a. 7.

Temporalia ad agenda, sunt perpetua quo ad expensum, dec. 64. num. 35. dec. 177. num. 17.

Tempore eodem censetur factum, quod continetur in eadem scriptura, d. 38. n. 27.

Temporis cursus facit præsumere substantiam actus quando alia concurrat, d. 131. num. 30. Sufficit ad præsumendum solemnitate, quæ ad iur. probationem requirit scripturam, quando alia concurrunt, numero 17. ¶ Diverfitas non impedit contextum, sicut identitas eam non inducit, d. 131. 13.

¶ Futuri tractus non pertinet ad iudicem, 110. 5. ¶ Lapsum videtur remittere dominus qui tempus recipit vasillum, d. 189. a. 1. ¶ Lapsus continet tacitam renunciationem, d. ead. n. 8. habet vim renunciationis, d. 106. nu. 17. ¶ Limitari vis est, vi continet post tempus contrariam dispositionem, d. 27. nu. 3. dec. 107. nu. 8. d. 144. num. 11. ¶ Longinquitas non sufficit ad præsumendum solemnitatem, quæ ad iur. probationem exigit scripturam, d. 231. num. 7. sufficit ad præsumendum solemnitatem, quæ requiritur ad validitatem actus, dec. ead. nu. 16. ¶ Non habetur ratio in creditoribus solam actionem personalem habentibus, de. 56. nu. 7. ¶ Rata tunc attenditur in remissionis facta, quando concurrunt æqualitas temporis, & proportio commodi alius, fecus, dec. 316. que est conf. a. 1. ¶ Totius restitui conceditur quando impedimentum certi temporis absit, commoditate temporis temporis, d. ead. nu. 10.

Tempus assignatum in dubio debet esse completum, d. 178. nu. 11. ¶ Certum & præcisiu, vbi est fundamentum aliquid, probari debet, dec. 75. 10. vbi est præsumptum non dicitur quis in mora, nisi lapsu tempore, dec. 316. que est conf. numero. 77. ¶ Computum sufficit computari de momento ad momentum, quando factum est compromissum per tot dies proxime secutos, vel intra tot dies immediate secutos, dec. 103. nu. 10. currit ante acceptationem, quando est præfixus terminus ad certum diem, d. ead. num. 13. Computari de momento ad momentum, quando adiunt dictiones, abhuc, vel hinc. Et quando terminus datus est tot diebus proxime secutos, dec. 109. num. 5. ¶ Conventionaliter currit impeditur, dec. 113. nu. 17. ¶ Dispositiones qui non servat, dicitur non servare ipsam, d. 17. num. 1. ¶ In compromissis & in præscriptis computatur de momento ad momentum, dec. ead. num. 8.

¶ Limitatum continet contrariam dispositionem post tempus dec. ead. n. 1. ¶ Litis dantis accedit ad commodum domini agentis ad caducitatem, vi periculis beneum, quod tempore iustitiae iudicij non erat lapsus, dec. 44. nu. 1. ¶ Omne in dubio currit de momento ad momentum, d. 139. nu. 1. ¶ Prorogatum est sustinematur cuius est primum, de. 316. que est conf. nu. 76. ¶ Retrahendi non est lite pendente, 1307. n. 12.

Tentus alicui data sine ordine iudiciali

non est confirmanda, dec. 46. num. 3.

¶ Data nullius non revocatur vbi adest hypothesi, d. ead. nu. 15.

Tentum datur mulier posse confirmari, tenentur aliqui, dec. ead. num. 13. ¶ In primo decreto ob conrumaciam aduersario concessum qui vult revocare, cogitur subire, dec. 176. n. 10.

Terminus debitori statueret ad parandam pecuniam, iudici arbitrium, dec. 114. nu. 10.

Terminus allegari potest, quando est ipso iure exclusio intentionis agentis, d. 108. num. 15. ¶ Potest allegari a possessore, d. 14. n. 19. ¶ Potest opponi, quando opponitur interelli, & ubi prodest, d. ead. nu. 10.

Tertius agere non potest ex pacta reservatione facto inter alios, dec. 124. nu. 6. ¶ Comparatur prosequitur liti in casu in quo repe. nu. 6. 6. nu. 6. d. 127. 6. ¶ Non dicitur qui causam habet a contrahente, d. 173. num. 17. qui succedit in locum illius ad cuius favorem est adhibitus consensus, sed habetur pro eodem cum illo, d. 163. num. 9. ¶ Non potest allegare nullitatem, dec. 108. nu. 1. opponere caducitatem emphiteutæ ob alienationem, vel ob non solum canonem, sed solum dominum, d. 108. num. 5. ¶ Possessor conueniens pro censu non potest opponere ex cussione, d. 33. nu. 15. ¶ Possessor potest conueniri quando bona sunt obligata accedente consensu, de. 173. nu. 29. ¶ Quando possit allegare nullitatem, d. 108. 10.

Testamentum approbatum, facta in præsentia legatarii transiit in vim pacti, dec. 132. nu. 14. ¶ Facta per filium prodest omnibus, etiam abentibus, d. ead. nu. 1. per heredem instantem viro ex legataris, non prodest aliis abentibus, d. ead. nu. 13. Prodest etiam abentibus quando tendit ad declarandum voluntatem approbantis, fecus quando principaliter tendit ad se obligandum, num tunc requiritur presentia eius cui acquiritur, d. ead. nu. 11.

Testamentum executoris iussu bona distribuere in vias pios, potest impendere in vias pauperum, & in finibus cord. d. 25. nu. 10. ¶ Pars vera aliam declarat, d. 110. nu. 10. ¶ Publicio licet non foret necessaria, tamen quando testator voluit illam adhiberi, actus aliter factus non valet, d. 191. num. 12. ¶ Tempus attenditur in colligenda testatoris voluntate, d. 66. n. 11.

Testamente revocato censetur revocata omnia in eo contenta, dec. 117. nu. 9.

Testamentum approbans simpliciter sibi non præiudicat, dec. 103. nu. 18.

¶ Conditum a banno tempore bannis non reconducitur, d. 10. restitutor, dec. 298. nu. 30. ¶ Debet carere omni suspicione, quando quis vult pascere privilegio scripturæ huiusmodi concessæ, sed si vult viam ordinariam agere, potest scripturæ in aliquo suspectæ falsæ & veritatem imponere ex aliis probationibus, d. 184. nu. 17. ¶ Episcopi vel clerici non intelligitur secundum statutum, sed secundum ius commune, d. 95. nu. 11. ¶ Executionem non habet paratam, si in sui forma visibili aliquid vitium patitur, neque tunc potest iurari ex aliquo ad iudicium, dec. 107. nu. 2. ¶ Extare si quis fuerit certificatus, licet non appareat ei fuisse expressa singula contenta in testamento, tamen ex omnia scire præsumitur, d. 165. nu. 45. ¶ Factum in loco

extempto, puta in monasterio, non exigit solemnitatem statuti, d. 119. num. 18. ¶ Imperfectum, dicitur ratione voluntatis, post scriptam a notario dispositionem, testator publicationem distulit in aliud tempus, d. 392. num. 17. Non sufficitur quo ad legata pia, si pia causa non sit instituta, ibid. num. 13. Si fuerit ratione voluntatis, non sufficitur quo ad legata, sed facit piam causam, nec liberorum, ibid. nu. 15. ¶ In aliis parte suspectum licet veritas adiuverit, non tamen habet paratam executionem, d. 17. num. 13. ¶ In quo filius tamquam extraneus instituitur, nullum est dec. 395. numer. 6. ¶ In quo sunt instituti heredes extranei, reuocatur, si testator coram quinque testibus reuocet illud, dicens, si velle decedere interstatum, dec. 128. n. 11. Non consolidatur per approbationem filij præteriti, quæ testator ignorabat habere, dec. 101. n. 10. Nullum, nullitate concedente priuam vitiatatem, simpliciter approbatione sustinetur, fecus si nullitas pronuncietur ex causa publice vt litatur, d. 33. nu. 13. ¶ Ob preteritionem filij, consolidatur ex sola ipsius approbatione, d. 33. num. 2. ¶ Ob solemnitate defectum, non validatur simpliciter extradiuidualis approbatione facta abentibus legatariis, d. ead. nu. 10. ¶ Per approbationem heredis non confirmatur nec per sententiam iudicis, nec per litem etiam approbationem, d. ead. n. 15. ¶ Per approbationem in vim pacti sustinetur, quando interuent ambigunt pactum simulacrum consensus, d. ead. nu. 11.

¶ Ratione publice vitiatatis, non potest pactum consensus confirmari, d. ead. num. 14.

Testamentum, primum censetur repetitum in secundo, & habetur pro vitio, quando testator disposuit quod primum testamentum secutus, de. 38. nu. 17. ¶ Recipit suam perfectionem ab vitio puncto, seu syllaba, conclusus, d. 192. 16. ¶ Reuocatur, si testator coram septem testibus dicat, se reuocare illud, quia vult decedere interstatum, d. 118. nu. 1. ¶ Sufficitur, licet filius fuerit tamquam extraneus institutus, si heres non neget cum esse filium, sed contendant testamentum valere, d. 193. num. 4. ¶ Vbi ex forma statuti fieri potest coram duobus testibus, potest etiam coram duobus testibus reuocari, d. 183. 13. Testari quis potest, cum sit alieni bonis, 93. 17. Testator, beneficium inuentarii heredi prohibere potest, dec. 30. nu. 13.

¶ Dando secundo loco tutorem filio, non videtur reuocare primum quem dederat, 38. 11. ¶ Debita omnia sua ita manifestat, intelligitur de validis, & effectibus, non de invalidis, dec. 159. numer. 13. ¶ Non potest facere quod futurum legis habentem locum in suo testamento, d. 41. nu. 18. & 19. remittere usufructum suum filie abentis de vincto, & fructibus arbitrio boni viri, d. 109. num. 1. ¶ Non videtur in generali institutione includere bona emphiteutica, 11. 9.

Testator, potest disponere de rebus heredis, sicut de propriis, dec. 30. n. 10.

¶ Disponere quod primum testamentum fecerit, 38. 17. ¶ Facere quicquid vult in eis que ab eius voluntate dependent, dec. 194. num. 16. ¶ Gravare heredem vi fideiuberis pro usufructuario, d. 309. 1. ¶ Mandare, ut bona sint pro legatis obligata, dec. 18. numer. 2. d. 44. num. 13. ¶ Moveri, & in dubio

INDEX

præsumitur motus ex duplice causa ad prohibendum alienationem. decis. 318. numer. 17. ¶ Ordinare, quod in restitutione fideicommissi veniant etiam ea que sunt percipienda post aditam hæreditatem, ut fructus bonorum hæreditatorum. 15. 14. ¶ Prohibere ius accrescendi in legatis, & fideicommissis. decis. 312. numer. 6. ¶ Rebus suis legem quam vult imponere. decis. 61. numero 6. ¶ Rem hæredis relinquere non minus quam propriam. decis. 11. numer. 4. ¶ Sepulchrum pro hærede & pro legatario. 149. 11. Testator, qui aliquid omittit, quod exprimeretur poterat, consilio omisit censetur. 33. 4. ¶ Qui, cum potest, non mutat testamentum, præsumitur velle deedere in eadem voluntate. 14. 9. ¶ Qui masculos sapies vocat, illi potestatem est indifferenter locutus, censetur etiam de eis sensisse. decis. 110. 12. ¶ Si centum legat viro daretur, videtur etiam dotem legare. decis. 185. nu. 10. ¶ Si fecit a notario explicari voluntatem suam in cedula, quam tamen non curavit publicari, tunc illa dicitur valida dispositio, quo ad causas pias, quia de cetero sola publicatio, quæ est solemnitas iuris civilis non necessaria in dispositione que fit ad piam causam. 252. numer. 3. ¶ Si in testamentum donet fundum prædicti & recipiat, erit legatum, non donatio. 149. 8. ¶ Si iussit testamentum velle omni meliori modo, saluatur testamentum a vicio præteritionis, quando legatum est factum per verbum, relinquo, vel per a. ¶ Si verbum commune. d. 191. nu. 10. ¶ Si mandata de pecunia vel mercibus erant immobilia, tunc de illis dicitur iudicatum quod de illis bonis immobilibus hæreditatis. 15. 11. ¶ Si mandet testamento provideri uxori sua ab hærede, intelligi debet de vestibus viduæ convenientibus. decis. 10. 3. ¶ Si post scriptum testamenti substatiam & dicat, iuxta eas non facit ad prædictum donum, non per hoc testamentum dicitur imperfectum, & notarius, qui tale testamentum au levavit in publicam formam, non potest puniri de falso. decis. 191. numer. 6. ¶ Si vocat maiorem filiorum, venit in, qui atque, non qui scientia, aut doctrina maior est. decis. 303. numer. 3. ¶ Si uxori lectum legatum, non censetur legale culturas de fructu, etiam si uxorem tractari eo modo quo ipse cum tractabat. decis. 150. numer. 2. cum declaratione. nu. 10. ¶ Vbi dicit velle reformare primum testamentum, tunc, quicquid in primo continetur censetur repetitum in secundo, quando in secundo non reperitur expresse revocatum. d. 38. a. 16. ¶ Vbi, & alio legatario, ad eum, plus reliquitur, & pater suus mihi soluitur quod debet, legatarius succedat patri mortuo, & videtur testator illi reliquisse liberationem. dec. 185. nu. 33. ¶ Valere relinque, si solum ius quod habet in re, est tale ius sine morte periturum. d. 11. nu. 10. alij agnati morte. numer. 12. ¶ Valere solum legare & relinquere ius quod habet, etiam si illud ius est tempore perituum. dec. 99. numer. 18. Testatore, contractum facere voluisse in dubio non præsumitur. d. 149. numer. 7. ¶ Voluisse non sufficit, nisi etiam disposuerit. d. 138. nu. 4. Ratio assignatur. nu. 15. Testatoris, confessio de debito sufficit in vim legatarii, licet nulla extet verba dispositiva. decis. 150. numer. 2.

¶ Confessio debitorum non probat, sed sufficit in vim legatarii. ead. num. 1. ¶ Dispositio, habetur pro facta, quando testator disposuisset si fuisset interrogatus. dec. 107. numer. 11. Habetur pro lege in licitis & iustis, secus in illicitis. d. 101. 5. ¶ Non potest facere, quin leges locum habeant in suo testamento. d. 61. nu. 19. ¶ Non potest tollere aut mutare introducta favore publicæ utilitatis. ead. num. 24. ¶ Quod hæres non possit opponere exceptionem non numerata pecunie, valet. d. 30. nu. 24. ¶ Vim legis habet in ius, & ab eius potestate & voluntate dependet. 61. 30. Testatoris, dispositionem imperfectam, etiam ratione voluntatis, quo ad pias causas valere, tenemus multi. d. 292. numer. 5. ¶ Licet irati, præceptum est servandum. de. 41. 11. ¶ Patrimonium fit vnum & idem cum patrimonio heredis per aditionem. d. 110. nu. 10. ¶ Preteritionis non sufficit ad mutandum ea que in solemniter testamento continentur, sed requiritur dispositio æque solemnitas. 118. 9. ¶ Præceptum contra legem dispositionem quandoque valet, remissive. 30. 15. Valet quod non capiat quis uxorem de tali ciuitate, vel de tali familia, vel de tali mensura. ead. numer. 19. ¶ Quod pro usufructuario admittatur hæres non idoneus, præceptum non valet. d. 109. 6. ¶ Verbo a notario, in scriptis l. i. i. i. sermone redacta, intelligi debent civiliter, & secundum iuris intellectum. 303. 6. ¶ Intelliguntur iurum consuetudinem loci originis ipsius, vel vbi conuersus. 117. ¶ Sunt naturaliter, non civiliter intelligenda. 303. ¶ Voluntatis colligitur ex actu etiam in illo & in malis. dec. 151. 18. Colligitur ex visu intelligendi, loquendi, & vultu. de. 151. nu. 12. Declaratur ex illis que dixit ante testamentum. d. 14. nu. 6. & post. nu. 16. Non prout esse debuit, sed secundum suam opinionem. 41. nu. 10. Ex his colligitur que dicta vel facta sunt post testamentum. 14. 16. Ex totius testamenti contextu dignoscitur. 110. 11. In fideicommissis primum locum obtinet. d. ead. 13. Lex est, & potest quibuscumque legibus contravenire, nisi sint iure forma introductæ. 149. 11. Separat conditionem a pena. dec. 7. 12. Stare non debet in pendenti, nec pendere a voluntate gravati. d. 66. 11. Supple. vt infra. Voluntas testatoris. Testes, ad defensionem admittuntur in criminalibus publicis attestacionibus. 19. 3. ¶ Admittuntur, non obstante publicatione, super contrariis capitulis ad confirmandum dicta priorum, quando allegatur falsitas testium aduersariorum. decis. 116. numero 4. ¶ De auditu vbi recipiuntur, tunc, vt probatio sufficit, duodecim requisiti concurrere debent, & quorum vno deficiente nullam fidem faciunt, & remittit. d. 145. nu. 3. ¶ De vniuersitate probatæ, quando cum alijs alijs producantur qui non sunt de vniuersitate. decis. 136. numero 3. ¶ Duo ad plenam probationem requiruntur. 17. Sufficiunt vbi agitur de declarando testamentum. decis. 129. numer. 7. ¶ Inhabiles admittuntur, quando acta & habuit alij interesse non potuerunt. decis. 126. quæ est consilium. 91. ¶ Inter alios recepti & mortui, in alio iudicio non faciunt simplicem probationem, sed alicuius præiudicium. d. 102. a. contra nu. 2. ¶ Non admittuntur ad finem vt fiat instrumentum de contractu, quando extat statutum, quod contra-

ctus non possit probari nisi per instrumentum. 43. 2. ¶ Non obstante publicatione admittuntur ad confirmandum dicta priorum, siue agitur de probando idem indirecte, siue directe. d. 116. nu. 14. Possunt recipi ad confirmandum dicta priorum, quando parti nihil imputari potest, ut testes non produxerunt, talis factus. d. ead. 5. ¶ Novus prodece non potest illi, cuius procurator vel aduocatus, aut agens percontatus est dicta priorum testium. 133. 4. ¶ Quoties opinio vbi a falsitate requiritur, hæc qualitas est probanda. d. 130. 11. ¶ Possunt alij attestacionibus publicis produci, si simul producantur instrumentum, quia præsumptio instrumenti tollit præsumptionem subornationis. d. 133. nu. 13. ¶ Plures deponentes de auditu ab vna & eadem persona, habetur pro vno tantum teste. d. 110. 12. ¶ Probationem simplicem faciunt inter alios exanimi, si mortui sunt. d. 103. 2. ¶ Producent potest illis vti in vna parte, & in alia non. d. 16. nu. 5. ¶ Publicatione non obstante admittuntur ad probandum id super cuius contrario iure publicatur, seu dicitur attestacionibus. 45. 6. ¶ Publicatis attestacionibus in criminalibus non admittuntur ad defensionem instantiam partis sed solum ex iudicis officio. 150. 10. Recipi possunt ad repellendam infamiam. ead. nu. 1. ¶ Quoties requiritur ad probandum quamlibet vniuersam voluntatem. d. 149. nu. 1. ¶ Recepti inter alios an faciant licitem in probatione, iudicis arbitrio relinquitur. d. 103. nu. 11. ¶ Super contrariis capitulis non obstante publicatione admittuntur ad confirmandum dicta priorum, quando agitur de probando per indirectum, idem quod prius fuerat probatum. 116. 7. ¶ Super eisdem vel contrariis capitulis recipi non possunt publicatis attestacionibus. d. ead. 3. ¶ Tr. & requiritur in reuocatione testamenti, quod in eadem decisione. d. 118. 4. ¶ Tot sufficit necessarii ad probandum actum quod requiruntur pro solemnitate actus. 7. 12. Testi afferentis falsum dixisse nulla est fides adhibenda, etiam in casibus, in quibus alias solent admitti testes inhabiles. d. 112. 6. quæ est consilium. nu. 90. ¶ Deponenti contra se ipsum multum credunt. d. 107. 5. ¶ Iudici, vel notario aliquid afferenti in articulo mortis non magis creditur quam alio tempore. d. 135. nu. 15. ¶ Perituo fides non est adhibenda. d. ead. 10. Testibus inter eos concludentem non reddendum fidem adhibere potest iudex qui sola facta veritate inspecta iudicat. 107. 12. Testificari cogitur quis in iudicio multa indicata, & capitis pignoris. d. 150. 4. ¶ Procurator etiam iuvius cogitur contra eum pro quo procuratur. de. 21. nu. 11. Testamentum de auditu silem transfert onus probandi in aduersarium. d. 149. 10. Vbi agitur de consanguinitate & ad eam succedendi, non ex g. & omnia illi requisita posita per text. & doctorem cap. licet ex quadam de testib. num. 11. Testis adhibitus in instrumentum alienationis sibi non præiudicat in iure suo. 309. 7. Ante publicationem productus, potest examinari post eam, & postquam pars dicitur testificata. d. 133. nu. 11. ¶ Citatus dicitur sponte deponere, si cum habere privilegium non potest cogi non curant illud allegare. decis. 79. nu. 6. ¶ Coniunctur

DECISIONVM.

¶ Coniunctur de mendacio per depositionem quam ipse fecit in alia causa. d. 300. n. 9. ¶ Corruptus probat corruptum. 107. 6. ¶ De cuius honore vel vituperio tractatur, non plene probat. d. 131. n. 4. ¶ Deponens de rebus innotum non probat, nisi sit peritus. d. 137. n. 7. De verum non conuenit cum alio deponente de confessione, quia probatio est diuersa specie. 11. 10. Extra capitula, dicitur sine iuramento depofuisse. 10. n. 6. Per verba credit, potest contra producentem. d. 184. n. 19. ¶ Do iusticia non admittitur, quando est persona valde honesta, vel alia in dignitate constituta. d. 231. n. 15. ¶ Idemque non est de cuius honore, vel vituperio tractatur. d. 219. n. 2. ¶ Patet frangere dicens, qui sponte, vel ex odio deponit in causa capitali. contra iudicium cum reconciliatum. d. 79. n. 11. ¶ Peritiam in vno, nihil probat in reliquis. 16. 3. ¶ Qui ex aliqua causa non debuit recipi, non facit iudicium. d. 151. n. 8. ¶ Qui parit plures defectus, redditur in totum inhabilis, nec alius suppleri potest. d. 331. 11. ¶ Si dicit aliquem possidere aliquod territorium, non intelligitur de totius illo territorio vnum disponas, & potest aliud etiam cum ratione non, neutra depolitione probat. d. 316. quae est consil. 10. 9. ¶ Singulari non probat. d. 316. 41. ¶ Vbi contra producentem plene probat. d. 184. n. 18. d. 188. n. 10. 9. ¶ Vnus de confessione parte praesente facta semel probat. d. 11. n. 5. De promissionibus, alter de confessione promissionis parte praesente facta plene probat. d. ead. n. 3. De veritate, & de confessione extrajudiciali, quae semel probata, arguatur ad plenam probationem. d. ead. n. 4. Non possit probare contra quem semel probat. d. ead. n. 5. alteri est consil. 10. n. 25. Sufficit, vbi agitur, de subfinita, sed de qualitate. 16. 8. Testis depositio facta in vna causa facit fidem contra eundem in posentem in alia causa. d. 309. n. 8. ¶ Dicit contra iudicium dicto partis non creditur, neque causa licita est concordia. d. 316. quae est consil. 10. 9. ¶ Falsitas super vno articulo innotuit eius depositionem super alio articulo separato, praesentem quidam iurati deponere veritatem super tota causa. d. 124. 4. Vbi non est potest visum. d. 181. 19. ¶ In iudicio est indidendum. d. 11. n. 5. ¶ Officium iudicis publicum, vel quod publicis. 190. 3. ¶ Primo dicto statat quando est in fine de iudicio deponit. d. 175. n. 15. ¶ Primum dictum natum attenditur, non secundum. 107. 3. ¶ Prior depositio iudiciali iurata attenditur, non secunda extrajudiciali contraria. d. 316. quae est consil. 10. 9. Testium & instrumentorum par est virtus. 72. 6. ¶ Productio noua admittitur, vbi aequa laggeri non obstat publicatione. d. 173. n. 10. Noua non admittitur ad comprobandum dicta priorum, quando testes reprobatos fuerint publici, nisi allegetur falsitas in corruptione. d. 196. 3. Noua non admittitur, si pars persequens dicta testis viderit, led per iurisdicte d. 131. n. 9. ¶ Publicatio non obstat, quando quis possit testes reprobatos pariter aduerse reprobare, & simul confirmare dicta suorum testium, secus, si

velit reprobare testes probatorios aduersarii. 126. 3. ¶ Publicatio obstat, ne quis possit testes producere, quando potuit innotuit ex capitalis. d. ead. 4. vbi quid sit effectus agendum. d. ead. n. 6. cum remissione. Rite facta non innotuit nouum testium productione si pars non adicit testem. d. 151. n. 3. ¶ Publicatio non obstat, si admittitur noua productio, vbi acquies fugerit. 117. 10. ¶ Admittuntur testes super capitalis contrariis ad contrarium dicta priorum, quando allegatur falsitas testium aduersantium. d. 126. 4. ¶ Possunt recipi testes ad contrarium dicta priorum, quando parti nihil impugnat potest, cur testes non produxerit, alias iocus. d. ead. n. 5. Timoris vni nulla est habenda ratio. 183. 6. Testi duo in eadem persona concurrere non possunt. 51. 10. Titulo institutionis filius. sup. Institutionis titulo. Titulum non habere, vel eum habere qui nullus sit, paria sunt. d. 45. n. 17. Titulus, de alieni iud. met. cau. fac. quomodo procedat. d. 171. n. 1. ¶ Generis pro suo iussu ad praeribendum fructus, nec requiritur specialitas. 21. 6. ¶ Qui inducit bonam fidem quo ad fructum acquisitionem, quando redactur ad non titulum. d. 141. 22. ¶ Vbi per septem annos reducitur ad non titulum, tunc res cum fructibus restituitur. d. 167. n. 6. d. 171. n. 1. Totum appellatio pluri venit. d. 65. 1. ¶ Continetur appellatio reliquorum. d. ead. 4. ¶ Siue generale, siue integrale, siue vniuersale, inferat quilibet sui partem. 78. 11. ¶ Tractus, posterior, intenditur semper in filiatione. 191. 8. ¶ Secundus tollit primum, & dicta in primo non influunt in secundum. d. 191. 2. Tractus futuri temporis non perinet ad iudicem. 120. 5. Tracta non reputatur res quae fuit eadem. 171. 17. Translatio, censetur facta ex praecedenti causa. 114. 10. ¶ Conferitur fiducia executionem praecedentis causa. d. 298. n. 31. ¶ Praesumitur quidam empirio reperiatur in possessione. 114. 11. ¶ Rei operatio translationem dominij, licet contractus sit imperfectus. 198. 31. ¶ Simplex rei venditio non sufficit ad consequendum premium, sed debet venditor se liberat. d. 263. 8. Sororis naturam principalis contrahit. 305. 43. Transactio secuta res non dicitur amplius innotuit. 101. 12. ¶ Traditio rei fuit potest quae legi vult adicere. 173. 10. Traditio & solutio in vita testatoris sub conditione moratione legati, repeti potest, si testatorem permittit. 117. 10. Transactio, alij non prodest, & facta inter heredes non nocet legatariis. 131. 9. ¶ Concepti verbis generalibus extenditur ad incognita. d. 117. n. 11. ¶ De re quae erat dubia non valet. 176. 1. ¶ Generalis trahitur ad incognita. d. ead. n. 3. ¶ Et omnia comprehendit. d. 181. n. 1. ¶ Non sufficit, si partes fingant, & afferant extare litem, quae vere non sit. d. ead. n. 1. ¶ Non valet nisi vere subfuit, nec sufficit ad affirmari a peritus de. 135. 10. super eo quod non erat controuersum. d. ead. n. 9. ¶ Nulla est vbi non extet litis. 181. n. 10. ¶ Super contentis in testamento valet licet non sit dictum, viliis & perscriptis verbis testamentum, quando transigent habebat scientia testamenti. 181. 4. ¶ Vbi non valet, annullantur etiam omnes clausulae accessoriae in ea posita. d. 131. 18. ¶ Vel iudicium de re iam iudicata non valet, etiam si

sententia sit renunciarum, quando sententia est eadem. d. 181. 13. Transactio non implicat non licet redire ad primi actionem, sed iugendi re ad implementum. 164. n. 13. Transactio impugnat, eo quod nulla subfuit litis, non tenetur probare litem non extare, sed eius probandum sit, et ad eum qui vult transactionem iustificare. d. ead. n. 10. Transmissio, in lege procedat, vel ad voluntate tranfuentis. 138. n. 24. & 36. ¶ Fit quando superius hujus eo de cuius successione agitur. d. ead. n. 8. Haec dicit mater in de descendentes. 140. 2. ¶ Impeditur per conditionem potestatem. 138. 7. ¶ Non fit in iudicium. d. 140. n. 14. Non habet locum quodammodo in heredes & transmittentes. d. ead. n. 8. ¶ Procedit, licet extant fratres aut sorores transmittentes. d. ead. n. 47. Transmissio non est, quando ius transmittens non competat. 138. 10. Transmissum ius capiti ex hereditate transmittitur, non autem primi defuncti. d. 140. n. 16. & 18. Transmissio, filius ad herede portionem qui consequitur ex statuto excludente sorore. d. 138. n. 16. ¶ Pupillus hereditate cuiusque est ius extrinsecum. d. ead. n. 1. Transmittitur, hereditas. sup. hereditas non adita. vbi hereditas paterna. sup. hereditas patris etiam non adita. Lus declarum ex lege, vel statuto, licet non sit agnitus ad ead. n. 19. Trebellianica, non detrahitur de substitutione facta in contractu. d. 144. n. 3. ¶ Vbi non est expresse prohibitio, potest deduci per haereditatem qui testamentum approbat. d. 131. n. 25. Tristes euentus. sup. Euentus tristes regulariter. Turbare dicitur, qui ex re mea fructus percipit, vel impedit, ne possim ex fundo meo fructus percipere, vel alter trahit prohibet me vbi me ad. 194. n. 14. Turpitudinem suam, allegat et non potest quae. d. 181. n. 10. Nec tam allegata aulor. d. 196. n. 6. am. deest potest quae allegare. d. 180. n. 7. ¶ Non licet allegare. d. ead. n. 16. ¶ Potest quae allegare, quando factum est impossibile. d. 189. n. 14. Tutela, data alteri, matre non citata, est nulla, praesentem ipsa non existente in mora assumendi. d. ead. n. 6. 5. Dececi debet legitimo tutori. d. 207. n. 6. ¶ Desertur matri iure pietatis, non succedunt. 48. 10. Secundum ordinem succedendi, excepta matre, & alia. quae licet non succederent pupillo, praesentem tamen in tutela. 106. n. 7. ¶ Et causa non potest probari per testes, sed est necessaria scriptura. d. 131. n. 1. ¶ Matr non datur nisi remanet secundum nuptia. d. ead. n. 1. ¶ Repudiat filius, non quam reprobatur. d. ead. n. 10. Tutela renuntiare videtur mater, quae permittit liti tempus sibi a lege statutum ad assumendum tutelam. Et quae iussit ad secundam vena. d. 106. n. 6. & 18. Tutelam, filij quauis mater suscipere non cogitur, tamen si vult, eam suscipere. d. ead. n. 1. ¶ Mater conuenitur, licet excludatur a successione. 48. 21. ¶ Non consequitur qui excluditur a successione. d. ead. n. 3. ¶ Potest petere mater in litem lapso anno. d. ead. n. 8. Tutor, conueniunt potest ad restitutionem certa rerum, non expectata generalis reditioe omnis administrationis. d. 131. 11. ¶ Conueniunt potest per certa quantitate. d. ead. n. 3. ¶ Dari in testamentum quilibet potest qui non reprobatur

INDEX

probitur. 127.9.11. ¶ Datum a
coispe fundare. 127.9.11. ¶ Datum a
coispe per inquisitionem, non cogitur la-
tidare. c. 2. n. 3. ff. in. non cessatur. datum
illis quos tutor ignorat habere. d.
228. n. 1. d. 207. n. 4. Per inquisitionem
non fundatur, sed necellamur. 91.2
Datum populo eis minere. etiam ma-
iore remouetur. effectus maiore 106.
4 sub conditione quod defecerit, non
tutor. 207.1. ¶ Eiusdem monitione populi
potest in ipso addi adiciere pactum
retrouend. 173. n. 1. d. 157. n. 8. ff. ad
admirat. legitimus. et ex fuo co-
tractu obligat populo. 199.3. ¶ Im-
punitur in ratione tutelae quicquid im-
pendit in rem populi. 181.4. ¶ Prae-
sumitur fecisse monitionem. quod
testator fuisse sufficit. 11. n. 19. ¶ Primo
loco datum per testatorem non videtur
reuoocari per datum fecisse loco. 181.
3. ¶ Pro reuocanda rationis non con-
sumitur ad quod certum, sed ad fideli
sollicitudinem rationem reddere debet. 12.
¶ Quando datum per inquisitionem
debet, antequam decreuerit, promou-
ci a iudice. 91.3. ¶ Qui alimere pu-
tillus prelitat repetitio subit qui
impenditur pro opus liberos, non
quaerit potestatis alia lucrari. d. 270.
n. 4. ¶ Qui facti liberatus actione te-
stis, potest tamen cōmari reuendici-
one pro bonis quae apud eis re-
peritur. 182.10. ¶ Qui oboluit, si par-
ti redire rationem, si minor dicitur,
an ditor liberatus. l. n. 13. ¶ Qui
pecuniā populi remittit opus fuit, reu-
ndit ad interitum, eo quod non con-
stitit ea in emptione praedicta, vel non
posuit ad honestū lucrare. 179.10
¶ Si scies te fecisse, ad cōuiciū inu-
enturum, si omittat, non propterea di-
citur in dolo vero, fed prelosum. 186.
20. ¶ Si in ratione omittit impam
facti in re populi, repetit. 184. n. 15.
¶ Si sit datur per inquisitionem, et
procurator per iudicē ad idoneus, si pol-
teperit minus idoneus, vel nat non
idoneus, non tamen censetur ad id
populi. 184. n. 15. ¶ Si datur
ad dōcandū datur non potest. 119.2.
¶ Solus potest profici quod a populo
et a dote expressi cum sua authori-
tate. 97.7. ¶ Testatur dote de nec po-
tēst adire, non eo loco legitimo
vel datum. 187.12.

Tutorum habendi ratio nō potest, 207.
Tutorem agnatus l. nō potest, p. iur.
Successione pup. illd. c. 61. & 4. § Non
perentes pupillo imputant non puiuant
tutoris eius successione, d. ea sup.

Tutori, datio est locus, quando auit tu-
toris transiit ad secunda vora, & iudicē
adiens recusat tutelam ipi tutori,
206. 6. 10. & 13. § Quando mater suce-
pit tutela transit ad secunda vora, fid si
mater nunquam suscepit tutelā, yd
recauset, tunc datur legitimus, d. ead. 6.
§ Legimus, fi locus quando testame-
ntaria est in totum abhilid. 8. locus
cuius tutelam, 6. § Obiciens quod
non emerit pradia, tenetur probare
quod exarcent venalia, 318.

Tutoria, contridictio sufficit, ut
potuit & debuit eo loco contrahere,
aliqua exco. 299. § Culpa non ar-
guitur ex co. pecuniam pupilla-
rem non conseruit in emptioem pup-
pe, d. 1. § Probatur pradia venalia
extitisse, decisioe 326. quæ est
con. 75. § Datio in vno casu non
extenditur ad alium, 273. Probat quæ
esse pupillum, l. 10. § Debitum pro-
bat ex inventario, 284. § Deficiat

Et i liber probat expensas paruas. 103.6

V Alor, humeni debet in genere qui-
ti plurimi crevit perpetuo a die
mortis, etiam vltra tricenarium. 84.
¶ Quanta plorami non prestat per
eum qui se obligauit pro certa quan-
titate frumenti. 213. 6. **¶** Rei non cre-
scit ipsa re extincta. 32. 2. **¶** Valorem
bonori suorum circa que assidue ver-
satur quilibet scire preestimatur. 179. 8.
Vallibus dominus potest precipere, ne
coram alio iudice, quam a se deputato
litigent. 147. 8.

Vassillus, contra dominum non prescribit. 3. 2. ¶ Cui a domino concessa est licentia vendendi rem, non ob id parte tantū vendere poterit. 188. 1. contra nu. 3. ¶ Interpellatus si recuset triginta annis praestare debita servitia, praescribit libertatem & directū dominum si est in bona fide 35. ¶ Insuper de feudo habet tantum vile dominum. d. 288.

n.11 ¶ Poestit a domino tunc cau-
sa feudo primari.189.35 ¶ Non tenetur
fidelitatem feruare domino qui non tradit
ei feudum promissum.6.3 ¶ Poestit
aedificium a se constructum in re feud-
ali quando cunque tollere, nisi dominus
uult illud soluere, & retinere, 78.
9. & 37 ¶ Promittens defendere do-
minum contra omnes, & etiam contra
se ipsum, non tenetur contra se defendere
quando causa sua est iusta. dec.3.
n.22 ¶ Qui patitur controuersiam su-

per te iudicium tenetur interim petere
inmediatum d. n. r. 4. ¶ Recupari
impemiam factum in feudo, quando fi-
dei eius culpa feudo domino aperit-
ur, alias fecus d. 783. ¶ Si a domino
recupitur in gramam potius tempus,
et prior lapsus videtur ei a domino re-
miffus d. 189 et c. Si suo nomine in-
feudando alium vasallum libia quirit,
retinet vtile domini superias, et tras-
fert vtile domini inferiori in inue-
fitum. 383. ¶ Vel emphiteura non
possit domino prohibere, tollere ac-
crescitur per eum constructum super
terre feudali, vel emphiteurica d. 8 et c.

Vectigalis venditor, vid. inf. Venditor
vectigalis.

Vestigialium reditus dicuntur fructus, licet extra rem percipiuntur. 480. n. 5

Venalia veniunt sub universalitate verborum. 182, 18

Vendens, alitnā rē sciēnter, est in dolo
247, 14. ¶ Cum pacto redimendi, re-

netur stare locatōis per emptorē fa-
ctā. 16441. ¶ Nomen quāle fuit, te

netur prestare vi sit nomen, non ut ex-
xigi possit. 283. 29 ¶ Rem alterius tā

quam alienā, videtur vendere vel pro-
curator. 119. 12. ¶ Saluo iure coloni

vel laboratoris, nō intelligitur de se
si ipse colebat. 1948. ¶ Scienti conse

tur solum vendere ius quod habet in re. 171. n. 6. ¶ Tāquā tutor vel procu-

28. ¶ **V**t dominus, cum non sit, vide

ur emptorem decipere, & trahitur ad
totale intereffe, d. 316. quæ eſt cõ.n. q.

Vendere, coguntur habentia victualia
tempore carissiq. d. 175, n. 4 § Nemo

cogitur, nec vii magis quam alij, nec
vilioci pretio. d. 39. n. 9. ¶ Rem quam

quod qui teneatur, valet consuetudo
d. 163. nu. 9

Vendita domo, supra. Domo vendita
Vendita rei ad corpus, sup. Pretium re

venditur ad corpus. § Traditio simplex. sup Traditio simplex rei ven-

Venditio, ad corpus dicitur facta, quam

penale, et talē c. 645. § Alienz rei non valet ad proximum vendi dicitur, fed tantū ad proximum vendentis. 112.4. Conditionally redditur per pactum reuerfionis domini. c. 305. n. 3. § Dicitur quod pacta feci appellat, et vbi cū pretiū. d. 326. q. ii cū con. n. 3. § Dicitur fecundum manū. Dicitur ad mensurā quod dicitur, ubi, vendi fundum vitem iugum. c. 307. n. 3. c. 308. talis et talis. c. 309. n. 3. § Si monente pretiū arguitur de fideiō. 105. n. 3. § Ica- cha a minore non feruit iuris com- muni. § Ratur fideiōm potest ad ro- ratificari quod peruenit ad maiorē a- tatem. d. 30. n. 17. § Facta dicitur ad mensurā, quando partes incipiunt explicare mentis cū repū a mensura, et ad corpus quando a corpore. d. 4. n. 2. pretio quod iustum declarabitur cū validā. d. 32. n. 3. § Vbi minus iusto pretio, cū pacto de retrodrendo dicitur scriptum tempus, vendit in perpetuum, si velit retroire, et an dicto casu emptor teneatur fructus in dicto imputare. 34. q. 5. § Licet facta ad corpus, tū quādo pretiū cū constitutum in singula iugera, vnde pars partes refectum principaliter habet ad mensuram, dicto augeri debet pretiū, si mensura excedat quantitatem enunciāti. 35. q. 7. § Natura sui transferi dominium in emptorem, si venditor est dominus præfatum acente conditionis. 36. q. 3. § Non potest sublevari ad corpus, nisi d. 9. q. 4. 305. n. 4. § Non sublevari vbi pretium non ē. § Nulla, dicitur non potest vendi. 120. q. ii, vbi certū vendit ad estimatum, nulla certa persona nominata quæ xlm. rest. d. 114. n. 3. § Prima si sit nulla, potest res impune alteri vendi. 120. n. 3. § Rei facta pro eo quo est illa vendit, dicitur aulā illa vendit non fuit. 114. n. 2. § Sequitur traditio non re- soluitur, licet pretium non soluat. d. 120. § Vbi facta ad corpus, diffin- buetur pretio in singula iugera, totum corpus vñt in venditio- e, licet excedat mensuram enunciāti, si d emptor cogitur supplere pretium. 37. q. 1. § Vbi illi non, non meretur non vendi. d. 122. n. 2. d. 123. § Si res emphyteutica iugera fue domi- nio illius, licet ad iura fideiōm, dicitur nulla non potest vendi. § Venditio facta ad corpus diffinibitio- nē facta per iugera in pretio, augerit pretium, si maior lit mensura, et minor sit, minor reuerfaria. 6. n. 13. § Quid veniet, ex pteci quantitate dignoscitur. 37. q. 6. § Venit quicquid intra confines corporis. 41. n. 8. § Venditioem fideiōm ad corpus, totū- que tenet in venditio- e, si venditorem tenet præfate mensurā ex- pretiū, non sunt incomparabilia, sed simul fide possunt. 41. n. 4. Venditiones tot sunt, quod res. d. 76. n. 3. Venditio, cōtra hūc habetur per- fectio, quando ab vna parte extat pro- missio vendendi, et ab alia pte con- fectio. 36. q. 4. § Natura cū, quod emptor teneatur ad corpus, non est conflictus. d. 121. q. 2. § Quod cū- fectio. § Per fideiōm non inducitur solo pacto francandi. 134. 14.

DECISIONVM.

Rem esse feudalem, vel esse de iuribus ecclesiarum, vel fore certum quod ecclesia, dicitur dari expresse qualiter rei venditur. 261. 69 ¶ Dicitur in dolo, quando fallendi causa obicitur loquatur. d. n. 67. Si tunc locutionem esse factam. d. n. 9 ¶ G ibellz videtur promittere se nihil futurum propter quod exactio impediatur. d. 326. quæ est consuetudo. 161. 3 ¶ Non potest petere pretium rei venditæ, ubi prius ex parte sua impleat contractum. 277. 7 Rem venditam reuocare, etiam si offerat duplicari pretium. 273. 3 Vapores simplicis affinitus conueniunt, quod donec solvatur sibi pretium, res obligata fidei remanet. 273. 3 ¶ Non tenetur emptori exprimere tempus locutionis antea factæ, sed sufficit quod in genere dicat rem esse locatam. 275. 49 ¶ Facere rem emptoria, sed tunc tradere, etiam si non sit dominus. 275. 21 Fideiubere in casu exceptionis, nisi in principio actum sit specialiter & nominatim. d. 297. n. 1. Libera rem tradere, quando in venditione dixit eam debere fore autem. 265. 37. Selam emptori tradere, quando ostendit equum sine illa. 114. 8 ¶ Potest alij re vendere circa suspensionem falsi, quando primus emptor non soluit pretium. d. 220. 26 In acta venditionis rei fidei apponere legem quam vult. d. n. 16 ¶ Praefatum fore conditiones & onera rei venditæ a se possit. d. 165. 9 Scire qualitates rei quam vendit. 138. 31 ¶ Quantum in se est, curare debet ne emptor careat re emptæ. d. 326. quæ est consuetudo. ¶ Qui contractum non implet, arctas duplicatas restituit. d. 260. n. 35 ¶ Qui conuenit, ne teneatur esse alienam, teneatur si sciuit rem esse alienam. 161. 1 ¶ Qui de custodiæ non tenetur, etiam si sit in dolo. d. n. 45 ¶ Qui dixit nolite teneri de aliquo viro, nihilominus teneatur si sciuit iuram. 188. 27 ¶ Qui faciat non habere tradendi, liberatur pretium. d. 165. 4 ¶ Qui non ex vim inter omnes qualitates rei venditæ dicitur in dolo. d. 265. n. 17 ¶ Qui non liberat fundum venditum, teneatur etiam emptori quanti eius interest rem non esse obli. gatum. 161. 4 ¶ Qui ostendit equum oratum, teneatur ad traditionem ornatum. d. 114. 6 ¶ Qui rei qualitates ignorauit, non tenetur, si generaliter protestatus est nolite teneri. 138. 10 ¶ Qui sciuit viro rei venditæ, non liberatur, etiam si post se esse de tali viro, quia debet eo casu certiorare emptor. e. n. 18 Venditor sciens animi vitium, teneatur si tacuit. d. 161. 1 ¶ Rei vitium, licet per verba generalia expressum nolite teneri pro aliquo viro, non tamen liberatur. d. n. 9 ¶ Rem esse alienam, teneatur licet emptori denunciet, et alias dicatur esse in dolo. 275. 21. Fideiubere, & non eximere, quæ venditæ solum ius doli habet, non excusat. 145. 8 ¶ Vitium rei, teneatur ad omne interesse, ignorans vero tenetur solum quanti minori. d. n. 1. Teneatur illud notificare emptori, siue res illa sit mobilis, siue immobilis. d. n. 7 Venditor, teneatur ad omnia quæ expressit circa qualitates rei venditæ. d. 47. 47 ¶ Certiorare emptorem de qualitatibus rei venditæ speculatur, sed non si qualitates, & in indistincto. d. 165. n. 45 ¶ Certiorare reddere emptorem de illis qualitatibus rei venditæ quæ ipsam ab emptore retractant, vel dis-

ceduntur reddi dillat ad emendum, non de alijs. d. n. 49 ¶ Distincte & sine inuolucro emptorem promouere de vitio rei. 248. 22 ¶ Expresse & in specie exprimere qualitates rei venditæ, nec sufficit quod in genere, vel obicitur euacuet. 265. 8 Mensuram enunciatam præstare. 64. 16 ¶ Præstare qualitates quæ affirmantur, alias condemnatur quanti minori. d. 165. 1 ¶ Præstare qualitates quas conoet adesse dixit. 164. 26 ¶ Qualitates rei venditæ emptori exprimere, alias tenetur ad omne interesse. 238. 46 ¶ Regulariter rem liberam tradere. 264. 10 ¶ Rem liberam emptori præstare. d. n. 2. n. 6. d. 165. n. 2. d. 165. 1 ¶ Sine scientia, licet ignorauerit animal esse morbosum. d. 146. n. 5 ¶ Vedigalis tenetur præstare, si habere ius venditum. d. 326. quæ est consuetudo. ¶ Venditori incumbit probare tradidisse quantitates expressam in venditione. 64. 29 ¶ Rei venditatio datur, si ei non fuit solum pretium, quando si bi referatur dominium. 305. 40 Venditoris, dolas in tacendo. supr. Dolus venditoris. ¶ Factum vocet emptor. d. 277. n. 29 ¶ Ignorantia eum excusat ab interesse ex crimine, tenetur tamen quanti minori erroris fuisse emptori. 165. 10. No nocet emptori quominus venditor teneatur, si emptor sit deceptus. d. n. 9 Venditum, censetur quicquid intra confines cõtinetur. 64. 10 ¶ Non dicitur, aut alienatum, nisi dominium plene & irreuocabili transferatur. 121. 16 Venia arctas. supr. Arctas venia. Venientes ab intestato habent tacitè voluntatem defuncti. 272. 16 Verba, aliquo modo, sunt vniuersalia, & comprehendunt calas, res, & personas quæ alias includuntur. 254. 22 ¶ Animus indicat. d. 247. n. 14 ¶ Contractus interpretantur secundum flatum loci ubi actus est factus. 227. 10 ¶ Cui conueniunt, conuenit etiam dispositio. d. 9. n. 5. d. 276. n. 11. & 14 ¶ Qui non conueniunt, non conuenit etiam dispositio. 56. 1. Debet intelligi secundum consuetudinem loquendi, ne est in regione. n. 227. 4. Secundum subiectam materiam. 272. n. 1. Et secundum naturam actus qui geritur. 321. 29 ¶ Demonstret mentem dicentis. 276. 11 ¶ Dubia debent intelligi contra eum qui se fundat in illis. d. 188. n. 45. d. 246. 14. Interpretatur contra stipulatorem, & contra eum qui se fundat in illis, & ad cuius commodum principaliter sunt prolata. 202. n. 10 ¶ Euenientia dicuntur, quando actum conueniunt de re et eo, & propter aliud profertur. d. 210. n. 10. Dicit ad alium finem non dispositionis in testamento pagant. d. n. 29 ¶ Geminata conuenientia quæ regulariter non conueniunt. d. 131. n. 5 Generalia in beneficiis non comprehendunt odiosos. 41. 1. Intelligi debent generaliter. 217. 9 ¶ Habuit & recepit prolata a notario, in dubio interpretatur verum actum eius temporis, sed quando constat pecuniam tunc vere non interuento, referri debent ad confessionem partium. 184. 11 ¶ In contractibus esse non debent superflua, sed aliquid operari. d. 272. n. 36 ¶ Intelligi debent proprie, etiam si aliter in contrarium præsumptum mentis disponant, ac tunc contra eum plan. 188. 27. Sine scientia & proprie intelligenda. d. 287. 4. Quando contra dispositionem iuris communis. 193. 3 ¶ In futurum prolata resoluitur in opus præfatum, ubi nihil desi-

deratur ad contraria perfectione. 114. 9 ¶ In quilibet dispositione intelligitur primo iure. 121. 14 ¶ Intelligenda sunt secundum subiectam materiam, & secundum materiam actus. d. 11. n. 6. d. 27. n. 16. d. 288. 43 ¶ Intelligi debet cum effectu. 275. 29. 4. Et respectu, & ad eum finem ad quod profertur. 265. n. 11. 2. 24. Secundum materiam. 279. 9 ¶ Intelligitur eo respectu quo sit prolata, & intelligitur ad rem, super quæ exprimitur. 43. 17. Secundum consuetudinem contrarii. 217. 12 ¶ Interpretatur contra rem quæ se fundat in verbis contractus. 231. 63 ¶ Ipso iure, intelligitur parte petentis. d. 25. 8 ¶ Legis generalia recipiunt interpretationem de habilitate. d. 111. n. 1. Idem de vniuersalibus. 112. 31. ¶ Lex sunt lex, ratio autem est opinio doctorum. 226. 41 ¶ Non considerantur, sed effectus. 276. 16 ¶ Notarii circa numerationem vel verificationem in partibus esse non indumentum non dicitur sui, & quasi pecunia non fore numerata. n. 284. 7 ¶ Qui debet scire & proprie intelligitur. 175. 1 ¶ Potest ad augendum legatum debet illud restringere. d. 214. 10. Possit & valeat, arbitrium, non necessitate importat. d. 163. 3 Prolata ad minimum, vel extendendum alius alius, non prosumit ad illud augendum. d. 210. n. 10. ¶ Pro libo voluntatis, importat voluntatem absolutam, & nullis legibus regulatam. d. 272. n. 25 ¶ Qui supponit, non d. ponit. d. 281. 9 ¶ Quotumvis vniuersalis, recipiunt tamen restrictionem quam alioquin adiecit. d. 121. n. 10 ¶ Quo casu sunt limitata, & restricta præcedentis dispositioni. 247. 9 ¶ Restringatur per rationem secundum eam causam. d. 322. n. 30 ¶ Secundum conditionem, & intentionem loquens intelligenda. 46. 14 ¶ Sententia dicitur intellegendum, nec includit viam quam ex eis de necessitate inferatur. d. n. 26. n. 10 ¶ Stare sine effectui operari solentur, quando exprimitur quod tacite inerat. 322. 74 ¶ Statuti intelligenda sunt proprie. 9. 4. non verificatur, nisi fecerit effectus. 112. 8. Vbi non conueniunt, nec cum conuenit dispositio, etiam si pro maiori parte verba conueniant. d. n. 12. d. 174. 8. d. 272. n. 3 ¶ Sunt impropria d. v. subiecta materia conueniunt. d. 272. n. 5 ¶ Sati, in dubio, intelligenda secundum subiectam materiam. d. n. 31 ¶ Testatori a notario ois scriptis Latino sermone redactis, intelligi debent civiliter, & secundum iuris intellectum. 302. 6 Intelligitur secundum consuetudinem loci originis, vel loci ubi conuersatur. 224. 4. Naturaliter non civiliter sunt intelligenda. 293. 1. Vbi clara sunt, non admittuntur quælibet interpretationi. d. 210. 1. Nec fit reditio ad ordinem iuris. n. 2 ¶ Vbi deficiunt, deficiunt quæque dispositioni. d. 31. 4. ¶ Vbi lata ratione recti sermonis, restringuntur possunt, propter autem ad omnia etiam acta. d. 276. n. 4. ¶ Vbi sunt, dubia, sit interpretatio contra eum qui se referendo libi facultatem redimendi debebat vel clarioribus. 272. 27. ¶ Vbi ius vniuersale, veniunt etiam bona restituta sub d. 24. quæ alias non restituit. 91. 4. Vniuersa sententia derogant primis. 24. 16 ¶ Vniuersalia & geminata restringuntur, ut cunctis absumunt. d. 232. n. 27. Legit recipiunt interpretationem de habilitate. d. 111. n. 1. n. 31.

I N D E X

Omnia includunt. 38.16. Restrington-
tur ad speciem. 117.6

Verbus enunciatiuis partium circa so-
lemnitatem, non statim, vbi solenni-
tas ad potestatem ad partibus remittit. 137.9

Verborum, ineluctatio, quae fit vi quis
cautus & plenius se provideat, pro-
feratur. 12.15 In se facta artes non
sunt. 124.11

¶ Tolerantiam voluntatis, non dispo-
sitionis, non redditur superflua. d.197.1

¶ Voluntas salutaris, & commendatio o-
peratur voluntatem in fauore eius pro quo
fuit apposta, non in volu. d. 123.15

Non extenditur quando certa causa
est expressa. 117.15

Verbi (Disponere) natura propria est, vt
intelligatur de dispositione quae fit
per vimam voluntatem. 179. num.7

¶ Eius significatio amplius ex subie-
cta materia. 172.13

Verbum, circumscriptio, licet secundum
naturam suam includat solam
fraudem, quae ex proposito comititur,
tamen, si fiat mentio de alia
circumscriptio, venit etiam ea quae
reipsa resultat. 183.9

¶ Credo, est ex-
pressum veritatem, & importat ve-
ritatem, quando agitur de facto pro-
prio. d.17.9. & 14

¶ Est veritas ex-
pressum in responsione positum. 58.14

¶ Disponere (in dubio) refer-
tur ad actum vimam voluntatis. dec.
272. n.12

¶ Dispono, verificatur tam
in dispositione quae fit inter vivos,
quam in ea quae fit in vltima volun-
tate. 279.6

¶ Do, importat dominij
transmissionem. 166.16

¶ Exbursum,
debet intelligi tempore instrumenti,
non ante. d.84. n.6

¶ Nullus, etiam si,
& sine effectu operandi debet remane-
re in contractu. d.19.19

¶ Numeratus,
debet intelligi de tempore instrumēti,
non ante. d.184.6

¶ Denotat actualē
numerationem. 3. intelligi potest de ve-
ra, & de ficta numeratione. 9

¶ Potest,
importat necessitatem causalem, pre-
feritur vbi lex vitur eo verbo trade-
do regulam, vel dando formam. d.68.13

¶ Superfluum, & sine effectu operan-
di non debet esse in contractu. 323.15

¶ Videtur, non importat veritatem. d.
197.13

Verisimile quod non est, habet falsitatis
imaginem. 32.35

Verisimilitudo, est cognata natura. 83.18

¶ Operatur vt tam probent quae alias
nullam faciunt fidem. 115.5

¶ Vt testis,
qui alias non probaret, fides adhibetur.
131. num.17

Vestis, festiua, & pretiosa facta uxori
soluto matrimonio pertinet ad ha-
redes mariti, & idem est in aliis orna-
mentis & localibus. 166. n.4

¶ Lugalibres veniunt sub impendi fu-
neris, vbi viget consuetudo, quod fa-
milia sequatur fanus. d. 155. numer.28

¶ Pretiosa, & ornamenta sunt uxoris
soluto matrimonio, quando nobilitas
personarum talis est, quod gemmae &
vestes pretiosae ei conueniant diebus
quotidianis. d.166. n.8

¶ Quae festiua,
& quae quotidianae sunt, iudicis arbi-
trio relinquitur. d. ead. num.9

Vestibus vestes veniunt ornamenta, licet
sint pretiosiora. d. 141. num.9

Vestimentum est testator mandet prouideri
uxori suae ab herede, intelligi debet
de vestibus vnde conuenit. b. 190.3

Vestimentis uxori legata veniunt etiam
fretum. d. ead. num.9

Vestium & ornamentorum datio facta
marito uxori confertur matrimonio,
marito uxori confertur. d. 166.13

Via elipenda est pro minima tutor. 121.6

Via grosso modo, & secundum commu-

nem loquendi vsum dicitur locus per
quem iur. 41.1

Via publica dicitur, quae extens ab vna
publica ducit in aliam publicam, vel
ad mare, ad urbem, seu ad flumen pu-
blicum. 42. nu.3

¶ Fundo vendito ac-
cedit, nec debet mensurari. d. ead. n.13

Intermedia non impedit coherentiam,
seu confusam, nec acquisitionem aliu-
uisionis. dec. ead. nu. 11

¶ Non potest
claudi ab aliquo priuato. b. n.7

Principis est, licet quo ad vsum publica
fit, nec alienari potest sine iussu Prin-
cipis. nu. 5

¶ Vbi est destructio, licet i-
ter facere per fundum vicini. d. ead. n.11

Venditio possit a populo vel vniuer-
sitate, remissum cum distinctione, vbi
sup. n.6

¶ Vicinalis dicitur illa, quae est
constituta ex collatione priuatorum
fundorum, & tamen non extet memo-
ria. d. ead. nu.15

¶ Vt dicatur, tria re-
quiruntur, scilicet, quod solum sit pu-
blicum, quod publice per illud sit iter,
& quod ducat in ciuitatem, flumen,
vel aliam viam publicam. d. ead. num.4

Via publicae transiit liber impediri non
potest, ponendo super ea ballas, mer-
ces, vel stratas. d. 42. n.10

Via vicinales sunt, quarum solum alie-
num est, & non publicum, & quomo-
do probetur esse vicinales. d. ead. n.16

Viam primo designatam, potest tol-
lere, & in alia parte constituere domus
fundi seruientis, si id fecit sine in-
conuenio fundi dominantis. 42.19

Viam quaedam sunt publicae, quaedam
priuatae, quaedam vicinales. d. ead. n.1

Vicarius Episcopi dicitur officialis com-
munis illius loci. dec. 119. num.12

Vicini cognuntur facere sinus pro vici-
no paupere. 357.11

Victoria cause pendet à probationib.
36.13

Vidua esse in eodem matrimonio vide-
tur. d. 61. n.6. d. 106. num.12

Viduitas potest ad tempus per testato-
rem induci. 70. n.30

Vim aliquam si statutum ponat, intel-
ligitur etiam de vi impropria, propter
naturam dictionis (aliquam) adun-
ctam. 183.13

Vincula duo magis stringunt. d. 83. n.16.
d. 154. n.9

Vinculum cognationis. sup. Cognatio
vinculum.

Violare dicitur pacem. sup. Pacem dicitur
violare.

Vltra, dictio, confirmat quae fuerant in-
iuste data & disposita. dec. 187.12

¶ Est inclusiva. d. ead. n.9

¶ Licet quan-
doque ponatur exclusio, tamen illud
est contra propriam sui naturam. d. ead. n.11

Vniuersale siue totum. sup. Totum siue
vniuersale.

Vniuersalis clausula nihil excludit, & i-
dem operatur ac si de singulari facta
esset specialis mentio. d. 167.30

¶ Dispo-
sitiō includit casus qui alias non in-
cluderentur. 26.10

Non restringitur
ad habilitatem in dispositione homi-
nis. d. 170. n.8

Non restringitur. 183.16

¶ Omnia comprehendit. dec. 195. nu.7

¶ Sermo nihil excludit. dec. 187. nu.16

Vniuersalitas, quae prouenit ex re ipsa,
comprehendit futura, tam in contra-
ctu, quam in vltima voluntate, secus
in vniuersalitate consistente in verbis,
quia tunc distinguitur ab agere de ma-
gno praedicto, vel de modico. 137.16

Vniuersalitas aliud est, Aliud persone
singulares de vniuersitate. 236. nu.10

Vnus ex duobus propositis reprobatio, vi-
detur includere approbationem alterius.
191.3

¶ Inclusio non est exclusio alterius
habentis eandem rationem. d. ead. num.11

Vocari ad successionem loco fieri est au-
thentice. Bona damnantur. C. de bono
diagere possunt reuocatori. 120.12

Vocatus sub pluribus conditionibus ad
hoc vt admittatur, conditiones omnes
debent purificari. dec. 35. num.1

Volens non fit iniuria, nec consentienti
infertur molestia. d. 134. n.1

Voluntas, Disponentis declaratur ex co-
textu testatorum. d. 179. n.8

¶ Testes requiruntur in quolibet actu, nec
alterum sufficit. d. 61. num.12

¶ Hominis est ambulatoria. d. 179. n.9. 193. nu.14

¶ Magis fa-
cto, quam verbis declaratur. 194. 21

¶ Praesumitur talis, qualis de iure esse
debet. d. 170. n.5. 127.16

¶ Quae dedu-
citur ex actu non extenditur ultra quā
de necessitate inferatur ex ipso actu.
d. 84. n.10. d. 69. nu.4. 184.3

¶ Quae
ex facto colligitur, non extenditur ultra
quā ex ipso facto necessarium infer-
ratur. d. 131. n.10

¶ Tacita, confirmatio
agnationis idē operatur quod expressa.
d. 115. n.6

¶ Non ita late inter-
pretatur licet expressa. 33.16. d. 100. nu.4

¶ Quae colligitur ex actu, non debet exten-
di ultra quam ex ipso actu, de ne-
cessitate inferatur. d. 117. n.12

¶ Resul-
tans ex actu non extenditur ultra quā
ex ipso facto necessarium inferatur. d.
33. nu.10

¶ Tacita, confirmatio
agnationis idem operatur quod expressa.
d. 115. n.6

¶ Non ita late interpretatur
licet expressa. 33.16. d. 100. nu.4

¶ Quae
colligitur ex actu, non debet extendi
ultra quam ex ipso actu, de necessitate
inferatur. d. 117. nu.12

¶ Resul-
tans ex actu non extenditur ultra quā
ex ipso actu de necessitate inferatur. 100.7

Voluntas testatoris colligitur ex actu
etiam nullo & inualido. 13.18. d. 105.11

Ex his quae dicta vel facta sunt post tes-
tamentum. 44. nu.16

¶ Declaratur ex
iis quae dicit ante testamentum. dec.
ead. nu.6

¶ Non prout esse debuit
secundum suam opinionem. 41.10

¶ Dis-
positio ex contextu totius testamen-
ti. 110.11

In fiduciis commissis locum
primum obtinet. 110.11

¶ Non atten-
ditur qui verba clara repugnant. d. ea.
nu.3

¶ Non potest allegari contra eius
verba. d. ead. nu.4

¶ Non videtur non
transiit in dispositionem. 138.15

¶ Spar-
rat conditionē à pena. 70. n.13

¶ Sane
non debet in procedenti, nec pendere à
voluntate graui. d. 66. n.12

Verbis
quibusque expressa est loco pro-
cepti. d. 131. n.5

¶ Vm legi habet. 107.6

Voluntas vltima debet esse libera ab
omni impulsu. d. 67. n.3

Debet probari
per solemnem numerum testium ad ef-
fectum tollendi aliam vltimam volun-
tatem. 118.8

¶ Quae quocumque
testis ad eius probationem. 149. n.1

Voluntas vltima non potest per alium de-
clarari. d. 66. num.19

Voluntatem defuncti heres declarare
non potest. d. ead. nu.10

Nullis regu-
latam legis, sup. Verbo, pro libito
voluntate.

¶ Sui censetur partes in
dubio accommodare secundum legem. 1.
n.11

Censetur decedens accommo-
dare secundum legem. d. 172. n.11

Cen-
setur quae accommodat secundum sta-
tutum. d. 119. nu.11

Implens lucratur
multum. 140.11

Voluntati vnus ex contrahentibus com-
mitti potest pars substantiae contrahen-
ti, licet non tota substantia. 81. nu.1
contra nu.10

Voluntatis declaratio procedit tam prae-
sentibus quam abentibus. 132. n.3

Decla-
ra vt nu.11.13 & 14

¶ Mutatio non pro-
feruntur. d. 71. nu.13. d. 111.9

Pras-
tantes

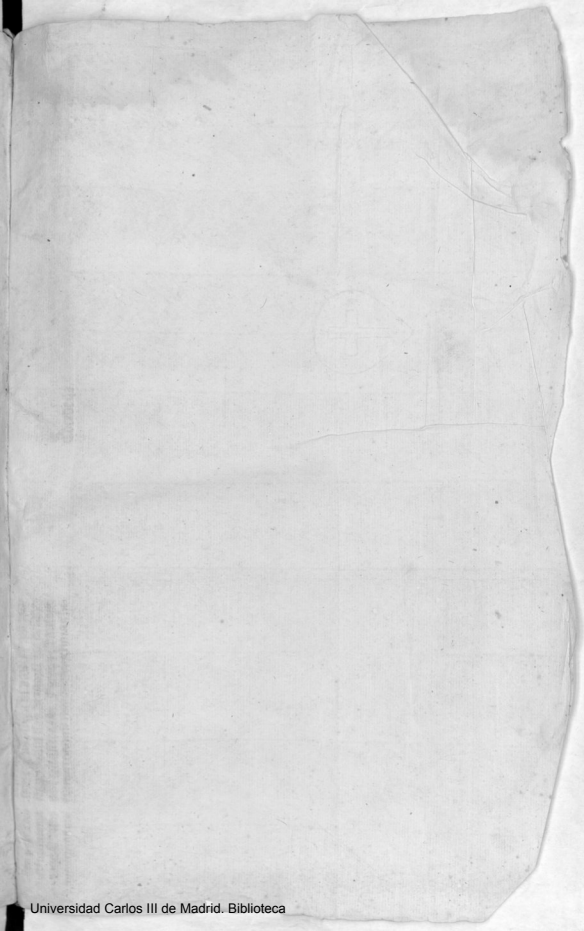
DECISIONVM.

mitur ex intervallo. 138. 36 ¶ Nullam
est clausus & maius testamentum quam
expresse qualitas verborum. 138. 8
Quælio non admittitur ubi verba
sunt clara. 110. 1
Votum preteritum est filius. Supra. Paren-
tum votum est.
Vulfructuario casio de viendo & fru-
endo arbitrio boni viri, remitti non
potest. 194. 3 ¶ Debetur laudimium.
sup. Laudimium est fructus.
Vulfructuarius ad collectas non tenetur,
quando illis solutus nihil commodi li-
bi remaneret ex vulfructu. 18. 3
¶ Canere debet de viendo & fruendo
boni viri, & de restituendo res,
que vfu non consumuntur, in eo statu
in quo exarant vulfructu finito. 67. 1
¶ Canere tenetur de restituendo res
que vfu consumuntur, in æstimatione
que erat tempore inchoari vulfructu.
d. 22. num. 1 ¶ Colonus expellere
potest, non solum quando de pensio-
nis, nihil est dictum, sed etiam quan-
do fuerunt specialiter comprehen-
di. d. 164. num. 1 Non tenetur ad legata,
legati, quando apparet testatorem aliter
voluisse. d. 193. 4 ¶ Pro rebus que
brevi vfu atteruntur & minuuntur
tenetur canere de his restituendis se-
cundum æstimationem temporis in-
choari vulfructus. 67. 5. Quæ vfu cō-
sumuntur, minuuntur & veterantur,
tenetur canere de eis restituendis,
provi in rebus soli, id est in eo statu
quo finito vulfructu reperiuntur. d. 22.
num. 3. ibid. ¶ Qui non describit in testa-
mento bona aliquid mobilia que habe-
re pene se, dicitur in dolo, & perdit
vulfructum. 116. 4 ¶ Qui non possit
fidei, tenetur offere fidei usionem, al-
iam non facit fructus suos pro illo tē-
poris. d. 57. num. 12 ¶ Qui non potest fidei-
subere, admittitur cum cautione iura-
toris. d. 141. 4 ¶ Qui non sit fidei de
viendo & fruendo arbitrio boni viri,
non admittitur ad vulfructum. 141.
num. 1 ¶ Qui possidet cum adicente pro-
prietate, non facit fructus suos. 181. 1
¶ Si ob puerperam fideiussorem non
invenit, res tradatur alicui bono vi-
ro, qui vulfructuario pauperi respon-
det de commoditate vulfructus. 141.
4. & 14 ¶ Tenetur canere de viendo
& fruendo arbitrio boni viri. d. 109. num. 1.
Facere inventari. m. d. 191. 1 Legata
annua solvere. 18. 6 Stare colono, quā-
do convenit ut quod pensiones ad eū
pertineant. d. 167. num. 31
Vltur non cadit suspicio in obligationib.
factis. 149. 11
Vltur pretij non soluti debetur omni-
ture. 117. 4 ¶ Debetur per emptorem,

licet non sit in mora, ut quia venditor
non impleverit promissa. d. 22. num. 7
Vulfructus, extinctus propter emptio-
nem factam vulfructuario reviviscit si
proprietas retrahatur per consanguin-
um vigore statuti. d. 51. num. 14 ¶ Ex-
tinguitur domo incensa, & mutata rei
forma. d. 198. num. 26. Si vulfructuario e-
mar proprietatem. d. 51. num. 13 ¶ Fidei-
relictus capitur ab eo fideiussione non
præstita. d. 183. num. 9 ¶ Non debetur par-
ticipatio quando gravatur fideicommissum
filio restituta. d. 141. 4
Vltus testatoris attenditur. dec. 1. 141. 17
Vt supra, dictum est, repetitur præceden-
tum qualitas. d. 126. num. 19. d. 191. num.
13. d. 319. num. 8
Vtile, in contractibus non vitatur per
inutile. 128. 22. In individuis vitatur
per inutile. 7. 35
Vtilitas debet esse evidens & manifesta,
ut alienatio facta à minore sine so-
lemnitate, sustineatur. d. 273. num. 1
¶ Publica maior præfertur minori. 155
24 ¶ Præfertur privatus & cuiusque
privilegio. d. 22. num. 11. Secundario non
est in consideratione, quæ fertur in ter-
tij præiudicium. 61. 9
Vtilitas publicæ ratio privatus antepo-
nitur. d. 22. num. 13
Vulgaris substitutioni est locus ex qua-
cumque causa hæres succedere non
possit, & etiam quando defectus est in
ipso testatore ex ante. dec. 128. 3
Vulgaris substitutio, concepta sub con-
ditione, si hæres esse noluisset, vel non
potuisset, cessat, quando gravatus se-
cularium heredem per transmissio-
nem. 138. 13. Comprehendit casum im-
potentiz secutum ex errore testato-
ris, quando testator errat in qualitatibus,
& circumstantiis, secus si error
versatur circa substantialem, & circa fi-
nalem causam dispositionis. d. 128. num.
16 ¶ Extenditur de viro ad alium ca-
sum similem, contra Soc. con. 76. vol.
3. d. 37. num. 17 ¶ Facta in vium causam
non extenditur ad alium quem testa-
tor ignorabat. 128. 6 ¶ Habet locum, si
institutus decedat vivo testatore. d. 37.
num. 10 Siue hæres nolit, siue non possit
succedere. d. 128. num. 1 ¶ In compen-
diosa contenta dicitur expresse verbis
generalibus. dec. 37. num. 11. Contenta
verificatur quomodocumque institutus
non possit esse hæres. dec. 22. num. 35
Limitata & facta per dictiones, tunc
& eo casu, non extenditur de casu ad
casum. 107. 17 ¶ Non comprehendit
casum impotentiz, ubi testator veri-
similiter non vocavit substitutum in
eum casum. 128. 9 ¶ Sub compendiosa
comprehensa, non dicitur tacita,
sed expresse verbis generalibus. d. 34.

num. 4 ¶ Tacita impedit in accrescendi.
131. 4 Vide super, substitutio vulgaris
Vulgaris substitutionis contenta in co-
pendiosa idem est iudicium, ac si fuisse
facta de per se. dec. 37. num. 17. 37.
Vulgaris substitutio admittitur, quando
portio est caduca, & non est locus iuri
accrescendi. dec. 131. num. 1
Vulgi opinio attenditur ad cognoscen-
dum si quis iur mercator, vel artifex. 37. 5
Vxor, cui maritus non potest aliquid re-
linquere per vulfructum, coniequitur
etiam proprietatem per ius ac-
crescendi. 129 ¶ Disponere si potest
de certa parte dotis ex pacto, tamen
dicitur dispositio, licet fecerit testa-
mentum, nisi de certa illa parte dotis
expresse disposuerit. d. 372. num. 6
¶ Dotata dote parva potest petere quartam
bonorum mariti diutius præde-
functi. 61. 1 ¶ Funus facere pro ma-
rito cogitur. 155. 11 ¶ Inopis non
tenetur impurare in quantum sibi debi-
tum in bonis mariti dultis in quod
habuit inter vivos ad eo, quando ante
commissum, & iam dissipat vel ante
mortem viri. 139. 31 ¶ Præsumitur
scire facta mariti in iis quæ concern-
unt singulorum. 10. 47, Scisse quod
fecerit maritus. 11. 14 ¶ Tenetur dare
locationis factæ per maritum, ex quo
videtur facta de sua voluntate. 16. 4. 11
Locationi quam maritus bona fide
fecit de reb. dotibus. 199. 3 ¶ Tran-
smissa ad secunda vota, perdit proprie-
tatem eorum quæ habuit à primo vi-
ro. 99. 1 ¶ Tenetur reservare filiis
prioris matrimonij quicquid à primo
viro quousque titulo consecuta est. 45. 4
¶ Viuens impudice post mortem mari-
ti, amittit quartam sibi debi am ex
dispositione Authr. Præterea. C. vi-
de vir & vxor. d. 61. num. 18 ¶ Vul-
fructum solum habet in quarta de-
bita in bonis mariti ex dispos. Authr.
Præterea. C. vide vir & vxor. quando
exor. filij eiusdem matrimonij. 8. 3
Vxor dotata mariti contemplatione
marito acquiritur, cinque, vel hære-
dibus eius solum matrimonio sunt
restituenda. 118. 6 ¶ Læcho suo legatus,
venit omnia ornamenta. d. 190. num. 10
¶ Mariti factum nocet in fructu
vel emphiteusi in dote daria. d. 186.
15 ¶ Si testator legavit lectum, non
censetur legasse culcitras de serico, et-
iam si iussit uxorem tractari eo
modo quo ipse eam tractabat. d. 150.
num. 2 ¶ Si testator mandat provideri
de vestimentis ab hærede, intelligi
debet de vestibus viduæ concubitu-
ris. dec. 42. num. 3 ¶ Vestimen-
tis legatis, veniunt etiam lectula, dec.
22. 9

FINIS.

1. The first of these is the fact that the
 2. of the world is not a uniform one.
 3. of the world is not a uniform one.
 4. of the world is not a uniform one.
 5. of the world is not a uniform one.
 6. of the world is not a uniform one.
 7. of the world is not a uniform one.
 8. of the world is not a uniform one.
 9. of the world is not a uniform one.
 10. of the world is not a uniform one.

206

214